

VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK
VESTNIK VESTNIK

JEKLO TEHNA
Mi poznamo rešitev!
PRODAJNI CENTER
MURSKA SOBOTA
Cvetkova 2a
tel.: 31760
VELIKA IZBIRA MOTORNIH KOSILNIC – PLAČILO Z ODLOGOM NA VEČ ČEKOV – S KARTICO ZVESTOBE ŠE 5% POPUSTA

Šiviljstvo in trgovina
Metka
odsej tudi s trgovino v M. Soboti,
Lendavska 13b.

VREME
Ob koncu tedna bo sončno in toplo
Vestnikov koledar
19. maj, četrtek, Peter
20. maj, petek, Rok
21. maj, sobota, Valens
22. maj, nedelja, Milan
23. maj, ponedeljek, Dezider
24. maj, torek, Marjanca
25. maj, sredo, Urban
Pregovor
Če Urban greje zelo, trgategv dobra bo.

45 let VESTNIK

Murska Sobota, 19. maja 1994 • Leto XLVI • Št. 20 • Cena 110 SIT

Sobočani so se iz mestne občine prelevili v občino, ki se zajeda do bregov Mure in pod obronke Goričkega.
stran 3

Nekaj sklepov občinske vlade v Ljutomeru
Višji zneski na položnicah za vrtec

Občinska vlada v Ljutomeru je v torek zasedala ves dan, saj je imela na dnevnem redu več aktualnih in pomembnih tem. Najprej je sklenila, da ne bo dala garancije Čestnemu podjetju Murska Sobota za plačilo stroškov asfaltiranja (zgojenje) ceste Moravci-Gornja. Terjatev znaša okrog 3 milijonov tolarjev. Lahko bi se namreč zgodilo, da v krajevni skupnosti ne bi uspeli zbrati tega denarja, občinski proračun pa ima že sedaj velike likvidnostne težave zaradi gradnje nove šole in vrtca pri Mali Nedelji. Iz republike namreč doslej ni »skopila« se noben tolar, ampak pričakujejo prvo nakazilo (okrog 20 milijonov SIT) šele te dni. Krajevni skupnosti Mala Nedelja in Radoslavci (skupen šolski okoliš) pa prav tako še nista poravnali svojega deleža. Ker bo predvidoma stara šolska stavba z novim šolskim letom prazna, je vlada sklenila, da jo bodo prodali na javni dražbi. Izklicna cena je določena v višini 22,67 milijona tolarjev. Kupnino pa bodo vložili v zgraditev in opremo nove šole. Podprti pa so sklep Odbora za družbene dejavnosti pri IS SO Ljutomer, da se z majem poveča prispevek staršev za otroke v vrtcih za 20 odstotkov, junija pa bodo naređili še »proračun« glede na nove podatke o plačah staršev v lanskem letu. V nekaterih primerih bo to pomenilo dodatno zvišanje prispevka, v nekaterih se morda ne bo nič spremenilo, nekaterim staršem pa bodo prispevek najbrž morali celo znižati. Zal se (zaradi neugaja, da imajo nekateri potrdilo o socialni ogroženosti, svojega otroka pa prepešajo v vrtec z dražjo avtomobilom. Potrebno bi bilo torej določiti nove, pravičnejše kriterije za določanje prispevkov staršev.

Minuli teden je bila Murska Sobota v znamenju nogometnega spektakla. Dva derbija (pokalni in prvenstveni) trenutno najboljših slovenskih moštev – SCT Olimpije iz Ljubljane in domače Mure – sta na igrišču v Fazaneriji pritegnila nad 10.000 gledalcev. Skratka, bilo je nepopisno navdušenje ljubiteljev nogometa ob Muri, zlati po drugi zmagi Mure nad državnim prvakom SCT Olimpijo v polfinalu slovenskega nogometnega pokala. (FM)

Fotografija: N. Juhnov

Med Stogovčani in Apačanci se je zapletlo po določitvi referendumskih območij. Krajevni veljaki sedaj pregledujejo »račune« in poskušajo očistiti »bilanco« medsebojnih odnosov.
stran 10

Glede na to, da je bilo v prvih štirih mesecih lanskega in predlanskega leta v Pomurju v prometu po 10 smrtnih žrtev, bi lahko bili s podatki za enako letošnje obdobje še kar zadovoljni: ugasnila so »samo« 4 življenja. Žal pa smrt na cestah kosi še naprej in v prvi polovici letošnjega maja je pobrala naslednji dve življenji. Prva letošnja žrtev je bila peška, ki je na prehodu za pešce v Dolgi vasi hotela čez cesto. Peška v Šalincih je omahnila, ko je ob sebi potiskala kolo, potem pa je vanjo trčil avto. Tretja letošnja žrtev je bil avtomobilist iz Kovačevca. Tudi pri Satahovcih se je smrtno ponesrečil prehitel voznik avtomobila. V Petišovcih je avtomobilist do smrti povozil kolesarja, ki je

ska dela, v katerih angažirajo dodatne radarje in tudi iz helikopterja nadzorujejo promet. Pomurski policisti so v štirih mesecih tega leta izrekli 3.229 raznih ukrepov zoper kršilce prometnih predpisov, od tega tretjino na območju gornjeradgonske občine, kar je nekako razumljivo, saj je »vpadnica« v pokrajino ob Muri in je bilo zato med kršilci tudi veliko Nepomurcev. Naj se sliši še tako nelogično, je pa vendarle res, da je letos manj prometnih nesreč, ker so tovarnjaki, ki vozijo po naši (ne)urejeni magistralni cesti Lendava-Radgona, praviloma počasni, zato se jim hočeš nočes morajo prilagoditi tudi vozniki osebnih vozil, sicer bi kar dirjali. Na že urejenih območjih, denimo med Rakičanom in Črenšovci,

Smrt v maju

nenadoma zavijal v levo. Nazadnje, te dni, je v plamenih ugasnilo življenje avtomobilistovega sopotnika. Prometni inšpektor uprave za notranje zadeve v Murski Soboti Marjan Horvat si ne upa napovedovati, kakšna bo prometna bilanca do konca leta. Za zdaj je v primerjavi z drugimi slovenskimi regijami »najboljša«. Če bodo vozniki motornih vozil končno spoznali, da naše ceste niso za dirke, potem je upanje, da se bo ugodna dosedanja letošnja bilanca ohranjala. K temu utegnejo prispevati tudi preventivne policijske akcije, kot je bila ob koncu prejšnjega tedna. V noči s petka na soboto je namreč 12 policijskih patrulj ustavilo 540 voznikov motornih in drugih vozil, da bi tako ugotovili, ali niso morda pregloboko pogledali v kozarček in ali so vozila tehnično neoporečna ... Rezultat: 55 voznikov se bo zagovarjalo pri sodniku za prekrške, od tega 19 vinjenih; na kraju samem so denarno kaznovali 30 voznikov, 60 šoferjev pa so opozorili na odpravo manjših pomanjkljivosti. Sicer pa delavci organov za notranje zadeve mesečno opravijo v povprečju tri tako imenovane akcij-

kjer so uredili posebne steze za kolesarje in traktoriste, pa je iz tega razloga manj nesreč oziroma jih sploh ni. V teh dneh pa smo opazovali mlade kolesarje in voznike koles z motorji, ki so svoje tetroetično in praktično znanje preskušali na občinskih, nato pa še na državnem prvenstvu, ki je bilo v Murski Soboti. Želimo in upamo, da se pozneje, ko bodo »odrasli«, ne bodo pokvarili in vozili »na pamet«, kot sicer večkrat počne marsikateri voznik, ki je z leti pozabil »brati« prometne predpise oziroma prometno signalizacijo. Je pa tudi res, da je ta ponekod še vedno pomanjkljiva, drugod pa je ni. Naše ceste, na katerih je veliko več kolesarjev kot drugod, pa tudi še daleč niso idealne za vožnjo. Obstojte torej objektivni vzroki za manjšo prometno varnost, vendar prevladujejo subjektivni: naše (ne)zvestno ravnanje, ko smo velikokrat neučakani, potem pa so takšne ali drugačne posledice. Mar se ne bi kazalo ravnati po pregovoru Tudi počasi se daleč pride!? Vsi pa vemo, kam se hitro pride: v smrt. Naj se naše življenje ne konča v maju!
Š. SOBOČAN

Vse potivodijo v Potrošnik
KRKA KOZMETIKA
ZAŠČITA PRED SONCEM
SUN MIX 1994
akcijska prodaja
od 19. maja do 30. junija '94
V PRODAJALNAH
Potrošnik
UKROTITE PODIVJANO SONCE
SUN MIX
IN SONCE BO VASI KOZI ZOPET BLAGODEJNO
cene nižje do **20%**
KREMA
8 7 6 5 4
15
UVA+B

PO SLOVENIJI

LJUBLJANA – Slovenski predsednik Milan Kučan je prevzel akreditivna pisma, ki mu jih je izročil prvi veleposlanik Islamske republike Pakistana v Sloveniji Samuel Thomas Joshua. Pogovarjala sta se o politiki obeh držav, zlasti o problemih na Balkanu ter o Kašmirju, ki ima že tragične razsežnosti.

LJUBLJANA – Na prvem uradnem obisku v Sloveniji je bil vodja bavarskega državnega urada, ministrski direktor dr. Rudolf Hanisch, ki je hkrati predsednik bavarskega dela stalne medvladne mešane komisije za sodelovanje med Republiko Slovenijo in Bavarsko.

LJUBLJANA – Delegaciji odborov slovenskega in hrvaškega parlamenta za mednarodne odnose sta ugotovili, da je v odnosih med državama sicer še vrsta nerešenih vprašanj, kljub temu pa ta ne ovira dobrososedskih odnosov. Gre predvsem za problematiko trgovinskih odnosov in premoženjsko-lastninskih razmerij. Cilji zunanje politike obeh držav so približevanje Evropski uniji.

LJUBLJANA – Slovenska vlada je na predlog obrambnega ministra Jelka Kacina za novega direktorja vojaškega varnostnega organa imenovala dipl. pravnika iz Kranja Marjana Miklavčiča. Zamenjavo v vojaškem vrhu obveščevalne službe je obrambni minister komentiral kot kadrovske krepitve tega organa.

BLLED – Tu je potekalo dvodnevno posvetovanje o plačah v gospodarstvu, v javnem sektorju in državni upravi. Cilj posveta, ki ga je pripravilo Slovensko društvo za vrednotenje dela, je bil s strokovnega in družbenopolitičnega vidika osvetliti problematiko plač ter nakazati nekatere smeri njihovega nadaljnjega razvoja.

OTOČEC – Premier dr. Janez Drnovšek se je sestal s hrvaškim kolegom Nikico Valentičem. Srečanje sodi v okvir novih slovensko-hrvaških prizadevanj za odpravo spornih vprašanj med državama, zlasti glede mejnih in premoženjskih vprašanj.

PO SVETU

BONN – Ruski predsednik Boris Jelcin je bil skupaj z zunanjim ministrom Kozirevom, gospodarskim ministrom Šohinom in obrambnim ministrom Gračovom na tridnevem obisku v Nemčiji. Srečanje je potrdilo dobro rusko-nemško sodelovanje, govor pa je bil tudi o odhodu ruske vojske iz Nemčije.

CELOVEC – Tudi četrti poskus izvolitve prvega moža avstrijske zvezne dežele Koroške je spodletel. Haiderjevi svobodnjaki so z odhodom iz dvorane deželnega zbora preprečili sklepčnost dveh tretjin od 36 poslancev in s tem še zaostriili politično in ustavno-parlamentarno krizo.

WASHINGTON – Zadnji dan obiska v ZDA se je slovenski zunanji minister Lojze Peterlet s šefom ameriške diplomacije Warrenom Christopherjem. V pogovoru je pozitivno ocenil dosežke Slovenije in ponovil ameriško podporo Sloveniji.

STRASBOURG – Člani ministrskega odbora Sveta Evrope so slovesno podpisali protokol o vzpostavitvi evropskega sodišča za človekove pravice. Na sestanku je Slovenijo predstavljala državni sekretar v zunanjem ministristvu Ignac Golob. Za sprejem v Svet Evrope se poteguje devet držav.

PRAGA – Slovenskega zunanjega ministra Lojzeta Peterleta je sprejel češki predsednik Václav Havel. Ob tej priložnosti je s češkim kolegom Zeleniцем podpisal meddržavni sporazum o sodelovanju v šolstvu, kulturi in znanosti, ki naj bi še okrepil vsestranske odnose med Slovenijo in Češko.

ŽENEVA – V ameriški misiji pri OZN je bil sestanek ministrov petih držav, ki sodelujejo pri reševanju krize v BiH. Na predlog ameriškega državnega sekretarja Christopherja so se srečanja udeležili zunanji ministri Rusije, Velike Britanije, Nemčije in Francije, pa tudi predstavniki Evropske unije. Udeleženci sestanka so oblikovali načrt za ureditev razmer v tej državi.

WASHINGTON – Politiki ameriške administracije do BiH so v senatu zadali hud udarec. Senat je namreč sprejel dva zakonska osnutka, ki od predsednika Billa Clintona zahtevata odpravo prepovedi uvoza orožja v BiH.

JOHANNESBURG – Tu je bila slovesnost ob inavguraciji novoizvoljenega predsednika Južnoafriške republike Nelsona Mandele. Slovesnosti se je udeležilo skoraj dvesto najvišjih državnih delegacij in ugledni posamezniki z vsega sveta. Med njimi je bil tudi predsednik državnega zbora mag. Herman Rigelnik.

LONDON – Vodja britanskih laburistov John Smith je zaradi srčne kapi umrl v londonski bolnišnici St. Bartholomew. Na položaju predsednika laburistov je Smith julija 1992 nasledil Neila Kinnocka, ki je odstopil po porazu na volitvah.

PORT-AU-PRINCE – Vojaške oblasti na Haitiju so imenovala 81-letnega sodnika vrhovnega sodišča Emila Jonnasainta za začasnega haitijskega predsednika. ZDA, ki Haitiju že lep čas grozijo z ostrejšimi sankcijami in celo z vojaškim posredovanjem, so pri priči obsodile ta korak kot manevar, ki naj prepreči vrnitev zakonito izvoljenega predsednika Jeana Bertranda Aristida na oblast.

LIZBONA – Po podpisu sporazuma o ukinitvi vizumov med Slovenijo in Portugalsko je minister za zunanje zadeve Portugalske Jose Manuel Durao Barrosa tudi pisno sporočil slovenskemu zunanjemu ministru Lojzetu Peterletu, da od 15. maja slovenski državljani za potovanje na Portugalsko ne potrebujejo več vizumov.

Premiki v hrvaško-slovenskih odnosih

V prostorih slovenskega zunanjega ministristva so hrvaški in slovenski predstavniki podpisali pravilnik o kategorizaciji 52 cestnih mejnih prehodov med državama. Od tega bo 16 mednarodnih mejnih prehodov, 9 meddržavnih, drugi pa so maloobmejni. Voditelja obeh delegacij, Ivan Banjat in Jože Novak, sta ob podpisu dokumenta dejala, da je usklajevanje potekalo dve leti ter da je bilo strpno in na visoki strokovni ravni.

V Zagrebu pa sta se sešli delegaciji komisij slovenskega in hrvaškega parlamenta za preiskovanje vojnih in poveljnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti. Predsednik hrvaške komisije Sviben je pove-

dal, da njegova skupina raziskuje vse žrtve vojne in obdobja po njej, ne glede na to, na kateri strani so padle. Pojasnil je, da so se hrvaški vojaki leta 1945 umikali prek Slovenije, kjer so jih tudi največ pobili. Ob tej priložnosti so predlagali ustanovitev skupne hrvaško-slovenske komisije za preiskavo vojnih in poveljnih zločinov. Predsednik omenjene komisije slovenskega parlamenta dr. Pučnik pa se je zavzel za čim tesnejše sodelovanje obeh skupin, saj imajo slovenski preiskovalci precej težav s pomankljivimi arhivskimi podatki in molkom glavnih udeležencev.

M. JERŠE

Deljena mnenja o BiH

Čeprav je predsednik ZDA Bill Clinton že nekajkrat dejal, da je v bistvu za odpravo prepovedi uvoza orožja v Bosno in Hercegovino, ameriška administracija zavrača sprejem takega sklepa. Po mnenju ameriškega državnega sekretarja Warrenja Christopherja bi namreč v takšnem primeru ZDA prekršile ustanovno listino OZN in dale signal tudi drugim državam, da več ne spoštujejo sklepov, ki jih sprejema varnostni svet OZN. Ob tem je senat sprejel kar dva zakonska osnutka. Prvi zahteva od administracije, da sproži mednarodno akcijo za ukinitve embarga na dobavo orožja v BiH, drugi pa zahteva od administracije, da ukine embargo na dobavo orožja Muslimanom, tudi če se s tem ne bi strinjali zavezniki v paktu Nato in večina držav v varnostnem svetu.

Zadnji zakonski osnutek so sprejeli na predlog vodje republikancev v senatu, senatorja Boba Doyla, ki je eden od najhujših kritikov premalo odločne politike Clintonove administracije v tej krizi. Oba osnutka bosta dobila zakonsko veljavo šele, ko bo podoben zakon sprejel tudi predstavniški dom, kar pa je zelo malo verjetno. Zato je pričakovati, da bo trajalo še dolgo, ko bo na predsednikovo mizo prišel podpisan zakon s takšno vsebino, še posebej zato, ker v ameriški administraciji sodijo, da pride enostranska ukinitve embarga v poštev samo, če bodo dokončno propadli vsi poskusi diplomatskega oziroma političnega reševanja krize v BiH.

Najnovejša akcija senata je torej le pritisk na Belo hišo in na pogajalce v Ženevi, ki naj pospešijo politično reševanje v BiH. Dejstvo, da je senat oba zakonska osnutka sprejel le z enim glasom večine, govori o tem, da pristaši ukinitve tega embarga še vedno nimajo solidne večine. To pa pomeni, da je zelo malo verjetno, da se bo kongres odločil, da od predsednika zahteva enostransko razveljavitev tega sklepa varnostnega sveta, ne glede na to, da v Washingtonu sodijo, da je prav embargo na dobavo orožja srbskemu agresorju omogočil doseči večino zastavljenih ciljev.

MILAN JERŠE

Italija za nedotakljivost meja

V sosednji Italiji je nedavna izjava ameriškega državnega sekretarja Warrenja Christopherja o odločni podpori nedotakljivosti slovenskih meja, ki jo je izrekel ob obisku slovenskega zunanjega ministra Lojzeta Peterleta v Washingtonu, naletela na velik odmev. Slovenija ostaja torej v veliki ena v novi zunanji politiki Italije, ki nastaja z novo vlado. Vprašanje nedotakljivosti meja je tudi eno temeljnih, s katerim se ukvarjajo kandidati za junjske evropske volitve. To je takoj spodbudilo italijanskega zunanjega ministra Antonia Martina k izjavi, da Italija od Slovenije zahteva spremembe meja.

Christopher je namreč zagotovil, da o ozemeljski nedotakljivosti Slovenije ne more biti dvomov, da so meje nedotakljive in da ni nikakršnih razlogov za njihovo spremembo, za kar sicer uradno italijanske oblasti doslej niso postavile nikakršnih zahtev. V tem primeru gre vsekakor za jasne namige, naj nova italijanska vlada pač »ne gre proti toku«. To je toliko pomembnejše, ker se bo novi italijanski zunanji minister Antonio Martino te dni mudil v Washingtonu na pri-

pravah z Clintonov junjski obisk v Italiji. Temu gre pripisati tudi takojšnji odgovor šefa italijanske diplomacije, ki je zagotovil, da po njemu soglasja s Christopherjem in da Italija nima prav nikakršnih zahtev glede spremembe meja s Slovenijo. Po njegovih besedah pa naj bi bila ravno Italija skupno z drugimi evropskimi državami večje zagotovilo sedanjih meja. S tem naj bi ovrednotila različne spekulacije, ki so se nezadržno širile med evropskimi državami.

MILAN JERŠE

Vsi Berlusconi može

Silvio Berlusconi in člani njegove vlade so prisegli pred predsednikom republike Oscarjem Scalfarom. V vladi bo 25 ministrov, ki so predstavniki vseh treh velikih strank zmagovite desnice: sedem iz stranke Naprej, Italija!, šest iz Severne lige in pet iz Finijevega Nacionalnega zavezništva. Ob njih so še po dva iz krščansko-demokratskega centra, desnega krila nekdanje krščanske demokracije, iz Zveze centra oziroma nekdanjih liberalcev, trije pa so neodvisni.

Za podpredsednika nove vlade so imenovali člana Severne lige Roberta Maronija, ki bo hkrati notranji minister. In Giuseppe Tatarella, znanejši kot dolgoletnega voditelja militantne neofašistične mladinske organizacije, kateremu so zaupali vodenje poštne ministrstva, za podsekretarja predsedstva pa Giannija Letto. Zunanji minister bo Berlusconi ekonomski svetovalec Antonio Martino, pravosodni minister bo nekdanji

liberalec Alfredo Biondi, obrambni minister pa odvetnik družbe Fininvest Cesare Previti. Med člani nove vlade je le ena ženska, in sicer profesorica latinščine Adriana Poli Bortone, ki so ji zaupali vodenje kmetijskega ministristva.

Iz sestave nove italijanske vlade je razvidno, da strasburška opozorila glede neofašistov v vladi niso nič zalegla. Med rojevanjem te vlade je bilo veliko zaskrbljenih ljudi tako

doma kot v tujini. Manjvredni bil pred uradno predstavitvijo vladnega spiska, ki je bil uradno na Kvirinalu. Da je za mnoge Scile in Kambe, ki kazujejo tudi številne nepravilnosti med Berlusconiem in Scalfarom. Novega predsednika vlade je podprlo srce, naj za zunanjo politiko izbere ljudi, zveste sedanjemu zavezništvu, evropski miru in miru, za notranjo ministri pa izbere človeka, ki bo bdel nad nedeljivostjo Italije. Vlada pa naj bi se posebej poskrbela za socialno solidarnost in zmanjšanje brezposelnosti. Berlusconi je bil opozorjen, da bo on odgovarjal za vlado in v njegovem izboru nikogar, ki ne bi izpolnjeval pogojev.

MILAN JERŠE

Iz Monostra piše

Enostrankarska oblast v večstrankarskem sistemu?

»Bomo že videli,« sem končala svoje zadnje pismo iz Monostra. Namreč to, kdo bo zmagal na parlamentarnih volitvah 8. maja. In smo videli.

Socialisti prav gotovo tudi sami niso verjeli, da so poželi toliko glasov. Nekaj več kot 32 odstotkov. Po predhodnih javnomnenjskih raziskavah se jim je obetalo od 23 do 25 odstotkov glasov. Čemu pripisati ta velik prodor Madžarske socialistične stranke? Analize naštevajo več vzrokov. Kot prvega to, da so se ljudje naveličali desnokonzervativne »vladavine« Demokratičnega foruma. Razočaranje zaradi nezadržnega padanja standarda, velika brezposelnost, korupcijski škandali, (ne)svoboda medijev so povzročili, da so se madžarski volivci tudi tokrat bolj kot za odločali proti.

Socialisti so dobili kar nekaj odstotkov tudi na račun negativne kampanje koalicijskih strank. Zoper njih so le te namreč uporabljale vsa sredstva, velikokrat tudi zelo neokusna. Bumerang je... Človeška narva je pač taka, da se ti tisti, ki ga napadajo z vseh strani, zasmili.

In kako je s pričakovanji drugih strank? Rezultati 15 strank govorijo zase. Drugi na lestvici so dosedanja opozicijski prvaki svobodni demokrati (19,76 %). Največ je zgubil prav Demokratični forum, vodilna stranka vladne koalicije (11,73). Četrta je Neodvisna stranka malih posetnikov (8,85 %), njim sledijo krščanski demokrati (7,06 %). Največji poraženci drugih svobodnih volitev so gotovo mladi demokrati. Pred letom in pol so v vseh anketah z več kot tretjino glasov premočno vodili, zdaj pa so šesti s 7 odstotki.

Potrebni odstotek glasov (5 %) za udeležbo v skupščini je torej dosegel šest strank, stranke dosedanjega parlamenta, le vrstni red se je zelo spremenil. Pokazalo se je tudi, da večina madžarskih volivcev ne mara skrajnosti, kajti niti marksistična Delovna stranka niti skrajno nacionalistična Stranka madžarske resnice in živ-

ljenja nista dobili zadosti glasov za skupščinsko udeležbo.

Pri splošni oceni prvega kroga je treba poudariti dve stvari: Prvič to, da se udeležba na volitvah z najboljšimi evropskimi rezultati (68,9 %) ni obveljala mnenje, da se ljudje ne zanimajo za lastno usodo. To je med drugim pokazalo tudi predsednik države Árpád Göncz, ki je dejal, da so sprejeli volilne rezultate zelo umirjeno, da so zmagovalci kot poraženci. Ni bilo evforije ne posebnih negativnih izbruhov. It-

»Madžarski demokratični forum je dobil manj glasov kot smo pričakovali. V rezultatih se kaže volja ljudstva, ki se ji moramo ukloniti,« je povedal premier Péter Boross, podpredsednik stranke.

Razmišljati o tem, kako bo sestavljena vlada oz. vladna koalicija, je še prezgodaj. Drugi krog volitev bo 29. maja, kajti v 174 volilnih okrajih noben kandidat ni dobil absolutne večine. To je uspelo le dvema kandidaturama socialistov. Kandidati v drugem krogu potrebujejo le relativno večino. V boju za parlamentarne stole imajo največ možnosti kandidati socialstov, ki vodijo trenutno v 160 volilnih okrajih. Svobodni demokrati imajo 12 volilnih mest, drugi mest, Demokratični forum pa eno prvo mesto, 18 drugih in 81 tretjih mest.

29. maja prav gotovo ne bo prišlo do kakšnih pretresljivih sprememb. Tekma se obeta le med kandidati socialistov in svobodnih demokratov. Vprašanje je le, ali bodo imeli socialisti absolutno večino v skupščini (kar gotovo ne bi bil »zdrav« pojav) oz. ali bo uspelo le madžarskim demokratom preprečiti, kar bi pripeljalo k ravnotežju sil v madžarski skupščini in morebitni vladi. Kajti kar si madžarska vlada v enostrankarskem sistemu. Nekaj podobnega smo imeli namreč zadnja štiri leta in smo se s tega naveličali.

Marijana Šušter

VESTNIK

Izdaja Podjetje za Informiranje
Murska Sobota

Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Štitar

Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balaz-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Stefan Smej, Stefan Sobčan (novinarji), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Slovenska 41. Telefoni: novinarji in odgovorni urednik 21-383, 21-064 in 33-019, glavna urednica 22-403, telefaks 22-419. Nenaročniški rokopiisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za II. trimesečje 1994 je 1.350,00 SIT, celoletna naročnina 4.800,00 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri Abanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512.

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tehnik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje petodstotni davek od prometa proizvodov.

Komunalna samouprava na prepihu

Politična kratkovidnost nas bo še drago stala!

Zavzemamo se za preobrazbo lokalne samouprave pri nas in bi smo prepričani, da bo ta proces potekal čimbolj organizirano in pripravljeno. Zato bi morali jasno razmejiti funkcije lokalne samouprave in države. Tega pa žal še danes nimamo. Upamo lahko le, da ob velikem denarju, ki ga bodo dobile nove občine, namreč kažejo, ne bo to tudi zadnji račun vlade. Podatki namreč kažejo, da bo na enega občana vsaka občina, ki bo morala biti do konca leta 11 tisoč tolarjev. V občini s približno tisoč prebivalci in 11 milijoni tolarjev se zagotovo ne bo dalo veliko narediti. Vse drugo bo seveda stvar občine. Ob dejstvu, da država podpira zemljo in da za zdaj ni povsem jasno, kaj bo država razmišljala tudi o tem, da bi podprala tudi vse občinske zgradbe.

Vsekakor bi bilo prav, če bi pred preobrazbo lokalne samouprave natančno vedeli, kakšen bo sistem tako imenovane dopolnilnega financiranja, kakšna bodo merila za tiste občine, ki naj bi bile obmejne, gorske in manj razvite. Te bodo namreč morale imeti še dodatna gmojna sredstva. Na ta denar namreč resno računajo v večini od 340 prihodnjih slovenskih občin, dejstvo pa je, da bo možno financirati le peščico le-teh, kajti država tega denarja preprosto ne bo mogla. Pri vsem tem pa je pomembno tudi, kako se bo de-

lilo sedanje občinsko premoženje. To je namreč izrednega pomena za prihodnje odločanje v novih občinah.

Vemo pa, da so bile zahteve po takojšnji reformi lokalne samouprave. Dejstvo je, da so sedanje občine po svoje zamele tek starega, ki več ne sodi v ta čas, ker so imele med sabo pomembnih veliko državnih funkcij, kar je bil gotovo nesmisel.

Večkrat namreč ni bilo jasno, o čemer občina dejansko odloča in kaj izvršuje kot državne naloge. Po drugi strani pa smo se lahko po razvitosti naše krajne samouprave zgledovali po evropskih državah. Pri tem je evropska konvencija o lokalni samoupravi postavila bistvenovito manjše število meril za ustanovitve novih občin, kot smo jih imeli pri nas že zdavnaj.

Ne moremo se otrestiti občutka, da so bili poleg načelnih razlogov za ustanovitve novih občin najpomembnejši politični. Pri tem so desno usmerjene stranke izrecno želele imeti veliko novih občin, da bi po opravljenih volitvah glede na strukturo prebivalstva in njihovo oceno o naklonjenosti volivcev posameznim strankam lahko zagotovile svoj vpliv v veliki večini slovenskih občin, in to tudi za ceno, če se bo

tem občinam v prihodnje slabo godilo. Nesporo je, da je 340 novih občin skrajno neracionalna odločitev za našo lokalno samoupravo. Če smo bili doslej država z relativno velikimi občinami, bomo po novem država z relativno najmanjšimi občinami v Evropi. Niso nas spametovale niti spoznanja razvite Evrope, da majhne občine ne morejo biti povsem racionalne. Zato je opazen proces njihovega združevanja z določenimi gospodarskimi spodbudami.

Zaradi politične kratkovidnosti desno usmerjenih strank in njihovega vpliva nad manjšimi občinami za vsako ceno se bomo očitno morali še naprej učiti na lastnih napakah. Škoda, da se tega nismo pravočasno zavedli, kajti zvoniti po toči bo tudi v tem primeru očitno prepozno.

MILAN JERŠE

S torkove seje izvršnega sveta skupščine občine v Lendavi

Kdo bo dobil 20 milijonov SIT?

Ali imajo v krajevnih skupnostih Dolga vas, Mostje-Banuta, Genterovci, Lakoš, Gaberje in Petišovci asfaltirane vse tako imenovane nekategorizirane ceste in zato niso (za)prosili občine za sofinanciranje modernizacije? Je vmes malomarnost? Morda na občino vlog niso poslali zato, ker sami nimajo denarja za lastno udeležbo? Z možnostmi za sofinanciranje nekategoriziranih cest so predstavniki krajevnih skupnosti sicer seznanili na sestanku, ki je bil 8. marca 1994.

Ti pomisleki so spremljali razpravljajce na torkovi seji lendavske občinske vlade, ko so imeli pred seboj predlog razdelitve denarja za tiste krajevske skupnosti, ki so poslale prošnje za občinski delež. No, vlogi sta prišli tudi iz krajevnih skupnosti Črenšovci in Lendava, vendar prva nima denarja za svojo udeležbo v finančni konstrukciji napovedane modernizacije cest, druga pa je želela denar za cestni odsek, ki pa bo financiran iz drugih virov.

Kdo bo dobil nekaj manj kot 20 milijonov, konkretnije 19.683.600 tolarjev za modernizacijo skoraj 11 kilometrov nekategoriziranih cest, od tega za večino poti v vinogradniških območjih? Takole so jih razdelili: krajevna skupnost Hotiza 281.511 tolarjev, Bistrica 1.391.822, Gorice pri Lendavi 4.430.356, Čentiba 1.577.390, Turnišče 1.934.069, Odranci 1.584.645, Kobilje 1.958.487, Dobrovnik 4.233.914, Dolina 1.919.282 in krajevna skupnost Polana 392.120 tolarjev. V pogodbah o modernizacijah cest bodo posebej zapisali, da je ta denar možno uporabiti le kot 30- do 40-odstotni delež za določeno naložbo, drugo morajo zagotoviti krajevske skupnosti oziroma njihovi drugi dobrotniki.

Lendavska občina ima to »srečo«, da jo občasno prizadene ta ali ona nesreča. Lani, na primer, so bili hudo neurje, toča, suša ... Škoda je treba seveda popraviti. Na torkovi seji vlade so ugotavljali, da se program odprave škode uresničuje počasi, glavni vzrok za to

pa naj bi bil prepočasen dotok denarja od državnega ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo. Ta pa predvideva tudi regresiranje krmnih žit. To bi bilo dobro, ko bi bila zato taka kрма bistveno cenejša od tiste, ki je na prostem trgu. Ker torej ni, so na seji lendavske vlade postavljali vprašanje, kako je to mogoče? Občinski kmetijski minister je to vprašanje sicer že poslal v Ljubljano, a odgovora ni. Zdal bo to povprašal občinski izvršni svet. Vprašanje je toliko umestnejše, ker je država regresila uvoženo koruzo, medtem ko domači pridelek (vseh proizvajalcev pač ni prizadela suša!) ostaja neprodan. Vprašanje pa velja tudi zastaviti Pomurki oziroma PGP Lendava, ki nista (?) sodelovala v natečaju za boljše oskrbo slovenskega tržišča s koruzo, ampak naj bi se na njem pojavilo le neko ljubljansko podjetje in s svojo ceno, ki zaradi nekonkurence seveda ni bila dampinška.

Ker občina Lendava zaradi (pre)drage sicer regresirane koruze ni izrabila vsega denarja, ki je bil predviden za nakup krmnih žit, so na seji vlade sklenili predlagati ministrstvu za kmetijstvo, da neizrabljeni denar vendarle nakaže občini, ki ga bo porabila za odpravo posledic lanskih elementarnih nesreč.

Š. SOBOČAN

Državni poslanci v obnovljenih prostorih

V prvem nadstropju občinske zgradbe v Murski Soboti je bila v ponedeljek popoldne slovesnost ob odprtju obnovljenih poslovnih pisarn. Trije poslanci državnega zbora iz murske soboške občine: dr. Bojan Korošec, Drago Šiftar in Geza Džuban bodo poslej prva dva ponedeljka v mesecu na voljo občanom in drugim zainteresiranim, ki bi se radi podrobneje seznanili z organiziranjem poslovnih del in drugimi aktualnimi vprašanji iz vsakdanje prakse. Tako so se dogovorili, da bo imel prvi in drugi ponedeljek v mesecu od 8. do 10. ure pogovore Geza Džuban, od 10. do 12. ure Drago Šiftar in od 12. do 14. ure dr. Bojan Korošec.

S tem se bodo na območju svojega volilnega okraja skušali čimbolj približati ljudem in tistim volilnim upravičencem, ki so jih podprli v tem mandatnem obdobju. Sicer pa bo poslanska pisarna v Murski Soboti odprta tudi druge dni, saj bo informacije po telefona, ki jih je že zdaj veliko, sprejemala gospa Mačkova. V pogovoru

s predstavniki sredstev javnega obveščanja pa je bila izražena želja po še popolnejšem informiranju javnosti o delu državnih poslancev. Omenili so zlasti lokalne medije, ki lahko veliko prispevajo k objektivnemu poročanju in komentiranju delovanja državnega parlamenta.

M. JERŠE

Po odločitvi državnega zbora, da k mestni občini Murska Sobota priključi Brezovce, Lemerje in Predanovce

Sobočani se čutijo opeharjene

Krajevna skupnost Ali Kardoš iz Murske Sobotne je na Ustavno sodišče Republike Slovenije naslovila zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti odloka, s katerim je državni zbor določil referendumsko območje za oblikovanje novih občin. Na kratko povedano: gre za to, da želijo zdajšnje mestne in nekatere primestne krajevske skupnosti oblikovati novo mestno občino Murska Sobota, po njihovem mnenju pa sem ne sodijo naselja Brezovci, Lemerje in Predanovci. O tem namreč sploh ni bilo govora na njihovih zborih občanov, ampak so omenjena tri naselja avtomatično priključili prihodnji mestni občini.

Pri tem ugotavljajo, da so naselja Brezovci, Lemerje in Predanovci, ki sodijo v Krajevno skupnost Brezovci, že precej oddaljena od mesta in pri njih prevladuje sorazmerno visok delež kmečkega prebivalstva. Poleg tega pa mejijo na Krajevno skupnost Puconci, s katero jih povezujejo mnoge zadeve, kot npr. krajevni urad, osnovna šola, pošta, telefon, cerkev in drugo. Očitno pa državni zbor ni upošteval ugovora občanov referendumskega območja mestne občine Murska Sobota, kajti drugače do te spremembe, ki je povzročila že precej nejevolje med ljudmi, ne bi prišlo. Kot je znano, so se za novo mestno občino Murska Sobota na zborih občanov opredelili v šestih mestnih krajevnih skupnostih ter v okoliških naseljih: Rakičan, Nemčavci, Markišavci, Černelavci, Polana, Veščica, Kupšinci, Bakovci, Krog in Satahovci. Nikjer pa ni bilo govora o Brezovcih, Lemerju in Predanovcih, ki so jih zdaj zapisali v odloku o določitvi referendumskih območij za ustanovitve občin.

Razumljivo je, da je taka odločitev državnega zbora povzročila mnogo vroče krvi v mestu Murska Sobota in sosednjih krajih. Ker se s tako odločitvijo ne strinjajo, so se zato v Krajevni skupnosti Alija Kardoša odločili, da pošljejo pisno pobudo za presojo ustavnosti in zakonitosti Ustavnemu sodišču Republike Slovenije. Menijo, da je taka odločitev državnega zbora v nasprotju z voljo, izraženo na zborih občanov v naštetih krajevnih skupnostih, na katerih so se odločili za referendumsko območje za oblikovanje nove mestne občine Murska Sobota brez naselij Brezovci, Lemerje in Predanovci.

Vlagatelji pritožbe na ustavno sodišče so prepričani, da »bi s takšno odločitvijo o območju prihodnje občine lahko bil ogrožen njen interes, da zaprosi za pridobitev statusa mestne občine«. Obenem zatrjujejo, da »bi bila taka odločitev državnega zbora v nasprotju z zakonom o referendumu za ustanovitev občin«, pri katerem je treba pri določitvi referendumskih območij upoštevati območja in povezanost naselij. V nasprotju s tem stališčem pa so se prebivalci Brezovci, Lemerje in Predanovci na zborih občanov izrekli za referendumsko območje nove mestne občine Murska Sobota. Po njihovem bi lahko prav v tej občini, lažje kot sami, reševali probleme lokalne samouprave. Zato odločitev ustavnega sodišča v tem primeru najbrž ne bo lahka.

MILAN JERŠE

Javna tribuna Slovenija danes in jutri

Nujno se je čimprej strezniti

»Čeprav smo v zadnjem letu na srečo uspeli ohraniti večino doslej pridobljenih socialnih pravic in s tem tudi socialni mir v Sloveniji, brez česar ni gospodarskega napredka, smo danes še vedno na prelomnici, ali bo Slovenija šla v smer klasičnega liberalnega kapitalizma, ali pa bomo gojili element solidarnosti in socialne države. Zato smo se zavzemali za kakovosten zakon o soupravljanju, in da ne bi prihajalo do krčenja pravic iz zavarnosti za primer brezposelnosti. Veliko smo naredili za to, da je bilo zagotovljeno sodelovanje delavcev v stečajnem postopku. V predkoalijskih usklajevanjih v vladi pa smo dosegli, da ni bil predlagan zakon o zamrznitvi plač in vztrajali pri podpisu socialnega sporazuma med partnerji.« je na javni tribuni v Ljutomeru, ki jo je organizirala Združena lista socialnih demokratov, med drugim izjavil vodja poslanskega kluba ZLSD Miran Potrč.

V nadaljevanju se je dotaknil tudi ocene procesov lastninjenja, privatizacije in denacionalizacije. Po njegovem je slabo, da je prišlo do sprejetja zakona o lastninjenju šele pred letom dni, neustanovljena agencija pa je podaljšana roka države. »Dobro bi bilo, če bi se proces privatizacije čimbolj uspešno izvedel, ker sedanje stanje prav gotovo ni zadovoljivo. Pravih lastnikov ni, interes za vlaganja je zato brez dvoma manjši, kar velja tudi za tuja vlaganja. Poleg tega je veliko očitkov, da sedanjí lastniki enkrat kradejo, drugi pa so nepošteni. Enako kot problem revizije, ki je sprožen v več kot dva tisoč podjetjih, ovira proces privatizacije tudi denacionalizacija. Zakon je krivičen tudi zato, ker denacionalizira tudi tisto premoženje, ki so ga podjetja kupila. Po mojem prepričanju je to neustavno. Krivično do državljanov je tudi, da se v denacionalizaciji dopušča do tretjine realno povečanje vrednosti, ki se običajno pokloni. Zato bodo družbena podjetja in kasneje oškodovani delavci prek internega lastništva in notranjega odkupa, ker to ne bo več njihovo.«

Na javni tribuni v Ljutomeru je bil govor še o razvojnih usmeritvah in zmanjšanju brezposelnosti, štipendijski politiki ter položaju in prihodnosti mladih. Ob tem je poslanka ZLSD dr. Mateja Kožuh dejala, da je ob 15 odstotkih revnega prebivalstva problem brezposelnosti vedno večji. Tega problema bi se v letu družine morali bolj zavedati, hkrati pa je dodala, da so mladim iz revnih družin zmanjšane možnosti za kakovostno izobraževanje, pri čemer bi morali bolj spodbuditi tudi štipendijsko politiko. Brez tega pa si je nemogoče zamišljati lepšo prihodnost mlade generacije.

MILAN JERŠE

nadaljevanje s str. 1

Ministri petek je bila na nekaterih območjih v ljubljanski občini velika ujma, ki je narasla precej škode predvsem na letu okrog 5,5 milijona tolarjev. Gre predvsem za nekatero odseka na območju Male Nedelje ter Slamnjaka in Lave. Za nujno popravila in vzdrževanje v vrednosti 1,4 milijona tolarjev iz proračunske rezerve, razliko pa so potrebovali dodatno drugje (iz sredstev za vzdrževanje cest idr.). Glede soglasja za dislocirani odsek, visoke agromorfnosti, razliko pri Srednji kmetijski koli Rakičan pa so sklepali, da je takšna enota zaželenja, vendar naj bi bil sedež ali v Ljutomeru ali Radečah.

JOŽE GRAJ

Zaplet v soboškem zdravstvenem domu ima nove razsežnosti

Minister za zdravstvo dr. Božidar Voljč je prejšnji teden dobil v roke pismo iz soboškega zdravstvenega doma. Odposlali so ga vodje služb Zdravstvenega doma, pa ne Andrej Gerencerju, ampak tudi predsedniku Skupščine Brigiti Bavčar ter direktorju soboškega zdravstvenega doma Ignacu Geriču in predsednici Sveta zavoda Zdravstvenega doma dr. Mileni Grabar Kranjc. Sporočili so, da ne morejo dati soglasja k nobenim pomembnim dokumentom, ki jih predlaga direktor Ignac Gerič ter da z njim vodenju strokovne politike v Zdravstvenem domu Murska Sobota. Vodje služb so izrekli nezauipnico tudi članu sveta zavoda, ki zastopa dispanzersko dejavnost, in pravni službi. Zahtevajo, da dr. Jože Felkar ostane strokovni vodja soboškega zdravstvenega doma, po njihovem mnenju pa Ignac Gerič ne more več voditi tako pomembne družbene ustanove, ki sloni na zaupanju pacientov, saj ga je s storjenimi napakami zlorabil, in ker je zaradi njegovega ravnanja močno upadel ugled v javnosti, s tem pa tudi ugled celotne zdravstvene organizacije.

Nezauipnico direktorju soboškega zdravstvenega doma Ignacu Geriču so podpisali vodje dejavnosti psihohigijene Marjeta Orešnik, psihologinja, Blaga Dalič, šolskega dispanzera dr. Tanja Horvat, dr. Nikica Stegmüller Tribdela, dejavnosti medicine športa dr. Stjepan Radić, splošnega zdravnika dr. Ilija Lučkaj, dispanzera za žene dr. Dobrovoje Godić, klinič-

nega laboratorija dipl. inž. Nada Mrkšič, splošne medicine in strokovni vodja dr. Jože Felkar, dispanzera za pljučne bolezni dr. Ivica Brozović ter vodja zdravstvene postaje v Gornjih Petrovcih dr. Marijan Kiršner.

Podpisani tudi ne podpisajo peticije, ki je bila poslana skupščini občine in prošnji komisijo, ki so jo imenovali na skupščinskem zasedanju, da čimprej konča svoje delo.

MH

gospodarstvo

V Pletilstvu Prosenjakovci preusmerjajo proizvodnjo

Prehod na zahtevnejše programe in izvoz

Ko so zaposleni v prosenjakovskem Pletilstvu iskali večjega partnerja, s katerim bi se povezali, so se med več možnostmi odločili za ljubljanski Tekstil. Za takšno odločitev jim zdaj ne more biti žal, saj so pod okriljem Tekstila uspešno razvili nekatere nove proizvodne programe, dogradili in modernizirali proizvodne prostore, uspešno pa so prodali tudi na najzahtevnejša tuja tržišča. Če je bilo Pletilstvo ob združitvi s Tekstilom eno manjših podjetij, zdaj v holdingu Tekstil med desetimi družbami največji. Poleg tovarne v Prosenjakovcih ima Pletilstvo še obrat v Križevcih na Gorickem in v Ormožu ter prodajni center v Ljubljani ter je še lastnik proizvodnih prostorov v Ljubljani, vendar v njih zdaj ne proizvajajo. Pletilstvo posluje kot družba z omejeno odgovornostjo, po sprejemu in potrditvi programa lastninjenja pa bo postalo samostojno podjetje.

280 zaposlenih je pred dvema letoma prešlo na delo v eni izmed, in čeprav so bile v začetku težave, so jih uspešno prebrodili. Težave so imeli predvsem s proizvodnimi zmogljivostmi, vendar delavci niso odpuščali in tudi zdaj nimajo kakšnih večjih tehnoloških presežkov. Posamezne probleme skušajo reševati sproti, težko pa je z nekaterimi posamezniki, ki jih ni možno prerazporediti na zahtevnejša dela. V skrbi za kakovost in konkurenčnost namreč v Pletilstvu posodablja proizvodnjo, kar pa so se odločili za večji preustroj. Njihov proizvodni program je doslej obsegal konfekcijo in tehnično tekstilno izdelke, v zadnjem času pa opuščajo trikotajni program in se usmerjajo v težko konfekcijo. Zlasti s športno trikotajno konfekcijo so imeli v preteklosti precejšnje težave, saj so bili s temi izdelki usmerjeni v doslovansko tržišče. Izgubo teh trgov so najbolj občutili v drugi polovici leta 1992, zato so se tudi odločili za spremembo tega programa. Prehod jim je povzročil nemalo težav, saj so v Prosenjakovcih v začetku lanskega leta začeli preusmerjati polovico proizvodnih zmogljivosti trikotajnega programa v težko konfekcijo, zaradi uvajanja tega programa pa so zabeležili 500 tisoč mark izpada pri prihodku. Podobno se dogaja tudi v Ormožu, kjer od konca lanskega leta preusmerjajo 60 odstotkov proizvodnje in tudi tu pričakujejo do junija 500 tisoč mark

izpada. So se pa za ta korak odločili zavestno, potrdil ga je tudi upravni odbor, in če bo vse po načrtih, se bo v drugi polovici leta položaj normaliziral. Sprememba in prehod na težji program namreč zahtevata dodatno usposabljanje, privajanje na nove programe pa se seveda kaže v proizvodnji. Vendar je bila po besedah Ernesta Eoryja, direktorja Ple-

tilstva, takšna odločitev nujna, saj se s trikotajnimi izdelki na tujih trgih srečujejo z močno konkurenco iz vzhodnih držav. V težki konfekciji, ki je seveda zahtevnejša, takšne konkurence zaenkrat še ni čutiti, ves ta program v tovarni v Prosenjakovcih pa delajo za nemškega partnerja. Podobno je tudi v tovarni v Ormožu, kjer delajo v sodelovanju s soboško Muro. Sicer pa je prodaja na tuje njihova osnovna usmeritev, saj okrog 80 odstotkov proizvodnih zmogljivosti že dela za izvoz, ta delež pa bodo skušali še povečati. Ob tem seveda niso opustili tehnično tekstilnega programa, ki so ga začeli uvajati pred 12 leti, vendar tudi pri tem močno čutijo izpad jugoslovanskega tržišča.

Prilaganje novim razmeram se seveda pozna pri rezultatih poslovanja in vlagati so

morali velike napore, da v poslovnem letu 1993 niso imeli izgube. Pri preustroju jih je podprla Pomurska banka, se pa kljub temu srečujejo z velikimi likvidnostnimi težavami. Te so predvsem posledica nerednih plačil, saj trenutno terjatve do domačih kupcev znašajo kar 90 milijonov tolarjev. Za boljše ponazoritev takšnega stanja naj zapišemo, da je to približno toliko, kot zneso petmesečni bruto osebni dohodek za vse zaposlene. S tujimi kupci takšnih težav nimajo, saj jim ti dolgujejo le 8 milijonov tolarjev, čeprav izvozijo štirikrat več, kot prodajo doma.

Ceprav bo po procesih lastninjenja in preoblikovanja postalo Pletilstvo samostojno podjetje, stikov s Tekstilom ne bodo prekinili. Za celotno podjetje imajo en program lastninjenja, znotraj tega pa poseben program za vsako družbo. Holding bo lastništvo prenesel na družbe, te pa bodo lastnili njihovi delavci. Tudi v Pletilstvu so se odločili za notranje lastninjenje, vrednost podjetja so ocenili na 5 milijonov mark, olastnili pa ga bodo z lastniškimi certifikati zaposlenih, nekdanjih zaposlenih in upokojencev. LUDVIK KOVAČ

Obrat Planike v Turnišču

Z zahtevnimi programi na zahtevna tržišča

Mnogi industrijski giganti, ki so bili s proizvodnjo v glavnem usmerjeni na domače tržišče, so se v zadnjih letih srečevali z velikimi težavami in mnogim še vedno ni uspelo, da bi si opomogli. Za Planiko sicer ne moremo trditi, da je giganti, se pa s 3.200 zaposlenimi gotovo uvršča med največja podjetja v državi. Pretiranega strahu za preživetje pa v tem podjetju ne čutijo, čeprav izguba jugoslovanskega tržišča ni šla neboleče mimo njega. Predvsem zaradi močno razvite trgovske mreže je z osamosvojitvijo slovenske države Planika v drugih republikah izgubila za 22 milijonov mark vrednosti osnovnih sredstev in blaga, od tega pa si še do zdaj ni povsem opomogla.

Težave, ki jih čutijo v Planiki, niso obšle tudi zaposlenih v turniškem obratu, ki je po velikosti največji v okviru podjetja. Po ukinitvi tozov se je namreč Planika oblikovala kot enovito podjetje in vse poslovne funkcije tečejo prek centralne v Kranju. Obrat v Turnišču je največji v okviru podjetja, saj zaposluje 817 delavcev, kot pravi Stanko Draškovič, vodja tega obrata, pa proizvodnja v Turnišču teče dokaj normalno. Zaradi naložb v posodobitev proizvodnje so sicer imeli nekaj presežnih delavcev, vendar stanje ni skrb zbujajoče. V podjetju se namreč enako odgovorno obnašajo do vseh obratov, specializacija proizvodnje v posameznih obratih pa poteka tako, kot so jo začrtali že pred leti. V Turnišču se ne čutijo prav nič zapostavljene, saj je njihova usmeritev izdelava specialne športne obutve, to pa je program, ki ga delajo za znanega kupca in predvsem za izvoz. V zadnjem času so se usmerili v planinski program in delajo v glavnem težko pohodno obutve, saj s klasičnimi izdelki ne morejo vzdržati v vedno večji konkurenci. Na tujih trgih jim s klasično obutvijo konkurirajo vzhodne države, pa tudi doma je konkurenca zaradi uvoza premočna. Po uradnih podatkih je Slovenija samo lani uvožela okoli 4 milijone parov čevljev, v praksi pa je tega uvoza še veliko več.

V turniškem obratu Planike izdelajo letno okoli 900 tisoč parov čevljev, kar pomeni 3.600 parov dnevno, vendar je obseg proizvodnje količinsko težko primerljiv. Zahtevnejši programi namreč zahtevajo več vložene dela in znanja. Pretežni del proizvodnje je namenjen za izvoz, saj na tuje prodajo okoli 85 odstotkov izdelkov in le 15 odstotkov jih pro-

dajo doma. V glavnem delajo za znane kupce, med največjimi tujimi kupci pa velja na prvem mestu omeniti firmo Mephisto. To je znana francoska firma, za katero izdelujejo planinsko in težko pohodno obutve, po količinskem obsegu pa je ta posel približno enak tistemu, ki ga delajo za Adi-

dal. Planika je namreč edini licenčni izdelovalec obutve Adidas v Sloveniji, do nedavnega pa so za Adidas delali tudi smučarske tekaške čevlje, ki pa so jih izločili iz svojega proizvodnega programa. Planinski program delajo tudi za nemško firmo Maindl, ki je prav tako ena od najbolj znanih svetovnih firm. Če gre pri sodelovanju s to firmo predvsem za dodelavne posle, pa je pri drugih to klasični izvoz, izdelki pa so v glavnem iz uvoženega materiala. Ker pravljuje klasični izvoz, potrebujejo veliko denarja za nakup materialov, zato se v Planiki otepajo z likvidnostnimi težavami. Deloma so te posledice izgube premoženja v republikah nekdanje Jugoslavije, pa tudi nerednih plačil na domačem trgu, vendar napovedujejo, da bi

morali do konca prvega polletja iziti iz največjih likvidnostnih težav. Kljub likvidnostnim težavam pa delavci tega neposredno ne čutijo. S plačili se res ne morejo posebej pohvaliti, saj je v turniškem obratu znašalo zadnje povprečje okoli 36 tisoč tolarjev, vendar z izplačilom doslej ni bilo težav.

so v Planiki enakovredno obravnavali vse proizvodne obrate in vztrajali pri začetni specializaciji. Proizvodnja v Turnišču je danes obetavna, na vprašanje, ali se ne bojijo, da bi Planika te programe prenesla v Kranj ali druge obrate, pa se samo nasmehnejo. To tudi v praksi ni možno, saj je za te programe potrebna ustrezna tehnologija in tudi znanje, slednje pa so si delavci v Turnišču pridobivali z večletno prakso. Navsezadnje je rezultat njihovega dela in prizadevanosti tudi nov program, ki ga bodo prodajali pod blagovno znamko Planika. Razvili so ga v obratu v Turnišču ob sodelovanju strokovnjakov iz Planike, prva kolekcija iz tega programa pa je že na tržišču in ga bodo prodajali tudi v tujini. LUDVIK KOVAČ

Nafta z novim direktorjem in novimi problemi

Hrvaški upniki ne čakajo več

Vseh osemnajst članov novoimenovanega delavskega sveta Nafta iz Lendave je prejšnji teden enoglasno izvolilo Jožeta Hozjana, dipl. inž. strojništva, za direktorja Nafta. Odločitev delavskega sveta je bila pričakovana, saj je Jože Hozjan podjetje začasno vodil od takrat, ko je odstopil prejšnji direktor Miloš Oslaj.

Novoizvoljeni direktor, ki še zdaleč nima lahkega dela, pa se bo moral lotiti tudi novih problemov Nafta. Naftovod Janaf, kateremu mora Nafta plačevati stroške za transport surovine po naftovodu, po podpisani pogodbi tudi »prazno za polno«, torej za zmogljivosti, ki jih lendavska rafinerija ne porabi, je zadržal 15 tisoč ton nafte, ki ga je v Rusiji kupil Petrol in katerega bi v lendavski rafineriji zanj tudi predelali. Janaf je surovino zadržal, dokler Nafta ne bo plačala 1,3 milijona mark lanskoletnega dolga. Nafta se je o načinu plačila dolga z Janafom že pogovarjala, zato je ta poteza neprijetno presenečenje. Ta ukrep Janafa, ki je lastniško povezan z Ino, pa sovпада z drugim udarcem hrvaškega dobavitelja surovin za Nafto. Naftapljin je namreč vnovič jamstvo ene od slovenskih bank, dano za 4 milijone dolarjev dolga. Gre za nastali dolg za surovino plinski kondenzat od septembra 93. Tudi z Naftapljinom so se vodilni lendavske Nafta že pogovarjali o možnih scenarijih za plačilo dolga, vendar pa, kot lahko sklepamo, hrvaški dobavitelj več ne namerava čakati, da se bodo izjasnili o usodi Nafta na vladnem odboru za gospodarstvo, ki je vprašanje statusa Nafta že preložil s svoje seje. Če se vladni odbor kmalu ne bo dokončno odločil, lahko pričakujejo še večje probleme, pravijo v Nafti. MH

Direktorji in podjetniki ljutomerske občine ter predsednika izvršnega sveta in občinske skupščine o aktualnih temah

Uresničljivi ali utopični projekti?

Verjetno so bili direktorji podjetij (državnih ali še vedno družbenih) in zasebni podjetniki nekoliko presenečeni, ko so dobili povabilo za skupen pogovor in družabno srečanje, ki ga je sklical predsednik občinske vlade LUDVIK BRATUŠA. Izkazalo se je, da je bila ta oblika medsebojnega informiranja in izmenjave pogledov dokaj koristna.

Ali tudi ljutomersko občino zanima tesnejše sodelovanje z Zalsko in Železno županijo na Madžarskem, je bilo prvo vprašanje, ki so ga načeli. Gre predvsem za možnost vključevanja v sporazum, ki ga je Medobčinska gospodarska zbornica za Pomurje podpisala z omenjenima županijama. Ugotavljali so, da je vsekakor potrebno vzpostavljati nove gospodarske vezi, pri čemer bi jim lahko bila občina Lendava nekakšen konzul za sodelovanje z Zalsko, občina Murska Sobota pa z Železno županijo. Možnosti so zlasti pri kmetijstvu in podjetništvu, vendar pa glede na dosedanje izkušnje ni mogoče pričakovati večjega razmaha. Sicer pa naj bi o tem zvedeli kaj več na srečanju z madžarskimi podjetniki, kmetijci, trgovci in obrtniki, ki ga nameravajo pripraviti v Ljutomeru ob koncu tega meseca. To naj bi bila tudi neke vrste poslovna borza. Treba je pač ugotoviti, kako je s ponudbo in povpraševanjem.

Priložnost za predstavitev ljutomerskega gospodarstva so tudi Igre brez meja, na katerih bo sodeloval tudi Ljutomer. V ta namen se že pripravlja 11-članska ekipa športnikov pod vodstvom Toneta Ficka. Žreb je določil, da bodo 26. junija nastopili v češkem mestu Hradec Kralove, in če bodo zmagali, se bodo uvrstili na finalno tekmovanje v Londonu. Iz občinskega proračuna so v ta namen že plačali 15.000 mark v tolarski protivrednosti televiziji, približno toliko pa bo potrebno zbrati še za potovanje, bivanje in druge stroške ljutomerske ekipe. Občinska vlada pričakuje, da bodo ta denar zagotovili s pokroviteljstvom podjetij in podjetnikov. Podobno naj bi financirali tudi nakup »promocijskega balona (cena okrog 15.000 DEM). Eni in drugi pa so menili, da je sicer potrebno veliki sredstva za reklamiranje, vendar je »pritisek« nanje tako velik, da ne vedo, kje vzeti toliko denarja. Ob tem je nanesla beseda tudi na praznovanje 120-letnice Konjeniškega kluba Ljutomer, ki je s svojimi dosedanjimi uspehi prav gotovo veliko storil za predstavitev Ljutomera in Priekije (tako kot še odbojkarji, strelci idr.). Ob visokem jubileju, ko naj bi prišel v goste tudi dr. Janez Drnovšek, pa se pojavlja vprašanje, ali jim bo uspelo postaviti nov stolp. Kaj če se bo podrl ravno takrat, ko bo na njem stal predsednik slovenske vlade, se je vprašal nekdo. To bi bila velika sramota.

Precej časa so namenili tudi projektom Geotermalna energija iz vrtine LJUT-II, Gospodarjenje z odpadnimi vodami, Predelava odpadkov in Namakanje kmetijskih zemljišč. Slišati je bilo precej spodbudnih besed, kako velikega pomena bo to za nadaljnji razvoj ljutomerske občine, ter da bodo v ta namen pridobili precej denarja Mednarodne banke za obnovo in razvoj in iz programa Phas. Bilo pa je tudi nasprotno mnenje, češ da so ti projekti, razen centralne čistilne naprave, utopija. Kako bo v resnici, bo pokazal čas. JOŽE GRAJ

Oglašujte v Vestniku

ABANKA D.D.,
LJUBLJANA
EKSPLOZIVNA MURSKA
SOBOTA
Staneta Rozmana 5,
tel. 21 833

V ABANKI smo ZNIZALI
OBRESNE MERE ZA
POSLOJILA!

- gotovinska posojila do 6 mesecev z nesprenmenljivo obrestno mero 2,89 odstotka,
- gotovinska posojila do 3 let z izhodno obrestno mero R + 15 odstotkov,
- namenska posojila do 4 let za nakup avtomobila z obrestno mero R + 16 odstotkov.

Vabimo vas, da se za
podrobnejša pojasnila
oglasite v naši enoti!

ABANKA, BANKA
PRIJAZNIH IN
PODJETNIH LJUDI!

Seja vlade

Kakšne načrte bo lisjak naredil za kokošnjak?

Po seji vlade je na tiskovni konferenci ministrica za delo, družino in socialne zadeve Jožica Puhar predstavila zakon o politiki plač in uredbo o merilih za določanje količnikov za osnovno plačo direktorjev javnih zavodov. Oklofutani minister Sergej Pelhan je razložil predlog zakona o avtorskih pravicah.

Socialni partnerji – vlada republike Slovenije, Gospodarska zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije, Obrtna zbornica Slovenije in sindikati – so podpisali sporazum in tako določili način izplačevanja plač za leto 1994. S tem podpisom so pooblastili vlado, da predlaga način, s katerim se zagotavlja izvajanje določil tega dogovora. V skladu s tem dogovorom vlada predlaga državnemu zboru sprejem zakona o izvajanju dogovora. Zakon povzema določila dogovora, opredeljuje obveznost ministrov za delo in za finance za pripravo podzakonskega akta, ki bo omogočil spremljanje in izvajanje tega dogovora ter opredeljuje sankcije za njegovo kršitev. Zakon zavezuje organizacije oziroma delodajalce, za katere velja splošna kolektivna pogodba za gospodarstvo, ter tiste organizacije oziroma delodajalce s področja gospodarstva, katerih narava dela in poslovanja oziroma pridobivanja prihodka se razlikuje od pretežnega dela negospodarskega ter zato niso bile vključene v zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti. Zaradi narave svojega dela so se številne od njih tudi doslej ravnale po načelih, ki veljajo za področje gospodarstva.

Zakon o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti med drugim določa, da so količniki za določitev osnovne plače direktorjev javnih zavodov odvisni od zahtevane strokovne izobrazbe, zahtevnosti dela in pomena javnega zavoda. Za posamezne skupine javnih zavodov določa zakon količnike v razponu. Uredba določa plačilne razrede, v katere se razvrščajo količniki za določitev osnovne plače direktorjev javnih zavodov in razčlenjuje z zakonom določene kriterije za razvrščanje teh količnikov oziroma delovnih mest direktorjev. Glede na določbo se delovna mesta direktorjev javnih zavodov lahko razporedijo v plačilne razrede s količniki od 4,50 do 6,50. Izjema so javni zavodi s področja kulture, zdravstva in znanstvenoraziskovalne dejavnosti, kjer je možna razporeditev do plačilnega razreda s količnikom 8,50. Pri tem pa se mora upoštevati, da se v plačilne razrede s količniki nad 6,50 praviloma lahko uvrstijo le delovna mesta javnih zavodov, ki so nacionalnega pomena. Zato uredba tudi določa, kateri so ti zavodi (recimo gledališča, muzeji, glavna knjižnica, splošne bolnice, tudi soboška, republiški inštituti itd.). Kriteriji, ki jih določa predlagana uredba, naj bi veljali za vse javne zavode, za katere velja zakon o razmerjih plač in to ne glede na vir financiranja. Količniki za določitev osnovne plače direktorjev javnih zavodov zato ne smejo biti odvisni od tega, da nekateri javni zavodi pridobivajo del sredstev tudi s prodajo blaga ali storitev na trgu.

Na tiskovni konferenci je minister za kulturo Sergej Pelhan predstavil predlog zakona o avtorskih in sorodnih pravicah. Osnovna ideja zakona je, napraviti red na področju avtorskega prava in izenačiti z Evropo. Slovenija spada med tiste države, kjer so razvite vse vrste piratstva. Stari zakon, ki velja še iz jugoslovanskih časov, je sicer prav tako prepovedoval piratstvo in vsakršno zlorabo, toda malokdo ga je upošteval, kontrole pa sploh ni bilo. Vendar se ministrstvo s tem ni ukvarjalo, ampak je napisalo nov zakon, ki naj bi ga parlament sprejel še pred poletnimi počitnicami. Ministrstvo ga je dalo napisati Avtorski agenciji Slovenije, torej tisti instituciji, ki bo že do sedaj morala skrbeti za avtorske pravice ljudi, pa očitno ni. To je tako, kot da bi naročili lisjaku, da napravi načrt za kokošnjak. Ti negativni pojavi se kažejo v presnemavanju kaset in računalniških programov, neplačevanju kabelskih televizij, neplačevanju taniem, avtorskih honorarjev ustvarjalcem, polustvarjalcem ter njihovim zakonitim dedičem. Bistvena novost je, da bodo poslej avtorske pravice veljale 70 let po smrti avtorja in ne samo 50 let, kot je to veljalo do sedaj. Vendar pa so pri tem upoštevali »objektivno dejstvo«, da to ne bo veljalo za nazaj. Torej, če je neki avtor mrtev že 50 let, potem se mu pravice ne bodo podaljšale še za 20 let. Pri zakonu o organiziranju in financiranju kulture je bilo največ dilem in nasprotovanj predlogu, da se igralci zaposlujejo na osnovi pogodb za posamezne igre, ne pa stalno. Ministrstvo je po velikih protestih igralcev sprejelo kompromisno rešitev in odločilo, da lahko sama gledališča odločijo, kaj je za njih temeljni ansambel in kaj sodelavci. Predlog še ni dokončen.

Vlada je tudi sprejela predlog ministra za obrambo Jelka Kacina in razrešilo v.d. direktorja VOMA, varnostnega organa ministrstva za obrambo, Dušana Mikuša, zaradi »kadrovske okrepitve ministrstva«. Neuradno pa se govori, da so Dušana Mikuša zamenjali zaradi dajanja zaupnih materialov novinarjem (beri: Delu).

Marjan Horvat

Šola za starše otrok s cerebralno paralizo

Za ravnanje z motenim otrokom ni mogoče predpisati recepta, lahko pa se naučimo nekaj o njegovih motnjah in prijateljskem razumevanju njegovega sveta. Družine so druga drugi tudi najboljši učitelj in skozi podobne oblike postanejo sposobne zeliti skrb za lastnega otroka s skrbjo za vse otroke.

Tudi s temi mislimi so vabili v šolo za starše otrok s cerebralno paralizo, ki sta jo organizirala Zveza društev za cerebralno paralizo ter Pomursko društvo za cerebralno paralizo, in sicer v prostorih vzgojno-varstvenega zavoda Stefan Kovač v Murski Soboti. Program šole za starše so obogatili še s temami za vzgojitelje in negovalce, pri posamični obravnavi otrok pa se bodo srečali tako starši, otroci kot terapevtski delavci. Prvi del predavanj in skupinskega dela so opravili minuli konec tedna, z delom pa bodo nadaljevali spet v petek in šolo končali v nedeljo s posamično obravnavo otrok.

MH

Korupcija, odlivi kapitala, mafija itd.

Kako resno mislijo politiki

Težko je presojati, ali so časi afer in protikorupcijski odpor prišli do svojega vrelišča ali so komaj na štartu maratonskega teka. Če gledamo na problem z vidika že razkritih afer in poročil SDK-aja o oškodovanju družbenega premoženja, naj bi bilo po dosedanjih opravljenih revizijskih postopkih odtujitev za okrog 20 milijard tolarjev. Po napovedih pa naj bi bilo s takšnimi ali drugačnimi lastniškimi preoblikovanji odtujenih za 1,2 milijarde mark. Seveda problema ni mogoče presojati samo z vidika ugotovljenega zmanjšanja družbenega kapitala. Problem ima brez dvoma svoje politično ozadje, in to ne samo znotraj nekdanjega komunističnega establišmenta ali udbomafije, ampak je s temi pojavi povezana celotna politika in jih brez pretiravanja lahko pripišemo vsem strankarskim oligopolom.

Prazen prostor

Pred nedavnim sem se že razpisal o tem, kje so bili razlogi dobra štiri ali pet let nazaj, da so se naša podjetja odločala za ustanavljanje svojih podjetij v tujini. Navsezadnje jim je šla pri tem na roko takratna devizna zakonodaja in kaj bistvenega se ni spremenilo do dandanašnjih dni. V prazno je sedaj ponovno ponavljati, da je temu botrovala Markovičeva podjetniška zakonodaja, katere pa oblast ni spremenila, ampak je celo pooblastila agencijo, da je izdajala soglasja k tovrstnim preoblikovanjem. Pri tem ne kaže prezreti še dejstva, da pa se je vsa druga pozitivna zakonodaja, ki je ščitila družbeni kapital, znašla na smetišču zgodovine ali pa je nihče ni spoštoval. Žal za to niso krivi direktorji ali vodilni delavci, ampak politika. Ti so bili že tako ali tako vsi razglašeni za lopove. Toda to, kako velik je lopov, je odvisno od države in njenih vzvodov za preganjanje kriminala in lopovščine ter od človeka in njegovega vrednostnega sistema in osebnosti. Zato je normalno, da je ostalo malo takih, ki so čisti, in malo takih, ki niso izkoristili dane možnosti. Vendar pri teh manipulacijah

in odtujitvi družbenega kapitala in njegovega odliva v tujino niso sodelovali samo direktorji in poslovodni delavci, ampak posredno tudi politika oziroma strankarske aristokracije. Na dolgi rok jim namreč omogoča ravno ta odtujeni kapital koncentrirano in neposredno povezavo s kapitalom in s tem tudi politično moč. Če izhajam iz omenjene trditve, potem lahko mimo zapišemo, da se korupcijsko niso obnašali vodilni, ki se jim pripisujejo omenjene packarije, ampak politiki.

Roka roko umije

Vodilni ali udbomafija, kot se temu danes moderno reče, je odtujila toliko kapitala, kolikor ji je oblast dopustila. Dopuščala pa ji je z ohranitvijo Markovičeve zakonodaje skorajda vse. Ne samo to, da so s kapitalom počeli, kar se jim je zljubilo, ampak so uveljavljali svojo moč, ki pa ni bila pod tako rekoč nobeno kontrolo. Pod pretvezo izgube trgov so bile možne manipulacije in je do njih prihajalo in še prihaja ravno pri odlivanju kapitala v zasebne žepne na takšen ali drugačen način.

Ob vrsti afer in celo sporih med pooblaščenimi državnimi

institucijami (npr. Banka Slovenije in SDK), kdo je botroval tem krajam in odtujitvam, je le treba vse to dogajanje povezati z lastniško preobrazbo. S sedanjo lastniško preobrazbo dobivamo titularje lastnine, ne pa še aktivnih lastnikov našega gospodarstva. S spremembo titularjev lastništva in z razpršenim lastništvom si ga strankarske oligarhije ne bodo mogle neposredno podrediti. S prelivanjem kapitala ali krajo drži, da se je nekoč družbeni kapital koncentriral v rokah posameznikov, s tem pa tudi to, da se bo ta kapital vrnil na takšen ali drugačen način in »dokapitaliziral« podjetja, iz katerih je nekoč odšel po poti, ki jo je oblast po tistem odobrvala.

Prepričan sem, da so mimo časi, da bi se denarci, ki so navedeni v uvodu, prelili v osebno porabo, kot se je to dogajalo v prejšnjem sistemu pri obrtnikih, ki so bili tako rekoč primorani, da so skorajda celoten profit pretapljali v osebno porabo. Prav tako je majhna verjetnost, da bi ga

oplenitili v obliki novih naložb recimo na Malti ali sosednji Avstriji. To pa iz prejšnjega razloga, ker tega kapitala kljub vsemu ni toliko, da bi z njim bilo mogoče odpravi nove proizvodne naložbe tipa v tujini. Zato so realna prihodnost dela slovenskega premoženja. In ravno ta koncentracija lastništva je neposredna v interesu politike, in to ne toliko zaradi npr. večje učinkovitosti gospodarstva, ampak zaradi neposrednega povezovanja politike z gospodarstvom in njena politika z gospodarstvom s tem neposredne politične moči. Zato je porivanje takih packarij po okoliših ene imenitne tvorbe, ki ji danes pravimo udbomafija, dokaj pravo sojno. Če bi sedaj dali pod drobnogled vse razpisne akcije, ki so še pod preprogo, potem je jasno, da so udbomafijski »enakomerni« mafijski »biznis« porazdeljeni med vse politične akterje. Zato ne upajte, da ste od te ali one komisije dobili kak konkreten rezultat.

J. VOTER

Nadaljnja rast bi bila neutemeljena

V SKD-banki menijo, da je dosedanje gibanje tečajev makedonskega denarja na ljubljanski borzi v skladu s širjenjem poslovanja. Sedanja tržna vrednost denarja je tako že blizu bilančni vrednosti. Vsako nadaljnje večje naraščanje tečaja bi bilo po mnenju banke neutemeljeno. SKD želi obdržati ceno svojih denarja na dosedanjem nivoju. Zaradi morebitnega povežovanja z Evropsko banko za obnovo in razvoj, ki bi o nakupu deleža v SKB-banki ob višji ceni denarja bržkone še enkrat premislila.

Lep pozdrav!

Iskra v Makedoniji

Predstavniki Iskre so se na obisku v Makedoniji z gospodarstveniki te države dogovarjali o sodelovanju na področju makedonskega železniškega in poštnege prometa ter elektroindustrijskega. Iskra bo tako poskrbela za signalizacijski sistem in telekomunikacije v makedonskem železniškem prometu, govorniki pa so tudi o postavitvi javnih telefonskih govornic na magnečne kartice.

Uresničeni cilji Ljubljanske borze

Direktor Ljubljanske borze, Draško Veselinovič, je na tiskovni konferenci po letni skupščini delničarjev povedal, da je Ljubljanska borza uresničila vse najpomembnejše projekte, ki si jih je zastavila lani. Preselila se je v nove prostore, steklo pa je tudi trgovanje prek borznega informacijskega sistema. Letos bo borza največ pozornosti namenila usklajevanju svojega poslovanja z zakonoma o trgu vrednostnih papirjev in gospodarskih družbah. Na dejavnosti borze v letošnjem letu bo gotovo pomembno vplivala tudi lastniška preobrazba.

Finance

POMURSKA DRUŽBA ZA UPRAVLJANJE SKLADOV d.d.

v ustanavljanju

objavlja NAMERO, da bo po pridobitvi ustreznih dovoljenj in odobritvi prospekta Agencije za trg vrednostnih papirjev Republike Slovenije ustanovila in upravljala

POOBLAŠČENO INVESTICIJSKO DRUŽBO,

v katero bodo državljani imeli možnost vložiti svoj lastninski certifikat v zameno za njene delnice.

Pooblaščen investicijska družba, ki jo nameravamo ustanoviti, bo regionalno usmerjena. Javna prodaja delnic investicijske družbe in politika investiranja bosta usmerjeni na območje pomurskih občin.

Zbiranje lastninskih nakaznic naj bi se pričelo začelo junija v vseh enotah LB – Pomurske banke, d.d.

Ta oglas je v skladu s členom 103, točko 8 Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje (Uradni list Republike Slovenije, številka 6/94).

LUDVIK KOVAČ

UBK-banka uspešno sodeluje s podjetji in občani v Pomurju

Usmeritev k zahtevnim strankam

Sredi maja se je izteklo drugo leto poslovanja poslovne enote UBK-banke v Murski Soboti. Korenine UBK-banke segajo na področje kemične industrije, sama banka pa je bila ustanovljena konec leta 1990 z investiranjem 40 delničarjev s področja kemične in farmacevtske industrije in zavarovalništva. Banka se je ves čas razvijala v smeri univerzalnega bančništva, ki temelji na kakovostnem in strokovnem delu. Kot so povedali na tiskovni konferenci, ki so jo pripravili ob drugi obletnici delovanja poslovne enote v Murski Soboti, njihov način dela odlikuje predvsem individualni pristop, zasnovan na dobrem poznavanju klienta in njegovih potreb, na osebnem stiku, zaupanju in dolgoročnem sodelovanju. Banka se je v lanskem letu začela usmerjati predvsem k zahtevnim strankam, ki potrebujejo kakovostno bančno storitev, in s takšno razvojno vizijo želi banka tudi zasesti svoj delež na slovenskem finančnem trgu.

UBK-banka posluje z vsemi licencami, uvršča se med srednje velike slovenske banke, med novjšimi bankami pa je celo največja. V letu 1993 je kapital povečala za 100 odstotkov, enako tudi bilančno vsoto, njen tržni delež pa se je povečal za 70 odstotkov. Med cilji v letošnjem letu pa posebej izpostavljajo nadaljnje povečanje tržnega deleža za 40 odstotkov, uvrstitev med pet najbonitetnejših slovenskih bank ter aktivno vključitev v procese lastninjenja prek lastne družbe za upravljanje investicijskih skladov.

Značilno za banko je, da dopušta precejšnjo samostojnost svojim poslovnim enotam, saj njihove odločitve niso strogo vezane na soglasje centrale, s takšnim načinom dela pa se krepi povezava med banko in njenimi strankami. To velja tudi za poslovno enoto v Murski Soboti, katere bilančna vsota je v letu 1993 preseгла

vrednost 7 milijonov mark, ima 21 delničarjev in sodeluje z 80 podjetji iz Pomurja. Prek te poslovne enote opravlja devizne posle s tujino 22 pomurskih podjetij, sredstva, ki se zberejo v poslovni enoti, pa se tu tudi uporabijo. Soboška poslovna enota je tako dala 210 milijonov tolarjev posojil podjetjem, 113 milijonov tolarjev obrtnikom in 150 milijonov tolarjev posojil občanom.

Da bi se aktivno vključevali v procese lastninjenja, so v UBK-banki ustanovili Krono, družbo za upravljanje investicijskih skladov in družb, ta pa ustanavlja dva pooblaščenca investicijskega sklada, do konca leta pa bo ustanovila še vzajemni sklad. Investicijski sklad Krona senior bo bolj konzervativno usmerjen in bo vlagal predvsem v trdne slovenske firme, medtem ko bo investicijski sklad Krona vlagal v podjetja, ki jih bodo skušali tudi prestrukturirati.

Ob mednarodnem prazniku medicinskih sester

Z znanjem in srcem ob bolniku in družini

Albert Mikavc je v Prošnji za družino zapisal: Prizanesi vsaj poslednji korecni, družini: še bo pognala in ti postala drevo veje, da se spočiješ, plica selivka na dolgi poti v nov svet.

U njegove misli so kamenček v mozaiku misli in dejanj za družino v tem letu, katerim se je pridružila tudi svetovna sestrsko organizacija. Vsako leto je mednarodni praznik medicinskih sester, dvajseti maj, posvečen edenemu od največjih problemov sestrištva in zdravstva. Lani je bila to ekologia, letošnje leto pa je posvečeno družini.

Milka Kavač, predsednica Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja, sogo- vornica ob mednarodnem prazniku medicinskih sester, je o poslanstvu medicinskih sester v družini rekla: Sestre so tudi same del družine in poleg svojega materinstva in vloge v družini pri svojem delu spremljajo družino ob rojstvu, ve- selju, pa tudi smrti, žalosti. Negu- jejo in varujejo svoje varovance, bolnike ter s preventivno vzgojo veliko prispevajo za zdrav razvoj družine. Tako letošnja poslanica svetovne sestrsko organizacije uravnava družino in njen pomen v otroštvu, boleznih in zdravju. go- voni o otrocih, tudi o trpečih mate- rah.

Družina je toplo gnezdo, ki nam da lepoto od rojstva do smrti, je povezana z našim zdravjem in bo- leznijo, trpljenjem. Če imamo toplo gnezdo, kamor se lahko vrnemo, potem lahko te težave premagu- jemo. Družina je tudi na svoja delovna mesta lahko prenašamo pozitivno energijo, ki jo drugi v bo- rbi in trpljenju potrebujejo. Zato smo sestre zelo zadovoljne. Da je letošnji praznik posvečen družini.

V našem prostoru, v naši dr- žavi pa je aktualno vprašanje tega leta prav pomanjkanje medicin- skih sester. Kaj v vaši zbornici, družini pravite o tem problemu, za drugega zaznavate, kot je pred- stavljeno v javnih medijih, ste morali predlagati poti, kako rešiti problem?

Na predsedstvu zbornice smo obravnavali to res eno od najbolj aktualnih tem v slovenskem pro- storu. Obravnavali smo jo tudi na skupščini zbornice zdravstvene nege. Sestrsko kadra res povsod primanjkuje, z enkrat ne v Po- murju. Sedaj je izšlo dno pomanj- kanje sester v Kliničnem centru, kjer jih primanjkuje okrog tristo. Na primer na oddelku hematolo-

gija, ki je eden najzatevnejših, ne delajo, ker je sester premalo. Zav- zeli smo stališče, da je potrebno razširiti vpis v srednje in višje zdravstvene šole, na skupščini pa so bili tudi proti mnenju ministr- stva, da bi se povečal vpis v mari- borskih in ljubljanskih šolah, na obrobnihih pa zmanjšal. Tako da bi se preprečilo odhajanje v tujino. Dosedanja politika zaposlovanja medicinskih sester je bila nepravilna, saj je bila zaposlovanje ustavljeno, zato je prišlo do takih stanj, da prihajajo pomagati medicinske sestre iz pokolja. Pomembno je, da ministrstvo za zdravstvo, in to naša zbornica tudi zahteva, čim prej pripravi normative, saj jih ni- mamo. Ter razmeji dela in naloge med medicinskimi sestrami in dru- gim zdravstvenimi delavci ter zdravniki in pravilno ovrednoti naše delo. Mi smo zaradi želje, da se delo medicinske sestre pravilno finančno ovrednoti, analitično ocenili, upoštevajoč delovne raz- mere, aprila ustanovili sindikat de- lavcev zdravstvene nege. Tudi po-

murske medicinske sestre so se vanj aktivno vključile, saj imamo 450 članov.

Kaj od tega, kar ste predlagali za rešitev problema pomanjkanja negovalnega, sestrskega osebja, je že uresničeno?

Vpisi na zdravstvene šole so že bili razširjeni, s tem da je zbornica naložila strokovnemu kolegiju za področje nege, ki je organ ministr- stva in dela v kviru zdravstvenega sveta Slovenije, da ministrstvo čim prej pripravi predlog za razmejitve del in nalog.

Še večeraj ste medicinske sestre opozarjale, da nimate možnosti napredovanja in nadaljevanja šolanja na visokošolski stopnji. Letos pa imate prve študentke, ki nadaljujejo šolanje na visoki stopnji.

Letos je petdeset sester vpisanih na visoko stopnjo in študira iz dela, rednega študija na visoki šoli pa še ni. Mislim, da je to zelo velik na- predek, pa ne samo za naš sloven- ski prostor. Vse zahodne dežele so že imele možnosti, da so se sestre izobraževale na visoki šoli, razen Slovenija, Bolgarija, Romunija in države nekdanje Jugoslavije. Tudi Madžarska in Češka sta bili pred nami. Mislim, da je to nujno, če

Zbornica zdravstvene nege Slovenije je krovna strokovna organiza- cija, katere člani so društva medicinskih sester in predsednice društev so članice predsedstva zbornice. Eno od enajstih društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov je tudi pomursko društvo, ki šteje 550 članov.

Delo zbornice je, vzpostaviti strokovni nadzor in dober strokovni razvoj negovalne dejavnosti ter nenehno izobraževanje sester. Nego- valna stroka je samostojna na področju zdravstvenega varstva in si zbornica tačas najbolj prizadeva v povezavi z ministrstvom za zdrav- stvo, da dobi legitimnost v zakonu o zdravstvenem varstvu, saj je doslej zakonsko priznana le zdravniška zbornica.

Zbornica izobražuje medicinske sestre na področju svojih specialnosti, pomursko društvo pa v svoj vsakoletni program dela uvrti predavanja za širše osebno izobraževanje. Letos so že opravili seminar Spremlja- nje težko bolnih in umirajočih, ki ga je vodila dr. Metka Klevišar, ob svetovnem dnevu zdravja, ki je bil posvečen zobozdravstvu, pa jim je predavala dr. Tothova. Ob mednarodnem dnevu medicinskih sester pa so pripravili srečanje pomurskih sester v Banovcih, kjer so se odločili, da bodo letos spoznali še sodobna načela v prehrani, se izpopolnili pri negi starostnika in komunikaciji ter spoznali delo v skupini hipertoničkov.

Slovenske medicinske sestre so bile lani sprejete tudi v mednarodno sestrsko združenje ICN. Lanskoletnega mednarodnega kongresa zdru- ženja, ki je bil v Madridu, se je udeležila tudi slovenska delegacija, v kateri sta bili dve tudi iz pomurskega društva medicinskih sester.

hočemo iti v korak z razvojem, ki ga priporoča Svetovna zdravstvena organizacija s smernicami do leta dva tisoč, da je negovalno področje samostojna stroka.

Za slednje pa je potreben tudi miselni preobrat, saj vaše dejavno- sti doslej nismo bili vajeni obrav- navati kot samostojne.

Naša dejavnost je bila v zdrav- stvenem varstvu opredeljena kot pomoč medicini in tako je bila poj- movana tudi po kodeksu etike zdravstvenih delavcev. Sedaj imamo svoj kodeks etike medicin- skih sester in prizadevamo si za to, da bi bila to samostojna stroka, enakovredna preostali v zdrav- stvenem varstvu, in da enako- vredno delamo. Ko človek dela samo tisto, kar se mu narača, sam sebe ne more graditi. Ko pa lahko in je nujno, da gradiš sebe, si ustvarjal, kreativen tudi na po- dročju nege, saj nega ni samo ru- tina, ampak je zajetje človeka kot psihosocialnega bitja ter celostno spremljanje človeka. Proces zdrav- stvene nege se uvaža že deset let in na internem oddelku smo ga že imeli, vendar je zastal. Nujno je, da ga začnemo uvajati, saj če sestra bolnika sprejme, svoje delo načr- tuje, ocenjuje, postavi svojo diag- nozo, to delo tudi vrednoti. O do- ločenih težkih bolnikih potem po- roča tudi patronažni sestri. Vse to je lahko le v pomoč zdravljenju, saj ima bolnik kakovostnejšo oskrbo in nego, torej kakovostnejše življe- nje tudi med boleznijo. Rutina v zdravstvenem varstvu ni zadosti, dostikrat pa smo vsi zdravstveni delavci preveč usmerjeni v posege, določeno preiskavo, organ, pozab- ljamo pa, da je to človek, ki poleg vseh preiskav ob sebi potrebuje še

Javor ob peskovniku v Ljutomeru in v vrtec na Pohorje

Bodo stoletni hrasti odmrli?

Vrtec Ljutomer je spet pripravil dve odmevni in koristni akciji. Ob svetovnem dnevu Zemlje so ob vrčevem peskovniku posadili javor, da bo še dovolj sence. Sami so skopali jamo in nasipali vanjo humus, ki je prav tako njihov lastni »proizvod«. Na čelu te akcije je bila vzgojiteljica NADA MARINIC.

To pa ni edini primer nji- hove skrbi za lepo in čisto oko- lje. Tako ves čas zbirajo star papir, ob igrišču pa so name- stili več košev. Sami so jih po- barvali in sedaj vanje odlagajo vse, kar bi škodilo naravi. Iz odpadnega materiala pa so na- redili nekaj zanimivih izdelkov in jih razstavili.

Še vedno pa zaskrbljeni opa- zujejo reko Ščavnico, ki je zelo onesnažena, tak pa je tudi zrak v mestu. Zato se bojijo, da ne bi odmrli stoletni hrasti v Lju- tomerškem parku.

Od 3. do 8. maja pa so orga- nizirali vrtec v naravi za otroke od 5. do 7. leta. Podali so se na Pohorje, in sicer so si za nekaj

Še fotografija za spomin na vrtec v naravi. Da so se otroci dobro počutili, je bilo mogoče razbrati z njihovih razigranih in veselih obrazov.

dni našli drugi dom v planinski koči Glazuta. Tam so se srečali z lovci, ki jih je popeljal po gozdu ter jim razkrival njegove značilnosti in skrivnosti. Ogle- dali so si tudi diafilm o značil- nostih Pohorja, obiskali so otroški disko klub, izvedli pla- ninske pohode in bilo je še več drugih »vzmemirljivih« stvari. Po besedah vzgojiteljice STA- ŠKE BREZOVAR, ki je bila vodja vrta v naravi, so si na- brali polno novih izkušenj.

J. G.

TEMPUS – sliši se dokaj učeno, gre pa za precej preprosto stvar

Začetno naravoslovje

Med novostmi, ki si utirajo poti v našo osnovno šolo, je tudi mednarodni projekt TEMPUS. Gre za nekoliko drugačen pouk naravoslovja, kot je stara praksa. V ta namen poteka tudi poseben 25-urni program izobraževanja učiteljev, v katerega se je vključila tudi SIMONA BAVČAR z OŠ III M. Sobota. Pridobljeno znanje pa skuša sproti vnašati v vzgojno-izobraževalno delo v razredu.

Prejšnji četrtek smo dobili povabilo, da bi bili vsaj nekaj časa na njihovem naravoslovnem dnevu (4. c- in 4. d-razred), ki ga je pripravila skupaj s sodelavko NADO PERŠ. Njihova tema je bila ZDRAVA PREHRANA. Potem ko so se o tem sami veliko pogovarjali, pisali, risali ... so povabili v goste še znano zagovor- nico tako imenovane bihrane ZINKO POŠTRAK iz Maribora. Učenci in tudi navzoči učitelji so skoraj strmeli od začudenja, ko jim je gostja pripovedovala, da pomfrnit ni zdrava hrana zaradi prevelike vsebnosti maščobe in prežganega olja, da bi se pri prehrani morali izogibati belemu kruhu, oluščnemu rižu, belemu sladkorju, mesu itd. Uživati pa bi morali predvsem čimveč zele- njave in sadja, surovega mleka, črnega kruha, jedi iz soje in drugih stročnic, prosene in ajdove kaše ipd. Na koncu je vse skupaj tudi pogostila z različnimi »primerki« bihrane. Bilo je res dobro! Mogoče bo poslej tudi na domačih krožkih pogostejše kaj takšnega.

To pa je bil kajpak le eden od zgledov, kako učencem na razredni stopnji osnovne šole posredovati začetna vedenja iz naravoslovja.

»Program izobraževanja učiteljev začetnega naravoslovja TEMPUS je zelo pester. Gre za področja, kot so živa narava, telesa in snovi, elektrika, zvok in glasba, svetloba itd. Vse to naj bi potekalo po metodi konstruktivističnega poučevanja, to po- meni dopolnjevanje otrokovih prejšnjih izkušenj z rožicami, igra- čami, mlinčkom, papirnatim letalom itd. Otrok svoje izkušnje nariše, jih opiše očetu ali mamici ter razloži učiteljici, če ga vpraša o njih. Naravoslovje je pot od reči in dejanj do znamenj in operacij z njimi. Je pa tudi pot nazaj od znamenj do resničnosti. Najvaž- nejše vezi med obema pa so razlaga preteklih pojavov in napovedi prihodnjih. To pot mora otrok prehoditi neznansko velikokrat v različnih okoliščinah. Odrasli, zlasti šola in učitelji smo mu dolžni pri tem pomagati. Če vse prepustimo otroku, se rado zgodi, da od izkušenj ne krene na pot do znamenj. Če pa odločajo samo učitelji in šola, pa se naravoslovje rado spremeni v sama znamenja. Vsi želimo, da se kaj takega ne bi dogajalo. Odkrivanje in raziskovanje sta temeljna cilja naravoslovja in naravoslovnega izobraževanja.«

J. GRAJ

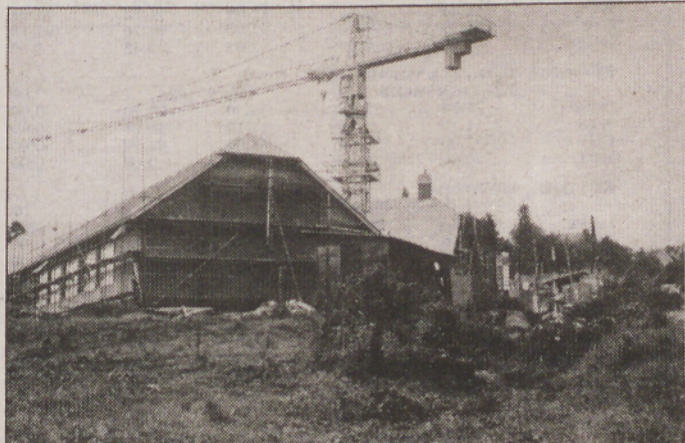
Pri Mali Nedelji bo v soboto nekaj velikega, prijetnega ...

Vse za šolo

V zadnjem času me nekoliko po- gosteje zanese pot med šolarje ose- ker me povabijo na kakšno priredi- tev, oziroma prikaz dejavnosti ali pa se podam na gradbišče nove šole (s tabo vadnico) in vrta. Prejš- nji teden pa sem zdržal kar oboje.

Najprej sem se pridružil prvošol- cem in njihovim učiteljici ANGELCI PRŠA. Povabilo, naj pridejo k po- ka, so dobili tudi vsi očetje. Ča- banem so se razdelili v 4 skupine, otroci so morali oni reševati dolo- žene naloge. Tema je bila VREME. Če ne bi ravno tedaj bilo kot iz šaka, bi se najprej zdržali nekaj časa zunaj, kjer bi bilo treba pa so morali za začetek odgovoriti na nekatera vprašanja o vremenu (Kaj je vreme? Zakaj ljudje toliko zaradi vremena? Po katerih znakih ljudje napovedujejo vreme? Od kod prihajajo oblaki ...). Otroci so se že naučili o vsem tem, tako da so lahko preverjali, kakšno je zna- čenje njihovih atkov. Ampak poma- deti jim niso smeli. Nato so morali poročati o ugotovitvah in nazadnje »vremeti pesem«, v kateri je tudi kaj na koncu lahko še vsi skupaj po- sladkali s poticami, ki so jih pripra- vili njihove mame oziroma žene.

Takšne šolske ure so prav go- tovo nekaj prijetnega in koristnega tako za otroke kot njihove starše. In sosednjski prvošolci priprav- lijo presenečenje tudi za mamice.

Nova šolska stavba (tudi telovadnica in otroški vrtec) je že pokrita. Občina Ljutomer in Republika Slovenija sta svoj delež (dolgi) potrebnega denarja že zagotovili, krajevni skupnosti Mala Nedelja in Radoslavci pa še čaka precej težka naloga. (Fotografija: J. G.)

Njihova šolska stavba in učilnice pa so že dokaj »obubožene«. Ko pa je vse tako staro! Ampak v novem šolskem letu se jim obeta nova šola. Dokaj velika stavba (okrog 1.700 kvadratnih metrov površin) je že pokrita, gradbinci pa hitijo tudi z notranjimi deli. Vsi že ne- strpno pričakujejo, kdaj bo prišel tisti slavnostni trenutek, ko bo nekdo prerezal trak in razglasil, da je nova šola odprta. Vendar jih pred tem lepim pričakovanjem čaka še velika naloga: v krajevnih skupnostih Mala Nedelja in Rado- slavci (šolski okoliš) zbrati lasten 10-odstotni delež za pokritje te na- ložbe. Po sedanjih izračunih naj bi bilo to okrog 25 milijonov tolarjev. Le kje vzeti toliko denarja? Če ne bi bilo treba prispevati tudi za po- sodabljanje cest, nov vodovodni rezervoar in druge potrebe, bi ne- kako še »stisnili«, tako pa ... No, treba je zapisati, da so domačini poskrbeli za brezplačno parcelo, premestitev električnega voda in še nekatere druge nujne potrebe, o gotovinskih prispevkih pa se do-

slej še niso uspeli dogovoriti, ozi- roma izpeljati konkretne akcije. Pripravljenost pa vsekar obstaja, saj se zavedajo, da je to njihova dolžnost.

V ta namen bodo to soboto (21. maja) organizirali dobrodelno pri- reditev z naslovom ZAPOJMO IN ZAIGRAJMO ZA NOVO ŠOLO. Za dobro počutje bodo po- skrbele članice aktivna kmečkih žens s kulinarčno razstavo in do- mačimi specialitetami, v kulturno- zabavnem programu pa bodo na- stopili Bratje Kurboš, Zlatko Do- brič, Heidi Korošec, Brandy, Vinko Šimek, učenci OŠ Mala Ne- delja, domača pihalna godba, Ma- lonedeljski fantje, Breda Senčar in ansambel Bacardi. Prirediteli bodo tudi bogat srečelov in razstavo otroških del. Pričakujejo, da bodo prišli domala vsi nekdajni učenci (od 500 do 600), učitelji, prijatelji in vsi, ki imajo vsaj kakšno koreni- nico v teh krajih. Obeta se torej dokaj množična in zanimiva prire- ditev.

JOŽE GRAJ

človeka, pogovor. Bolnik iz dru- žine prinese vse, kar nosi v sebi, zato bi ga morali sprejemati in ga videti v celoti.

Koliko drugi delavci v zdrav- stvenem varstvu sprejemajo to vašo novo mesto in vlogo, koliko so pripravljeni priznati, da je zdravstvena nega samostojna stroka?

Odvisno od ljudi. V začetku smo res imeli občutek, da je večina proti, ampak ni tako, saj v tem ne more biti nobene konkurence, ampak samo boljše sodelovanje. In mislim, da bo to lahko zelo v prid našim varovancem. So bili zelo ve- liki upori, predvsem medicinska fa- kulteta je precej nasprotovala viso- košolskemu izobraževanju medicinskih sester. Meni je zelo žal, da iz Pomurja nimamo vpisane za na- daljnji študij nobene medicinske sestre. Eden od razlogov je bil, da so pri tem zahtevali znanje angle- škega jezika, pri nas pa prevladuje nemščina, in drugo, pri vodilnih za ta vpis ni bilo posluha. In moti nas, da je naše strokovno izpopolnjeva- nje odvisno od tega, ali dobimo od vodilnih za to odobritev.

MAJDA HORVAT
Fotografija: NATAŠA JUHNOV

PRISPEVAJTE ZA MATERINSKI DOM!

Prispevke lahko nakažete na žiro račun Materinski dom, Karunova 16 A, Ljubljana, štev. 50101-603-43533 HVALA!

Dogajanja na ljubljanski borzi

Spoštovane bralke in bralci, tokrat bo poročanje o dogajanjih na Ljubljanski borzi oziroma na trgu vrednostnih papirjev zajemalo obdobje med torkom, 10. 5., in ponedeljkom, 16. 5. 1994.

Tudi tokrat, tako kot nazadnje, je delniška družba Salus v dveh dneh (12. 5.) objavila sporočilo za javnost o začasni zaustavitvi trgovanja z njeno delnico zaradi 50-odstotnega porasta tečaja njene delnice. V d.d. Salus ugotavljajo, da ni bilo nobenih poslovnih, pravnih, kadrovskih ali organizacijskih dogodkov, ki bi lahko vplivali na poslovanje družbe in s tem na ne-pričakovano hitro povečanje cene njihove delnice po objavi zadnjega sporočila za javnost (5. 5. 1994).

Mladinski knjigi Založbi je 11. 5. uspel zbor delničarjev (zbor v prvem poskusu ni bil sklepčen), prisotnih je bilo namreč dobra polovica delničarjev. Delničarji MK bodo dobili izplačane dividende po dokončanem lastninjenju (predvidoma v drugi polovici leta), lastninjenje pa se je zavleklo zaradi čakanja na revizijo SDK. MK je v letu 1993 dosegla nekaj več kot 100 mio tolarjev bruto dobička, po plačilu davka iz dobička in po predvidenih oblikovanih rezervah, bi tako ostalo približno 55 mio tolarjev nerazporejenega dobička, kar bi lahko izplačali delničarjem v obliki dividend.

Uvrščena kotacija I - obveznice

Enotni tečaj obveznice RSL 1 je na torkovem borznem sestanku iz 103,6 porasel na 103,8 ter se na tem nivoju zadržal še naslednja dva dni, skupno pa je bilo za nekaj manj kot 226 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj sicer poskočil na 104,1 pri več kot 86,7 mio tolarjev prometa, vendar je v ponedeljek padel na 103,9, ko je bilo za 66,2 mio tolarjev prometa.

10. 5. se je enotni tečaj obveznice RSL 2 zadržal na ponedeljkovem nivoju 111,4, ko je bilo za 19,4 mio tolarjev prometa, v sredo porasel na 111,5 in se na tem nivoju zadržal tudi v četrtek, skupno pa je bilo za več kot 78,6 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj padel na 111,3, ko je bilo za nekaj manj kot 30,2 mio tolarjev prometa v ponedeljek pa nad 111,2 pri nekaj manj kot 11,2 mio tolarjev prometa.

16. 5. se je prvič v tem tednu (pravzaprav po dvajsetih dneh) trgovalo z obveznico RSL 8, njen enotni tečaj je padel za cele 4 odstotne točke, prometa pa je bilo za 483 tisoč tolarjev.

Z obveznico RSL II so bili v sredo prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti nekaj manj kot 3,7 mio tolarjev po nespremenjenem tečaju 100,4, na četrtekovem borznem sestanku pa je njen enotni tečaj zdrs-

nil na 98,5 pri 3 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj ponovno zdrsnil, tokrat na 97,6 pri nekaj manj kot 12,1 mio tolarjev prometa, vendar je v ponedeljek poskočil na 100,4, ko je bilo za več kot 24,5 mio tolarjev prometa.

Z obveznico RST II izkoriščeno davčno olajšavo so bili v sredo prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 753 tisoč tolarjev po nespremenjenem tečaju 101,5, na četrtekovem borznem sestanku pa je tudi tečaj te obveznice zdrsnil in sicer na 100,8 pri 314 tisoč tolarjih prometa. V petek je njen enotni tečaj porasel na 102,0 pri skromnih 20 tisoč tolarjih prometa, v ponedeljek pa na 102,1, ko je bilo za 1,7 mio tolarjev prometa.

12. 6. so bili z obveznico RSL 2 z iskorisčeno davčno olajšavo prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 350 tisoč tolarjev, njen enotni tečaj pa je padel iz 110,8 na 110,5. Na tem nivoju se je nato zadržal tudi v petek, ko je bilo za 525 tisoč tolarjev prometa.

Uvrščena kotacija II - obveznice

V torko so bili z obveznico Mesto Ljubljana sklenjeni aplikacijski posli v skromni vrednosti 53 tisoč tolarjev po tečaju 103,4 (+0,3 odstotne točke), vendar je njen enotni tečaj v sredo zdrsnil za kar 1,2 odstotni točki na 102,2 pri nekaj manj kot 2 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 102,0 in se na tem nivoju zadržal tudi v petek, skupno pa je bilo za več kot 1,7 mio tolarjev prometa. V ponedeljek je njen enotni tečaj poskočil na 102,5, prometa pa je bilo za nekaj manj kot 19,4 mio tolarjev prometa.

Na torkovem borznem sestanku je enotni tečaj SKB 1 iz 104,5 padel na 104,0, ko je bilo za 312 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne na 103,6 pri nekaj več kot 1,4 mio tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 103,7 (nekaj manj kot 1,8 mio tolarjev prometa). Tudi v petek je njen enotni tečaj padel in sicer na 103,1, ko je bilo za več kot 16,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa rahlo porasel na 105,2 pri 37,6 mio tolarjev prometa.

Prosti trg - obveznice

Z obveznico Gorenje so bili 11. 5. prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 153 tisoč tolarjev po tečaju 103,0 (-0,6 odstotne točke), vendar se je naslednjega dne vrnil na 103,6 pri 377 tisoč tolarjih prometa. V petek so bili s to obveznico prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 243 tisoč tolarjev po tečaju 103,1, v ponedeljek pa je njen enotni tečaj porasel na 103,5 pri 336 tisoč tolarjih prometa.

Tudi z obveznico LEK 2 so bili v sredo prijavljeni aplikacijski posli v vrednosti 85 tisoč tolarjev po tečaju 107,5, v petek pa v vrednosti 17 tisoč tolarjev po tečaju 107,2.

V torko je enotni tečaj obveznice občine Laško iz 89,5 zdrsnil na 88,0, ko je bilo za 784 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 87,0 pri 172 tisoč tolarjih prometa. V petek je njen enotni tečaj poskočil na 88,1, ko je bilo za 1,1 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa zdrsnil kar na 86,1 pri več kot 3,9 mio tolarjev prometa. Enotni tečaj obveznice Občina Šmarje je v torko iz 92,1 padel na 91,8 in se na tem nivoju zadržal tudi v sredo, skupno pa je bilo za več kot 1,5

mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj zdrsnil na 91,0 pri 360 tisoč tolarjih prometa, se nato v petek vrnil na 91,8 (73 tisoč tolarjev prometa), v ponedeljek pa poskočil na 92,0, ko je bilo za 719 tisoč tolarjev prometa. Enotni tečaj obveznice Občina Zagorje je v torko iz 75,3 porasel na 77,6, ko je bilo za 935 tisoč tolarjev aplikacijskih poslov, v četrtek pa padel na 77,4 pri 126 tisoč tolarjih prometa. V petek je njen enotni tečaj padel na 77,1 in se na tem nivoju zadržal tudi v petek, skupno pa je bilo za 943 tisoč tolarjev prometa.

Z obveznico PTT Celje je bil v četrtek sklenjen aplikacijski posel v skromni vrednosti 87 tisoč tolarjev po tečaju 107,0 (-0,2 odstotne točke). Na tem nivoju se je nato zadržal tudi v petek, prometa pa je bil še skromnejši (29 tisoč tolarjev prometa). Enotni tečaj obveznice PTT Ljubljana je na torkovem borznem sestanku rahlo porasel iz 106,0 na 106,1 pri prometu 89 tisoč tolarjev, vendar je naslednjega dne padel na 105,5, ko je bilo za 581 tisoč tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 105,8 in se na tem nivoju zadržal tudi v petek ter v ponedeljek, skupno pa je bilo za (609 tisoč tolarjev prometa). Za 0,1 odstotne točke na 122,7 je na torkovem borznem sestanku padel enotni tečaj obveznice PTT Nova Gorica, ko je bilo za 972 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa poskočil kar na 123,5 pri 685 tisoč tolarjih prometa. V petek je njen enotni tečaj zdrsnil na 122,1, ko je bilo za 919 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa porasel na 121,7 (2,4 mio tolarjev prometa).

Z obveznico Rogaška 1 so bili v torko sklenjeni aplikacijski posli v vrednosti 25,7 mio tolarjev, njen enotni tečaj pa je poskočil na 108,0 (+1,6 odstotne točke). Tudi naslednjega dne so bili s to obveznico sklenjeni aplikacijski posli, tokrat v skromni vrednosti 76 tisoč tolarjev po tečaju 106,5, v ponedeljek pa je bilo za 127 tisoč tolarjev prometa po nespremenjenem tečaju.

Prosti trg - redne delnice

Tako kot v prejšnjem tednu je tudi v tem tednu enotni tečaj delnice Dadas nihali. V torko je tako iz 289667 padel na 287995, ko je bilo za nekaj manj kot 60 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 285658 pri nekaj manj kot 48,3 mio tolarjih prometa, v četrtek pa poskočil na 290046 (več kot 33,9 mio tolarjev prometa). V ponedeljek je njen enotni tečaj padel na 289876, prometa pa je bilo za 213 mio tolarjev.

Enotni tečaj redne delnice Finmedia je v torko iz 139831 padel na 139382, ko je bilo za več kot 11,4 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 137117 pri nekaj manj kot 3,6 mio tolarjih prometa, v četrtek pa porasel na 138444 (več kot 3,2 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 137572, ko je bilo za nekaj manj kot 9,4 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 138853 pri nekaj manj kot 5,3 mio tolarjev prometa.

Padel je v tem tednu enotni tečaj delnice LEK. Iz 11511 je v torko padel na 11567 pri 347 tisoč tolarjih prometa, naslednjega dne pa na 11504, ko je bilo za več kot 1,3 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj rahlo padel na 11500 pri 345 tisoč tolarjih prometa, v ponedeljek pa rahlo porasel na 11507, ko je bilo za 598 tisoč tolarjev prometa.

10. 5. je enotni tečaj delnice MK Založba iz 10230 porasel na 10968 pri več kot 16,1 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 10999, ko je bilo za nekaj manj več manj kot 31,3 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 11000 (več kot 2 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 10827, ko je bilo za nekaj manj kot 47 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 10815 pri nekaj manj kot 7 mio tolarjev prometa.

V torko je enotni tečaj delnice NIKA iz 147576 porasel na 148320, ko je bilo za več kot 9,6 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 148539 pri več kot 26 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 150564 (več kot 24,8 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 151403, ko je bilo za 24,4 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 151295 pri nekaj manj kot 14,4 mio tolarjev prometa.

Enotni tečaj delnice Probanke je v tem tednu nihali. V torko je iz 23550 rahlo padel na 23533 pri več kot 6,6 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 23249, ko je bilo za več kot 14,7 mio tolarjev prometa, v četrtek pa porasel na 23298 (14,7 mio tolarjev prometa).

TONČKA BOŽINOVIC

Strokovnjak odgovarja

informacije na tel.: 069 31-650

Povprečna slovenska družina z dvema otrokoma, ki se sicer iz dneva v dan srečuje z denarnimi težavami, ima na evidenčnih računih pri SDK-ju za okoli milijon tolarjev premoženja. Urušeni člani so namreč imetniki lastninskih certifikatov, ki jim omogočajo nakup delčka nekdanjega družnega premoženja. Vnovčevanje certifikatov, ki je načelno možno do 30. junija 1995. leta, bo nedvomno pomembno zaznamovalo letošnje leto.

Kam boste vložili svoje certifikate? Kaj želite z njimi doseči? Kako te želje uresničiti? Kje in kako dobiti vse potrebne informacije za pomembno odločitev, ki lahko vpliva na vaše življenje in življenje vaših otrok? Pri odgovorih na ta vprašanja naj vam bo v pomoč naša nova rubrika **Strokovnjak odgovarja**.

V njej bo gospod Branko Drobnak vsakih 14 dni odgovarjal na najrazličnejša vprašanja v zvezi z naložbami lastninskih certifikatov.

Branko Drobnak je eden od direktorjev ene najzanimivejših in največjih pooblaščenih družb za upravljanje investicijskih skladov, ki jo je ustanovila Zavarovalnica Triglav, d.d., Ljubljana. Družba bo upravljala šest regionalnih pooblaščenih investicijskih družb, ki bodo zbirale certifikate državljanov Slovenije in z njimi kupovale delnice najuspešnejših slovenskih podjetij. Ena od Triglavovih investicijskih družb ima sedež tudi v Murski Soboti.

Čeprav imajo naložbe v investicijske družbe svoje posebnosti - zlasti varnost, razpršenost naložb, najhitreje zagotovljeno pojavljanje delnic na borzi, preglednost poslovanja in podobno, bo Branko Drobnak s svojim znanjem in strokovnostjo odgovarjal tudi na vprašanja o drugih možnih oblikah vlaganja v certifikate. Svoja vprašanja lahko torej posredujete našemu uredništvu na naslov: Slovenska 41, Murska Sobota, za rubriko: Strokovnjak odgovarja.

Naša nova rubrika naj bo v pomoč vsem tistim, ki si kljub nenehnemu, a ponavadi prevelikemu splošnemu ali preveč strokovnemu pisanju o lastninjenju po slovensko zastavljajo težko vprašanje: »I, kam bi del?« Potrudili se bomo, da bodo naše informacije čim nazornejše, konkretna, praktična in uporabna. Pišite!

Triglav
Pooblaščenca investicijska družba
ob Muri d.d.
v ustanavljanju

MEDNARODNI FINANČNI TRG

LONDON:	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
USD/AT	11.7414	11.7700	11.7500	11.7500
DEM/AT	7.0277	7.0326	7.0242	7.0289

ZVEZA BANK CELOVEČ: V ATS 100 ZA ENOT	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	700.48	706.08	700.50	706.10
CHF	820.86	826.86	823.30	829.30
SIT	8.80	9.20	8.80	9.20

NB MADŽARŠKE: SREDNJI TEČAJ V FORINTIH ZA ENOTO, ZA ATS 100	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	61.50	61.46	61.88	61.92
CHF	72.02	71.99	72.62	72.60
ATS	874.53	873.99	879.94	880.56

NARODNA BANKA HRVAŠKE: SREDNJI TEČAJ V HRD ZA 100 ENOT	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	3716.46	3718.82	-	3717.95
CHF	4351.46	4363.25	-	4364.99
ATS	527.76	528.85	-	528.49
SIT	4693.75	4692.00	-	4686.00

DOMAČI TRG: V SIT ZA ENOTO, ZA HRD 100 ENOT

LB, D.D., LJUBLJANA:	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	78.55	78.89	78.55	78.80
ATS	11.11	11.22	11.12	11.23
CHF	91.52	92.37	91.71	92.64
HRD	1.88	2.46	2.10	2.70

SKB, D.D., LJUBLJANA:	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	78.41	79.03	78.45	79.15
ATS	11.05	11.30	11.05	11.30
CHF	91.25	93.10	91.50	93.10
HRD	1.90	2.50	1.90	2.50

A-BANKA, D.D., LJUBLJANA:	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	78.38	78.98	78.50	79.05
ATS	11.04	11.22	11.05	11.22
CHF	91.33	92.50	91.50	92.76
HRD	1.55	2.17	2.05	2.45

ERANKA, D.D., MARIBOR:	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	78.34	79.05	78.30	79.10
ATS	11.10	11.25	11.10	11.24
CHF	91.00	92.80	91.00	92.88
HRD	0.00	0.00	0.00	0.00

KR, D.D., MARIBOR:	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	77.76	79.01	77.95	79.05
ATS	11.06	11.24	11.09	11.24
CHF	91.17	92.66	91.62	92.91
HRD	2.00	2.40	2.00	2.40

PB, D.D., MURSKA SOBOTA:	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	77.67	79.07	0.00	0.00
ATS	10.89	11.19	0.00	0.00
CHF	90.13	92.33	0.00	0.00
HRD	2.00	2.30	0.00	0.00

PROBANKA, D.D., MARIBOR:	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	78.00	79.10	78.00	79.10
ATS	11.09	11.25	11.09	11.25
CHF	91.36	92.68	91.50	92.83
HRD	0.00	0.00	0.00	0.00

SB, D.D., CELJE:	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	78.04	79.16	78.27	79.40
ATS	11.03	11.22	11.06	11.28
CHF	91.75	92.80	92.00	93.20
HRD	0.00	0.00	0.00	0.00

PUBLIKUM, CRIJE:	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	78.51	78.90	78.50	78.95
ATS	11.12	11.18	11.13	11.19
CHF	91.38	92.64	91.60	92.69
HRD	0.00	0.00	0.00	0.00

PUBLIKUM, MARIBOR:	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	78.46	78.82	78.45	78.85
ATS	11.12	11.19	11.12	11.19
CHF	91.04	92.56	91.25	92.80
HRD	0.00	0.00	0.00	0.00

PUBLIKUM, ŠENTILJ:	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	77.71	79.10	77.65	79.10
ATS	10.90	11.25	10.90	11.25
CHF	91.03	92.56	91.20	92.82
HRD	0.00	0.00	0.00	0.00

POVPREČJE BANČNIH MENJALNIC:	TEDENSKO POVP.	10. 5. 1994	16. 5. 1994	17. 5. 1994
DEM	78.36	79.10	78.41	79.18
ATS	11.07	11.24	11.08	11.25
CHF	91.35	92.87	91.54	93.11
HRD	1.81	2.30	2.00	2.40

VIR: Denar in trg, podatkovno-informacijski sistem Časnik Finance
OPB: Povprečni tečaji so izračunani po podatkih v obdobju od 10. do 16. maja

Finance

NIKA
BORZNO
POSREDOVANJE
HITRA D.D.

Cesta prvih borcev II. Brežice 68250
☎ 0608 62-236, Telefaks: 0608 62-852

POSLOVALNICA LJUBLJANA
Slovenska cesta 54, Ljubljana 6000
☎ 061 131-655, Telefaks: 061 61-347

POSLOVALNICA MARIBOR
Partizanska cesta 3-5, 62000 Maribor
☎ 062 29-460, Telefaks: 062 29-460

OBRETNOSTNE MERE ZA TOLARSKO VLOGE OBČANOV V MESECU MAJU

		za mesec maj
Hranilne vloge	R	2,1%
Tekoči računi	0,75 R-R + 5	1,58-2,52
- negativno stanje	R + 28	4,26
- posojilo na TR	R + 15	3,32
Žiroračuni	75% R	1,58
Tolarski depoziti		
vezava od 31 dni	R + 6,25-R + 8,25	2,63-2,79
vezava od 91 dni	R + 8,50-R + 9,50	2,81-2,89
vezava od 181 dni	R + 9,00-R + 10,00	2,85-2,93
366 dni	R + 10,00-R + 11,00	2,93-3,01
Hranilna pisma, nominirana v DEM		
Rok vezave 91-180 dni		7,25 nespr. obr. mera
Rok vezave 181-360 dni		8,00 nespr. obr. mera
Blagajniški zapisi, nominirani V DEM		
Rok vezave 360 dni		8,75 nespr. obr. mera

Kdo bo lastnini Pomurske mlekarne?

Ministrstvo za kmetijstvo proti specializirani mlekarški zadrugi

V uvodnem delu Zakona o zadrugah je določeno, da lahko zadrugo ustanovijo najmanj trije ustanovitelji, le-ti pa so lahko fizične in pravne osebe. Na tej osnovi je bila ustanovljena tudi specializirana Pomurska mlekarška zadruga, katere ustanovitelji so poleg rejcev, ki oddajajo mleko, tudi Pomurske mlekarne. Do tu ni nič spornega, težave pa so se pojavile, ko so se začeli postopki lastninjenja Pomurskih mlekar. Te so namreč na seznemu tistih, pri katerih imajo zadrugi upravičenci pravico do sodelovanja pri lastninskem preoblikovanju, ministrstvo za kmetijstvo pa je s sklepom odločilo, da Pomurske mlekarne lastninijo nekdanje kmetijske zadruge. Zakonodajalec je namreč pri prvi pravici zadrugnega zakona skušal popraviti krivice, ki so se v preteklosti dogajale zadrugnemu premoženju, ki je v mnogih primerih prešlo v družbeno last, zato naj bi del živilsko-predelovalnih podjetij zdaj lastninile tudi zadruge. Ker bi bilo za vsako podjetje posebej težko določiti deleže, ki bi pripadli zadrugam, so bili sprejeti enotni kriteriji, po katerih naj bi zadrugam pripadel 45-odstotni delež v teh podjetjih, in to tistim zadrugam, ki so v obdobju od začetka leta 1986 do konca leta 1990 proizvodno oziroma poslovno sodelovale s tem podjetjem. Pravico do lastninjenja pa imajo tudi nove, največkrat so to specializirane zadruge, ki so bile ustanovljene pozneje (zakon točno opredeljuje roke), njihovi člani pa so v omenjenem obdobju neposredno ali prek drugih organizacij poslovno sodelovali s podjetjem, ki ga lastnijo.

Na takšen način je bila ustanovljena tudi specializirana Pomurska mlekarška zadruga, v katero se je včlanila večina kmetov iz lendavske in soboške občine, ki oddajajo mleko v soboško mlekararno, zato bi bilo povsem normalno, da ta zadruga postane tudi delni lastnik Pomurskih mlekar. Napaka, ki je bila pri tem storjena, pa je v tem, da so bile

med ustanoviteli specializirane Pomurske mlekarške zadruge poleg kmetov tudi Pomurske mlekarne. po uradni razlagi pa naj bi to pomenilo, da podjetje lastnini samo sebe, to pa ni možno. Pomurska mlekarška zadruga se je na takšno odločitev ministrstva za kmetijstvo seveda pritožila, na pogovoru, ki so ga imeli na omenjenem ministrstvu, pa so pred-

stavniki mlekarške zadruge predlagali, da dobijo pravico do lastninjenja Pomurskih mlekar, in to po stanju, ki je bilo ob ustanovitvi zadruge. Člani specializirane mlekarške zadruge so takrat oddali 93 odstotkov vsega mleka, ki ga je zbrala soboška mlekarna, in tej zadrugi bi moral zato pripasti tudi takšen delež lastništva, kot je namenjen zadrugam. S tem morajo seveda soglašati preostale splošne kmetijske zadruge na tem območju, vendar je zaenkrat vprašanje, kakšni bodo rezultati teh pogovorov. Pravico do deleža v Pomurskih mlekarh si namreč lastijo tudi te zadruge, vendar bi bilo pošteno, da lastništvo pripade tistim zadrugam, ki z mlekararno tudi resnično sodelujejo. O popolni pravičnosti seveda ni mogoče govoriti, saj je tudi zakon ne zagotavlja, vedno bo neko, ki bo ostal prikrajan, medtem ko bodo na drugi strani eni pobirali sadove drugih.

Če specializirana mlekarška zadruga in splošne kmetijske zadruge pri tem ne bodo našle ustreznega in pametnega dogovora, se bo kaj lahko zgodilo, da postopkov lastninjenja po zakonu o zadrugah v Pomur-

skih mlekarh ne bodo izpeljali in bo ta del lastništva morda celo prešel v lastništvo države oziroma ustreznega sklada. To pa bi bila verjetno najslabša rešitev za tukajšnje rejce, zato naj v zadrugah pohitijo in najdejo najustreznejšo rešitev. Če ne bo prišlo do pravočasnega razpleta teh vprašanj, v Pomurskih mlekarh pravijo, da ne bodo čakali z lastninjenjem preostalega dela družbenega premoženja. Po podatkih, ki so jih zbrali, so namreč zadrugniki upravičeni do 38,2-odstotnega deleža vrednosti celotnega podjetja (del proizvodnje v Pomurskih mlekarh namreč teče mimo sodelovanja z zadrugniki), zato bodo lastninjenje tistega dela podjetja, do katerega imajo pravico delavci, skušali izpeljati neodvisno od tega, kako bo potekalo lastninjenje s strani zadrug. Vrednost celotnega podjetja so ocenili na 15 milijonov mark, delež, ki bo ostal po izločitvi za zadruge in sklade, pa bodo olastnili zaposleni z brezplačno razdelitvijo delnic in notranjim odkupom. Zanimanje za to je, saj je vsaj za zdaj naložba v Pomurske mlekarne varna.

LUDVIK KOVAČ

Kompost

Kompost nastaja s trohnenjem organskih snovi, kot so: listje, slama, trava, zdravi odpadki rastlin, kuhinjski organski odpadki, gnoj domačih živali, tudi sota in travna ruša. Prostor, kjer zbiramo organske odpadke z namenom, da bi jih spremenili v kompostno prst, imenujemo kompostišče. Kompost je srce vsakega biotičnega vrta. Iz ostankov preteklega vrtnega leta nastaja nova prst za rodovitnost naslednjih letnih časov.

Najpomembnejši razkrojevalci so mikrobi (bakterije, glivice) in druge drobne živali, vse pa za svoj razvoj potrebujejo kisik. Razkrojevni proces pripada edafonu (živalsko-rastlinska združba), od katerega je odvisen nastanek rodovitne prsti. Kompostiranje poteka v štirih stopnjah. Najprej prevladujejo bakterije, nato glivice, v tretji stopnji se pojavijo žuželke, na koncu pa deževniki, ki hkrati s temno barvo komposta kažejo, da so talni organizmi »proizvedli« zrel, obstojen humus. Majhni vrtovi nimajo prostora za klasično kompostišče, zato ga nadomeščajo razne posode, zaboji itn., vsi pa morajo biti zračni. V delu vrta, ki smo ga namenili za kompostni kup, zasadiamo grmovnice (leska, bezeg, ognjeni trn, glog...), ki bodo dajale kompostnemu kupu senco. Izogibamo se žarkemu soncu, vetru in temni, hladni senci. V vročem letnem času je pokrivanje še posebno pomembno, da se v kompostu ohranila vlažnost in dejavnost. Tla morajo biti dovolj odcedna, da ni kompost po dežju v vodi. Na osnovni ploskvi izkopljemo 10-20 cm globoko jamo. Velikost kompostnega kupa je odvisna od potrebe po izboljšavi tal z organsko gnojno in od razpoložljivega zemljišča. Za večji vrtilj merno, da si naredimo dva kompostna kupa, enega z vrtnimi odpadki, drugega pa iz hlevskega gnoja (dobro poteptamo). Klasičen kompostni kup je širok 1,5-2 m in poljubne dolžine trapezaste oblike. Naložena gnojna naj ne bo višja od 1,5 m in ne širša od 2,5 m. Kompostišče načrtujemo tako skrbno, da

bo že od začetka stalno na istem mestu. Kompostni kup mora vedno stati na živih tleh. Kaj ne sodi na kompostni kup? Vrtnar mora vedno znova izločati in zbirati vse, kar moti pri pridelavi nove prsti: steklo, žico, kamenje, pločevino, plastiko, pelin in orehovo listje (deževniki ju ne marajo), zrele plevele s semeni, bolne rastline, gnilo sadje, korenine pirnice, slaka itd.

Vsi različni odpadki iz hiše in vrta vsebujejo zelo različne snovi. Bolj kot je mešanica pestra in mnogostrojska, bogatejši bo kompost, ki iz nje nastaja. Bolj kot so posamezni deli majhni, hitreje in temeljiteje strohniijo. Prva spodnja plast naj bo, če je mogoče, sestavljena iz grobe, rahlo naložene gmote. Kompost dozorja mnogo prej, če mu primešamo nekaj ilovnate zemlje (5 cm na 20 cm debelo plast odpadkov). Na vsak kubični meter dodamo 5 kg dušikovega gnojila. Različne organske odpadke dobro premešamo, da so organski procesi v kupu povsod izenačeni in ni neprepustnih plasti. Za enakomerno in hitro fermentacijo je pomembna vlaga, zato kup po potrebi zalivamo s postano vodo ali gnojnico. Gnojnica ga obogati s hranili in pospeši razvoj mikroorganizmov. Namesto gnojnice lahko uporabimo vodo, ki smo ji dodali 0,1-0,3 kg kompleksnega gnojila (NPK+mikroelementi) ali 0,1-0,15 kg uree na 100 l vode. Fermentacijo pospešimo, če kompostni kup prekopljemo vsaj dvakrat letno. Pri tem naj pride zunanj gnojna na dno in notranja na vrh. Ponavadi je kompostni kup zrel v letu dni ali prej, odvisno od vremenskih razmer in sestavin. Na koncu vse skupaj pokrijemo s tanko plastjo zemlje, ki vsrkava izhajajoče pline. Črna folija pa preprečuje izhajanje amoniaka. Na vrhu naredimo vdolbino za padavine ter zalivanje z vodo in gnojilnimi zalivki. Kompost je zrel, ko se vsi odpadki preobrazijo v rjavo, grudčasto prst. Dobro dozorel kompost je blaga, izravnana oblika trajnega humusa. S to drobno grudčasto prstjo obogatimo grede za sajenje (kompost plitko podkopljemo), zabojčke za zgodnjo setev in setevne jamice ali sadilne jame. inž. agr. Simona POTOČNIK

Siliranje trav

Izgube pri konzerviranju oziroma sušenju sena

Izgube pri spravilu sena so velike, saj s sušenjem na tleh izgubimo 40-50% hranilnih snovi v lepem sončnem vremenu. V slabem vremenu pa so te izgube še dosti večje, tudi do 70%.

S sušenjem na sušilih izgube zmanjšamo, tako so na kozolcih, ostrgah, žičnih kozolcih 25-30%, najmanj izgub pa imamo s prevetrovanjem - s hladnim zrakom 25-30%, s toplim zrakom, ki se ogreje od sonca v tunelu iz folije ali v komori pod streho, pa so izgube le 15-20%.

Vzroki za nastajanje izgub pri soncu so naslednji:

- drobljenje sena je tem večje, čim več obračamo seno, ko je že suho. Seno naj bi se obračalo čimveč, ko je še zeleno. Takoj ko pokosimo, moramo travo raztrositi, nato pa obračati vsaki 2-3 ure (stari pregovor pravi, da se seno suši na vilah), ko pa gre sušenje proti koncu, obračamo manj in pazljivo, da bo drobljenje z obračalnikom čim manjše. Največ hranilnih snovi, to je beljakovin, energije in vitaminov, je ravno v listju trav in detelji, ki tudi pri sušenju najhitreje odpade.

Izgube nastajajo še zaradi dihanja in drugih kemičnih procesov. S sušenjem se spreminja sestava kreme, zmanjša se predvsem delež bolj dostopnih in prebavljivih nestrukturiranih ogljikovih hidratov (sladkorji, škrob), delež strukturalnih ogljikovih hidratov, predvsem celuloze, pa se relativno poveča.

Splošno priznana pravilo, naj bo košnja čim zgodnejša, da je kakovost krme čim boljša, je v naših razmerah ključnega pomena za racionalno prirejo mleka in mesa. Za kakovostno seno bi moral biti čas košnje dovolj zgoden, ko je trava v začetku letanja, (takrat bi seno vsebovalo 80-90% prebavljivih beljakovin, 350-380 g čistega škroba in ne več kot 25-27% surove vlaknine. S takim senom lahko zamenjamo dobro koruzno silažo ali travno silažo in se vrednost obroka po energetski vrednosti bistveno ne zmanjša. Taka kakovost osnovnega obroka je za krave po telitvi in v pretežnem obdobju laktacije potrebna, posebno še, če hočemo doseči veliko proizvodnjo z majhno porabo koncentrata.

Izgube škrobnih enot, ki nastanejo pri siliranju:

- sveža silaža - 20% suhe snovi	25-40%
- oveta silaža - 25-30% suhe snovi	20-34%
- silaža - 35% suhe snovi in več	17-27%

Kako poteka fermentacija silaže

Na vsaki rastlini je na tisoče različnih mikroorganizmov, ki s krmnimi rastlinami pridejo v silos, ne glede na to, če je masa sveža ali ovenela.

Med drobnoživkami oziroma mikroorganizmi so tudi mlečnokislinske bakterije, ki so v naravi že tako zelo razširjene. Človek jih že od nekdaj uporablja pri konzerviranju hrane - kislo zelje in kisla repa. Mlečnokislinske bakterije tvorijo organske kisline, med njimi je seveda najpomembnejša mlečna kislina. Tako se v krmi poveča kislost in s tem zagotovi obstojnost silaže. Za kisanje silaže mase lahko dosežemo po drugi poti, z dodajanjem različnih konzervansov, ki ravno tako zakisajo silažo do kislosti pH 3,8-3,6. Za konzervanse uporabljamo predvsem organske kisline ali njihove soli.

Mlečnokislinske bakterije - označujemo jih gram pozitivne nesporogene mikroorganizme, ki fermentirajo lahkotopne ogljikove hidrate v mlečno kislino. Razdeljene so v dve skupini: homotermotativne mlečnokislinske bakterije, ki fermentirajo sladkorje, ki imajo 6 atomov ogljika (grozdni sladkor, sačni sladkor) v mlečno kislino; druga skupina je heterotermotativna mlečnokislinska bakterija, ki pa iz sladkorjev fermentirajo poleg mlečne kisline še alkohol in octno kislino.

Mlečnokislinskim bakterijam pomeni ugodno okolje poleg hrane, to je sladkor, še ugodna temperatura, ki je v večini med 15 in 30°C.

Pri mlečnokislinskih bakterijah razlikujemo dve skupini:

- bakterije hladnega vrenja	15-30°C
- bakterije toplega vrenja	40-54°C

Običajno imamo opraviti s hladno fermentacijo. Ob začetku vrenja se zelo burno razvijejo bakterije, vendar zaradi naglega padca pH (kislosti), ki ga povzročajo mlečnokislinske bakterije, je življenje teh škodljivih mikroorganizmov kratkotrajno. Če imamo v silirnem materialu dovolj sladkorja, se mlečnokislinske bakterije razmnožijo tako, da imamo v silaži 2-3 dni že 1-2% mlečne kisline. Ta količina zadostja, da pH vrednost hitro pade pod 4,2.

Škodljivost nezaželenih mikroorganizmov v silaži

- Maslenokislinske bakterije razgrajujejo poleg produktov iz sladkorja še mlečno kislino. Poleg tega pa napadajo tudi beljakovine, pri čemer nastajajo razkrojni proizvodi, ki oslabijo kislno reakcijo silaže.

Maslenokislinske bakterije se razvijejo le pri temperaturah od 28° do 40°C in v kislosti silaže ne sme biti višja kot pH 4,2. Če se hočemo izogniti tem bakterijam v silaži, moramo paziti na temperaturo, da ne bo višja od 28°C in da v silažo ne vnašamo zelja.

Zaželeno je, da bi bile silaže brez maslene kisline, vendar je tako silažo težko pridelati. Za prehrano goveda se dopušča, da jo silaža vsebuje v malih količinah, če je maslene kisline več, silaža močno smrdi po njej in amoniaku. Take silaže živali pojedjo malo in zelo vpliva na kakovost mleka.

Mimo lahko trdimo, da je uspeh pri siliranju odvisen od dveh dejavnikov:

- čimbolj popolno iztisniti zrak iz silosne mase
- dati ugodne razmere mlečnokislinskim bakterijam, da silažno maso čimprej zakisajo z mlečno kislino in zavrejo delovanje škodljivih mikroorganizmov.

Zakaj moramo silosni material temeljito potlačiti in iztisniti zrak?

Na rastlini so poleg zaželenih mlečnokislinskih bakterij vedno tudi taki mikroorganizmi, ki lahko krmo pokvarijo, npr. plesni, maslenokislinske bakterije, gnilobne bakterije in kvasovke.

Poleg mikrobov delujejo v silaži, zlasti na začetku siliranja, rastlinski encimi. Rastlina diha, dokler ima na voljo kisik, in z dihanjem izgublja hranilne snovi. Teh izgub je v silaži toliko več, čim več je v silosni masi zraka; tem intenzivnejše je namreč dihanje in tem bolj se segreje silosni material, kar seveda povečuje izgube.

Pri dihanju, ki je značilno za prvo obdobje po polnjenju silosa, se porabljajo sladkorji, hkrati pa nastaja ogljikov dioksid, ki iztisla zaostali zrak. Rastlinski encimi, ki delujejo še nekaj časa v silosu, razgrajujejo beljakovine na njihove sestavne dele.

Naša naloga je, da ustvarimo ugodne možnosti za hiter razvoj in delovanje mlečnokislinskih bakterij, s tem oviramo in razdvojimo vpliv in delovanje tistih mikroorganizmov, ki kvarijo silažo. Ko dobro tlačimo v silos silosni material, s tem oviramo dostop zraka. Tako ustvarimo ugodne možnosti, za razvoj koristnih mikroorganizmov.

Vrhno plast silaže pa zavarujemo pred kvarjenjem s plastično folijo, ki jo moramo obtežiti z gumami, ob robu pa z peskom. Če silos ni dobro pokrit, da ob pihanju vetra folija plapolja, deluje isto kot črpalka, ki v silos dovaja zrak, in s tem je zgornja plast silosa za nas in naša goveda izgubljena.

Literatura je na voljo pri avtorju.
Strokovna svetovalna služba
ŽVZ-ja M. Sobota
Jože Puhan, dipl. inž. kmet.

Ocenjeni biki na osemenjevalnem centru

Tudi letos smo ob koncu govedorejskega leta na vseh treh osemenjevalnih centrih v Sloveniji pripravili licenciranje, ki je bilo interno, ocenjeni biki pa bodo predstavljeni javnosti v naslednjih dneh.

Ocenjevanje na osemenjevalnem centru je potekalo v skladu z odločbo Ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, komisiji pa je predsedoval prof. dr. Jože Osterc, minister za kmetijstvo.

Letos smo komisiji predstavili 25 bikov. Od teh je 23 došlo licenco, 2 sta bila izločena.

Ocenjevanje je potekalo po ustaljenem načinu. Živali so dobile ocene za okvir, telesne oblike in omiščenost. Najvišja možna ocena je 9/ za srednjo se šteje 5.

Biki iz osemenjevalnega centra Murska Sobota so letos dobili ocene:

ime	številka	teža	okvir	tel. oblike	omiščenost
HARKOV	120655	1.175	7	5	7
POSEVEK	120659	1.225	7	5	7
LIBERAL	120660	1.325	7	8	9
HORTI	120662	1.275	8	5	7
ROBI	120742	1.219	6	7	7
REŠ	120743	1.360	9	8	8
REŠAR	120760	1.300	8	7	7
BEVERLI	120818	925	6	6	6
BEKER	120819	855	5	6	6
POK	120820	940	7	6	6
HAN	120821	920	8	7	6
ZAJ	120822	895	6	6	6
ROLF	120824	915	7	8	6
BURMUS	120829	820	7	6	6
ZVONKO	120830	760	6	7	5
HIČKO	120831	730	6	7	7
PETEK	120832	675	5	7	6
BRUFEN	120833	715	7	6	6
PROFI	120841	650	5	6	6

Kot rečeno, bodo vse ocenjene bike rejci videli na javni predstavitvi, ki bo na osemenjevalnem centru v Murski Soboti 23. maja ob 13.00.

Namen take javne predstavitve je, pokazati rejcem bike, katerih potomce bodo imeli v hlevu in jih seznaniti z rezultati genetskega in selekcijskega napredka v enoletnem obdobju.

Na koncu internega licenciranja je bil opravljen »razsek semen«, vendar o tem v naslednji številki Vestnika.

Osemenjevalni center
pri ŽVZ za Pomurje M. Sobota:
Jože Črnko, dr. vet. med.

Ne ogrevajo se za spremembo odloka

Po besedah dr. Cirila Ribičiča, predsednika komisije državnega zbora za lokalno samoupravo, se v komisiji ne ogrevajo za spremembo odloka o določitvi referendumskih območij. Še posebno zato, ker je odlok zgolj predhodni dokument, kot velja tudi za zbornice občanov. Dokončna odločitev o občinah, njihovih sedežih in imenih pa bo znana na podlagi izražene volje na referendumu in po sprejetju zakona o ustanovitvi občin, ki naj bi ga državni zbor predvidoma sprejema junija. Morebitna odločitev ustavnega sodišča, da razveljavi omenjeni odlok – na ustavnem sodišču je namreč že deset pobud iz različnih koncev Slovenije za oceno zakonitosti odloka o referendumskih območjih –, pa bi naposled pomenila, da se rok za izvedbo referendumov lahko zavleče celo na jesenske mesece, kar bi pomenilo nevarnost, da do konca leta ne bi mogli izvesti preobrazbe sedanjih občin.

Sicer pa so v vseh spornih primerih referendumskih območij že zagotovljeni ustrezni ukrepi za ugotavljanje izida referendumskih odločanj. V komisiji se tudi zavzemajo, da bi zakon o upravi uveljavil takšno razmejitev pristojnosti, ki bi onemogočila popolno centralizacijo in teženje po poddržavljenju občinskega premoženja. Pri predlogu sprememb zakona o lokalnih volitvah pa so v komisiji mnjenja, da naj bi te zagotovile v novih občinskih svetih tudi enakopravno zastopnost vseh naselij. Če bi bila vzpostavljena tudi druga raven lokalne samouprave, ne bi število 340 novih občin v Sloveniji smelo predstavljati kakšnega problema. Pri tem največkrat omenjajo pokrajino. Drugače se lahko zgodi, da se bo centralizacija povečala kar za šestkrat. Slovenija pa bi ostala med tistimi petimi redkimi državami v svetu, ki imajo enostopenjsko lokalno samoupravo.

MILAN JERŠE

V Murski Soboti referenduma o novih občinah ne prepuščajo naključju

Imenovani predsedniki 19 volilnih komisij

Ker se nedelja, 29. maja, ko bodo po vsej Sloveniji referendumski za ustanovitev občin, hitro približuje, potekajo številne akcije tudi v murskosoboški občini. V ta namen so že imenovali volilne komisije, ki jih sestavljajo predsedniki in trije člani ter njihovi namestniki. Predsednika volilne komisije in njegovega namestnika so imenovali skoraj povsod izmed sodnikov ali drugih diplomiranih pravnikov. Druge člane volilne komisije in njihove namestnike pa so izbrali po predlogih političnih strank, drugih organizacij občanov in posameznikov.

Občinska komisija za kadrovska in administrativna vprašanja, volitve in imenovanja ni imela pri izbiri kandidatov za te odgovorne funkcije lahkega dela, saj je bilo treba zagotoviti precej ljudi kar za 19 volilnih komisij referendumskih območij. V Beltincih bo vodil volilno komisijo Martin Glavač, v Bodoncih Franc Kolarč iz Murske Sobotice, v Bogojini Jože Tivadar iz Lipovec, na Cankovi Karel Vognarič, v Gornjih Petrovcih Martin Vinčec iz Murske Sobotice, pri Gradu Alfred Matiš iz Murske Sobotice, na Hodošu pa so to funkcijo zaupali Stanko Lebarju (prav tako iz Murske Sobotice). V Kuzmi

bo vodja volilne komisije Sobočan Milan Banič, v Križevcih Vlasta Horvat iz Murske Sobotice, v Mačkovicah Robert Stojko iz Sebebovec, v Martjancih Irena Nemeš, v Moravskih Toplicah pa Irena Ferencek iz Tešanovec. Na Pertoci bo predsednica volilne komisije za referendumsko območje Irma Wolf iz Murske Sobotice, v Prosenjakovcih Ludvik Rituper (prav tako iz Murske Sobotice), v Puconcih Drago Farič iz Gorice, v Rogašovcih Anica Jerebic, v Šulincih Miran Žilavec, na Tišini Tibor Cigut, v Murski Soboti pa Bojan Žumič (vsi iz Murske Sobotice).

MILAN JERŠE

V Apačah in okolici so za čiste račune

Trenja so odsev nerazčiščenih zadev

Krajevna skupnost Apače, ki meri 27 kvadratnih kilometrov in ima okrog 2.500 prebivalcev, je pretežno kmetijsko območje, čeprav se vse bolj razvijajo tudi druge dejavnosti, veliko ljudi pa odhaja na delo v bližnjo Gornjo Radgono in Radence. Nekaj podjetij in obrtnikov seveda ne more preživljati vsega prebivalstva. Zato se je marsikdo iz Apaške doline odločil za začasno delo v sosednji Avstriji, ki je pomemben vir zaslužka. Sicer pa smo se v te kraje tokrat odpravili iz povsem drugega razloga. Hoteli smo namreč zaznati utrip pred bližnjim referendumom za oblikovanje nove občine, o čemer je bilo v minulih dneh precej zapletov.

»Če ne bo denarja, bo še slabše!«

»Sprva sem se res nagibal k temu, da bi v Apačah imeli svojo občino, vendar sem v isti sapi omenil tudi pogoje za njen nastanek. Ko smo pozneje ugotavljali skupno s člani občinske komisije za lokalno samoupravo, kaj naj bi to pomenilo, smo videli, da te zadeve še niso razčiščene. Na zborih občanov nihče ni vedel pojasniti, kako se bodo občine financirale. Vse je bilo zavito v temo, na kar sem moral kra-

pišlo do trenj na zborih občanov. Ko so ljudje zvedeli, za kaj gre, so bili za to, da ostanemo v skupni občini Gornja Radgona, kjer imamo več možnosti, da začete programe dokončamo. To je vprašanje oskrbe z vodo, dozidave prizidka k osnovni šoli v Apačah itd. Kraji menijo, da je zaenkrat boljše, da ostanemo v občini Gornja Radgona in da skupno rešujemo te zadeve. Odcepiš se lahko vedno, in to je lažje, kot se znova priključiti nekemu. Sicer pa bo referendum pokazal, za kaj se bodo odločili ljudje.« meni predsednik sveta Krajevne skupnosti Apače Jože Cmora. »Pri določitvi referendumskega območja Apače, kar so si privoščili krščanski demokrati, je šlo za podlo igranje z ljudmi. Ti imajo danes veliko drugih problemov, kot je npr. nezaposlenost, premajhna izkoriščenost zmogljivosti v kmetijstvu in

JOŽE CMORA – predsednik sveta Krajevne skupnosti Apače

jane opozoriti, ker je to moja dolžnost. Če pogledamo drugo stran: ko smo imeli mi v skupni občini Gornja Radgona več petletnih referendumskih programov in smo določene stvari skupno gradili, npr. šolo v Vidmu ob Ščavnici, čistilno napravo pri Negovi in telovadnico v Radencih, je bil tu v bistvu porabljen denar iz vse občine. Zato je treba pred odločitvijo o svoji občini te zadeve razčistiti. Prav v zvezi s tem je

imamo v KS Stogovci 50 kilometrov krajevnih cest, na katere bi morali vsak dan navažati gramoz. Od tega smo jih uspeli asfaltirati le 9 kilometrov. Skrb za vodo, Apaška kotlina pa je znana kot zastrupljeno ob-

FRANC ŠIBRAT – član vaškega odbora Lutverci

močje, ker vsebuje voda preveč strupenih snovi. To bi morala biti skrb širše slovenske skupnosti. Na zboru je bilo 51 občanov, pri čemer je prišlo do čisto klasične pomote in ne za ponaredek, kot trdijo krščanski demokrati. Te obtožbe so neutemeljene in zlonamerne. Ne vem, zakaj si nekdo tako želi oblasti. Pred referendumom pa to povzroča določeno nelagodje in nezaupanje. Kljub volji občanov obeh krajevnih skupnosti (Apače in Stogovci) je zapisano referendumsko območje za občino Apače,« pravi predsednik delovnega predsedstva zbora občanov v Stogovcih Jože Lebar.

»Smo za vložitev ustavnega spora«

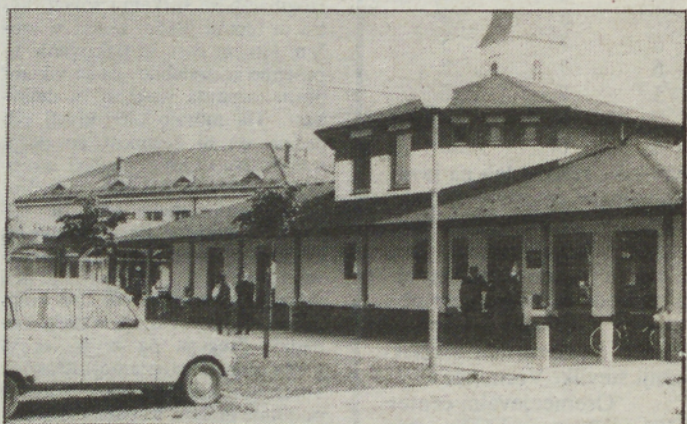
»Lutverci so ena od večjih vasi v Krajevni skupnosti Apače s 104 hišnimi številkami in 335 občani. Imamo kar 60 odstotkov nezaposlenih. Ker se v državnem zboru dogajajo spremembe vsak dan, smo za vložitev ustavnega spora. Ustavno sodišče naj bi ugotovilo legitimnost zborov. Odločili smo se za referendumsko območje Gornja Radgona, pri čemer ni bilo nobenih nepravilnosti. Zahtevamo ime predlagatelja dopolnila v državnem zboru, zakaj so Lutverci in Sto-

JOŽE LEBAR – predsednik delovnega predsedstva zbora občanov v Stogovcih

drugo. Zato ni pošteno, da se s temi ljudmi manipulira. In če ne bo denarja, bo še slabše.«

»Obtožbe so neutemeljene in zlonamerne«

»KS Stogovci je na skrajnem severozahodnem delu občine Gornja Radgona z okrog 25

KAJ BODO APAČE JUTRI – To aktualno vprašanje se nenehno postavlja, konkreten odgovor pa bo znan šele po referendumu. Na fotografiji je v ospredju sedež krajevne skupnosti, v ozadju pa trgovina in cerkev. Foto: M. JERŠE

kvadratnih kilometrov površine, v 12 zaselkih pa živi 364 gospodinjstev s 1250 prebivalci. Že od začetka, ko so bile znane teze o novi samoupravi, smo razmišljali, da občina Apače skupaj s KS Stogovci verjetno ne bo tisto, kar bi občani Apaške kotline pričakovali. Kot nerazvito območje se bojimo, da bi z novo lokalno samoupravo, lahko celo nazadovale. Pri nas je zelo slabo razvita infrastruktura, saj

govci izpadli in ni bila upoštevana volja krajanov. Igrajo se z našimi življenji. Državni zbor je neposlušno in nezainteresirano sprejel odlok o referendumskem območju Apače, s katerim se mi še danes ne strinjamo. Ob delitvi vasi se tu postavljajo po mojem novi berlinski zidovi. Z vsemi utemeljitvami in s podpisovanjem bi se moralo prisluhniti volji naših občanov, saj se odločajo za občino, ki naj bi nekaj prinesla,«

JOŽE KOVAČ – predsednik delovnega predsedstva zbora občanov v Apačah

pravi Franc Šibrat, član vaškega odbora Lutverci.

»Stranke so se med seboj grizle«

»Zbor občanov, ki sem ga vodil, je bil razširjen, saj sta ga skupno opravili krajevni skupnosti Stogovci in Apače. Zbor je potekal zelo burno, ker so bili ljudje že tako naperjeni, da so se stranke med seboj grizle. Najprej sem dal na glasovanje prvi predlog. Ker pa nismo razumeli, kaj pomeni referendumsko območje Apače ali Gornja Radgona, sem jim dal po domače povedati, o čem bodo glasovali. Ob splošnem vpitju je bilo za občino Apače 15 od 71 navzočih krajanov. Ko sem hotel dati na glasovanje drugi predlog, so dvorano samovoljno zapustili skoraj vsi, zato tega nisimo mogli izvesti.« dodaja Jože Kovac, predsednik delovnega predsedstva zbora občanov v Apačah.

Bodo občani prikrajšani za mnoge objekte?

Ob vsem tem bi bilo vsekar zanimivo osvetliti, zakaj so se pri njih raje odločili za referendumsko območje Gornja Radgona in ne za Apače, predvsem pa to, kakšno je zdajšnje mnenje občanov pred bližnjim

RATKO MITROVIČ – Predsednik vaškega odbora Apače

referendumom za ustanovitev nove občine. »Če bi se morala zgoditi čudež in bi Apače postale središče nove občine, bi bili občani prikrajšani za mnoge objekte, ki jih gradijo. Kot pomemben objekt je ostala druga etapa gradnje osnovne šole v Apačah s telovadnico, kar bi bilo za novo občino ogromen zalogaj, ne glede na sredstva, ki bi jih dobili od države. Poleg tega načrtujemo gradnjo vodnega zbiralnika Lešane-Nasova, čistilne naprave, kanalizacije itd. Sami tega v novi občini ne bi mogli narediti, ampak bi še bolj zaostali kot doslej. To je poglavitni vzrok, da so kraji, ne verjamete, lastni občini. Ne verjamete, zano njeno manipuliranje. Mi bi dobili malo denarja, morali pa bi veliko vložiti. Nimamo pa bi veliko načrtovanih infrastrukture, ki smo jo pred leti gradili skupaj z Gornjo Radgono. Torej je Gornja Radgona moralno obvezana, da nam pomaga,« zatrjuje predsednik vaškega odbora Apače Ratko Mitrovič.

MILAN JERŠE

NOVO! NOVO! NOVO! NOVO! NOVO!

Sedaj, ko se tečaji tujih valut umirjajo, je vedno več možnosti, da vaše prihranke oplemenitite na drugačen način.

PONUJAMO VAM

DOLGOROČNO VARČEVANJE

priložnost za tiste, ki hočejo gospodarno ravnati s svojim denarjem!

● TOLARSKI DEPOZIT S PREMIJO

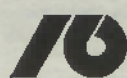
Poleg osnovnih obresti dobi varčevalec še nagradne premijske obresti.

● Pri tej obliki varčujete v tolarjih, vendar se vam depozit sproti prilagaja vrednosti nemške marke.

● OBROČNO VARČEVANJE

je oblika postopnega varčevanja z mesečnimi plogi, pri katerih znaša minimalni znesek varčevanja 100 DEM v tolarški protivrednosti. Ob koncu varčevanja imate možnost najetja ugodnega posojila ali nadaljevanja varčevanja.

O podrobnosti oziroma prednostih posameznega načina varčevanja vas bodo seznanili v vaši enoti.

Pomurska banka d.d.

Moja domača banka

Mednarodni grafični likovni center

Ljubljanski Mednarodni grafični likovni center od leta 1987 deluje v za ta namen prenovljenem Tivolskem gradu. Od tega leta je tudi formalno prevzel organizacijo mednarodnih grafičnih bienalov in v celoti nasledil sekretariat za organizacijo mednarodnih grafičnih razstav, ki je deloval v sklopu ljubljanske Moderne galerije.

Moderna galerija ostaja najpomembnejši partner grafičnega bienala, saj je doslej do sedaj gostila to svetovno ugodno razstavo vse od njenih začetkov 1955. leta.

Ob zadnjih treh bienalih pa je začel z veliko naklonjenostjo sodelovati tudi kongresno kulturni center Cankarjev dom. Prav prostorske in tehnične zmogljivosti, ki jih je ponudil Cankarjev dom, so ljubljanskemu bienalu v zadnjih letih omogočile višje raven realizacije celotne akcije in posebej otvoritvene slovesnosti, kar se je najbolje pokazalo ob otvarjanju jubilejnega 20. mednarodnega grafičnega bienala junija 1993.

Omembe vredna značilnost bienalnih sezon je, da se večina ljubljanskih galerij programsko vključuje s svojimi razstavami na isto grafiko, vse te razstave

pa se usklajeno odpirajo v tednu pred otvoritvijo bienala, torej v dneh, ko v Ljubljani deluje mednarodna žirija za podelitev najvišjih nagrad in priznanj grafičnim umetnikom.

Nesporno je, da so prav nagrade mednarodnih žirij, podeljene v štirih desetletjih obstoja ljubljanskega bienala, oblikovale elito svetovno uveljavljenih grafičnih umetnikov (Armin LANDECK, Henri-Georges ADAM, Pierre SOULAGES, Yozo HAMAGUCHI, Robert RAUSCHENBERG, Victor VASARELY, Antoni TAPIES, Janez BERNIK, Kosuke KIMURA, Miroslav ŠUTEJ, Akira MATSUMOTO, Tetsuya NODA, Adriana ŠIMOTOVA, Jiri ANDERLE, Eduardo PAOLOZZI, Susan ROTHENBERG, Dan ALLISON, Haydee LANDING, David SALLE).

Pomemben vidik razvoja domačega likovnega prizorišča predstavlja Ljubljanska grafična šola v okviru ljubljanske Likovne akademije. Kakovosten trenutek, ljubljanske grafične šole je s svojo širino pomagal sooblikovati prav domači bienale. Ta bienale daje neizbrisen kakovostni pečat tudi likovnemu dogajanju Srednje Evrope, ki razen prvega med vsemi, **beneskega bienala**, nima primerljive razstavne akcije na tem področju.

V zadnjih petih letih je v sodelovanju z MGLC nastalo ali še nastaja več grafičnih map domačih in tujih avtorjev. Tu gre tako za reprinte življenjskih opusov že pokojnih umetnikov (Riko DEBENJAK, Veno PILON) ali ustvarjajočih avtorjev (Janez BERNIK, Andrej JEMEC, Adriana MARAŽ, Gorazd ŠEFERAN, Marjan TRŠAR).

Izmed tujih gostov omenimo: Američana Dan ALLISON (1989) in Lynne ALLEN (1993), nemški umetniki Franz HITZER, Rainer PLUM, Max UELIGH (1991) ter Angleža

Magnus IRVIN in Tim LONG (1993) kot grafični umetniki, ki so delali in demonstrirali v grafičnih delavnicah MGLC.

Danes tako v bienalnih, še bolj pa v zunajbienalnih sezonah Mednarodni grafični likovni center organizira osebne ali izborne razstave grafik in likovnih del na papirju domačih in tujih umetnikov v GALLERIJ TIVOLI ter izmenjuje razstave s sorodnimi institucijami po svetu. Na ta način skrbi za mobilnost domače likovne produkcije.

Odmevnejša med takšnimi akcijami z začetkom iz leta 1990 je razstava **Velika nagrada risbe ALPE-JADRAN**, katere tretja izvedba bo postavljena v Ljubljani junija 1994, jeseni pa bo začela krožiti kot potujoča razstava po Srednji Evropi.

Prvo veliko nagrado risbe ALPE-JADRAN (1990) je prejela slovenska avtorica Jana VIZJAK, drugo (1992) pa priznani furlanski umetnik Giuseppe ZIGAINA.

Pravilnik razstave predvideva, da nagrajenec te razstave v eksperimentalnih ateljejih MGLC s pomočjo grafičnih tehnik v številčno omejeni nakladi odtisne motiv, ki ga je izbrala mednarodna žirija. Ta naklada se nato razdeli med sodelujoče Srednjeevropske institucije kot izvrsten dokument.

Pavel TOPLAK

Novice iz kulture

V nedeljo je bilo v grajski dvorani v Murski Soboti območno srečanje plesnih skupin severovzhodne Slovenije. Nastopilo je deset skupin, plesna skupina z osnovne šole Kog se je predstavila z Murenčki, Ortoška plesno gledališče iz Ortože je nastopilo s točko *Mika živajo oblike*, Plesni studio s Puja s točko *Štiri etape* in ena, Jazz osnove - mlajši, Plesni center iz Maribora z *Jumb*, Studio za ples Jazy z *Razpoloženjem*, Moderni Dance Studio, Plesni center iz Maribora z *Brezkončnim potovanjem po vesolju*, Plesni center iz Maribora pa z *Mačjo veselico*. Sodelovali sta tudi plesni skupini s sobotške II. osnovne šole, otroška plesna skupina je zaplesala *Itsz bitz*, plesna skupina Hapiness pa *Sreči naproti*. Selektorici Neja Kos in Sinja Ožbolt, strokovni sodelavki pri

ZKO Slovenija za področje plesnih dejavnosti, bosta izbrali najboljše skupine, ki bodo decembra nastopile v Novi Gorici.

V soboto, 21. maja, ob 20. uri bo v vašem domu pri Gradu na Goričkem predstavitev porabskih Slovencev iz življenja na oder.

V razstavišču Pokrajinskega muzeja Murska Sobota bo v četrtek, 19. maja, ob 19. uri otvoritev gostujoče razstave **Pripovedi s panjev**. Razstava, ki jo posreduje Čebelarški muzej iz Radovljice, bo na ogled do 30. junija.

Razstava pomurskih likovnikov v Ljubljani

V Ljubljani so prejšnji teden odprli dve razstavi DLUPP-a, Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije. Manjšo razstavo so pripravili v prostorih Društva likovnih umetnikov Slovenije, obširnejša pa je v Cekinovem gradu.

Pred dvema letoma ustanovljeni DLUPP, ki združuje likovne ustvarjalce iz pokrajine ob Muri, omogoča pomemben pregled likovnega ustvarjanja iz novejšega časa v našem prostoru. Na 2. razstavi del likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije razstavlja 20 avtorjev. Največ razstavljenih del je s pokrajinsko motiviko, čeprav imajo avtorji, **Nikolaj Beer, Štefan Hauko, Vladimir Pototnik, Jože Denko, Andrej Gönter in Zdenko Huzjan**, pri tem zelo individualen pristop. Figurativna tematika prevladuje v delih **Darka Birse, Suzanne Kiraly - Moss, Ignaca Premoške in Mirka Rajnarja**. **Sandi Červak** razstavlja slike iz črnega opusa, z energijo različnih barvnih vrednosti so nabite

slike **Zlatka Gnezde**, na ogled so tudi slike na papirju **Marijana Gumilarja**. **Franc Mesarič**, najvidnejši predstavnik superrealizma, se je predstavil s slikami barvnih ploskev in teles, prostorskih objektov polna so dela **Ignaca Medena**, razstavljen so tudi najnovejša dela **Franc Bencaka**. Grafiko predstavljata dva avtorja: **Štefan Galič** z najnovejšimi barvnimi lesorezi in **Ivo Bošnjakovič** z barvnimi sitotiski. **Marika Danč - Roth** razstavlja svoje tapiserije. Razstavi se je pridružil s svojimi deli še kipar **Ferenc Kiraly**.

Razstava je pritegnila zanimanje številnih ljubiteljev likovne umetnosti, predvsem tam živečih Prekmurcev in drugih znanih kulturnikov.

ALEKSANDRA NANA
RITUPER

Pripravnica - orgle

V Murski Soboti, Beltincih, Bakovcih, Mlajtincih, Rogasovcih, Pertoci in na Cankovi že 4. leto delujejo glasbeni oddelki Teološke fakultete Maribor, ki jim pravijo pripravnica - orgle. Gre za praktično in teoretično usposabljanje mladih (osnovnošolcev in srednješolcev) iz teorije, igranja in petja. Vključenih jih je čez 60. Zbirajo se v omenjenih krajih (v cerkvah ali zasebnih hišah), kjer jih obiskuje mentor. Te dni se pripravljajo na zaključne nastope, ki jih bodo imeli 29. maja v župnijskih cerkvi v Beltincih, 11. junija v Pertoci in 12. junija v Murski Soboti. Medtem pa so se že večkrat predstavili v različnih krajih.

I. P.

Niste sami
Vestnik je z vami!

Za zeleni jezik (61)

V Ljutomeru so pred kratkim praznovali 30-letnico tamkajšnje gimnazije. Ob tej priložnosti so njen uradni naziv spremenili za eno črko: iz Gimnazije Franca Miklošiča je postala Gimnazija Franca Miklošiča. To je menda del ljutomerske javnosti dokaj razburilo, zato nam je profesorica Cilka Jakelj predlagala, da bi v rubriki osvetlili to vprašanje. Gre seveda za vprašanje, kdo ima prav: ali tisti, ki govorijo in pišejo Fran Miklošič, ali oni, ki uporabljajo ime Franc Miklošič. Ker sem se podpisani leta 1991 podrobneje ukvarjal z Miklošičevim jezikoslovnim delom in na to temo priobčil dva obsežnejša zapisa v Vestniku in reviji Separatio ter pri Slavističnem društvu Pomurja izdal Miklošičevo zlaganko za osnovne šole in Miklošičevo mapo za srednje šole (v času, ko brez reklame ne gre, pač malo samoreklame!), sem kolegičin predlog sprejel. Še preden pa bom pojasnil, katera raba je pravilna (pod pravilnostjo je tokrat mišljena skladnost z biografskimi/življenjskimi dejstvi), naj na kratko spomnim bralce, kdo je bil Miklošič (1813-1891).

Bil je evropsko znan jezikoslovec (evropski sloves je v tistem času pomenil svetovni sloves), doma iz Radomerščaka pri Ljutomeru. Najprej je v Gradcu uspešno končal študij filozofije in prava ter dosegel doktorat iz filozofije. Potem ga je pot zanesla na Dunaj in tam kaj kmalu v jezikoslovne vode. Ob Kopitarjevem vzpodbujanju se je kmalu tako poglobil v slovanske jezike, da je lahko napisal oceno Boppove Primerjalne slovnice, ki mu je prinesla sloves prvega moža slavistike. Začel je vzporejati žive slovanske jezike s staro cerkveno slovansko, pri čemer je upošteval tudi širše indoevropske primerjave. Z deli, med katerimi so najpomembnejše štiri knjige Primerjalne slovnice slovanskih jezikov (Vergleichende Grammatik der slavischen Sprachen - 1852; Primerjalno glasoslovje slovanskih jezikov, 1856; Primerjalno oblikoslovje, 1875; Primerjalno besedotvorje, 1883; Primerjalna skladnja), Tujke v slovanskih jezikih (Die Fremdwörter in den slavischen Sprachen, 1867), O tujkah (Über die Fremdwörter, 1888), Etimološki slovar slovanskih jezikov (Etimologisches Wörterbuch der slavischen Sprachen, 1886) idr., je postavil temelje primerjalnemu slovanskemu jezikoslovju kot znanstveni disciplini. Sebi in Slovincem pa je pridobil častno mesto v evropski jezikoslovni in kulturni zavesti sploh.

Največjega slovenskega jezikoslovca, katerega znanstveni opus (t.i. primarna literatura) bo še lep čas količinsko presegal knjige in članke o njegovem delu (t.i. sekundarna literatura), so krstili »v ljutomerski farni cerkvi po stari ljudski šegi na priljubljeno ime prvega bližnjega svetnika Franca (Ksaverija)«. Tako poroča najtemeljitejši popisovalec Miklošičevega življenja Matija Murko (Miklosichs Jugend- und Lehrjahre. Weimar 1898; prevod Franceta Vogrinca Miklošičeva mladost in študijska leta, v: Matija Murko - izbrano delo, Ljubljana 1963, str. 107-157). Tudi navedbe v Slovenskem biografskem leksikonu nedvoumno dajejo prav tistim, ki so in še Miklošiča imenujejo Franc. Naj poudarim: **pravilna raba imena, ki je v skladu z biografskimi podatki, je Franc Miklošič**. Kljub temu pa v kulturni zavesti večine Slovencev danes živi Fran Miklošič. Tudi njegovi prleški rojaki pri tem niso izjema, o čemer jasno pričajo spominska ploša na jezikoslovčevi rojstni hiši, odkrita 1926. leta, in do nedavnega tudi uradni naziv Ljutomerske gimnazije.

Kako in zakaj je prišlo do »prekrstitve« Franca Miklošiča v Franca? Odgovor na KAKO je mogoče izluščiti iz naslovov člankov o Miklošiču od leta 1844 do 1991 (Mirko Nidorfer: Bibliografija Franca Miklošiča, III - Članki o Miklošiču, v: Miklošičev zbornik, Maribor 1991), odgovor na ZAKAJ pa bo nujno plod osebne presoje zgodovinskih okoliščin ter Miklošičevega časa in časa po njem.

Resnici na ljubo je treba najprej povedati, da Franca Miklošiča pisci niso preimenovali le v Franca, ampak so mu nadevali tudi druga imena: hrvaški so ga vse do novejšega časa imenovali Franjo, slovenski pa nekajkrat tudi France in Francišek. Ime Fran Miklošič je uvedla osrednjeslovenska publicistika že za Miklošičevega življenja. Prvič je bilo v naslovu članka uporabljen leta 1853 v *Novicah gospodarskih, obrtniških in narodnih*, ta raba pa se je okrepila v 80. letih, še posebej pa na začetku 90., ko so se Novicam pridružili še zapisovalci v *Slovincu*, *Koledarju Družbe sv. Mohorja*, *Slovenskem gospodarju*, *Domu in svetu*, celo v *Ljubljanskem zvonu*. Po dveh desetletjih zatišja se je publicistično zanimanje za »Franca Miklošiča« prebudilo spet v 20. letih našega stoletja, še posebej pa v letih 1983-1991. Prav v tem zadnjem obdobju je raba imena Fran Miklošič povsem prevladala.

Jasno razvidno je, da je to raba v kulturno zavest Slovencev vnesla publicistika, kajti v nasprotju z njo so nadaljevalci Miklošičevega znanstvenega dela, veliki jezikoslovci kot npr. Vatroslav Oblak, Vatroslav Jagić, Rudolf Kolarič, Rajko Nahtigal, France Bezlaj, Janko Jurančič idr., zmeraj govorili in pisali o Francu Miklošiču. V 2. polovici 19. stoletja bi razlog za to publicistično rabo mogel biti slovenski narodnobudiljski, protinemški in proslovansko usmerjeni duh, ki mu je ime Franc zvenelo preveč germansko. Vsekakor pa ti razlogi niso mogli več delovati v prvi in drugi Jugoslaviji. Prej je treba nadaljevanje te rabe pripisati nekritičnemu in internemu povzemanju že zapisanega ter preslabi informiranosti zapisovalcev. Zaradi močnega vpliva, ki ga mediji imajo, pa je ta raba postala vsesplošna, tako splošna, da je danes prodrla celo v jezikoslovne kroge: v že omenjenem Miklošičevem zborniku avtorji člankov razglabljajo o Francu Miklošiču, to ime pa so prevzeli (pod vplivom slovenskih organizatorjev?) tudi tuji strokovnjaki na Simpoziju ob stoletnici Franca Miklošiča.

Zato sprememba prleške hiše učenosti v Gimnazijo Franca Miklošiča ni le konkretni akt preimenovanja ustanove, ampak tudi simbolično dejanje vrnitve Miklošiča Miklošiču, ki mu je vsekakor treba pritruditi.

FRANCI JUST

kulturni koledar

RAZSTAVA

MURSKA SOBOTA: V razstavnih prostorih Pokrajinskega muzeja bo 19. maja ob 19. uri otvoritev gostujoče čebelarškega muzeja iz Radovljice - Pripovedi s panjev. Razstava bo na ogled do 3. junija.

MURSKA SOBOTA: V predprostoru grajske dvorane je na ogled razstava slik Ernesta Bransbergerja. Odprta bo do 10. junija.

MORAVSKE TOPLICE: V galeriji Ajda razstavlja člani LILKOS-a iz M. Sobote (Evgen Titan, Žilko Brkič, Vlado Sagadin, Lojze Rous, Geza Škaper, Jasmina Žunič, Peter Stojanovič, Lojze Verbič in Adela Kardoš). Razstava je odprta do 3. junija.

LENDAVA: 20. maja bodo v grajski galeriji odprli likovno razstavo Mozaiki iz železne županije. Na ogled so tudi freske Zoltana Gaborja.

PIREDEITVE

MURSKA SOBOTA: 20. maja ob 20. uri bo v grajski dvorani modna revija, ki jo pripravljajo učenci srednje strojne in tekstilne šole M. Sobota.

MURSKA SOBOTA: Radio Ljubljana in društvo upokojencev M. Sobota prirejata 19. maja ob 19. uri v galeriji javno radijsko oddajo Prizma optimizma. Oddajo bo vodil Vili Vodopivec, sodelovali bodo orkester Boruta Lesjaka, Stane Mancini, Helena Blagne in drugi.

LENDAVA: 20. maja ob 20. uri bo v hotelu Lipa nastop folklorne skupine in ljudskih pevcev iz Vašvara.

»Mati čaka«

Razmišljanje ob letu družine

»Tujec, vidiš to luč, ki v oknu gori, moja mati me čaka, a mene ni...« Tako je pel pesnik o materi.

Že pred mnogimi leti sem izbrala to pesem in jo z vsem srcem posreovala svojim učencem. Bil je čas pred osimim marcem, ko smo v vsakem razredu pripravljali točke za proslavo dneva žena.

Vedno sem učencem rada govorila o materi. Ko sem prvič stopila pred otroke, sem jim z močnim čustvenim poudarkom brala Skodeljeve minute, ko smo bili vsi uglašeni na iste strune.

Zato ta februarjski dan nisem bila pripravljena na reakcijo, ki je sledila mojemu uvodu za memoriranje pesmi »Mati čaka«.

Med mojo razlago pesmi o materi je po razredu zadonel nevrotičen smeh mojega razburljivega učenca Petra. V hipu je pogledal proti njemu. Tudi sama sem se hesisla. »Peter, kaj bi rekla tvoja mama, če bi se ti stopila v razred in slišala ta tvoj smeh,« rekla je mirno vprašala. »Kaj bi rekla, kaj bi ti rekla?« mi je zafrkljivo odgovoril. »Nagel bi te, ki v svojem siva zažene nož,« je nervozno v mene, tako pa se je zapičil v vrata, pred katerimi sem stal.

Zaradi teh besed sem morala spremeniti

uvod v našo pesem in govoriti tudi o materah, ki zaradi težkih razmer v svojih družinah čisto izgubljajo živce in ob nemočem obnašajo svojih otrok delajo usodne napake. Poznala sem Petrovo družino. Oče alkoholik, ki vsak dan pijan razgraja doma. Mati sama s posestvom, vsem delom in skrbjo za šest nepreskrbljenih otrok, brez denarja... Brez očetove avtoritete so bili vsi trije sinovi težko vzgojivi. Mati je bila nemočna ob njih in pijanem možu. Ljubila jih je, a čisto je v kritičnih trenutkih izgubljala živce.

Razgovor sem usmerila v stanje tistih družin, kjer domuje alkohol. Otroci so se odprli. »Tudi naš oče pije. Obleži v jarku, pa ga z bratom pobereva, ko greva iz šole, naš pride domov ves potolčen, brez klobuka...« ud. Mati in žena pa čaka...

Memoriranje pesmi smo kljub temu končali. Uro sem zaključila: »Kdor bo jutri pesem najboljše deklamiral, bo z njo nastopil na proslavi dneva žena.«

Petrov tresoč glas je dal lepi pesmi tisti čustveni ton, da sem ga izbrala za nastop ob osimem marcu. Veliko sem delala z njim, saj se je bal, ker ni bil še nikdar na odru. Njegovo mater pa sem šla posebej povabiti na proslavo. Redko je prihajala v šolo, saj o svojih otrocih tudi v tej ustanovi ni slišala nič dobrega.

Tokrat je prišla in sedla v drugo klopo, da bi svoje siva boljše videla.

»Moja mati me čaka, a mene ni...« Nežno so odmevale otrokove besede z odra. Mati pa je ves čas jokala.

Cilka Dimec-Žerdin

Cerkvenjak

Svet krajevne skupnosti Cerkvenjak je sprejel sklep o razpisu referenduma o preimenovanju kraja in krajevne skupnosti v **Sv. Anton v Slovenskih goricah**, kakor se je naselje sicer imenovalo pred vojno in nekaj let po njej. O predlogu bodo glasovali v nedeljo, 29. maja, med 7. in 19. uro. Krajevna skupnost Cerkvenjak (Sv. Anton) zajema te-le vasi: Cerkvenjak, Andrejci, Stanetinci, Čagona, Brengova, Vanetina, Ivanjski Vrh, Grabonoški Vrh, Cogetinci, Šomarnica, Cenkov, Pešeni Vrh, Kadrenci, Župetinci in Smolinci. (S. S.)

Lenart

Ena od odmevnejših pripomb, ki jih je bilo slišati na zadnji seji občinske skupščine Lenart, je zadevala »regresirano« koruzo, ki so jo kupili tisti, ki so bili ob pridelek zaradi lanske suše. Ugotovljeno je bilo, da je taka koruza celo dražja od tiste, ki je v prosti prodaji. Potemtakem so umestne pripombe, da vsi zaslužijo, le kmet ostane z dolgim nosom. Ugodno pa so ocenili urenjevanje referendumskega programa, saj so vse, kar so načrtovali, uresničili. Poslanci so pa brez večjih pripomb sprejeli občinski proračun, ki za letošnje leto znaša 583 milijonov tolarjev. (B. S.)

Gornji Petrovci

Kar 12 krajevnih skupnosti soboške občine je za 51 cestnih odsekov že lani in celo predlani plačalo 5-odstotni delež za obnovo svojih lokalnih cest. Na ta način so zbrali 31 milijonov tolarjev. Zaradi nove lokalne samouprave je vprašanje, če bodo omenjeni denar porabili za načrtovane namene. Ceste, ki kličejo po posodobitvi, so predvsem na Goričkem, na ravninskem območju pa so že asfaltirane. (G. G.)

Avstrijska Radgona

Kaže, da Avstrijci niso ravno veseli kupcev iz Slovenije in nas gledajo postrani, o čemer se lahko prepričamo v avstrijskoradgonskih trgovinah Hofnerju in Konzumu. Zgled: ko blago pri blagajni zlaša v košaro, ti blagajničarka presenetljivo hitro izda račun in se vznemiri, če nisi ravno tako hiter s plačilom ali pobiranjem drobiža. Imam občutek, da pri domačih kupcih ni tako nestrpna. Morda pa je tako, ker naši ljudje kar iz navade drviijo čez mejo, kjer je marsikaj celo dražje, namesto da bi kupovali doma, pa še neprijetnostim z blagajničarkami bi se izognili. (J. K.)

Ljutomer

Poslanci ljutomerske skupščine so obravnavali poročilo o delu policije in ga ocenili kot uspešno. Velja povedati, da je (bila) splošna prometna varnost, kljub slabim prometnicam, ugodna. Lani je na cestah v Ljutomerški občini umrlo troje ljudi, leto prej pa devet. Med lanskimi ponesrečenci s težjimi poškodbami ni bilo nobenega mladega oziroma osnovnošolca. Kaže, da je preventiva odigrala svojo pomembno vlogo. (F. Kl.)

Turnišče

Računalniški krožek z osnovne šole Turnišče je obdelal podatke, zbrane z anketo o gibanju števila prebivalstva v Turnišču, Gomilici, Nedelici in Renkovcih v letih 1864-1991. Ena od ugotovitev: leta 1864 je v omenjenih krajih živelo 2.647 prebivalcev, v letu 1991 pa 3.723, kar je vsekakor spodbudno, saj dokazuje, da se število ljudi povečuje. Nasproti temu pa so v Pomurju kraji, kjer je umrljivost večja od prirastka. (J. Ž.)

Murska Sobota

Lani so v soboški občini našli 3.600 krvodajalcev. V občini je sicer 42 krajevnih organizacij Rdečega križa, ki med drugim organizirajo krvodajalske akcije. Večje skupine krvodajalcev s posameznega območja oddajajo kri praviloma ob četrtkih, posamezniki prostovoljno pa dajejo kri v soboški trasfuzijski postaji ob torkih. (G. G.)

Lomanoše

Po pogodbi bi morali dela v zvezi s kabelskim tv-omrežjem na območju Lomanoš in Plitvičkega Vrha skleniti, a se je zataknilo, ker g. Sukič iz Podgrada ne dovoli polaganja kabla čez svoje zemljišče. Sam sicer tak priključek ima. Kako pa bo ravnal, ko bodo gradili cesto, ki bo vzela precej zemljišča? Bo takrat zaprl cesto? (J. Kaučič)

Turnišče

Jože Glavač iz Turnišča se je odločil za rejo polžev. V ta namen je kupil 16.400 matičnih polžev, ki jim je namenil 2.200 kvadratnih metrov ustreznega prostora. Tako bo dobrodu izbral površine, ki jih ljudje v naših krajih sicer nimajo na pretek, zato pa jih je treba kar najbolj smotno izkoristiti. Ponavadi so to počeli z vrtnarstvom, zdaj pa je že nekaj polžerejcev. (J. Ž.)

KAPELICA - Ob magistralni cesti med Beltinci in Lipovci stoji na isti strani, vendar nekaj sto metrov narazen, dve spominski znamenji: »borčevski« spomenik padlemu Jožetu Čehu in kapelica rožnovenske Marije. Ko so širili cesto, so spomenik prestavili, kapelica, ki jo je 1876. leta dala zgraditi družina Mesarič iz Lipovec, pa je ostala na svojem mestu, čeprav je bila »napoti«, saj so stezo za kolesarje in traktorje speljali okrog nje. Pozneje so delavci cestnega podjetja staro kapelico, ki se je močno pogreznila, podrli in sezidali nekaj metrov vstran nadomestno kapelico, ki je čista »kopija« prvotne. Jože Tratnjek iz Lipovec, ki si je naložil skrb za kapelico, je povedal, da jo bodo v kmalu prebremenili, nato pa jo bo slikar samuk Tinč Mertik poslikal. Vanjo bodo dali tudi dve stari sliki, ki ju je iz svoje zbirke daroval Dušan Rešek. Novo kapelico, ki je zdaj na takem mestu, da ne ovira prometa, naj bi blagoslovili 8. septembra, torej na spominski dan Marijinega rojstva. - Fotografija: Š. Sobočan

Razvnanje ob upoštevanju odloka o komunalnih odpadkih

Prepir za oslovo senco

Z območja Krajevne skupnosti Gančani smo dobili informacijo, da so nekateri občani izrazili nezadovoljstvo zaradi občinskega odloka o odvozu in odlaganju komunalnih odpadkov. V prvi vrsti gre za strogo upoštevanje določil omenjenega odloka in za cene, ki se zdijo uporabnikom nekoliko previsoke. Da bi zadevo podrobneje osvetlili, smo za mnenje povprašali odgovorne dejavnike v murskosoboški občini.

»Odpori in nerazumevanja so odveč«

»Že drugo leto opravljam to delo, pri katerem gre za odpravljanje neorganiziranega odlaganja komunalnih odpadkov v naseljih. Poleg tega se ukvarjam z izvajanjem odloka o odvozu in odlaganju komunalnih odpadkov v gospodinjstvih. Le-ta morajo imeti za zbiranje različnih odpadkov 120-litrsko PVC-posodo, pri čemer je podjetju Saubermacher-Komunala iz Murske Sobotice dana koncesija, da na organiziran način odvažajo odpadke na urejeno odlagališče v Puconcih. V ta namen sem v zadnjem obdobju izdal več odločb za gospodinjstva, ki določajo, da morajo pri pooblaščenem komunalnem podjetju kupiti in namestiti na ustrezno mesto 120-litrsko plastično posodo za komunalne odpadke. Rok za izvršitev je 15 dni po prejemu te odločbe. Pri tem ugotavljam, da se na terenu pojavljajo določeni odpori in nerazumevanja, zato so te odločbe nujno potrebne. Pooblaščenemu komunalnemu podjetju za odstranjevanje odpadkov Saubermacher-Komunala Murska Sobota je vpeljal ločeno zbiranje komunalnih odpadkov pri izvoru v krajih, ki so navedeni v 3. členu odloka o odvozu in odlaganju komunalnih odpadkov v murskosoboški občini. Gre za mesto

Murska Sobota in številna naselja, med katera so zajeti tudi Gančani in širše beltinsko območje. Tam, kjer je malo smeti in so socialni problemi, pa je mogoče namestiti tudi posebne vreče. Čeprav so doslej uredili že veliko divjih odlagališč odpadkov, pa s trenutnim stanjem ne moremo biti zadovoljni, saj je za zdaj edino urejeno odlagališče v Puconcih. Naj omenim, da so predvidene tudi sankcije za tiste, ki ne upoštevajo določil občinskega odloka, in sicer do 40 tisoč tolarjev za fizične osebe, do 240 tisoč za pravne osebe in do 40 tisoč tolarjev za odgovorne osebe,« nam je povedal komunalni inšpektor pomurskih občin Anton Ošljaj.

»Cene so določene na republiški ravni«

»V začetku je bilo določeno, da se deli murskosoboška občina pri odvozu komunalnih odpadkov na nižinski in višinski del, predvsem Goričko. V nižinskem delu je ta odvoz organiziran s posodami, na Goričkem pa z zabojniki. Letos je prišlo do spremembe, po kateri se lahko tudi v goriških vaseh odločijo za posode. Tako smo naselje Korovci že opremili s posodami, na vrsti pa bo kmalu še ena vas v Krajevni skupnosti Cankova. Tudi v drugih naseljih, kjer posamezniki še niso vključeni, bodo

TAKO NE BI SMELO BITI - Številna divja odlagališča odpadkov v naših naseljih kazijo podobo krajev, hkrati pa onesnažujejo okolje.

Raziskovalci imajo prihodnost

Čeprav se delavci sektorja za raziskavo in pridobivanje nafte in plina v podjetju Nafta v tem trenutku ubadajo s pomanjkanjem sredstev, menijo, da imajo raziskave in vrtnanje prihodnost. Menijo tudi, da bi potrebovali kakih 500.000 dolarjev za nakup dodatne opreme. Za domače potrebe in naročnike namreč lahko vrtnajo le do globine 3500 metrov. To pa jih omejuje tudi pri raziskovalno-obnovitvenih delih pri že obstoječih vrtninah. Vrtalci in raziskovalci lendavske Nafta verjamejo v to, da bo državi potrebno zagotoviti vedno več energije, geotermalna energija pa je še vedno neraziskana. Potrebno bo tudi vrtnanje za nafto in plin in vrtnanje, s katerim bi zagotovili pitno vodo na nekaterih območjih države. Novo vodstvo sektorja je že napovedalo agresivnejši nastop na trgu rudarskih del, zlasti pri ra-

ziskavah ogljikovodikov in geotermalne energije. Računajo tudi na nove posle s turističnimi centri, usmerili pa se bodo tudi na tuje. Zanje je posebno zanimiva nekdanja Sovjetska zveza. Od leta 1985 čutijo naravni padec proizvodnje zaradi izčrpanosti naftnih polj, saj so ta izkoriščana že od leta 1943. Če bo do potrebe po plinu prišlo, bodo pričeli izkoriščati tudi manjša že odkrita naftna polja, Murski šumi in Kogu. Plin bi porabili za ogrevanje objektov ali v sušilnicah in za pridelovanje zelenjave, surovo nafto pa bi do kupca pripeljali z avto-cisternami. V lendavski Nafti imajo za ta dela posebno pomembno raziskovalno enoto, ki svoje visokostrokovne storitve s področja geologije, geofizike, geotermije in rudarstva že danes zelo uspešno ponuja. Jani

GRAFIČNI PRIKAZ ODVOZA ODPADKOV - Iz njega je razvidno, da je ves nižinski del zdajšnje murskosoboške občine »pokrit« s posodami, zmogljivosti 120 in 240 litrov, v preostalem delu, zlasti na Goričkem, pa so razporejeni zabojniki z zmogljivostjo do 7 kubičnih metrov.

letos stekle podobne akcije. Z zadovoljstvom ugotavljam, da je trenutno nižinski del v celoti opremljen s posodami, višinski del občine pa z zabojniki na zbirnih mestih. O tem se sproti dogovarjamo s predsedniki krajevnih skupnosti, in sicer tako o številu odvozov kot zbiralnikov. Cene le-teh pa so itak določene na republiški ravni. Povprečna cena, ki je odvisna od odvoza odpadkov, je med 500 in 600 tolarji za posode. Tam je odvoz pogostejši, saj je v Murski Soboti štirikrat pozimi in dvakrat poleti, v vaseh pa samo dvakrat letno in so tam cene od 350 do 450 tolarjev, pri čemer imajo 25-odstotni popust. Na Goričkem je en zabojnik naš, drugje pa imajo svojega, ki stane od 8 do 9 tisoč tolarjev. Povprečna cena odvoza odpadkov pa je 200 do 300 tolarjev mesečno. Sicer pa je odvoz po vaseh v glavnem organiziran vsakih 14 dni, razen nekaterih vasi, ki so si želele tedenski odvoz. Sedaj je v organiziran odvoz

smeti vključenih že okrog 9 tisoč prebivalcev. Pri tem upoštevamo tudi socialne pogoje, za kar pa morajo biti posamezniki ustrezno potrdili krajevne skupnosti. Te stranke dobijo vrečo, in ko je naplunjena, jo položijo ob cesto, od kod jo odpeljemo. Vreče se lahko dobijo v našem podjetju in pri voznikih tovornjakov. Namenjene pa so tudi tistim gospodinjstvom, ki imajo občasno večje količine odpadkov. Mesečno zberemo okrog 100 ton bioloških odpadkov, 10 ton papirja in 5 ton stekla. Z obdobjem desetih let. Tudi v sosednjih občinah je veliko zanimanje za naše storitve, za kar smo usposobljeni in dobro opremljeni. Načrtujemo, da bomo do leta 2000 zamenjali vsa stara vozila z novimi. Pojasnjuje direktor podjetja Saubermacher-Komunala Murska Sobota Branko Škafar.

MILAN JERŠ

KRAJNA - Že pred 13 leti je bilo asfaltiranih 60 odsto- kov ceste skozi ta kraj, obljubili pa so jim, da bodo preostalih 40 odsto- kov asfaltirali že lani, vendar iz tega ni bilo nič. Zato si prizadevajo, da bi čimprej asfaltirali 400 metrov ceste skozi naselje. V nasprotnem primeru bodo zahtevali, da se jim vrne zbrani denar. (MJ)

TIŠINA - Tudi v tem krajevem središču si močno prizadevajo, da bi zagotovili varnejše prometne povezave. Najprej naj bi asfaltirali prelevo potegnili na zelo prometnem odseku med Tišino in Vančo vasjo, zavzemajo pa se tudi za ureditev prehodov za šolske otroke v naselju Tišina. (MJ)

MURSKA SOBOTA - V mestu že nekaj časa upogotavljajo, da je bilo precej denarja vloženo v posodobitev cestne infrastrukture na Goričkem, v Murski Soboti pa so te zadeve zanemarili. Zato naj bi letos več pozornosti namenili urejanju mestne infrastrukture in odpravljanju črnih točk, kjer je najbolj ogrožena varnost otrok. (MJ)

KUKEČ - Krajevna skupnost Ratkovci je že leta 1989 plačala takratni 10-odstotni delež za posodobitev ceste Kukeč-Ivanovci v dolžini 2,3 kilometra. V ta namen so celo prodali poslopje osnovne šole v Kančevcih. Zato so zahtevali, da se čimprej obnovi omenjeni cestni odsek. (MJ)

PREDANOVCI - V letošnji občinski proračun je že leta 1989 člena tudi gradnja igrišča z umetno travo. V ta namen bodo zagotovili 3,5 milijona tolarjev. Uspešni igralci hokeja na travi bodo tako imeli veliko boljše možnosti za razvoj te športne dejavnosti. (MJ)

GRAD - Cestni program za leto 1994 zajema obnovo odseka Gornji Slaveči-Kuzma, dogovorjeno pa je tudi, da bi posodobili cesto Dolnji Slaveči-Kuzma. Poleg tega naj bi Krajevna skupnost Grad vplačala znesek za asfaltiranje 13 kilometrov cest, saj naselje Krupljinik še nima asfaltne povezave. (MJ)

Nov telefonski imenik

Izšel je nov telefonski imenik Republike Slovenije, ki je vsebinsko razdeljen na tri dele. V prvem so v petih knjigah po abecedi navedeni telefonski naročniki, šesta je poslovna knjiga, 7. i. rumene strani, v kateri so po dejavnostih razvrščeni naslovi pravnih in fizičnih oseb, v tretjem delu (sedmi knjigi) pa so navodila za uporabo imenika in informacije o osnovnih ptt-storitvah.

Sicer pa je novi telefonski imenik značilen po nekaterih vsebinskih in oblikovnih spremembah. V novem telefonskem imeniku je več kot 75.000 sprememb, izšel pa je v nakladi 250.000 izvodov. Ob vračilu starega imenika boste prihranili sto tolarjev. Ena od letošnjih novosti je gotovo razvrstitev krajev po registru teritorialnih enot republiškega zavoda za statistiko. Pri tem je pet knjig razdeljenih po omrežnih skupinah glede na gospodarsko povezanost med regijami in gostoto telefonskega prometa. Tako so v drugi knjigi združene mariborska, murskosoboška in ravska omrežna skupina, v prvi pa ljubljanska in trboveljska.

Cena novega telefonskega imenika v paketu je 2.400 tolarjev, možno pa bo kupiti tudi posamezne knjige omrežnih skupin skupaj s poslovnimi knjigami in navodili. Zanimivo je, da je telefonski imenik izšel tudi na disketah in kot CD ROM. Tako je programska oprema prilagojena za delo v okoljih Windows in DOS, na voljo pa bo tudi mrežna različica. Cena imenika na disketah z vstetnim promernim davkom bo 4.600, CD pa bo stal 4.200 tolarjev.

M. JERŠE

Obiskali smo Veržej

So v kraju narcis – narcisi?

Narcise, te samorasle in tudi vrtno lepote čebulnice prav gotovo poznate. Morda pa ne veste, kaj je narcizem oziroma narcisizem? S tako »opazko« označujemo ljudi, ki so nenaravno zaljubljeni vase. To je tudi tako imenovana avtoerotika. Za vse to pa je »kriv« Narcis (Narcissus) – v grški mitologiji lep mladenič, ki se je zaljubil v svojo zrcalno podobo v vodi.

Prleki bodo napadli Prekmurje

V Veržeju, kraju, v katerega okolici na travnikih rastejo narcise, seveda niso zaljubljeni sami vase, saj tega, kar jim je dala narava, ne skrivajo. Nasprotno: iz tega skušajo »iztržiti« kar največ. Tako je mesec maj – najlepší mesec v letu – v Veržeju že več kot dvajset let mesec narcis. Letos so prireditve začeli 1. maja, ko je bil nogometni turnir za pokal Emila Gaberca. 8. maja so pri Babičevem mlinu priredili ribiški piknik. 15. maja so gostili člane kulturno-umetniškega društva iz Dokležovja, ki so se predstavili z ljudskimi plesi. S seboj pa so pripeljali tudi »pozvačino«; osrednja prireditev pa bo v nedeljo, 22. maja.

»Nedeljska prireditev bo že peta na temo Rihtarjeve zgodbe. Tako kot prejšnje štiri, je tudi to šaljivo zgodbo napisal in jo bo režiral Janez Ferenc. Prikazali smo že, kako so Veržejci vlekli bika na zvonik, kako so zvonik podirali in poklicali cesarja, kako so v vodnjaku utapljali gosaka, lani smo »menjavali« ljudi; tokrat pa bomo prikazali, kako Veržejci branijo Prekmurje pred Prleki. Je že tako, da so Veržejci skozi zgodovino vedno koga branili. Tako bodo ravnali tudi tokrat, ko bodo na zboru krajanov obravnavali svoje probleme, vendar jih ne bodo rešili. Tudi zato ne, ker jih bodo (z)motili »Križovčarji«, ki jih bodo hoteli imeti v svoji občini. Ko pa bodo hoteli izdelati lončeni »kanun« (lesenega jim je razneslo, ko so streljali na Bakovce), se bo vmešal »oča rihtar«, ki bo skupaj s Frančkom obrnil top proti Križevcem...« je na tiskovni konferenci povedala zagnana predsednica veržejskega turističnega društva Božena Kosi in dodala, da bodo mesec narcis sklenili 28. maja z Osterčevim večerom, ko bodo imeli koncert skupine Pro musica tibicinia iz Maribora.

Narcise pa kar nabirajo

Pred leti je na travnikih v neposredni bližini Veržeja raslo veliko narcis. Od takrat, ko so kmetje začeli površine izdatno gnojiti, nekateri pa so travnike kar preorali in spremenili v njive, je narcis čedalje manj. Tam, na robu vasi, kamor so jih hodili ljudje svojčas občudovat, so sila zredčene. Postavili so tablo z napisom, da je prepovedano trganje teh krasotic, a kaj to pomaga, ko pa jih nekateri skrunitelji narave še naprej nabirajo. Tega nisem slišal le iz ust veržejskih turističnih delavcev, ampak se prepričal na lastne oči, ko sem se peljal do »skrivnega« mesta, kjer narcise še rastejo strnjeno. Morda pa bo Veržejcem le uspelo ohraniti tiisti košček neokrnjene narave, ki je sicer v zasebni lasti, kajti posestnik kaže pripravljenost za zamenjavo svojega »narcisnega« travnika za kak drug travnik oziroma njivo. K cvetočim narcisam in drugim naravnim darostim bodo uredili tako ime-

Tele narcise niso iz neposredne bližine Veržeja (tam so že tako in tako redke potrgali skrunilci narave), ampak z odmaknjenega travnika, kjer jih je še veliko. – Fotografija: Š. S.

novano učno pot, da bi tako obiskovalci spoznali lepoto teh rož, gozda, mrtvic...

Veržej tudi romarski kraj

Sicer pa so Veržejci že in še bodo veliko storili za turistični utrip svojega kraja. Iz zgodovinskih virov izhaja, da je bil Veržej od leta 1912 do 1941 romarski kraj, zato romarski turizem. Prihajanje okoličanov in ljudi od drugod je najbolj zaživel po ustanovitvi salezijskega zavoda, v katerem so se vrstile razne prireditve. To je spodbujalo razvoj gostinstva. Že 1911. leta je Veržej izdal svojo prvo razglednico; pred 100 leti je bilo v kraju bralno društvo in od takrat pestro kulturno življenje. Veržej se je ponašal s svojo pihalno godbo, tamburaškim orkestrom, ki deluje še zdaj, in tudi s četo trških strelcev. Pred 28 leti so ustanovili turistično društvo, ki poleg privzganja srčne kulture varovanja okolja pomaga tudi pri kulturni ustvarjalnosti. Ta pride do izraza zlasti v mesecu narcis. Na začetku so imeli le dan narcis, potem teden narcis. Zgodilo se je, da je na prireditve, pri kateri je bilo včasih angažiranih do 100 Veržejev, prišlo 5 tisoč obiskovalcev oziroma gledalcev. Mnogi so domov ponesli veržejski spominek »leščček«, vsekakor pa vreč(k)o moke iz znanega Babičevega mlina, ki pa ga zdaj, kot slišim praviti, uradno ne upravlja več mlinar, ampak – mlinarica.

Veržej bo občina

Sedaj (še) spadajo v krajevno skupnost Veržej tile kraji: Veržej, Banovci, Bunčani, Grlava, Krištanci in Šalinci. V novi občini pa bosta poleg naselja Veržej le še kraja Banovci in Bunčani. Ostala tri naselja bodo v občini Križevci pri Ljutomeru.

In kakšna bo veržejska občina? »Majhna po ozemlju in številu prebivalcev (1.320), a z bogastvom, ki ga ljudje nosijo v srcih.« sem slišal na pogovoru z novinarji. »Krajevni samoprispevek, če bo potrebno, bomo spremenili v komunalni prispevek, pridružila pa se bo tudi turistična taksa iz termalnega kopališča v Banovcih, denar pa bomo (po določilih zakona o lokalni samoupravi) dobili tudi od države.«

Nekaj pridobitev, na katere so posebno ponosni: 1965. leta šola, nekaj let pozneje vrtec. 1971. leta

12 kilometrov vodovodnega omrežja, leta 1978 dve transformatorski postaji, 1981. leta so »preoblekli« 21 kilometrov krajevnih cest, 1983. leta pa so »preplastili« nadaljnja dva kilometra cest. Na celotnem območju imajo 350

za varstvo okolja pričakujejo ugodno posojilo v višini 5,3 milijona, 2,3 milijone bo predvidoma prišlo iz proračuna občine Ljutomer, 6,8 milijona jim dolguje ministrstvo za šolstvo, kajti na kanalizacijo in čistilno napravo se bo priključila tudi »njegova« Vzgojno-varstvena ustanova. Naselje Banovci pa bo priključeno na čistilno napravo, ki jo bodo zgradili ob gradnji hotela.

Kaj pa drugi načrti?

V Veržeju je vedno več (samo-)zaposlovanja, kajti imajo 35 obrtnih in drugih delavnic, v katerih delajo nosilci obrtnih dovoljenj, njihovi družinski člani in tudi drugi delavci. Vseh naj bi bilo 100. Imajo 6 ključavničarjev, 4 gostince, 4 trgovce, po 2 peka, mlinarja, sobopleskarja in avtoprevoznika... V vasi pa so tudi mesar, mizar, tesar, električar, vrtnar, sadjar in drugi. Ljudje z veržejskega območja delajo tudi drugod. Na vidiku je 35 novih zaposlitev, ko bodo v Banovcih zgradili hotel.

Od zaposlitve so najbolj odvisni načrti o razvoju krajev. V Bunčanih bodo letos zgradili javno razsvetljavo, v Veržeju pa bodo dogradili čistilno napravo in začeli graditi mrliško vežico. Pridobitev bosta tudi športna objekta: nogometno in teniško igrišče. Za Banovce bo letos naredil ureditveni načrt. Veržej in okolica vidita prihodnost tudi v ustanovitvi in delovanju obrtne šole umetniške smeri, ki bo delovala v prostorih salezijan- cev.

Š. SOBOČAN

PLETAR – V krajih ob murskih rokavih raste še vedno veliko vrb, katerih šibje je primerno za pletenje. To je spodbudilo Alojza Flegarja k pletenju košar in drugih uporabnih predmetov, potrebnih zlasti na kmetijah, denimo za pobiranje krompirja. Mož, ki je svojčas delal v Platani v Murski Soboti, si zdaj s pletenjem krajša čas, tu in tam pa za svoj izdelek dobi tudi kak tolarček, kar seveda v teh časih ni zanemarljivo. – Fotografija: F. Ku.

Turistično društvo Gornja Radgona

Skrb za urejenost mesta

»Obsejno mesto Gornja Radgona se je v zadnjih 30 letih zelo razširilo, saj je na Tratah zrastle veliko stanovanjsko naselje. Mesto nima svojega parka, zato sta priljubljeni sprehajališči športni stadion na Tratah in zeleni Grajski hrib. Po osamosvojitvi je spet dovoljeno sprehajanje ob obmejni reki Muri, kar je bilo prej prepovedano,« je povedala predsednica društva Milena Marovič.

Turistično društvo Radgona se je močno zavzelo za urejanje Grajskega imba. Že pred leti so uredili proti gradu pašpot, ob njej pa so lani zasadili še lipe. Letos so uredili stopnice, ki vodijo od Zgornjega grisa do grajskega pod gradom. Od 260 stopnic so jih na novo postavili 130, za kar so porabili 900.000 tolarjev. Člane društva – in ne samo njih – pa prizadene, ko ugotovijo, da so na delu nepripravi. Le-ti so namreč izruvali posajene lipe, poškodovali klopi ob sprehajalnih poteh in poškodovali koše za smeti.

»Radgono, pa tako tudi Grajski hrib, radi obiskujejo gostje zdravilišč iz Radence in tudi avstrijske Radgone. Hrib jim omogoča prekrasen razgled po pokrajini ob Muri,« je še povedala sogovornica, ni pa dodajamo: Prizidevanje za lepšo obsejno Radgono bi morala biti skrb slehernega prebivalca, ki kaj da na lepoto; tiste, ki uničujejo skupne dobrine, pa je treba čimprej odkriti in kaznovati.

L. Kr.

HIŠA – V neposredni bližini soboške avtobusne postaje stoji hiševina, ki kaže podobo mesteca. Morda so se meščani nanjo že navadili, tega pa ni mogoče reči za druge obiskovalce in turiste, ki zaidejo v pomursko metropolo. Kdaj bodo iz hiše odpeljali muzejske stružnice in drugo »mehanično« orodje, hišo pa podrli in ruševine odstranili? – Fotografija: J. Ž.

PARK – Poslopji službe družbenega knjigovodstva in podružnice Ljubljanske banke sta se sicer močno »zarili« v lendavski park pri poslopju nekdanjega sedeža občinske skupščine, kljub temu pa je nekaj prostora še ostalo. Žal pa so v parku močno »zdelane« klopi in otroška igrala. Vse to bi bilo treba popraviti, da bi jih sprehajalec in otroci lahko uporabljali. Kdo bo to naredil? – Fotografija: R. L.

Prlêški füčkêc

Fsên fûnkîšmîn lûkjan f Prlêkîjî jê trêba vûn zbôbjati, ka do srpski lûbitêli Prlêkîjê no Sloventia fsê do talijânskê no afstrîjskê mejê ustanovili v Prlêkîjî srpsko folklorno skupino **ŠVÊRC KOMERC from ZRI**. Cîglih jê šê skôs vêljôvên ôznofski êmbargo s Srbijo, pjê tan f prlêškên no prekmurskên kôti švêrcajo krês mêjo kak hromôki s kâcami autobusu- sof. Cî jih dobijo, tê pločajo na carini kôžên; vêtik pa rêcejo, ka si pêlajo krês mêjo rêcimo 6 ton šunkê pa dêset žaklof folklornih copet ali pun aftobus srpskih brêsrôkôvni- kov samo za »osobno upotrebu«. Tûdi muničijo no orožjê za »osobno upotrebu«.

Tê pa so pjê napravili lûstê totin Hrvôton. Êdên z Daru- varskih Lipofcêj jê pjê s tovorjôkon pripêla f Sredîščê ob Drâvi dvanajst tóžnt kil džuvêca. Pîtaj bôga, gdo jê zgûba v jêgovên kamióni vêt kak šest tóžnt kil sùhêga mêso no šunk z ziglon radgûnskê mêsnê industrije.

Zaj pa tê êokajo, ka bi kakšên Srb ali Črnogorêc prîsvêrca krês mêjo šê malo sprskê ali pa črnogorskê zêmlê, ka bi lêhko Florina, kera mô v Radgûni no Lotmêrkî cvêtičarnê, duma f Prlêkîjî sadila rôžê no flancê, ka jih nêbi bilô trêba uvôžati z drugîh držôf; tûdi s Holandijê nê vêt.

Zaj pa tê poslušajê, kak sê jê tó zvrûnilo. Pri lotmêrškôj pa radgûnskoj tramvaj komadi do prê ta glavni od podjêtia Florin, Zavodnikov Edmund, keri nas zavâja, pa Butinof Mihôl, keri mô za butlê Florinîné dêlôfcê v imêni Sklâda stavnih zêmlîšê v Marogi, pa Zorkof Janez od pêtirgarskêga društva Vrtîček Črîček svojêvoljno ustanovili društvo Lûka- ček za zaprôvlajê Florinîné zêmlê pa vûn mêtajê nêdûžnih dêlôfcôf. Êni pa zaj že sùmijo, ka dê prê mêlê tota prêsvêta trojica f Prlêkîjî svojo podjêtiê z mamilami. Zavodnik jê za svojêga vrtarskêga šêfa Lûkačêka no za svojo bojô polo- vico jê ustanôva Florini podobno podjêtiê, jê f prlêškên prêdmêstji, privotno. Tó pomêni, ka dê Florina propôla, cî nêdo fšasik mêtali dêlôfctora, prêt kak dê fsê znagna pa spôca v ôci. Sê so prê dêlôfci zâjêga nê vôžni; vôžno jê, ka jê lûn plôča vêt kak trijêsti tóžnt SIT gônaron pa prijâtelon, ka so jêmi napravili nêkê rakovê skice za bôdôčo naravnô- nost podjêtia, ka je sôn nê sposoben. Fsê jê fskûpêr scimpra mûjmo dêlôfcôf pa mûjmo pravne službê – zaj pa ga pjê jê jêgovô kâplarstvo mučka. Zaj bi rad naprîpa dêlôfcê, ka bi naj fskôki vlôža po dêset tóžnt, kak ti dêlînari zafûčkane pa zamûčkane Florinê.

Terêntêtê, Florinîno zêmlô v prlêškên prêdmêstji jê pjê prôuzakonito zaruba êrîckar Zorko fskûpêr z Butino. Dê- lâfci Florinê, keri so nê htêli iti dôj s Florinîné zêmlê, pa so pjê namîrdali, ka jin jê fsê posêfkê toti Zorko pošâmla pa vniča, pa cêjak tûdi. On sôn pa sê z botêrovîn žegnôn Rousovéga Tunêka zaj iskorišêevalsko krêpeli na lûckoj zêmlî. O tén dê dôba nagrôdo prê na sodnîji.

Pasko mêtê, Prlêkî – lêhko sê zgodi, ka do toti êrîckari pa zavodničkari glih tak vničili posêfkê okôli Radgûnê no Lotmêrka, pa do nagnali lastnîkê, pa dô sê začêli ûni tan gor êpêrîti. Samo ka van povên, moj rojôk, Rousof Tunêk, keri jê z dêlôfctora v Radgûni grota prêdêdnîk IS f prlêškên prêdmêstji, jin prê nêdê drža štajinge na sodnîji. On jê pôstên. Sê pa sê tê z zêmlôj nê dêla kak svîja z mêlinîn žaklon, krucifiks ali nêgda! Toto êrîckarstvo jê šê hûšê od agrarnê rêformê! Hja, tó sê lêhko zgodi rêsên samo f prêdmêstji. Prêdmêstjê pač ostônê prêdmêstjê. Pri tén jê sploh nê vôžno, cî so mi pisali, ka prê êni v lotmêrškîh no radgûnskîh cvêtičarnah odovlêjo svojê privômnê rôžikê. Tó naj dôkô- žêjo! Bonda! Dokozano pa jê, ka si iskorišêevalci dêlajo na Florinînoj zêmlî brâjdê no vikênde. Kaj jin rihiarka Tovor- nikova rêsên fsê dovoli, samo ka jo vôljijo?

MIROS

za mlade

Novice od tu ...

Vse je že nared za 2. slovenski rock festival "Slovenija Rock 94", ki bo 27. maja na nogometnem stadionu Kovinarja v Mariboru. Na festivalu se bo 24 skupin predstavilo v dveh delih, in sicer v konkurenci mladih rock skupin in konkurenci že uveljavljenih skupin. Na festivalu bo nastopila tudi soboška skupina Be Radio.

Karte za koncert skupine Pink Floyd lahko kupite tudi pri agenciji Toro v Gornji Radgoni za 280 ATS, cena s prevozom pa je 490 ATS.

... in tam

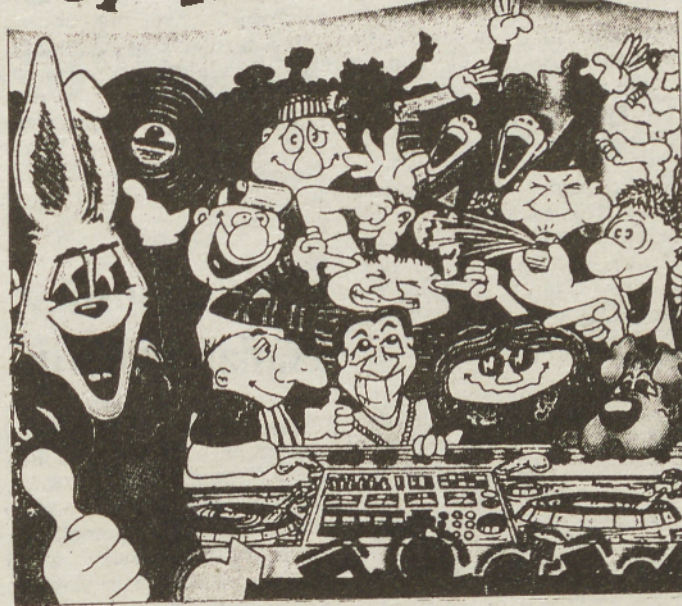
Axl Rose se bo poskušal tudi v vlogi filmskega igralca. Pred kratkim je podpisal pogodbo za film Highlander III, kjer bo partner Christopheru Lampertu. Ta

vloga mu bo prinesla najmanj milijon dolarjev, če se sploh pojavi, kajti že velikokrat bi se Axl moral pojaviti kot filmski igralec, vendar je zaradi njegovega nediscipliniranega obnašanja vedno vse propadlo.

Barbra Straisand je po 28 letih spet nastopila v Veliki Britaniji. Do sedaj je imela v Londonu 4 koncerte, katere je obiskalo več kot 40 tisoč ljudi, ki so za vstopnico plačali tudi do 390 dolarjev. Sama pa je s koncerti zaslužila 5 milijonov dolarjev.

Pred kratkim so izdali kompaktno ploščo The Piano Rolls pred pedeset leti umrlega skladatelja Georga Gershwina. Na plošči so njegovi prvi posnetki, ki so jih dobili od zbiralcev po vsem svetu. Na plošči so tudi skladbe When You Want'em You Can't Get'em, ki je bila posneta 1916, An American in Paris, in avtorjevo najbolj znano delo Rhapsody in Blue.

POP ROCK noviceee

URBAN COOKIE COLLECTIVE

Tisti, ki imajo radi plesno glasbo, nikakor ne morejo zgrešiti skupine Urban Cookie Collective, ki se je s svojimi hiti The Key, The Secret in Feel Like Heaven pojavila na vseh evropskih glasbenih lestvicah. Skupina iz Manchesterja

je začela nastopati v klubu Wo-odsy, ki stoji na mestu, kjer je bila prej tovarna keksov. Po tem je tudi dobila ime.

Pesmi piše in producira Rohan, ki je obenem tudi vodja skupine. Za svojo čokoladno barvo se lahko zahvali očetu, ki je s Karibov, mama pa je Švicarka, zato tudi odlično govori nemški jezik. Glavna pevka skupine je Diana, bobne igra Simon, Peter, ki je po poklicu plesalec, pa daje skupini poseben atraktiven imidž.

Pred kratkim so se odpravili na turnejo po evropskih mestih. Skupaj bodo nastopili s skupinama Captain Hoolywood in Twenty 4 Seven.

Rubriko pripravila: ALEKSANDRA NANA RITUPER

Peter Lovšin – Pero

V Sloveniji ni rock scene

Ljubana je bolana ... takrat ko je Pero pel pri Pankrtih, smo ga spoznali. Poglej zvezde, poglej me v oči, vidiš, da nobene razlike več ni ... smo peli s Sokoli. Sedaj je z Vitezi obložene mize v Hiši nasprot sonca.

Kako se je spreminjala vaša glasba v teh treh bandih?

Glasba se ni dosti spreminjala. Bolj so se spreminjali besedila. Začeli smo bolj politično. Bolj smo poskušali izhajati iz provokacije kot iz glasbe. To je začetek pankrtov. Kasneje smo ugotovili, da znamo narediti tudi kakšen dober komad.

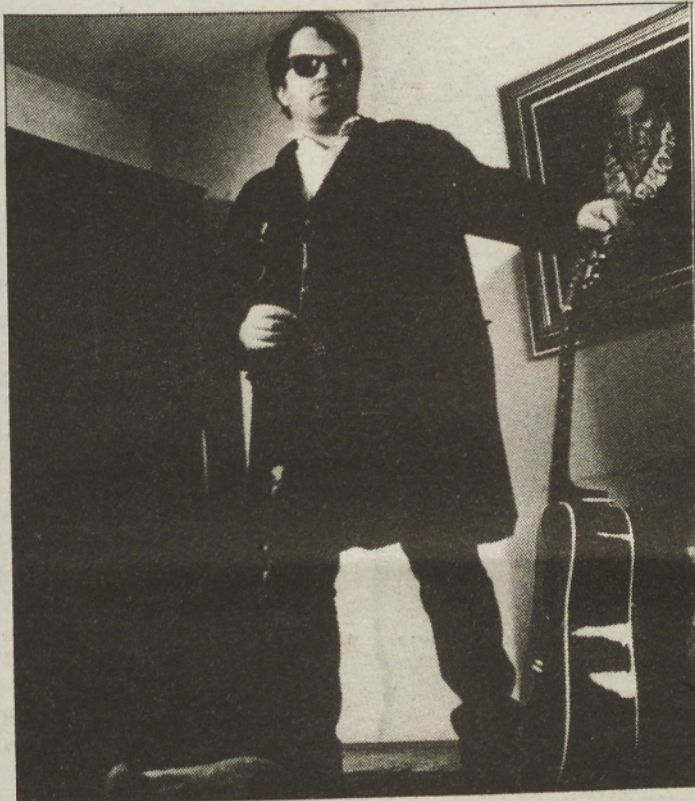
Bil je rock and roll, bila je polnica, ki nam ni ustrezala in smo jo poskušali spreminjati na svoj način. Vendar nikoli nismo hoteli delovati politično. To smo delali na naš način, z glasbo. Potem je prišla doba, ko so se vsi začeli ukvarjati s politiko, to je druga polovica 80-ih let, in se pankerjem to ni zdelo več zanimivo, zato smo se preusmerili v druge stvari. To je bila naša sklepna faza. Kazalo je tako, da je naša usoda bolj, da smo političen band. Potem to ni bilo več potrebno, zato smo se razšli, ob naši desetletnici.

In tokrat so prišli Sokoli?

Po naši krajši pavzi, po Pankrtih, se mi je zdelo, da se mi ne da nehati delati komadov, kjer sem poskušal delati neobremenjen rock. V glavnem sem bil obremenjen s kakšno punco, kot je razvidno na ploščah. Ker sem bil še bolj obremenjen s kakšno ponco, sem razpustil Sokole. Sedaj pa, ko sem neobremenjen, delam z Vitezi.

Iz vaših besedil izžarevata pozitivno sporočilo in pozitivno odnos do življenja. Pri njena k mračnemu pogledu na svet.

Meni pomeni življenje več kot vsakemu delu sodobnega rocka, ki »fintira« s tem, da je življenje vse skupaj »en scena, in da ni vredno seattlska. Ob tem pa proda 15 milijonov plošč in uživa v najboljših hotelih. To je veliko bolj lažno kot punk. Bolj sem verjel v punk

kot v vso naslednjo sceno. Jasno je, da je Kurt dokazal, da je punker. Hec je to, da se večina scene, govorim o rock sceni, pustimo house in rap, ukvarja zelo mračnimi besedili, tipi pa hodijo po najboljših hotelih in živijo zelo visoko.

Jaz še zmeraj nimam taksnega standarda, imam pa se še vedno tako dobro in znam dobro živeti. Pa tudi če gledam dobre nogometne tekme, če pijem dobro vino, če imam okrog sebe ljudi, ki jih imam rad, se mi zdi to kot pozitivna energija, ki jo lahko prenesem v besedilo. Gotovo pa so tudi slabši, depresivni trenutki, in tudi to skušam prenesti ... Ne bi rekel, da poskušam prenašati pozitivno ali samo negativno, poskušam prenašati obe. Saj veš, človek je včasih pozitivno nabit, včasih negativno, odvisno od razpoloženja in dnevnih dogodkov.

Je Hiša na sprot sonca neki ideal dobrega in udobnega življenja ali pa je to samo fikcija?

Je predstava o tem, kako bi se lahko živelo. Sam sem toliko okusil hipijevsko okolje, čas, ki je bil bolj odprt, kot je sedaj, ko so ljudje bolj skupaj živeli,

ko osebni standard ni toliko pomenil. Mene se je nekoliko dotaknil, in v podzavesti so nastali ti komadi z več svobode in prominskuitete. Sedaj pa je svet bolj podrejen trgu, učinkovitosti, takrat pa je bil bolj podrejen užitek. To je tudi svet, ki si ga želim. Užitek je moj Bog, h katerem molim, vendar nisem zmerom uslišan.

V svojem življenju ste se poleg glasbe ukvarjali tudi z drugimi stvarmi. Bili ste tudi novinar in odgovorni urednik glasbene revije Grom. Zakaj je ta revija propadla in zakaj na slovenskih tleh propadejo vse glasbene revije?

Slovenija je pač majhna država. Ig teh malo ljudi, ki jih je, zelo malo bere, malo jih bere knjige, nekaj več jih bere časopise, nekaj vmes pa jih bere tudi revije. Tu smo izhajali iz tega, nekoliko romantičnega gledišča, malo nazaj, ko so ljudje bili bolj aktivni in so bolj razmišljali o svetu. To pa pomeni, da več ne berejo toliko in ne želijo spoznavati kakšnih stvari. Poskušajo se obnašati nagonsko. To velikokrat izhaja iz objektivnih okoliščin, ker nimajo službe in nimajo perspek-

tive. Ker nismo ena od bogatejših držav, ampak tudi v bogatejših državah je podobno. Ljudje bolj gledajo kot razmišljajo. To je rakava rana tega stoletja, saj si bolj pustijo vplivati, kot bi sami vplivali. Televizija je tisti morilec, ki v ljudeh ubija čustva in energijo.

Kako pa družina gleda na vašo glasbeno pot?

Moj sin je star 13 let in zadnje čase zelo rad posluša Pankerte in glasbo iz tistega obdobja, seveda pa posluša tudi Nirvano. Hčerka pleše in niti ne vem, kaj posluša. V glavnem smo rockerksa družina, tudi moja žena je zelo doma v rock and rollu. Komade, ki jih delam, najprej zaigram doma.

Vaša žena je Prekmurka. Ali prihajate v Prekmurje ali samo na koncerte?

Bolj samo na koncerte, ker se je žena še s starši preselila v Ljubljano. Tu ima še nekaj sorodnikov, vendar jaz celo večkrat pridem v Prekmurje kot ona.

Sicer pa v Prekmurju ni najboljša tržišča za našo glasbo. So malo zunaj in imajo svoja pravila. Pa tudi daleč je od nas, poleg tega pa potovanje po tej cesti ... saj sami veste. Sicer pa je tu scena simpatična. Poleg tega ima Pekmurje veliko umetnikov in ljudi, ki se ukvarjajo s kulturo. Zanimivo je prihajati sem.

Navajeni smo vas bili gledati na koncertih v dvorani, sedaj ste predsedali na disko-klubu. Zakaj ste se preusmerili na to sceno?

Enostavno ni drugih ponudb.

Je to problem pri nas ali vsega slovenskega prostora?

Rock scena na Slovenskem sploh ni razvita. Nekaj klubov je bilo, pa še ti so propadli. Tudi nam samim je zelo zoprno, da igramo v diskoklubih, kjer igrajo popolnoma drugačno glasbo, kot jo mi izvajamo. Drugih ponudb nimamo. To ni problem od sedaj, ampak 17 let, v Sloveniji za rock and roll sceno ni prostora.

Pred kratkim so izdali kompaktno ploščo Se pomite tovariši, ste ob tem pomisljali, da bi se vrnili na punk sceno?

Jaz je nikoli nisem zapustil.

AUDIO – VIDEO – CD

M SHOP

69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
069/32-465

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU
NSTSNMV

1. HOJLA – Šukar
2. NE JOČI ZA MENOJ – Big Ben
3. VEDNO ISTE FACE – Lačni Franz
4. COPATA – Abrakadabra
5. DOLGE IN VROČE NOČI – Victory
6. POGLEDALA GA JE V OČI – Panda
7. TAK JE TA SVET – I X band

PREDLOGI:
BREZDOMCI – California
DAN ZA ZALJUBLJENE – Oto Pestner
POSLUŠAM SRCE – Irena Vrčkovnik

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU
NSTSNMV

1. BABY, I LOVE YOU WAY – Big Mountain
2. SCATTERED – The Kinks
3. THE MOST BEAUTIFUL GIRL – Prince
4. KISS OF LIFE – Bee Gees
5. ILL STAND BY YOU – The Pretenders
6. STREETS OF PHILADELPHIA – Bruce Springsteen
7. STIR IT UP – Black Sorrows

PREDLOGI:
1. AGOLO – Angelique Kidjo
2. OBJECTS IN THE REAR VIEW MIRROR MY APPEAR CLOSER THAN THEY ARE – Meat Loaf
3. MR. JONES – Counting Crows

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
S KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF

1. BISERI SREČE – Čuki
2. VEČERNI ZVON – Ans. Alojza Grnjaka
3. POJDI Z MANO V GORE – Boris Kopitar
4. ROMPOMPOM – Ans. Rompompom
5. NE RECI NIKDAR – Slapovi
6. LECTOVO SRCE – Ans. Franca Miheliča
7. NA KRIZNI GORI – Ans. Jevšek

PREDLOGI:
KJER SE PREBUJA SLOVENIJA – Ans. Henček

NAJINA SREČA – Melos

KLIC KUKAVICE – Ans. Simona Legnarja

Izpolnjene Kupone pošljite do četrta, 26. maja 1994, na naslov: Murski val, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 20

Glasujem za skladbo:

- tuja
- domača
- narodnozabavna

Ime in priimek ter naslov

Kdo še danes praznuje 25. maj?

Odgovor na naslednji strani!

ne zgodi se vsak dan

Na Luni odkrili led

Ameriški strokovnjaki za vesoljske polete so prepričani, da jim bo kmalu uspelo rešiti enega glavnih problemov za ureditev življenja na Luni. Pa se je vedno ustavilo pri vodi. Brez nje česa takega ni mogoče storiti. Zdaj se jim obeta rešitev, kakršno so si lahko le želeli. Vesoljska sonda Clementine je med kroženjem okrog Lune odkrila precej ledu blizu Luninega južnega tečaja. Menda ga je dovolj za stalno oskrbo morebitne človeške kolonije na Luni.

Mini humoreska

Tempus fugit – čas beži

Človek si skoraj vedno želi, da bi čas čim hitreje tekel. Otroci si želijo konec dneva, da bi nekaj dobili, konec pouka, konec šole. itd. Odrasli si vedno želimo konec delovnega dne, delovnega tedna, pričakujemo konec meseca – zaradi plače. Živimo v pričakovanju praznikov, novega leta zaradi iluzije, da bo bolje, konca pomladi zaradi dopusta, konca zime. Vedno gledamo le naprej, ko nam bo nekdo vrnil denar ali pa ga posodil.

V bistvu pa je vsaka takšna želja absurdna in nesmiselna, saj le pospešujemo potek časa, ki nam približuje starost in smrt. Le takrat, ko želimo, da se čas ustavi, smo v bistvu srečni.

Borivoj Repe

Tigri v državnem naročju

V okolici Manile so našli trinajst zapuščenih sibirskih tigrov, na katere je njihov lastnik »pozabil«. Tigri, rojeni in odrasli v ujetništvu, se v divjini niso znašli. Zelo shujšane in povsem onemogle so odpeljali v manilski živalski vrt, kjer so si ob dobri hrani opomogli. Poslej bo za tigre skrbela filipinska vlada.

Po sledeh konjskih fig

Domovina vrabcev je prednja Azija, v Evropo pa so prišli po zaslugi Hunov. Od tam so sledili Hunom oziroma njihovim konjem, natančneje konjskim figam, iz katerih so ključvali ovsena zrna, v Evropo. Huni so izumrli, vrabci pa so za konji osvojili ves svet. Prvo veliko katastrofo so ti kričeči prebivalci mest doživeli po prvi svetovni vojni, ko so konje zamenjali avtomobili. Zmanjkalo je konjskih fig in vrabci so si morali iskati hrano v smetnjakih, na vrtovih, poljih, približati so se morali človeškim prebivališčem in se sprijazniti s človekom. To pa je bilo nevarno, saj niso poznali človeške hrane, niso poznali nevarnosti, ki jih za njihove mladice predstavljajo na primer drobtinice kruha. Mladice normalno rastejo, če so hranjeni z žuželkami, kruhovih drobtin pa njihovi želodčki ne prenesajo. Toda v mestih je žuželk vedno manj in vrabčja gnezda so vedno bolj prazna. Vrabci so

zelo izbirčni glede prostora, na katerem spletajo svoja gnezda. Brez gnezda pa ni poroke. Samičke se odločajo le za tiste samce, ki jih lahko pokažejo lepo spleteno, toplo in mirno gnezdo. Kljub vsem težavam so vrabci preživeli in se prilagodili okolju.

Dragocenosti v škatlah za čevlje

Da se med staro šaro na podstrešju lahko skriva tudi kaj dragocenega, je spoznala Britanska Margaret Hobbs. Ko je gledala televizijsko oddajo o starinah, se je spomnila na stare škatle od čevljev, ki so bile na podstrešju od kdo ve kdaj. Strokovnjaki pa so kar ostrmeli. Vrednost zbirke iz zgodnjega 17. stoletja so ocenili na 120 tisoč dolarjev, verjetno pa bo Margaret na dražbi pri Cristiesu zanjo iztržila še več.

Človek na Marsu

V juniju 1997 naj bi prvi človek stopil na Mars, prednjačijo strokovnjaki, ki se pripravljajo na mednarodno ekspedicijo na rdeči planet. Nasa je objavila, da bo čez dve leti izstrelila novo sondo za proučevanje življenja na Marsu, imenovano Mensur. Prenekaletni poskus raziskovanja Marsa se je že izjalovil. Rusi so na poti na Mars že izgubili dva manjši vesoljski plovili, lansko leto pa je izginil tudi ameriški Mars Observer, predvidoma zaradi eksplozije. Tudi evropski vesoljski strokovnjaki gradijo svojo marsovo sondo in se mrzlično pripravljajo na omenjeno ekspedicijo.

Nosorog iz epruvete

Avstralski raziskovalci se ubadajo z nenavadnim posegom. Radi bi namreč ustvarili nosoroga iz epruvete. Poskus je del široko zastavljenega programa za zaščito ogroženega črnega nosoroga, ki mu grozi iztrebitev. Prvega nosoroga iz epruvete lahko pričakujemo v naslednjih petih letih, upajo avstralski živinozdravniki. Vo-

dja omenjene ekipe je slovi strokovnjak za umetno oploditev Alan Trounson, ki deluje v Melbournu. Število črnih nosorogov je v Afriki zadnja leta drastično upadlo. Danes jih tam živi le še okoli 2400, medtem ko jih je bilo v šestdesetih letih 65.000. Lovci so jih iztrebili zaradi dragocene roževine.

Redek smaragd

Dekle na sliki kaže izjemno velik in redek smaragd iz 17. stoletja, za katerega so na dražbi v Londonu iztržili 375 tisoč dolarjev. Velja za največjega na svetu in so ga obdelali pod pokroviteljstvom mughalskega dvora v Indiji. Neznani kupci iz Hongkonga je kupčijo opravil kar po telefonu.

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Nekdo te bo spomnil na obljubo, ki si jo že skoraj pozabila. Seveda je samo od tebe odvisno, ali mu boš ustregla, vendar bi ne bilo pametno, če bi ga razočarala. Posledice bi lahko bile zelo boleče.

On: Prišel bo odločilen trenutek v tvoji poslovni karieri, zato ga kar najbolje izkoristi. Položaj bo sicer še kar ugoden, toda nič ni tako stabilno, da bi se ne uspelo tudi pokvariti. Seveda pa se bo z malce sreče vse dobro izteklo.

BIK

On: Kar nenadoma te bo obšlo, da se ti godi velika krivica. Kar brez skrbi, saj se ti ni treba prav ničesar bati. In nikar se ne pritožuj, saj drugi niso prav v ničemer na boljšem; kvečjemu obratno...

On: Naključni obisk ti bo pokvaril prijetne načrte, zato pa odpri nove, v tem trenutku še povsem neslutene možnosti. Nikar se ne obotavlja, temveč zagrabi ponujeno priložnost, ki se zlepa ne bo več ponovila.

DVOJČKA

Ona: Ne poskušaj spreminjati življenjskih navad, saj boš kmalu naletela na osebo, ki te bo prav zaradi njih kovala v zvezdo. Predvsem pa hodi naokoli z odprtimi očmi in ušesi, kajti nekaj se bo zgodilo.

On: Prevečkrat si zadajša skoraj nemogoče naloge, pozneje pa se zaradi tega predajaš melanholiji. V prihodnjem obdobju se raje posveti realnim ciljem in videj boš, da se sreča lahko nasmehe tudi tebi.

RAK

Ona: Preveč se zaneša in poskuša dokazati, da si v vsem najboljša. Pusti težave tudi drugim, sama pa se posveti bolj zanimivim rečem in za spremembo tudi uživaj. Kajti nekdo te že dalj časa prav željno opazuje...

On: Zadel te bo plaz občitkov, ki pa bodo povsem upravičeni. Bolje bo, da se s tem odkrito spoprimeš, saj se lahko v nasprotnem primeru vse skupaj še neprimerno bolj zaplete. Nekdo si želi tvoje bližine...

LEV

Ona: Nekomu boš dobesedno padla v objem, kar pa ti bo na neki način celo všeč. Položaj bo resda skrajno komičen, vendar se obeta tudi kaj resnejšega. Vse bo odvisno le od tega, koliko boš za stvar ti sama.

On: Malo razvade ti vsekakor ne bo škodilo, toda raje pazi, da se ne vrneš na nekdanja življenjska pota. Nekdo ti bo poskušal sporočiti pomembno novico, zato se mu nikar stalno ne izmikaj.

DEVICA

Ona: Išči srečo predvsem v tem, kar imaš, ne pa v tem, kar pogrešaš. Ljubezen je preveč relativna, da bi ti uspelo karkoli posploševati. Pa tudi tvoj partner nima neskončnega potrpežljivega.

On: Imaš odlične možnosti, da uspeš na področju, kjer si že dalj časa prizadevaš. Vendar pa možnosti niso dovolj – za uspeh se je potrebno tudi pošteno potruditi, prav pa bo prišel tudi kanček sreče.

TEHTNICA

Ona: Čeprav ti ne bo šlo povsem tako, kot si si zamislila, se bo na koncu vendarle izkazalo, da si imela popolnoma prav. Partner ti bo priredil prijetno presenečenje, ti pa mu boš vmila na najlepši možni način.

On: Ne boš mogel več dolgo skrivati tega, kar nosiš v svojem srcu, čeprav bo to za nekatere precej veliko presenečenje. Kar pa se tiče poslovne plati tega tedna, je še najbolje, da se izogibaš kakršnih resnih naložb.

ŠKORPIJON

Ona: Neverjetno hitro ti bo uspelo, a se boš ponovno pobrala in pokazala svojo polno moč. To ti bo prineslo prav presenetljive rezultate, saj bodo drugi povsem zmedeni. Torej pohiti tako v ljubezni kot tudi drugje.

On: Po zoprnih poslovnih pogovorih bo prijeten klepet s prijateljico pravi balzam za prenapete živce. Prisluhni njeni zgodbi in kaj kmalu boš našel v njenem življenju prostor tudi za svojo »malenkost«.

STRELEC

Ona: Povabilo na izlet boš sprejela brez vsakih pomislekov, toda kasneje ti bo še zelo žal. Zamerila se boš nekemu, ki ti tega pač ne bo mogel pozabiti. Toda skušajta bo pač preveč – celo zate!

On: Ona ti sicer zelo veliko pomeni, a vendar ne toliko, da si si zaradi nje porušil vse dosedanje življenje. Poskusi z njo vrste kompromisov in njena reakcija ti bo kaj hitro pomagala odkriti njene prave namene.

KOZOROG

Ona: Zmagoslavje, ki ga boš uprizorila, bo šlo tvojim prijateljem močno v nos. In čeprav se vedno ne boš mogla razumeti, da ti je uspelo, bodo rezultati govorili kar sami zase. Seveda pa ti previdnost ne bo škodila.

On: Odlično se boš počutil, saj ti bo šlo neravnovesje fantastično. Oglasila se ti bo prijateljica in skupaj bosta praznovala karseda nor konec tedna. Nikar ne odlašaj, saj ti lahko v nasprotnem primeru marsikaj uide.

VODNAR

Ona: Nekdo ti sicer pomeni veliko več kot vsi drugi, vendar ti zaradi tega ni potrebno izgubljati glave. Tudi on ni ravno hladen, zato boš z malce potrpežljivosti dosegla, da bo pri korak storil on sam.

On: Vse kaže, da se boš iz ene skrajnosti kaj hitro spustila v drugo. Mogoče pa je tako tudi prav, saj imaš dela in skrbi že čez glavo in ti malce več zabave ne bo škodovalo. Toda pazi, da se ne boš prehitro ujel...

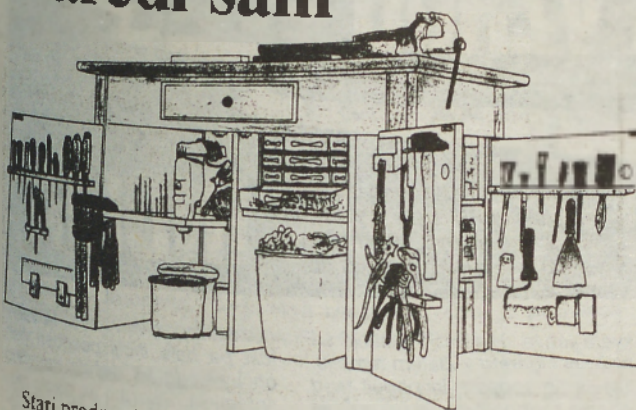
RIBI

Ona: Spoznala boš, da si si vseč nekemu, ki ti lahko da precej več, kot so tvoje sedanje možnosti. Prijeten konec tedna se bo popolnoma prevzel, po drugi strani pa bo pri nekem drugem vzbujal pravi val ljubezni.

On: Nekaj te sicer močno skrbi, vendar se bo izkazalo, da ni niti pol tako hudo, kot si si domišljaš. Sodelavčev pomoč pa pričakuješ zaman, zato si raje zavijaj rokave in se empirij pri resnega dela.

RADIO-RADIO na frekvenci 95.7 MHz.
25. maja praznuje svoj rojstni dan!

Naredi sam

Stari predmeti, ki jih želimo odstraniti iz hiše, so postali neuporabni ali nemodni. Ali pogledate, če se da iz katerega z malo truda in znanja narediti uporaben predmet, ki vam bo lažjal delo. Iz stare mize se da narediti čudovita delovna miza, ki jo bomo postavili v garaži ali drugem prostoru in v njej shranjevali orodje, ki ga imamo. To bo postal vaš pravi kotiček za hobi.

Kocka ledu za slajše zdravilo

Kakšna muka je pripraviti otroka, da pogoltno zdravilo! Strokovnjaki svetujejo staršem, naj poskusijo s kocko ledu: tik preden damo otroku zdravilo, mu ponudimo v lizanje kocko ledu. Led delno omami živčne končice, ki sporočajo v možgane, kakšnega okusa je zdravilo. Otroci, ki najprej liže led, tako ne okusi, da je zdravilo grenko, in ga vzame brez večjega upiranja.

Preproga drsi

Na keramičnih ploščicah in parketu preproga rada drsi, kar je prav nevarno, saj nam jo lahko spodnese izpod nog. Pomagamo si tako, da podložimo preprogo z mrežastim podstavkom proti drsenju, ki ga kupimo v specializirani trgovini. Ali pa našijemo na spodnjo stran preproge, v vogale, stare gumijaste obročke od kolarcev za vlaganje.

Vrtanje v tapeto

V steno, prepletno s tapeto, bomo izvrtali luknjo za zidni vtičnik. Da ne razceframo tapete, prilepimo na označeno točko dva samolepilna trakova v obliki črke X. Kjer se trakova križata, izvrtamo luknjo.

Dišavni vrtilček na oknu

Sveža dišavna zelišča so neprekosljiv dodatek k jedem. Solata ali omaka, meso ali priloga, vse je boljšega okusa, če dodamo na vrhu ali v zabojučku na balkonu. Ko pa se vreme ohladi, preselimo dišavni vrtilček na okensko polico. Lončki naj stojijo na svetlobi. Poleg tega da so dišavnice koristne, lahko polepšamo tudi vaš balkon ali okensko polico.

Nasveti za vsak dan

- Zeblice boste veliko hitreje pribili, če jih prej namažete z oljem ali zdrgnete z milom.
- Stenske ure so zelo občutljive, zato bodite previdni pri brisanju prahu. Ure, ki visijo v kuhinji, se zaradi sopare hitreje umazejo in zamastijo. Pazljivo jih očistite s terpentinom.
- Parfumi hranite vedno na hladnem in temnem prostoru, kajti svetloba in toplota prodre tudi v zaprte steklenice. Oblečena v omahar lahko odisavate, da bodo dolgo odorant, parfumi uporabljajte za večerne priložnosti. Nanežite ga na notranjo stran komolcev, za ušesa, na zapestja.
- Posteljina bo čudovito dišala, če kanete nekaj kapljic parfuma na kosme vate, ga ovijete v gazo in položite med perilo.

Dajte telesu minerale

Nekatera znamenja opozarjajo, da nam manjka mineralov. Kadar telesu primanjkuje železa, smo utrujeni, težko zaspiamo, srčni utrip je pospešen. Do pomanjkanja železa lahko pride zaradi krvavitve, slabokrvnosti, prenapetosti ali močnega dolgotrajnega stresa. Veliko železa je v zeleni zelenjavi in sadju.

Posledice pomanjkanja fluora se kažejo v nagnjenosti k zobni gnilobi, osteoporozi, arteriosklerozi. Največ fluora bo telo dobilo, če uživamo jajca, morske ribe in polnovredne žitne izdelke.

Za nepravilno delovanje žleze ščitnice, nagnjene h golšavosti in neuravnoveženosti hormonov je krivo pomanjkanje joda. Pomagala bosta jodirana sol in uživanje mesa morskih rib.

Kadar nas mučijo glavoboli, kadar se prehitro utrudimo, kadar nastopijo trzljaji v mišicah, kadar se lomijo nohti je krivo pomanjkanje kalcija. Do pomanjkanja lahko pride, ker je v organizmu premalo vitaminov D, zaradi obolenja ledvic ali slinavke. Potreben bo posvet z zdravnikom.

Pomanjkanje kalija se kaže v slabi prebavi, motnjah srca in

ožilja, v povečanem izločanju urina, v šibkosti mišičnega tkiva. Pomanjkanje bomo nadomestili z uživanjem sadja, zelenjave in mlečnih izdelkov.

Telesu primanjkuje magnezija zaradi čezmernega uživanja alkohola, dolgotrajne driske ali bruhanja. Posledice se kažejo v poapnenju žil, motnjah srca, nespečnosti in živčnosti. Pomaga, če pijemo mineralno vodo z veliko magnezija ali če uživamo magnezijeve tablete.

Ožgana luknja v preprogi

Na tla je padla cigareta, v talni oblogi je nastala grda ožgana luknja. Če imamo še kak ostanek obloge, bomo luknjo zlahka zakrili. Če nimamo ostanka, vzamemo pinceto in izvlečemo nekaj nitk iz obloge v kakem skritem kotu, tam kjer sicer stoji pohištvo. Te nitke položimo na ožgano mesto, čez nanesemo malo lepila in pritisnemo.

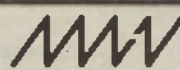
Če smo spretni, prilepljene nitke skrijejo prav vse sledi nekdanje ožgane luknjice.

Zgoraj kratko

Dolžina jopic, majic in brezrokavnikov se bo to poletje rada ustavila krepko nad popkom. Če je ta lep (in vse drugo okrog njega tudi), bo kratka bombažna majica v pastelnem tonu idealno dopolnilo k temnemu dolgemu krilu, če pa raje skrivate, kot odkrivате, se boste najbrž navdušili nad kvačkanim kratkim brezrokavnikom, ki bo olepšal ohlapno belo bluzo oziroma tuniko.

RADIO MV - MURSKI VAL - UKV 94,6 MHz (dopolndne tudi SV 648 kHz)

Petek - 5.40 Prebujate se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Manborsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 10.00 Poročila - 10.30 Kabaret - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 14.30 Romska oddaja - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 17.30 2 = 2 in 3 in 4 - 18.00 MV-dur - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Subota - 5.40 Prebujate se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.50 Tržnica - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 9.15 Predstavljamo vam - 10.00 Poročila - 10.30 Potepajte se z nami - 11.00 Sobotni gost - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 14.30 Alternativna oddaja - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Ob koncu tedna - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Nedelja - 8.00 Začenjamo nov dan - 8.10 Panonski odmevi - 9.30 Srečanje na Murskem valu - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.15 Nedeljsko premišljevanje - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Ponedeljek - 5.40 Prebujate se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Parobsko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 8.30 Mali oglasi - 9.15 Gospodarstvo - 10.00 Poročila - 10.15 Evropa v enem tednu - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Bilo je nekoč - 17.30 Sport - 18.00 S kranščakom, cekron pa z marelo - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Torek - 5.40 Prebujate se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Ljubljansko zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 10.00 Poročila - 10.30 Kratki stik - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 14.00 Subjektivno - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Tema popoldneva - 17.30 Sport - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Sreda - 5.40 Prebujate se z nami - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v slovenščini, nemščini in madžarščini - 7.45 Zagrebško zvočno pismo - 8.00 Poročila - 8.10 Dopoldne na MV - 9.15 Sedem veličastnih - 10.00 Poročila - 10.30 Pika na i - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Danes do trinajstih - 13.30 Popoldne na MV - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 To sem jaz - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 18.30 Poročila BBC-ja - 19.00 Vključujemo Radio Slovenija

Kuhajte z nami

Da bo pecivo bolj uspelo

(nadaljevanje)

Mandeljne lupimo tako, da jih prelijemo z vrelo vodo, počakamo 2 minuti in iztisnemo iz lupine. Rozine preberemo, operemo in osušimo. Preden jih primešamo k pripravljeni masi, jih poprašimo z moko, da ne padejo na dno peciva.

Velikega pomena za uspešno peko je še primerna temperatura. Recepti pogosto omenjajo nizko, srednjo in visoko temperaturo. Pod tem razumevamo: Nizka temperatura je od 100 do 125°C (bolj sušimo kot pečemo, npr. mase iz stepenega snega, biskvitne rezine ipd.). Srednja temperatura se giblje od 140 do 180°C (biskviti, šarklji, umešano testo, vse v modlih). Visoka temperatura od 200 do 230°C ustreza kvašenemu testu, maslenemu in krškemu kvašenemu testu. Pri najvišjih temperaturah okrog 250°C gratiniramo ali oskorjimo določene jedi (kratek čas!). Navedene številke niso stoddostno zanesljive, ker se tudi posamezne vrste štedilnikov nekoliko razlikujejo. Upoštevajmo izkušnje posameznih primerov.

Priprava pekačev za peko: Čim manj ali celo nič maslobo vsebuje pecivo, natančneje in izdatneje morajo biti pekači in modeli pomasti in poprašeni z moko. Pri zelo sočnih pecivih (z mnogo sadja) uporabimo za poprašitev drobtine. Pečače mažemo vedno z maslobo, ki je v testu, ali s finejšo, nikoli s slabšo. Boljše so trde maslobo (mast, margarina), nekoliko manj olje.

Pečene sladice naj po peki ostanejo nekaj minut v pekaču. Šele tedaj jih zvrnemo na desko, toda nikoli na tisto, na kateri sekljamo ali režemo čebulo!

Nož za rezanje sladice mora biti tenak, dovolj dolg in oster. Nizke sladice najlepše narežemo kar v pekaču in jih ne zvrčamo.

Sladice, ki iz kakršnega koli razloga upadejo, že zaradi videza niso primerne za na mizo. Če so dovolj prepečene, jih narežemo, osušimo in spremenimo v drobtine, ki jih z dodatki lahko spremenimo v bombice in jih serviramo v minjončkih.

Cilka Sukić

Kdaj grozi infarkt?

Srčni infarkt zahteva vsako leto več žrtev. Premalo se zavedamo, kako nevarna je ta bolezen, premalo smo pozorni na znake, ki nas opozarjajo, da se bliža kriza. Mnogi ljudje se sicer slabo počutijo, vendar svojega zdravstvenega stanja ne jemljejo resno. Če bi se pravilno odzvali na opozorila svojega telesa, bi bilo smrtnih primerov zaradi srčnega infarkta lahko mnogo manj, kot jih je.

Bolečine v prsih in mrzel znoj, ki nas obliva, zagotovo niso znak dobrega počutja. Marsikomu pa niti na misel ne pride, da bi to povezoval s srčnim infarktom. Ljudje čakajo, da bo bolečina minila sama od sebe, s tem pa zamujajo dragocene minute, da bi bilo še mogoče preprečiti najhujše. Čim prej se začne zdraviti, tem večja je verjetnost, da bo ostal bolnik pri življenju. Zato si še enkrat ogledimo znake, ki napovedujejo srčni infarkt: piskajoča dolgotrajna bolečina v prsih, ki lahko sega tudi v eno (največkrat v levo) ali obe roki, ramena, trebuh in spodnjo čeljust; močan občutek tesnobe, pekoča ali močna bolečina v prsih; bleda prstena barva obraza, mrzel pot po čelu in zgornji ustnici ali po celem obrazu, plitko kratko dihanje, bolnik mora sesti ali celo leči.

Kadar se pojavijo znaki, ki opozarjajo na srčni infarkt, je treba takoj poklicati zdravnika. Infarktu se lahko izognemo z zdravim načinom življenja. Ne kadimo, uživamo zdravo hrano, dovolj se gibljemo in se ukvarjamo s športom.

SESTAVIL MARKO NARAST	VSADITEV TVIVA ALI ORGANOV	ODTOČNI KANAL ZA NESNAGO V MESTIH	ŽIDOVSKA KNJIGA VRSKIH ZAKONOV	DAN V KOLEDARJU STARIH RIMLIJANOV	GLASBENI INTERVAL	ANTIČNA LUKA OB TIBERI	ZAČETEK DIRKE
ARHITEKT BARTENOV NA NA AKROPOLI							
ZGODNJA ŽIVLJENSKA DOBA							
KORUŽNA JED							
SODOBNI KUBANSKI SLIKAR (WIFREDO)				GOROVJE V SAHARI DIVJA MAČKA			
OSTRIVEC					ASTATIN FR. AVTO. MOBILSKA TOVARNA		
ZEMELJSKO PODOŽIŠČE						SLIKAR JAMA	AMERIŠKA FILMKA IGRALKA MCGRAW
ZNAK ZA SAHOVSKO TRDNJAVO	ENAKO. MERNIC GIBANJE	OVALNI DRAGULJI KOPICE SE NA SLAME					
LONDONSKI NOGOMETNI KLUB							
SOLI ALI ESTRI CITRONSKE KISLINE							
JAPONSKI ORŽAVNIK (HIROBUMI)				TLU DVOGLASNIK UNITED NATIONS			IGRALNA KARTA
DOLGA SLADKOVONA RIBA							
IME TREH MAKEDONSKIH KRALJEV							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE - Vodoravno: netresk, Otranto, Ristori, mokasin, APA, če, NC, Moe, mikalka, A, otava, iks, Vas, lata, NH, erinije, ramazan.

Strahovito se je razburjal zaradi zatiranja vere pri nas, zaradi cerkva, ki so menda porušene ali spremenjene v skladišča. Kje je potoval, vse to zvedel in videl, mi ni natančno povedal. Trdovratno je vztrajal pri svojem, pri tem pa se tako hudo razburjal, da sem mu nehal dokazovati nasprotno. Šele mnogo let pozneje sem ugotovil, da je bil veliko bolj informiran kot takrat večina nas doma.

Do mene je bil pozoren, da ne rečem prijateljski. Poklical me je in predstavil svojim klubskim kolegom, če so ga prišli obiskat. Obljubljaj mi je, da me bo peljal na večerjo v klub, ko bo odšel iz bolnice.

Kak teden po prihodu so me dekleta, ki so bila zaposlena v bolnici in so stanovala v sosednjem bloku, povabila na nedeljski izlet. Šli smo v Marienlyst, izletniško točko Nykobinga in otoka Falstarja. Obala nizka, peščena. Rekli so mi, da je več deset kilometrov dolga, konca nisi videl. Drevo raste prav do obale, tako da se ponekod veje namakajo v vodi, ki je komaj opazno slana. Med drevjem zelena trava, nikjer ožgana od sonca. Kakor daleč sem videl, je bilo ob obali na stotine počitniških hišic, lesenih, rdečkasto pobarvanih, ki so jih povezovale asfaltni poti, okolica vzorno urejena, nikjer smeti ali odpadkov. Vreme je bilo lepo, bilo je sredi avgusta. V svoji družini in sploh med kopalci sem bil najbolj od sonca ožgan, saj sem se doma cel mesec pražil na bregu Mure, ko sem čakal na potrebne papirje.

V morje je segal lesen pomol. Stekel sem po njem, se odgnal in z lepo iztegnjeno lastovico skočil v vodo, nato pa zaplaval hiter kralj. Jasno, hotel sem se pokazati pred dekleti. Vendar sem po nekaj zamahih kar najhitreje zaplaval proti obali. Nisem občutiljiv za hladno, vendar kar je preveč, je preveč. Ne vem, če je unela voda osemnajst stopinj. Ko sem zlezal na obalo, sem mislil, da si bom polomil zobe, tako sem šklepetal. Zakopal sem se v pesek. Trajalo je nekaj minut, preden sem se v njegovem toplim objemu toliko ogrel, da se mi je brada umirila. Razumem, zakaj severnjaki rinejo na mediteran. Pesek pa je tako čist, spran, da se, ko se dvigneš in otreseš, lahko oblečeš; za sabo ne pušča nobene sledi.

Mladina je že takrat množično nosila kavbojke. Večini fantom je ob pasu v usnjemem tulcu visel lovski nož. Nikoli nisem mogel razvozlati namena te »hladne oborožitve«. Kaže, da je bil to takrat neki hit, moda, ne pa priprava za medsebojne obračune. Dekleta so nosila tesno oprijetajoče se hlače ali široka štrleča krila, verjetno je bila to prirejena narodna noša.

Pri kavi po kosilu sem omenil, da grem popoldne v mesto nakupovat in povprašal, do kdaj so trgovine odprte. Dr. Petersenova, stanovala je v isti zgradbi kot jaz, me je povabila, da grem lahko z njo, ker je tudi ona namenjena v mesto.

KI DIŠI PO BENCINU

INDIJA KOROMANDIJA,

5

Dr. Lojze Števanec

V banki je dvignila denar. Rekla mi je, da sicer plačuje s čeki, da pa sedaj potrebuje nekaj gotovine. Takrat pri nas še nismo razmišljali o plačevanju s čeki, tako da je bilo to zame nekaj povsem novega. Kupil sem si kravato, ki pa je bila, kot pravimo, »svinjsko draga«. Zanj sem dal 9,85 krone. Uradni tečaj je bil takrat 43,40 din za krono, obratni pa 108,60 din. Moja štipendija je znašala 6.000 din. Čeprav me je »zvililo«, sem mirno plačal in razmišljal, da bi lahko še naprej hodil z isto kravato kot doslej ali brez nje.

Dolgo se je zadržala v trgovini z gramofonskimi ploščami, si dala nekaj skladb zaigrati, na koncu pa eno kupila. »No, kam pa greva sedaj? Če želite, vas lahko malo popeljem naokrog.« Razumljivo, da sem bil za to.

Vzela je zemljevid in iskala, kam bi šla. Hotela me je peljati v Marienlyst. Povedal sem ji, da sem tam že bil. »Dobro! Greva na Lolland,« se je odločila. To je sosednji otok, ki ga loči od Falsterja ozek, več deset kilometrov dolg preliv Guldborg Sund, prek katerega vodijo dvizni ali tako visoki mostovi, da lahko pod njimi peljejo čezoceanske ladje.

Šla sva v Holeyby na drugo stran otoka. Rekla je, da je tam stara graščina pod državno zaščito, čeprav je zasebna last. Pokrajina, po kateri sva se vozila, je valovita ravnina s številnimi majhnimi z zelenjem obdanimi kmetijami. Poslopja so grajena iz rdeče opeke, neometana, pogosto krita s slamo. Kot Prekmurcu mi je takoj padlo v oči, da so bila na mnogih dimnikih storkljina gnezda. Vozila sva se mimo majhnih jezer, mlinov na veter in mimo planat nizkega sadnega drevja, ki se je šibilo pod bogato letino. Na poljih se je sredi avgusta komaj začela žetev pšenice. Na njivah sem videl ječmen, oves, rž in sladkorno peso. Koruze ni bilo niti za vzorec. Na številnih ograjenih pašnikih so se pasle črede rejnih rdečih pasemskih krav z ogromnimi vimeni. Bilo je veliko majhnih vrtov z ličnimi miniaturnimi lesenimi hišicami. Re-

kla mi je, da so to zelenjavni vrtovi meščanov, ki si pridelujejo zelenjavo in se rekreirajo, po potrebi pa v hišicah tudi prespijo. Vse poti in ceste med njivami so bile asfaltirane.

Zavila sva na obsečno grajsko dvorišče ob nizki obali, zaraščeni z močvirsko travo. Številna grajska poslopja so bila spoštljive starosti, stene so prerasčale neke plezalke, skozi katere so kukala majhna okna. Ob poteh je rasel šipek z za otroško pest velikimi plodovi za marmelado. Okrog dvorišča so bili obsejni pašniki, na katerih so se pasle ovce. Med njimi se je zelo živahno podilo dvoje čokatih majhnih sivo rjavih goved z gosto dolgo dlako, ki je segala skoraj do tal in zakrivala kratke močne noge. Na hrbtu sta imeli izrazito rumeno liso, ki je bila videti kot sedlo. Takrat sem zapisal, da nista ne zebri ne bizona, ampak sta bolj podobni majhni kravi z močnimi navzdol zaviti rogov, ki pokrivajo čelo in ob straneh štrlijo navzven. Takrat še nisem vedel, da je to moškato govedo, ki v manjših tropih živi v arktičnih tundrah in tudi na Grenlandiji, ki je pod Dansko.

Grad je bil zaprt. Vračala sva se po drugi poti. Nenadoma sem zagledal kup opornih kamnov sredi zeleno porasle ravnine. »Kampehoj,« je rekla dr. Petersenova in zapeljala bliže. Iz zemlje je štrlelo ducat najmanj štiri metre visokih, več kot dva metra širokih in meter debelih od časa zglijenih skal, na katerih sta bili dve enakih dimenzij veliki ploščati skali. Šlo je za dobro ohranjen megalitski spomenik, podoben slavnemu Stonehengeu, ki stoji na Wiltshirski grofiji v Angliji, vendar veliko manjši. Gre za skrivnostne spomenike megalitske kulture iz pred več kot 3.500 let, katerih pravega pomena ne poznamo. V bližini ni gora, od koder bi lahko privlekli te ogromne skale. Ugotovljeno je, da izvirajo iz Norveške. Kako so jih spravili sem, več sto kilometrov daleč čez morje?

(Nadaljevanje prihodnjic)

POT NA VZHOD -

19

Janez Jaklič

INDIJA

To je svojevrsna bratovščina, ki je Sikhe trdno povezala in v kateri so religiozne, vojaške in družbene dolžnosti spojene v eno samo disciplino. Značilnost bratovščine so določene zapovedi, kot je prepoved kajenja in stroge zahteve po nošenju petih K. To so neostrizen lasje, glavnik za spenjanje las, bodalo, jeklena zapestnica in par hlače, ki ne smejo segati čez kolena. Sikha po vsem svetu se v njihovem jeziku začne s črko K. Ta povezanost in nenehni boji proti mogulom so dali Sikhom narodno značilnost. Krona boja je bila sikhovska kraljevina v 19. stoletju, ki je bila približno petkrat večja od današnjega Punjaba. Lepe sanje so bile dolge samo 50 let. Prišli so Briti. Veliko Sikhov je služilo v vojski novim gospodar-

svete krave. Hindujski fanatiki so prizgali cigarete v Zlatem templju. Sledili so spopadi in poboji med obema skupnostima, ki jim policija ni bila kos. Ves Punjab je vzkipeł. Militantni Sikhi so se pod vodstvom Bhindrawale utrili v Zlatem templju in začeli zahtevati samostojnost. »Če naše zahteve ne bodo izpolnjene, bo Punjab utonil v morju krvi!« je govoril njihov vodja, ki so ga imeli njegovi privrženci za »Svetlobo z ognjem in mečem«, oblasti pa za Homeinija Sikhov. Epilog je bil krvav. Zvezna vojska je v naskoku zavzela templj, sledi krogel je videti še danes. Punjab pa se utaplja v krvi, kot ja napovedal veliki vodja. Na dnevnem redu so poboji poštarjev, vojakov, policistov, bombni atentati na avtobuse in vlake. Tudi

neuradnih jezikov... Prav ta brutalnost pa daje Indiji poseben občutek, da se dežela spreminja. Žalostno je, da se razkroj Indije, padec velikih idej gaja ravno v mestu, kjer je svet

Ščepec sladkega riža - sikhovsko obhajilo.

1919 na stotine Indijcev v namernem protestu dalo življenje za ideale samostojnosti in mirne sožitja.

Naslednjega dne sva se odpravila v mesto. Moje razočanje ni bilo neizmerno. Po mističnem življenju prejšnjega dne sem podzvestno pričakoval, da se bodo bleščeča belina, čistota in svetlost razširili tudi v mesto, kjer sočarjanje je bilo toliko večje, kot je bil to moj prvi dan v indijskem mestu. Dan poprej se je zdel kot bežen privid. Mesto svetlih vodja je bilo vsem kot druga indijska mesta. V ozkih ulicah valovijo ljudske množice, rokodelci izdelujejo svetniki si utirajo pot med ljudmi, ki ločujejo cesto in potok, lov, ki ločujejo cesto in potok, neprijetno zaudarja. Temu hoto niki, vhodi v hiše na razpadli stisadah obljubljajo temne, slabe njene prostore bivalšč, v katerih prevladuje duh trohnohe. Svoje ceste laži poginul pes v mlaki v pokrit z roji muh. V njegovi žini beršč brez nog javka za mlačno čino...

Nadaljevanje prihodnjic

Prostovoljci ribajo kamnito dvorišče.

jem v upanju, da ob odhodu ne bodo pozabljeni. Leta 1947 je bilo področje razdeljeno na hindujsko Indijo in muslimanski Pakistan. Sikhi niso dobili ničesar. Še slabše. Na tisoče jih je umrlo v spopadih muslimanov in hindujcev. Sikhi gledajo na zgodovino, posebno na čas svoje samostojne kraljevine z nostalgijo. Njihova današnja politična zahteva je samostojna država, zahteva, ki je stalen vir napetosti med Punjabom in centralno oblastjo. Zadnji veliki upor Sikhov je bil v osemdesetih letih prav v Zlatem templju. Začelo se je z verskimi nemiri. Hindujski duhovnik je pred vhom v svoje svetišče nekega jutra našel glavo

Indira Gandhi je dala kri za to po-šastno morje.

Očitno je podcenjevala sikhovsko bratstvo - občutek pripadnosti skupnosti ne glede na poklic, pripadnost stranki... Ta občutek je gнал v zgodovini sikhovske čete, da so se borile do zadnje kaplje krvi. Ubila sta jo telesna stražarja Sikha in jo s tem kaznovala za poboje »bratov« v Zlatem templju. Separatistična gibanja v preostali Indiji in še posebno gibanje za samostojno sikhovsko državo v Punjabu pomenijo začetek konca največjega gandijevskega bogastva, pomeni konec mirmega sožitja številnih narodov, religij, 15 uradnih in več kot 700

NADA,

Ferdo Godina

VRNI SE

5

»Kurba je,« je bruhnilo iz Mirka. Ni se premaknil s sedeža.

»A tako, kurba? Ti pa si v Iraku angel?«

Umolknil je. Strmel je v ograd mimo novega hleva, ki ga je v glavnem gradila Nada sama. Z očmi ni trenil. Strina je znala prekleto zadeti. Postaviti se je znala za to, kar je hotela doseči. Tudi ona ima Kreslinovo kri, če jo ima Mirko! Z njo se ne bo igral. Dominkove ženske lahko ponižuje, nje ne bo. V hipu je videla, da je toliko zlomljen, da se ga ni treba bati. Kreslinovo naravo je poznala.

»Ti si več kriv, kakor je ona. Puščaš jo toliko let doma, da lahko grabiš marke. Kaj ti pomaga, da jih imaš polne čobe. Tudi jaz bi šla s kakim, če bi bila mlada in lepa, kakor je Nada. Bi šla. Ti misliš, da je Irak vse. O, ko bi le Bog dal, da bi vas vse skupaj tisti sakramenski puščavski pesek zakopal. Bil bi mir in ne bi hodili domov, da bi mučili žene in otroke. Vidiš, kakšna sta Bojan in Angelca. Se ti ne smilita? Pozabljaš, da otroci niso nič krivi.«

»Kje je mama,« se je oglasila Angelca in ni spustila strinine roke. Bojan se je bal kaj reči, ker je videl, da je ajtek jezen.

»No, slišiš? Povej otrokoma, kje je mama. Ti zdaj kaj pomaga ta tvoj sakrabski grad?«

Strina ga je zadel na pravem mestu.

»Ne maram tega poslušati,« je dejal nejevoljno, že kar grozeče. Saj ga je z 'gradom' dregnila. Hiša je njegov ponos, smisel njegovega življenja. Dvonadstropna je, edina v Orlovščeku dvonadstropna, s tremi kopalnicami, v dveh sta umivalni školjki na visokih porcelanastih podstavkih, tla po hodnikih so pokrita z uvoženimi ploščicami z modernimi rozastimi vzorci, po vseh sobah so preproge ali tapison, tri dnevne sobe, barvni televizor, štirje balkoni, on sedi

v novem kadetu, na gumnu z visoko streho je največji traktor v Orlovščeku in če je vse to grad, naj bo grad; če je strina desetkrat strina, sponašala mu tega ne bo. Za jezik jo bo prijel in ji ga iztrgal, če ga ne bo nehala zabavati. On s tem gradom živi noč in dan, mesece in leta. Kristuš, kdo si upa kaj reči! Ali mu naj bo zaradi vsega tega žal, ali se naj nazadnje gradu sramuje?

Klub njegovi jezi strina ni popustila, čeprav je čutila, da ne sme preveč napenjati. Rekla mu je mehkeje, da bi se laže pogovarjala: »Mislim, da bi bilo zate bolje, če bi si rit še vedno pral v škafo, ne pa, da se s tem napihuješ. Tako, jaz sem ti svoje povedala. Sestra sem tvojega očeta in odkar ni več med živimi tvoje lastne matere, sem ti jaz druga mati, zato ti imam pravico povedati resnico. Bom otrokom jaz kaj skuhal?«

»Ne, bom že jaz.«

»Mama bo kuhal,« se je oglasila Angelca.

»Tiho,« se je zadržal.

»No, vidiš, kaj delaš. Mene bi bilo sram pred deč,« je strina končala in odšla.

2

Ko se je Nada zatekla v domačo hišo, se je življenje pri Dominkovih spremenilo. Ženske se temu niso niti čudile. Zdelo se jim je, kakor da bi moralo tako priti. Večen občutek nezavarovanosti jim je prišel v podzavest, saj niso bile brez tega občutka nikoli. Zdelo se jim je, da je treba vedno bežati. Branile so se samo takrat, ko jim drugo ni preostalo. In zdaj so se morale braniti pred Mirkom, ker bi jih sicer pohodil. Pokazale so krempelje kakor mačka, ki pred psom ne more uti: ali propade ali pa ga s pihanjem in krempelji le prestraši in če ni drugače, se mu obesi na nos.

Posebno Sonja se je trudila, da bi Nada varno sknila. Pri hiši je bila namreč še ena velika nevarnost, da se zve, kje je Nada. Sonja je bila že nekaj let ločena. Imela je dve hčerki, desetletno Zdenko in osemletno Tatjano. Takrat, ko je pribežala Nada v hišo, sta bili v šoli. Ker sta imeli celodnevni pouk, ju ni bilo skoraj po ves dan doma. Vendar bo zaradi njiju največja težava, da Nada ostane skrita.

Nakopičene težave so bile največ na Sonjinih ramenih. Petinosemdesetletna babica je imela odprte rane na nogah in je težko hodila. Bergla, prislunjena ob štedilniku, ji je bila na njeni poti do mize edina pomoč. Štedilnik je že nekaj let postal njeno družinsko poslanstvo, odkar ni mogla iz hiše.

Sonja je bila zaposlena v tovarni perila in se je v službo vozila z delavskim avtobusom. Babica je bila nenadomestljiva, zlata vredna, posebno odkar se je Sonja ločila od moža in ostala z otrokoma sama. A kmalu zatem je vpletla v svoje življenje novo vitro. Ta vitra pa je postala sčasoma njen najbolj občutljivi in nazadnje tudi najbolj boleč del. Bil je to njen ljubimec Stanko Frčak. Prihajal je v hišo in Sonjini hčerki, Zdenka in Tatjana, sta ga sprejemali z odprtimi rokami. Znal je deklici prijetno presenetiti in tudi babico

razveseliti. Čeprav je Frčak povzročal Sonji mnogo bridkega, ni si življenja sčasoma brez njega kljub temu ni mogla predstavljati.

K vsemu temu se je zatekla v hišo sedaj še Nada. Kaj stori? Zdi se, da je največja nevarnost z Mirkom minila, vendar se je Sonja zavedala, da se lahko Dominkova hiša znajde v vsakem trenutku spet v ognju.

Obe deklici sta spali z babico, Sonja pa v svoji sobi. Kadar pristič Frčak, tako sta ga deklici klicali, ne gresta v mamino sobo, ker se mora mama z njim dosti pomeniti. S stričkom sta se lahko pogovorili v kuhinji ali pa v avtu, če ju je kam potegnil. Mama prazna soba je deklicama postala prostor, v katerega sta šli s seboj mešanico spoštovanja in strahu. To je bilo za Nado dobro, če je bila večja možnost, da pride iz podstrešja in preživi kak čas tu spodaj. Slabo pa je, da za Frčaka nikoli ne ve, kdaj pride, kar jo je dolgo pekilo, saj je bil njegov obisk odvisen samo od njegove volje.

Njegova tiha, a trda samovolja je Sonji požrla že mnogo živcev. Pušča jo, da ga čaka in mu je ponižujoče na razpolago, kadar on hoče. Ona pa, kakor da nima svojih želja, svoje radosti in bolečine, bi ji jima rada z njim delila.

S svojimi izgovori ji je ubijal voljo. V zakonu si je nekoč odvedel pijanega moža ni pustila prikrajšati. Stanko Frčak pa je njeno sproščeno in samostojno spodbudil, česar se je zavedala, če ne bi bila od njega povsem odvisna. Ko se je navežala nanj in ko ni mogla svoje sreče poskušati še drugod, je bilo prepozno in zdaj ga samo ona čaka, da pride, kadar se mu zljubi.

Ker so nastale pri hiši nove razmere, je morala Sonja vse prilagoditi tako, da Nada varno skrije. In zato bo treba kako postaviti vrednoti Frčakove obiske, saj zaradi negotovnega časa, ko prihaja, Dominkovim preti nevarnost. Sklenila je, da mu o Nadi ne bo povedala ničesar. Frčak ne živi z vasio. V mestu je ugleden zidarski mojster, bogat, z odlično vpeljano obrtjo. Mirko je nekoč za svojo novo hišo iskal zidarskega mojstra, ki bi imel ugled, pa je glas o Frčaku bil tak, da je prijal zahtevnemu in ugledu željnemu Mirku. Frčak je pridelal svojo izbrano delovno zidarsko vojsko in hišo Mirku in Nadi postavil. Njuno poznanstvo teče že sedem let, pač toliko časa, kolikor je stal Mirkov grad. Ušode so se zapletle po svoje, kakor da ne bi bile odvisne od človekove volje.

Dogodka v zvezi z Nado vsaj kmalu ne sme zvedeti in tudi če ne, mu bo tajila, kolikor bo mogla. Frčak se ji je preveč odtujil od prvih časov njunega poznanstva in zato ne bo razglabljala z njim o njihovi novi družinski nesreči. Še posebno ne bo, ker je bil sam zaprti in svojih zaupnih težav ni dotikal, če ga ni k temu naglajala Sonja. Ni se jih rad dotikal ne v začetku, ko sta se spoznala, posebno pa ne v zadnjih časih, ko so se odnosi med njima zaostri.

Tako je Sonja skušala pretehtati, kako bi Nada laže prebila čas, dokler bo v hiši. Imela sta se radi. Po očetovi smrti, pobrale so ga ledvice, še posebno pa po materini, ki jo je uničil rak, bi vse dali druga za drugo.

(Nadaljevanje prihodnjic)

kronika

3. državno prvenstvo Kaj veš o prometu

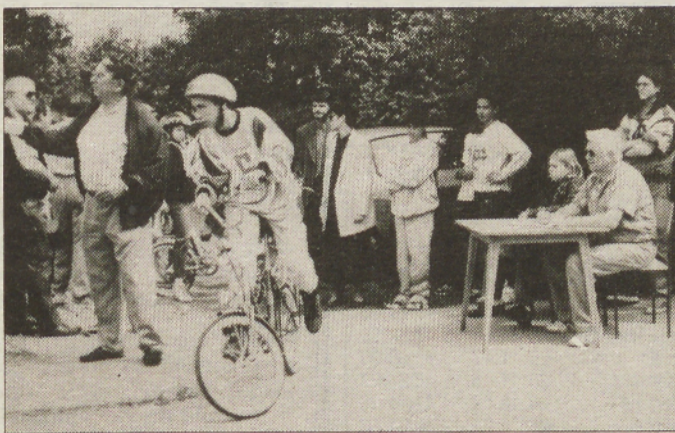
Naj bo varnejša pot do znanja

V Sloveniji se letno poškoduje v prometnih nesrečah okrog 200 otrok. Že letos jih je življenje izgubilo 23, bili so potniki v vozilih, pešci, kolesarji ali vozniki koles z motorjem. Poleg smrtno ponesrečenih jih je bilo tudi precej telesno poškodovanih; nekateri bodo za vedno ostali invalidi. Prizadeta ni samo družba, ampak tudi starši in sorodniki. To je skrb zbujajoče. Zato je potrebno nameniti varnosti otrok v prometu več pozornosti.

Ena od pomembnih akcij sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu so tudi tekmovanja Kaj veš o prometu. V Murski Soboti (organizator občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, pokrovitelj Izvršni svet SO M. Sobota, gostitelj pa OŠ III) je bilo minulo soboto 3. državno prvenstvo za osnovne in srednje šole, na katerem je sodelovalo 69 tekmovalcev iz 49 slovenskih občin. Ob začetku tekmovanja je udeležence pozdravila podpredsednica IS BRIGITA BAVČAR in med drugim dejala, da so otroci preveč ogroženi na poti do šole, ker se skozi mesto vali transport na Balkan in z njega, v križišču pa ni zelo potrebnega semaforja. Mladim pa je priporočila, naj

nikar tako ne divjajo s kolesi in s kolesi z motorjem po parku, kjer ogrožajo sebe in sprehaljce. Pri tem gre tudi za prometno kulturo.

Tekmovalci so najprej preverjali svoje znanje o cestno-prometnih predpisih na tesiranju v učilnici, nato pa v praksi z vožnjo po mestnih ulicah in poligonu pri OŠ III. Med osnovnošolci so se najbolje odrezali ANDREJ VIDMAR iz Sevnice, NIKOLA MNOUČEK iz Žalca in PRIMOŽ NOVAK iz Ljubljane. Med pomurskimi tekmovalci so bili najboljši DENIS ŠERUGA iz Murske Sobotice (4. mesto), ALEŠ BRUMEN iz Gornje Radgone (17. mesto) in PETER CIGUT iz Lendave (18. mesto). Med srednješolci so

Na tekmovalcu so domala vsi pokazali dokaj dobro znanje iz cestnoprometnih predpisov. Da bi bilo tudi v praksi tako? (Fotografija: J. G.)

bili prvi trije MARKO KIRN iz Ilirske Bistrice, BORUT VODOVNIK iz Žalca in DAMIJAN BALAZIČ iz Lendave (Andrej Banko iz M. Sobotice je bil 9., Janko Kosi iz Ljutomerja pri 13.).

Tekmovanje sta spremljala tudi predsednik Republiškega sveta za preventivo in vzgojo

v cestnem prometu IVAN WINKLER in šef urada za varnost prometa pri Ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije FRANJO KOZEL. Oba sta bila dokaj zadovoljna z organizacijo te prometne akcije v Murski Soboti.

JOŽE GRAJ

Zgodilo se je...

Sumijo, da si je M. L. G., delavka LB - Pomurske banke v Murski Soboti med 1. februarjem in 15. aprilom neupravičeno pridobila večjo količino čekovnih blanketonov in skupaj z znancom J. S. izdala za 7.245.567 tolarjev nepokritih čekov. Delavci uprave kriminalistične službe so ju ovačali pri njenem tožilstvu. »Iznajdila« bančna delavka ni več v službi.

V kuhinji Draga M. v Hrastju-Moti je 10. maja okrog 15. ure prišlo do požara. Ogenj je uničil del kuhinjske opreme in tako je nastala škoda za 200.000 tolarjev.

V prvem trimesečju tega leta so na mejnih prehodih na območju Pomurja našli 3.650.569 potnikov, kar je za 6 odstotkov več kot v enakem obdobju. Policisti so v omenjenem času podali sodnikom za prekrške 562 predlogov za kaznovanje, to je 70 odstotkov več kot v lanskem obdobju. Na našem območju je

bilo v omenjenem času 8 požarov, v lanskem obdobju pa 7. V januarju, februarju in marcu so pomurske ceste terjale 3 življenja, v lanskem enakem obdobju pa 7.

NESREČA - Pogled na Zastavo 101 Franca Sukiča iz Ženavej, iz katere se je rešil s (po)begom, dva sopotnika sta iz gorečega avta izlekla policista, tretjemu pa niso mogli pomagati. - Fotografija: Š. S.

pred Šalovci zapeljal na levo stran ceste, podrl prometni znak, drsel po bankini in jarku in se nazadnje vnel. Voznik je brž, ko je avto začel goreti, skočil iz njega in pobegnil v noč. Policisti so ga našli na domu. Druga dva - 46-letnega Franca Smodiša in 42-letnega Ludvika Smodiša, oba iz Stanjevec - pa sta rešila policista iz patrulje, ki je malo pred tem ustavljala sumljiv avto, saj je vozil semtertja. Ognjeni zublj pa so žal onemogočili rešiti tretjega oziroma četrtega potnika iz stoenke - 47-letnega Aleksandra Perša iz Gornjih Petrovec, ki je v avtu zgorel.

Avto pa je (z)gorel tudi v križišču cest v Lipovcih. Vozniku Dušanu Lesjaku iz Sela je uspelo iz gorečega vozila izvleči ženo in dva otroke, tako da telesnih poškod ni, je pa velika materialna škoda, saj je avto povsem zgorel. Vzrok za ta požar naj bi bila napaka pri dovodu goriva. Nesreča se je zgodila v nedeljo kmalu po 15. uri.

Prav gotovo doslej najhujša prometna nesreča v severovzhodni Sloveniji se je zgodila v soboto, 14. maja, okrog 22.15 ure na magistralni cesti v Lenartu. Zastavo 128, ki jo je vozil 22-letni Rober Pregl iz

Maribora, je zaradi prevelike hitrosti zaneslo na nasprotni voznik pas. Prav v tistem hipu pa je nasproti pripeljal tovornjak s priklopnikom, ki ga je upravljal češki državljani Roman Vlač. V silovitem trčenju, v katerem je tovornjak potiskal osebni avto kakih deset metrov, je osebnemu avtu odtrgalo zgornji del. Na kraju samem so umrli: voznik Pregl in trije njegovi sopotniki: 17-letna Simona Smrk, 26-letni Andrej Markež in 22-letni Janko Ponderk, vsi iz Maribora; srečo pa je imel 20-letni Gorazd Pintarič, ki je bil le laže ranjen.

V soboto, 14. maja, je motorist Zoran Oreški iz Avstrije med vožnjo po regionalni cesti iz Dolge vasi proti Dobrovniku prehiteval osebni avto. Takrat mu je nasproti pravilno pripeljal avtomobilist Ivan Oletič iz Lendave. Kljub zaviranju je Oreški trčil v osebni avto, padel in se hudo poškodoval. Prepeljali so ga v soboško bolnišnico.

Atenka Erjavec iz Beltincev se je v soboto peljala z osebnim avtom po magistralni cesti in v krajevnem središču na prehodu za pešce trčila v peško Julijano Muršič iz Maribora. Le-ta se je hudo poškodovala in se zdravi v bolnišnici.

24-letni Tomaž Duh iz Stročje vasi se je poškodoval hudo, 26-letni Boris iz Beltincev pa je dobil lažje poškodbe. V soboto ob 21. uri sta se z osebnim avtom peljala iz Gederovec proti Murski Soboti. Voznik je, kot kaže, preveč pritiskal na plin, zato je avto v blagem ovinku zaneslo s ceste, nekajkrat se je prevrnil po njivi in končno obstal na boku. Poškodovanca so prepeljali v bolnico, popravilo avta pa naj bi stalo 75.000 tolarjev. Seveda je to le ocena.

Nedelja, 15. maja, je bila nesrečen dan za Gregorja Filipa iz Gornjih Slaveč. Ob 2.30 ponoči se je peljal kot sopotnik v osebne avto, ki ga je vozil Stanko Bokan iz Gornjih Slaveč. Vozil naj bi z neprimerno hitrostjo, zato je zapeljal s cestišča. Gregor Filip se je pri tem hudo poškodoval. Š. S.

Občinska gasilska zveza Ljutomer
Srečanje veteranov

Na shodu, ki je bil 4. maja v Pristavi, se je zbralo čez 70 gasilcev - veteranov. Zbrane je pozdravil predsednik občinske gasilske zveze Drago Colnarič. V svojem nagovoru je na kratko orisal delovanje gasilstva v občini in opozoril na novosti, ki jih prinaša nova zakonodaja s tega področja.

Po nagovorih je bila na ploščadi pred gasilskim domom gasilska vaja, ki so jo izvedli operativci gasilskega društva Ljutomer. Med drugim so pokazali postopek gašenja ob prometnih nesrečah, prav tako pa tudi vso opremo in delo z vozilom TAM 190. Nato se je srečanje nadaljevalo v dvorani, kjer so gasilske starostne pogostili, za dobro voljo pa so igrali tamburaši upokojenskega društva iz Ljutomerja. Zbrane je pozdravil tudi predsednik skupščine občine Ljutomer Mirko Prelog. Tako srečanje gasilcev veteranov naj bi bilo posledaj vsako leto, zato so odprli spominsko knjigo, v katero se bodo vpisovali vsakokratni udeleženci takih srečanj. Najstarejši gasilec, ki je prišel na srečanje v Pristavo, je bil 94-letni Aleksander Koren iz gasilskega društva Boreci.

D. KOSI

VETERANI - Najstarejši gasilci z območja Ljutomerke občine so se tokrat sešli na prvem srečanju v Pristavi. Tako shajanje naj bi postalo tradicionalno, vsakokrat pa naj bi se srečali v drugem gasilskem društvu. - Fotografija: Topolnjak

Vesela šola na Tišini

Po šolskih tekmovanjih iz Vesele šole, ki ga vsako leto organizira uredništvo otroškega časopisa PIL, so pripravili minulo soboto še občinsko tekmovanje za soboško občino. Gostitelj je bila osemletka na Tišini. Na tekmovanje se je uvrstilo 191 veselošolskih tekmovalcev iz 17 osnovnih in 2 podružničnih šol. Tekmovalci so preizkusili svoje znanje iz slovenskega jezika, biologije, glasbe, tujega jezika, zgodovine in logike. Vsa ta področja so lahko po tematskih sklopih spoznavali v Pilu.

Po pregledu vprašalnikov, kar je bilo po besedah voditeljice občinskega tekmovanja Mire Prelog vznemirljivo in odgovorno delo mentorjev, so se na državno prvenstvo, ki bo 29. maja v Ljubljani, uvrstili naslednji veselošolci in veselošolke: Saša Gomboc in Jana Podojsteršek (obe 4. raz. OŠ III M. Sobota), Katja Sraka (5. raz. OŠ Bakovci), Petra Lepoša (6. raz. OŠ Šalovci), Nuša Ladinek (6. raz. OŠ Puconci), Darko Vörös (6. raz. DOŠ Prosenjakovci), Marko Horvat (7. raz. OŠ Bogočina), Simon Rubin (7. raz. OŠ I M. Sobota), Matjaž Titan (8. raz. OŠ I M. Sobota) in Denis Šparaš (8. raz. OŠ III M. Sobota).

Učenci tišinske šole so ob koncu tekmovanja pripravili priložnostno slovesnost, na kateri so se predstavili člani igralske skupine, raziskovalci pri zgodovinskem krožku, harmonikarji in mlada pesnica Sanja.

J. G.

TEČAJ - Občinska gasilska zveza Lendava in gasilsko društvo Žižki sta pripravila tečaj za nižje gasilske častnike. Obiskovali so ga gasilci iz Žižkov, Črenšovcev, Trnja in treh Bistic. Po uspešno opravljenem preizkusu so se novi častniki postavili pred objektivi in nastala je tale domunetarna slika. - Fotografija Š. Gyurica

Poroke

MATIČNI URAD GORNJA RADGONA: Andrej Mauko, zidar, iz Nasove in Mira Grajner, gospodinja, iz Nasove; Edvard Frančberger, kmetovalec, iz Zgornje Ščavnice in Darinka Kralj, administrativna tehnika, iz Spodnje Ščavnice; Jernej Frangež, dipl. inž. geodezije, iz Gornje Radgone in Valerija Prša, pravna referentka, iz Gornje Radgone; Darko Horvat, vzdrževalec, iz Gornje Radgone in Karmen Mlinarič, višja medicinska sestra, iz Gornje Radgone; Karel Klemenčič, instalater, iz Zbigovca in Anka Karin, kuharica, iz Grubince.

MATIČNI URAD LENDAVA: Borut Litrop, policist, iz Turnišča in Nataša Zoldoš, kulturna animatorka, iz Velike Polane; Branko Kotnjek, geodetski tehnik, iz Velike Polane in Andreja Zadravec, slaščičarka, iz Velike Polane; Martin Horvat, strojni tehnik, iz Trnja in Vesna Zver, natakarka, iz Velike Polane.

MATIČNI URAD MURSKA SOBOTA: Andras Könye, strojni šivalec, iz Križevca in Milena Bobič, strojna šivalka, iz Križevca; Viktor Miletič, ekonomist, iz Beograda in Anita Ketter, ekonomistka, iz Čentbe.

ČESTITAMO!

šport

Prva državna nogometna liga

Mura : SCT Olimpija 1:2 (0:1)

Murska Sobota - Igrišče Mure, gledalcev 5.000. Sodnik: Kranjc (Gornji Grad) Strelci: 0:1 Novak (30), 0:2 Benedejčič (47), 1:2 Belec (76).
Mura: Bošković 7, Cifer 8, Slavic 7, Brezič 7, Granov 6, Breznik 8, Baranja 6 (Issaev -), Belec 7, Gliha 6, Bakula 6, Kokol 6.

AM Cosmos : Potrošnik 1:0 (1:0)

Ljubljana - Igrišče Ljubljane, gledalcev 500. Sodnik: Vidali (Kubed). Strelci: 1:0 Novak (4).
Potrošnik: Irgolič 6, Godina 6, Šarkezi 6, Črnko 6, Jengurazov 7, Nejman 6, Božič 7, Cener 6, Baranja 6 (Golob -), Škaper 7, Džafič 5 (Hartman 6).

Druga državna nogometna liga

RCS Gramatex : Medvode 6:0 (2:0)

Turnišče - Igrišče Gramatexa, gledalcev 400. Sodnik: Lacković (Maribor). Strelci: 1:0 Rous (9), 2:0 Novak (38), 3:0 Mjdrica (52), 4:0 Voros (57), 5:0 Rous (59), 6:0 Dominko (83).
RCS Gramatex Turnišče: Stamenković, Ternar, Albin Lacković, Mjdrica, D. Lebar, Albert Lacković, Dominko, Rous, Vori, Novak (Ropša), Voros (Lacko).

Slavija : Nafta 2:0 (1:0)

Ljubljana - Igrišče Slavije, gledalcev 200. Sodnik: Glažar (Ptuj). Strelci: 1:0 Škrabič (33), 2:0 Hotič (87 - 11 m).
Nafta: Limani, Bukovec (Pal), Baša, Gašević, Žalik, Drvarič, Hranilovič, Šabjan, Herceg, Zver (Ferletič), Hozjan.

Štajerska pivovarna : Beltrans 1:0 (0:0)

Maribor - Igrišče na Taboru, gledalcev 200. Sodnik: Gliha (Trebneje). Strelci: 1:0 Makragič (63).
Beltrans: Karba, Slana, Modlic (A. Osterc), Hošpel, Puklavac, Posavac, Cirkvenčič, M. Osterc, Novak (Z. Osterc), Stojko.

Tretja državna nogometna liga

Aluminij : Trgotrans 4:1 (3:0)

Kidričevo - Igrišče Aluminija, gledalcev 150. Sodnik: Jagarinec (Maribor). Strelci: 1:0 R. Hojnik (14), 2:0 R. Hojnik (35), 3:0 R. Hojnik (36), 4:0 Pavlič (60), 4:1 Baša (85).
Trgotrans Ižakovci: Maučec, Kolman, Sreš, Baša, Vučko, Poredoš, F. Smodiš, S. Smodiš, Zrim, Kerčmar (Zver), Nedelko.

Presenetljivi rezultati

Odigrane so bile pokalne nogometne tekme na območju Medobčinske nogometne zveze Murska Sobota. Doseženih je bilo nekaj presenetljivih izidov. Rezultati - Grad : Cankova 2:4, Goričanka : Rakičan 3:2, Remet-M. Sloga : Tigop 3:4, Čarda : Bogojina 4:3, Serdica : Bakovci 2:1, Vesna : Dokležovje 5:3, Emal : Gančani 0:1 in Hodoš : Puconci 1:0.

Ni bilo pravilne rešitve

Zaradi nekaterih presenetljivih nogometnih izidov v športni napovedi št. 11 naši reševalci zopet niso imeli sreče, saj nismo našli 8 pravih napovedi. Pravilna napoved je: Mura : Olimpija 2, Cosmos : Potrošnik 1, Gramatex : Medvode 1, Slavija : Nafta 1, Štajerska pivovarna : Beltrans 1, Aluminij : Trgotrans 1, Vesna : Bakovci 1, Gančani : Dokležovje 0, Čarda : Serdica 0 in Polana : Odranci 0.

ŠPORTNA NAPOVED

V športni napovedi št. 12 je naša gostja Cvetka Sreš iz Radenc, zvesta spremljevalka in privrženka beltinskega prvotigaša Potrošnika. Prognozirala je takole:

Pari	Napoved
1. POTROŠNIK : Mavrica	1
2. Optimizem : MURA	2
3. BELTRANS : Slavija	1
4. NAFTA : Gaj	1
5. Domžale : GRAMATEX	2
6. TRGOTRANS : Žalec	1
7. Dokležovje : Rakičan	1
8. Emal : Remet - M. Sloga	0
9. Mostje : Dobrovnik	2
10. Hotiza : Mladost	1

ŠPORTNA NAPOVED ŠT. 12	NAP.
1. POTROŠNIK : Mavrica	
2. Optimizem : MURA	
3. BELTRANS : Slavija	
4. NAFTA : Gaj	
5. Domžale : GRAMATEX	
6. TRGOTRANS : Žalec	
7. Dokležovje : Rakičan	
8. Emal : Remet - M. Sloga	
9. Mostje : Dobrovnik	
10. Hotiza : Mladost	

Izpolnjene lističe pošljite na uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Slovenska 41, najpozneje do sobote, 21. maja 1994. Pri žrebanju bomo upoštevali 8 pravih napovedi.

Primek in ime ter naslov

I. SNL

Olimpija	26 21 4 1 85:16 46
MURA	26 16 7 3 52:17 39
Maribor	26 14 9 3 46:19 37
Publikum	26 12 9 5 41:26 33
Gorica	26 10 9 7 36:36 29
POTROŠNIK	26 12 4 10 51:35 28
Koper	26 10 8 8 41:36 28
Živila	26 11 6 9 31:31 28
Izola	26 9 6 11 42:44 24
Rudar (V)	26 7 7 12 28:43 21
Cosmos	26 7 7 12 25:40 21
Optimizem	26 8 5 13 28:51 21
Primorje	26 7 6 13 38:45 20
Istragas	26 5 7 14 18:42 17
Mavrica	26 4 7 15 27:61 15
Krka	26 1 7 18 9:52 9

II. SNL

Gaj	26 18 5 3 54:11 41
GRAMATEX	26 17 6 3 52:23 40
Korotan	26 17 4 5 56:26 38
NAFTA	26 15 3 8 47:24 33
BELTRANS	26 13 3 10 47:31 29
Piran	26 11 7 8 33:26 29
Dravinja	26 11 5 10 38:27 27
Zagorje	26 16 6 10 41:44 26
Slavija	26 8 9 9 39:34 25
Šmartno	26 8 9 9 39:34 25
Steklar	26 8 10 33:33 24
Domžale	26 6 12 8 25:33 24
Št. pivov.	26 8 4 14 27:43 20
Rudar (T)	26 6 6 14 29:52 18
Triglav	26 1 10 15 17:64 12
Medvode	26 0 5 21 13:79 5

III. SNL - vzvod

Drava	21 14 4 3 56:19 32
Aluminij	21 13 4 4 51:25 30
Papirničar	21 9 7 5 31:17 25
Kob Ford	21 8 8 5 29:26 24
Dravograd	21 9 5 7 31:24 23
Kovinar	21 9 5 7 26:24 23
Švoboda	21 8 6 7 28:27 22
Žalec	21 7 8 6 21:23 22
Sl. Gradec	21 8 4 9 28:30 20
Impol	21 4 8 9 15:29 16
Pohorje	21 6 3 12 31:44 15
Pobrezje	21 5 5 11 24:41 15
Rače	21 6 3 12 26:47 15
TRGOTRANS	21 4 4 13 15:46 12

I. MNL MS

Rezultati - 23. kolo	
Vesna : Bakovci	2:0
Remet-M. Sloga : Bogojina	1:0 prek.
Rakičan : Tigop	0:3
Goričanka : Cankova	8:2
Grad : Emal	0:2
Gančani : Dokležovje	1:1
Čarda : Serdica	1:1

Bakovci	23 16 3 4 45:21 35
Goričanka	23 15 3 5 72:28 33
Remet-M. Sloga	23 14 5 4 52:24 33
Vesna	23 10 8 5 43:22 28
Tigop	23 11 6 6 35:27 28
Emal	23 10 3 10 30:35 23
Dokležovje	23 8 6 9 36:37 22
Serdica	23 7 8 8 31:35 22
Čarda	23 7 7 9 31:32 21
Rakičan	23 7 6 10 39:41 20
Gančani	23 5 7 11 22:45 17
Cankova	23 7 1 15 33:60 15
Bogojina	23 4 5 14 24:48 13
Grad	23 3 6 14 19:57 12

II. MNL MS

Rezultati - 20. kolo	
Puconci : Hodoš	3:1
Križevci : Apače	0:3
Bratanci : Salovci	1:2
Tešanovci : Prosenjak	0:3
Filovci : Rotunda	0:3

Puconci	18 15 1 2 43:19 31
Bratanci	18 13 1 5 57:25 27
Apače	18 12 1 5 53:24 25
Tromejnik	18 11 2 5 43:26 24
Salovci	18 10 1 8 45:33 21
Hodoš	18 9 2 7 30:26 20
Prosenjak	18 9 1 8 41:33 19
Križevci	18 5 1 12 21:40 11
Rotunda	18 3 4 11 24:47 10
Tešanovci	18 4 1 13 25:54 9
Filovci	18 1 1 16 14:69 3

I. ONL Lendava

Rezultati - 19. kolo	
Črenšovci : Mostje	4:0
Bistrica : Olimpija	3:1
Polana : Odranci	1:1
Mladost : Kobilje	4:1
Renkovci : Hotiza	5:0
Dobrovnik : Nedelica	1:1

Renkovci	19 13 3 3 34:9 29
Mladost	19 12 3 4 43:26 27
Črenšovci	19 10 5 4 30:12 25
Dobrovnik	19 7 7 5 23:22 21
Kobilje	19 7 7 5 21:21 21
Odranci	19 6 6 7 25:21 18
Mostje	19 7 3 9 20:31 17
Polana	19 4 8 7 34:34 16
Bistrica	19 5 6 8 24:30 16
Hotiza	19 7 2 10 27:34 16
Nedelica	19 4 7 8 16:27 15
Olimpija	19 1 5 13 13:43 7

II. ONL Lendava

Rezultati - 12. kolo	
Nafta B : Panonija	1:2
Zvezda : Žitkovci	1:2
Lakoš : Graničar	5:0

Panonija	11 9 1 1 35:14 19
Lakoš	11 6 2 3 29:17 14
Žitkovci	10 6 1 3 22:15 13
Nafta B	10 6 0 4 30:25 12
Zvezda	10 2 2 6 16:27 6
Kapca	10 0 5 5 17:27 5
Graničar	10 0 3 7 14:38 3

NOGOMETNI KOMENTAR

Mura v finalu pokala z Mariborom

Pretekli teden je bila v Pomurju prava nogometna mrzlica. Ljubitelji nogometa so z velikim zanimanjem pričakovali dvojni spopad prvouvrščenih moštev v prvi državni nogometni ligi Olimpije in Mure, najprej v pokalu, nato pa še v prvenstvu.

Okrog 10.000 ljubiteljev nogometa si je ogledalo obe tekmi v sobotški Fazaneriji.

Na svoj račun so gledalci prišli predvsem na prvem, pokalnem srečanju, ko je Mura v polfinalu drugič premagala državnega prvaka Olimpijo (v Ljubljani z 2:1, v Murski Soboti z 1:0) ter se tako prvič uvrstila v finale pokala Nogometne zveze Slovenije. Ta uspeh so ljubitelji nogometa v naši pokrajini sprejeli z velikim veseljem in radostjo. Nekateri med njimi pa so bili razočarani na drugem, prvenstvenem srečanju, ko je Olimpija premagala Muro z 2:1. Treba pa je vendarle povedati nekaterim pristašem nogometa, da je Mura z igralci, ki jih ima, z uvrstitvijo v finale slovenskega pokala dosegla največ, kar je

bilo mogoče pričakovati. Da ima Mura premalo dobrih igralcev v primerjavi z Olimpijo, je pokazala nedeljska tekma, ko v njenem moštvu ni bilo enega najboljših igralcev Iliča, pri Olimpiji pa so zaigrali štirje spočiti igralci, ki na pokalni tekmi niso igrali: Hudarin, Zulič, Djuranovič in Topič. Oslabljeni nogometaši Potrošnika iz Beltinca so gostovali pri Cosmosu v Ljubljani in se vrnili poraženi. Ljubljancani so specialisti za igranje z boljšimi moštvji, saj v spomladanskem delu prvenstva pri Cosmosu niso zmagali niti Olimpija, Mura in Maribor Branik. Treba pa je povedati, da so Beltinčani kljub vsemu zamudili, da se iz Ljubljane vrnejo vsaj s točko, če že ne z dvema. Nesrečno prejeti zadetek na začetku tekme je nekoliko zmedel Beltinčane, ki pa so kmalu uredili svoje vrste ter si ustvarili nekaj priložnosti za gol, ki pa jih niso izkoristili. To še posebno velja za drugi polčas, ko so nekaj časa nevarno ogrožali vratarja Tahiroviča, vendar pa tik pred koncem tekme Božič

in Škaper nista izkoristila id-alnih priložnosti.

V drugoligaški konkurenci je od pomurskih ligašev zmagal Gramatex, ki je v Turnišču prebrčljivo premagal zadnje vodje. Turniščani so tekmo dobili brez posebnih težav, Dani Lebar pa je celo zgrešil enajstmetrovni. Treba pa je tudi povedati, da so gostje večji del drugega polčasa igrali z igralcem manj, ker se je poskušoval Dmrovec in niso imeli zamenjave. Neprilicovan poraz, drugega zapored, je dobila lendavska Nafta. Tokrat je premagala Slavija v Ljubljani. S tem so si Lendavčani vsaj že napravili možnost uvrstitve v prvo ligo. Beltrans je gostoval v Mariboru pri Štajerski varni in zamudil priložnost, da se vrne neporažen, čeprav so vsejci igrali nekoliko slabše kot v prejšnjih tekmah. V drugem polčasu pa je Z. Osterc zadel vrat-nico.

Nogometaši Trgotransa iz Kidričeve so gostovali pri drugovršenem Aluminiju v Kidričevu in po pričakovanju tekmo izgubili. Nastopili pa so tudi omleni brez napadalec Sebanja. Ižakovčani tako zaostajajo za tekme v boju za obstanek na vrhu in bodo v preostalih srečanjih morali zaigrati s polno močjo in znanjem, če bodo hoteli ob-zati status tretjeligaša.

Feri Maučec

Strelci I. SNL

21 golov:	Škaper (Potrošnik)
16 golov:	Milošević (Potrošnik)
14 golov:	Gliha (Mura)
11 golov:	Belec (Mura)
6 golov:	Cener (Potrošnik)
5 golov:	Džafič (Potrošnik)
4 gole:	Ilič (Mura), Kosič (Potrošnik) Bakula (Mura)
3 gole:	Emeršič (Mura)
2 gola:	Gutalj (Mura), Baranja (Potrošnik) Brezič (Mura)
1 gol:	Cifer (Mura), Krančič (Mura), Baranja (Mura), Kokol (Mura), Jermnais (Mura), Suhov (Mura), Nejman (Potrošnik), Božič (Potrošnik), Šarkezi (Potrošnik)

Pokal NZS

Nogometno slavlje v Soboti

Pred rekordnim številom gledalcev, bilo jih je okrog 5.500, je bila na stadionu Mure v Murski Soboti povratna polfinalna tekma za pokal Nogometne zveze Slovenije med državnim prvacom SCT Olimpijo in domačo Muro. Prvo tekmo v Ljubljani so dobili Sobočani z 2:1 in so imeli določeno prednost, saj bi morali gostje zmagati z dvema goloma razlike oziroma doseči zmago vsaj s tremi goli. Priložnosti Sobočani niso izpustili iz rok, saj so ob bučnem navijanju gledalcev zmagali z 1:0. Edini gol na tekmi je dosegel Gliha v drugem polčasu. Tako se je Mura proti vrhu v finale pokala Nogometne zveze Slovenije, kar je doslej največji uspeh v finalu pokala Krko Novoterm iz Novega mesta. Zreb Sobočani v polfinalu premagal Maribor Branik, ki je bil naklonjen, saj bo prva tekma med Muro in Mariborom Branikom v Murski Soboti v sredo, 8. junija, povratna pa 15. junija v Mariboru. Z uvrstitvijo v finale si je Mura že zagotovila udeležbo na evropskem pokalnem tekmovanju.

Gramatex in Odranci

Odigrani sta bili polfinalni pokalni nogometni tekmi na območju Občinske nogometne zveze Lendava. Rezultata - Nafta : Gramatex 1:3 in Odranci : Hotiza 5:2. V tekmi za naslov občinskega pokalnega prvaka bosta sodelovala lanska finalista: RCS Gramatex iz Turnišča in Odranci (F.B.).

Teniški klub Murska Sobota

Tri nova teniška igrišča

Teniški klub Murska Sobota, ki je deluje osmo leto, je leta 1987 pri Fazaneriji v Murski Soboti zgradil pet novih teniških igrišč, zatem pa še klubske prostore ter tako ustvaril možnosti za načrtno in nemo-teno delo. Doslej so se Sobočani uveljavili na rekreacijskem in tekmovalnem področju. Teniški klub Murska Sobota je bil tudi organizator nekaterih pomembnih tekmo-vanj. Tako je lani prvič organiziral ženski profesionalni turnir iz serije satelitskih turnirjev z nagradnim skladom 10.000 dolarjev. Prav tako so v Murski Soboti organizirali turnirje za dečke in deklice za pokal Cocte, odprto prvenstvo Slovenije za dečke in deklice do 12 let ter

turnirje veteranov, ki štejejo za prvenstvo Slovenije. Ekipe Teniškega kluba Murska Sobota pa tudi sodeluje v tretji slovenski ligi, nekaj časa pa so tudi sodelovali v ligi veteranov. V klubu, ki ga že tretje leto uspešno vodi Dušan Lanšček, si zelo prizadevajo, da bi v prihodnje organizirali več zahtevnejših turnirjev. Pogoj zato pa je 8 teniških igrišč, od katerih mora imeti eno tudi tribuno. Zato so letos začeli graditi še tri nova teniška igrišča s tribuno, da bi tako izpolnili pogoje za organizacijo državnih in mednarodnih tekmo-vanj. Naložba bo znašala okrog 15 milijonov SIT. Nekaj sredstev so zbrali v klubu, nekaj denarja je prima-

knila sobotška občina, večino pa so zagotovili z najetjem posojila pri Ljubljanski banki - Pomurski banki v Murski Soboti. V klubu se pripravi, da bo odplačevanje po-zavedajo, da bo odplačevanje po-sojila veliko breme, vendar so pri-prani, da bodo z zavzetimi delavci ki so ga pokazali že doslej, uspešni pripeljati do konca. Pred-vidajo, da bodo nova igrišča s tri-buno naredili že 28. maja, kar je zel-kratek čas. Nove objekte bodo pre-dali namenu 18. junija, ko bodo organizirali tradicionalni klubskega turnir s piknikom. S tem bodo kon-čali gradnjo teniškega centra v Murski Soboti. Teniški klub Murska Sobota je letos tudi organi-ziral teniško šolo, ki jo obiskujejo otroci od 6. leta. V šolo so splo-otroci od 6. leta, ki si tako pridobi-otrok 50 otrok, ki si tako pridobi-otrok 50 otrok, ki si tako pridobi-otrok 50 otrok, ki si tako pridobi-

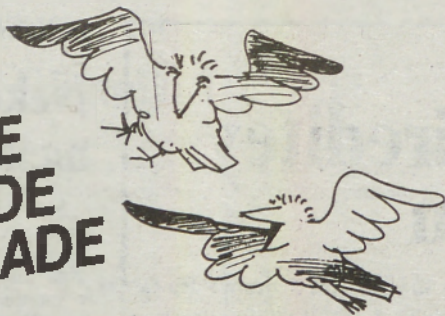

Gradnja novih teniških igrišč in tribune v Murski Soboti.

Fotografija: N. Juhnov

Feri Maučec

VRANIADÉ VRANIADÉ VRANIADÉ VRANIADÉ VRANIADÉ

Volilni barometer

- Praviš, da ne bo predčasnih volitev?
- Ne bo jih, ne bo... Saj potem ne bi pripravljali novega zakona o zniževanju pokojnin!

Sposojeno

Turistično društvo Ljutomer je ob pustu 1966. in 1967. izdalo humori-
stično-satirčni list MARULEK.

Smehov Nacek je zgodaj, še v temi, strigal svojo kobilo Čargo. Pa ga je
kobilica ritnila v nogo in Nacek je zavpil »Zefa, čuješ, kobilica me je brcnola.
Prinesi luč, kan vida, če me je trufila!«

(1966)

Ob denarni reformi

Franček: »Koliko pa si te star?«
Mihol: »Šestdeset mi jih bo!«
Franček: »Starih ali novih?«

(1966)

Bahirov Tunek v apoteki

Bahirovemu Tuneku sta zboleli žena in krava. Odšel je v ljutomersko
apoteko po zdravila: »Bi lepo prosa, ka mi nete receptisov zamenjali, ka je
to moja najboljša krava...«

(1967)

V Križevcih imajo svoj dom lovci, zgradili ga bodo še čebelarji in
avtomobilisti. Sedaj je slišati, da bi Križevci lahko prišli v poštev za novi
sedež OZN-a. Zato naj bi vsi, ki še niso začeli graditi kakšnega doma,
malo počakali, da bi gradili skupaj z OZN, in to brez krajevnega samopri-
spevka!

(1967)

Mi imamo, vi pa ne...

V gostilni Pri skrhanem vrčku sta se pred dnevi sprla državljana iz dveh
predvidenih novih občin. Naš reporter je »ujel« na magnetofon tole:
- V naši občini bomo imeli štiri odlagališča za odpadke, v vaši pa samo
eno...

- Pa ne boste imeli niti toliko denarja, da bi vsaj eno pošteno uredili...
- Mi imamo mesnico...
- Mi pa sedem trgovin...
- Kaj pa naših osem gostiln... Ja, ja, pri vas imate tudi zapore...
- Pri nas je banka, pa je zdravstvena postaja...
- Kaj pa naši trije živinozdravniki...
- Da boste hodili k njim po recepte, če vas bo kaj bolelo...
- Imamo lekarno in zobno ambulanto. Vam pa bo zobe kovač popravl-
jal, pa še tistega nimate, da bi bil kaj vreden...
- V naši občini bo zadruga, vi pa ste svojo zapravili...
- Imamo pa več zaposlenih...
- Samo kako dolgo še...
- Imamo tri dvorane...
- Pa vse tri kar precej razdrapane... In seveda nič denarja...
- Od vas si že ne bomo sposojali...
- Vam tudi ne bi posodili. Imamo pa toliko, da bomo lahko vse stroške
pokrili sami...

Nam bo pa razliko država dala...
Od naših davkov, ne? Vam bo en d... dala...
Zelo glasna sta potem možakarja odšla iz gostilne, od plot in ograje pa
je bilo potem slišati nekakšno škripanje, lomstenje in nenavadno šume-
nje.

DOKLEŽOVJE - Na po-
družnični osnovni šoli
v Dokležovju so ob letošnjem
tednu Rdečega križa pripravili
minuli petek dan dejavnosti
RK. S svojimi učiteljicami so se
učenci pogovarjali o različnih
dejavnostih in aktivnostih Rde-
čega križa, za prvošolčke so
pripravili sprejem v RK, pa še
gosta, predsednika Občinske
organizacije RK M. Sobota, so
imeli med seboj. Ob tem so se
odločili, da bodo kmalu v svojo
sredo povabili tudi begunčke iz
BiH, ki obiskujejo svojo šolo
v Murski Soboti. fm

IŽAKOVCI - Krajevna
organizacija Rdečega
križa v krajevni skupnosti Iža-
kovci, kjer vsako leto za krvo-
dajalsko akcijo zberejo prek
100 darovalcev te dragocene
življenjske tekočine, je ob
koncu preteklega tedna organi-
zirala tradicionalni izlet za
svoje člane. Tako so si ogledali
gornji grad grofov Celjskih
v Celju, naravni park Savinjski
gaj v Mozirju, Logarsko dolino
(vse do slapa Rinke) ter mesto
Slovenj Gradec. fm

Vsak četrtek Vestnik

Gornja Radgona

V radgonski občini je 3.415 upokojencev, toda le 2.860 jih je
včlanjeno v društva upokojencev, ki so sicer v Gornji Radgoni,
Radenci, Negovi in pri Vidmu ob Ščavnici. V društvih ugotav-
ljajo, da imajo predvsem starejše člane, medtem ko se mlajši
upokojenci držijo bolj postrani. Pa tudi oni, ki prejemale neko-
liko boljše »penzije«, niso ravno številni člani društev. Ve kdo,
zakaj je temu tako? (F. Kl.)

Murska Sobota

V zvezi združenj borcev so pripravili gradivo za monografijo
Pokrajina med Muro in Rabo - Prekmurska četa, v kateri bodo
opisani vsi dogodki od 1941. leta do konca vojne. Založila jo bo
Enotnost iz Ljubljane, izšla pa bo v nakladi 1.000 izvodov. Izdajo
je podprlo več podjetij, denimo Mura s tolarsko protivednostjo
tisoč mark. (J. Ž.)

Negova

Kar 55 članov upokojenskega društva se je z avtobusom pope-
ljalo na enodnevni izlet k Negovskemu jezeru, nakar pa jih je pot
vodila do turistične kmetije v Cogetincih. Ustavili so se tudi

Pretekli teden so v Murski Soboti krstili prvi toplozračni balon
Aerokluba Murska Sobota. Krst je skupaj z botri (Zavarovalnica
Triglav, Mura, LB - Pomurska banka ter Roto in Inoks) opravil prvi
slovenski balonar Avi Slavko Šorn.

Fotografija: N. Juhnov

v počitniški hišici mesarja Stajnka, ki je postregel z domačimi
dobrotami in lastno kapljico. Tudi upokojenka Lojza Klevec ni
skoparila z vinom. No, prijalo je tudi kosilo pri Firbasovih. Išlo
je pripravil Janez Kramberger in za ves trud so mu upokojenci
hvaležni. (L. Kr.)

Rakičan

Na srednji kmetijski šoli v Rakičanu, kjer bodo v novem
šolskem letu vpisali mlade v programe za izobraževanje poklicev
kmetijski tehnik, poljedelec-živinorejec in kmetijski delavec, si
tako učitelji kot učenci močno želijo, da bi povečali obseg njihove
premallo, kajti veliko imajo (in še več bi radi) poskusništva, torej
poskusnih nasadov in sejaj. Radi bi imeli kar 100 hektarjev
zemlje, ki je bila 1948. leta šoli odvzeta. (G. G.)

Ižakovci

Predvsem z denarjem, zbranim s krajevnim samoprispevom,
so v Ižakovcih zgradili tri avtobusna postajališča. Razvoj pa
seveda ne bo zastal, kajti z vso vnemo se pripravljajo na avtobus-
ske »bčraške« dneve, ki bodo prav gotovo navrgli nekaj denarja
za nadaljnji napredek kraja. (J. Ž.)

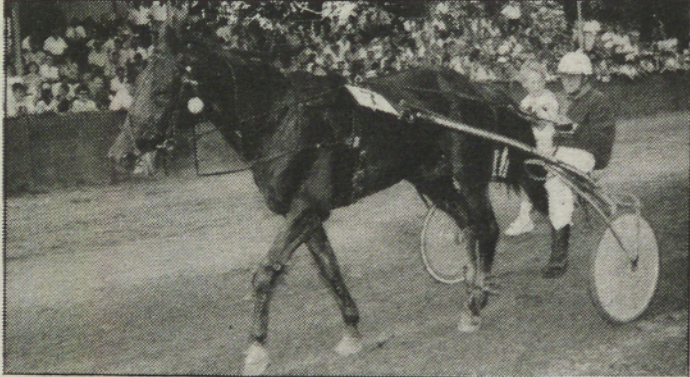
Feri Maučec

120 KONJSKEGA ŠPORTA LET V LJUTOMERU

Marko Slavič - srebrna medalja na EP

Leto 1991, ko smo postali
samostojna Slovenija, je bilo za
kasaški šport zelo pomembno.
Marko Slavič mlajši iz Ključa-
rovec, ki je uspešno nadaljeval
pot svojega očeta Marka in Sla-
vičevih nasploh, saj je do tega
trenutka 157-krat zmagal,
z Dueno MS na jugoslovans-
kem kasaškem derbiju, z Di-
mitrijo MS pa na jugoslovans-
kem kasaškem maratonu, je
prvič predstavljal Slovenijo na
evropskem kasaškem prven-
stvu voznikov amaterjev, čla-
nov mednarodne organizacije
FEGAT na Finskem. Na
evropsko prvenstvo je pripoto-
val brez tekmovalnega dresa,
saj pod jugoslovansko zastavo
ni hotel tekmovati, in je bilo
mašo upanja, da bo sploh lahko
nastopil. Toda njegovi vztraj-
nosti in spremstvu gre zasluga,
da so namesto jugoslovanske
zastave izobesili mednarodno
zastavo FEGAT-a, saj sloven-
ske niso imele. Marko pa si je
v Helsinkih kupil tekmovalni
dres, ki je bil podoben sloven-
skemu z belo, modro in rdečo
barvo. Žreb je odločil, da je
Marko na prvi dirki tekmoval
s sedemletno kobilo Corelian
Sweetheart, ki še nikoli ni zma-

Marko Slavič mlajši iz Ključarovec. Marko uspešno nadaljuje
kasaški šport, ki ima v družini dolgoletno tradicijo. Bil je prvi
tekmovalnik, ki je samostojno Slovenijo zastopal na evropskem
kasaškem prvenstvu voznikov amaterjev na Finskem, kjer je dobil
srebrno kolajno. Marko, ki je uspešno tekmoval na domačih in
tujih hipodromih, je doslej dosegel okrog 165 zmag. Tolikokrat ni
zmagal nobeden voznik v Sloveniji. Na fotografiji: Marko Slavič
mlajši s sinom Markcem in Charlijem Somolijem leta 1993 na
dirki v Gornji Radgoni.

gala. To se je prvič zgodilo po
mojstrski vožnji Marka Sla-
viča, s čimer si je zagotovil eno
od prvih treh mest. Ob nepo-
pisnem veselju in velikem pri-
čakanju je Marko nadaljeval
tekmovalje z neznanimi ka-
sači, skupno zbral 21 točk in
zasedel drugo mesto ter sre-
brno kolajno. Tako je Marko
Slavič mlajši iz Ključarovec pri-
nesel prvo mednarodno lovo-

riko mladi in samostojni Slove-
niji. Ta pa je tudi najdragoce-
nejša v vitrini družine Slavič-iz
Ključarovec. Po tem velikem
uspehu so Marku Slaviču mlaj-
šemu pripravili v Ljutomeru
priskrben sprejem, dvakrat naj-
boljšemu slovensku vozniku pa
je predsednik Konjeniške
zveze Slovenije Mirko Mirtič
izročil plaketo zveze, predse-
dnik Konjeniškega kluba Ljuto-

mer Janez Kuhar pa umetniško
sliko akademske slikarke Dore
Plestenjak iz Škofje Loke.

Prvi slovenski derbi dobila Letja (Milan Kukolj)

V samostojni Sloveniji smo
leta 1991 tudi prvič organizirali
slovenski kasaški derbi. To na-
logo je Konjeniška zveza Slo-
venije, zaupala Konjeniskemu
klubu Ljutomer kot najbolj-
šemu slovenskemu klubu.
Derbi je bil na hipodromu
v Gornji Radgoni pred okrog
4.000 gledalci. Dirka je bila
zelo razburljiva, saj se na
koncu ni vedelo, kdo je zmago-
valec. V ciljno črto sta namreč
hkrati pripeljala Milan Kukolj
z Letjo in Mirko Hanžekovič
s Ford Lindyjem. Šele vide-
oposnetek je odločil, da je
zmagovalec prvega sloven-
skega kasaškega derbija Letja
z Milanom Kukoljem, kar je bil
v njegovi desetletni karieri naj-
večji uspeh. Letja je dosegla
kilometrski čas 1.24,8, že pred
tem pa je dosegla nekaj odlič-
nih uvrstitev. Na prvenstvu Ju-
goslavije za dveletnike je bila
druga, za triletnike pa tretja.
Drugo mesto na prvem sloven-
skem kasaškem derbiju je tako
pripadlo Ford Lindyju z Mir-
kom Hanžekovičem, Venka III

Janko Slavič iz Gornje Ra-
dgone. Predsedniško funkcijo so
mu Ljutomerčani zaupali leta
1992 zaradi njegovega velikega
prispevka, ki ga je v zadnjih
letih dal pri organizaciji konj-
skih dirk ob Kmetijsko-živil-
skem sejmu v Gornji Radgoni.
Janko uspešno vodi klub
k praznovanju visokega jubile-
ja - 120-letnice. Poleg njega
pa imata tudi veliko zasluga, da
so se ohranile konjske dirke
v Gornji Radgoni, še nekdanji
direktor sejma Ivan Kovač in
direktor ŽVZ-ja Murska So-
bota dr. Lojze Slavič. Slednji
klub znanemu priimku Slavič,
ki je pojem v kasaškem športu
na Murskem polju, v svojem
rodovniku nima prednikov
v kasaškem športu.

(Mihorič) pa je bila četrta.
Z dirk v Gornji Radgoni velja
omeniti še zmago Fite z Jože-

tom Seršenom z novim rek-
dom gornjeradgonske sta-
1.17,7. V tem času je ljubiteljski
kasaškega športa nadaljeval
Marko Slavič mlajši z Dinamo
tom Lobellom, ki je zmagoval
med najhitrejšimi kasači. Med
drugim je na dirki v Ljutomeru
postavil nov državni rekord
s kilometrskim časom 1.15,3
(do tedaj je imel rekord Fita
Avia s kilometrskim časom
1.15,7). Marko Slavič mlajši je
z Dynamitom Lobellom ame-
riškim žrebcom, postavil tudi
nov rekord ljutomerske sta-
s kilometrskim časom 1.15,0
ki je bil izenačen jugoslovanski
rekord. Ljutomerski kasači na
bili uspešni tudi na dirki na
Brdu pri Kranju, kjer je
v osrednji dirki zmagaša Fita
z Jožetom Seršenom pred-
Letjo in Milanom Kukoljem.
Na konjskih dirkah v Ljuto-
meru pa so program tekmoval-
nja popestrile tudi dvovprege,
kjer je zmagal Branko Puhar iz
Veržetja z Rebeko in Ljuto-
Ljutomerski kasači so v letu
1991 77-krat zmagali. Naj-
spešnejša tekmovalca sta bila
Milan Kukolj iz Krapja z Letjo,
ki je zmagal štirikrat, in Jože
Seršen iz Veržetja s Fito, ki je
dobila največ nagrad.

(Nadaljevanje)

Ekološki svetovalec

I. Napočil je čas za učinkovito ukrepanje

Problematika okrog onesnaževanja, posrednega in neposrednega, je postala nadvse resna in zaradi vse pogostejšega pojavljanja že znanih, pa tudi zaradi še neznanih oblik bolezni tudi nadvse realna. Gore odpadkov, ki jih kupujemo, proizvajamo in delno tudi konzumiramo, postajajo z vsakim dnem večje. Del odpadkov, ki jih živa bitja zopet zaužijemo z umazano vodo, onesnažujejo, kar je tudi zopet zaželeno v zemlji in potem tudi s hrano, so nadvse čisti primer za sklenjen tok kroženja snovi v naravi. Tako se na mestu, kjer tiči dejanski vzrok onesnaževanja, odpadki tudi odlagajo – v človeku in v njegovi okolici. Božja/naravna pravičnost je torej popolna, človeški napuh pa se še naprej baha s svojo samodestrukcijskosti.

Ako se nečete kar tako sprijazniti ne z Nostradamusovimi napovedmi niti z nauki iz Janezove Apokalipse, če vam preprosto o koncu sveta »tam nekje okrog leta 2000«, ki jih širijo lažni preroki verskih sekt in ezoteričnih društev, kljub »prepričljivosti« dokazov še niste vzeli volje do življenja, potem je napočil čas za ukrepanje. In to za učinkovito ukrepanje!

Začnimo pri sebi. Vprašajmo se o svoji vlogi človeka potrošnika.

Obisk v veletrgovini

Danes ima že vsako živilo, vsak material, vsak izdelek

svojo embalažo. V pisano in, če le gre, svetlečo se plastiko različne vrste in kakovosti zaviti, vtaknjen, nasajen ali vlit izdelek, ki mu daje videz predvsem embalaža; vse to so smeti, ki se jim večinoma lahko izognemo že ob nakupu.

Pri naših sosedih Avstrijcih proizvede – in tudi prodaja – industrija embalažnega materiala letno za 20 milijard avstrijskih šilingov (slabe 3 milijarde DEM) najrazličnejšega odpadka te vrste. Kar 50 odstotkov gospodinjstvih odpadkov je embalažnih. Marketinški oddelek ekonomske znanosti spremlja izdelke od proizvodnje do pro-

daje. Naprej pa več ne. Skrbi samo za nastajanje novih, če le gre čim bolj nepotrebnih in hitro kvarljivih izdelkov, jih opremi z privlačnimi nalepkami, s privlačno cenovno politiko ter jih postavi na prodajni pult tam, kjer obstaja največ možnosti, da je kupci ne sprejmemo, ponudba pa si še enkrat ustvari ustrezno povpraševanje.

Ja, ja, tako je to; trgovci so z vsemi žvabami namazani fantje in dekleta. Pa še denar imajo.

Kakšne so torej možnosti, ki jih imata zavestna in okolju prijazna potrošnika in potrošnica?

Nekaj nasvetov za bolj »kritično obnašanje« pri nakupih:

- Izogibajmo se nakupovanju vrečk neposredno ob nakupu, čeprav niso iz plastike, temveč iz papirja. Čeprav ali platnena vreča iz naravnih in obnovljivih materialov preprečuje dodatno širjenje deponij za odpadke, nam prihrani denar ter poveča užitek pri na-

kupu. Vrečke so na zunanje vse enake, cekarji pa nosijo osebno noto izdelovalca, s katero se zlahka identificiramo. »Mislim, torej imam svoj cekar«.

- Odločimo se za izdelke, ki so naprodaj brez embalaže. Bonbone, sladkor, moko in celo tako zelo občutljivo živilo, kot je mleko, lahko že proizvajalec, pa tudi trgovec ponudita »na količino«.

- Uporabljajmo prodajne sisteme, kjer izdelovalec daje možnost večkratne uporabe embalaže ali za nakup dopušča celo možnost uporabe lastne embalaže (mleko, pralni pršek in druga čistila, kozmetični izdelki...). »Tudi v trgovino s kanglico po mleko.« naj se glasi slogan.

- Pri nakupu kmetijskih proizvodov podpirajmo »prodajo s kmečkega dvorišča« v domačem kraju ali okolici. Gre za jajca »veselih kokoši«, za mleko, ki »vonja po svežem« in pravkar pobrano, svežo zelenjavo z vrta.

- Pred vsakim nakupom si pripravimo nakupovalni listič

s seznamom stvari, ki jih potrebujemo. Ne dajmo se zapeljati mojstrom tržnih zvijač; njihova moč je predvsem v lesku zunanjosti in ne v vsebini izdelka, ki ga tako ali tako ni na našem nakupovalnem lističu!

Ločevanje odpadkov

Najprej zbiranje, nato ločevanje in potem še recikliranje odpadnih materialov je vrstni red, ki naj bi potešil vest še tako zahtevnega in okolju prijaznega potrošnika. Vendar ni tako. Tudi znanost »odrešiteljev planeta«, kot ekološko gibanje s posmehom imenujejo nekateri predstavniki interesnih skupin izdelovalcev ekološko oporečnih proizvodov, se namreč razvija. Možnost recikliranja najrazličnejših vrst embalaže, o čemer nas danes prepričujejo že napisi na večini iznajdb domiselnih marketinških laboratorijev, tako več ne zadostuje. Pri nakupu vsakega izdelka bodimo pozorni predvsem na trajnost in možnost večkratne uporabe njegove embalaže.

Tudi reciklaža pozna svoje meje, ki jih zahtujejo predvsem stopnja tehnološkega razvoja ter zakoni termodinamike. Steklo je zaenkrat edini material, kjer je sedanja tehnika in tehnologija sposobna doseči raven popolne reciklaže. To pomeni, da je kakovost stekla steklenice za mleko, ki je šla skozi proces reciklaže na koncu enaka tisti, ki smo jo vzeli s police v trgovini.

Pri vseh drugih materialih, tudi pri papirju, so izgube kakovosti tolikšne, da je mogoča samo proizvodnja manj kakovostnih izdelkov iste vrste (recimo recikliran straniščni papir), materialov, ki nimajo več nobene podobnosti s prvotno uporabo (gradnja zvočnih in svetlobnih zidov na avtocestah, ki so iz recikliranih jogurtovih lončkov), ali pa rabi reciklaža zgolj za izdelavo materialov, ki v končni fazi – sicer lepo zloženi – končajo na deponijah. Odgovora – niti približnega – na vprašanje, kam sicer recikliranim, a nezadostno kakovostnim materialom, zaenkrat še ni. Zato si je potrebno postavljati druga vprašanja in iskati odgovore druge.

Vendar velja:

- Tako steklena kot tudi katerekoli druga embalaža, ki jo lahko uporabimo več kot enkrat, ima prednost pred embalažo, ki razen »žr žr mogoče reklamne nima nobene druge funkcije in sodi v smeti. Dajmo torej prednost kokakoli in pivu v stekleni steklenici in ne tisti v aluminijasti pločevinki, ki za svojo izdelavo (aluminij) porabi ogromne količine električne energije, prispeva pa zgolj k dodatnemu širjenju deponij. Tudi plastični steklenici se poskusimo izogniti; zgodba o možnosti reciklaže takšne steklenice, zapisana na etiketi, spada pač med tiste polresnice mojstrov tržne akrobatike, ki najbolj večajo nakupe ekološko zaved(e)nih kupcev.

- Če se le da, se poskušajmo izogniti nakupu mleka in sokov v tetrapaku. Pod tem imenom običajno razumemo kartonsko (70–80%) embalažo za transport mleka in sokov od proizvajalca do porabnika, ki je od

znoraj obložena s tanko plastjo aluminija in polietilena (20–30%). Še dve leti nazaj je ta način pakiranja in prevažanja mleka veljal za ekološko sprejemljivega; embalaža naj bi bila zmožna reciklaže in v obliki kakšnega kakovostno manjvrednega materiala tudi nadaljnje uporabe. Kljub takšnim zagotovilom avstrijskega podjetja TETRAPAK pa njihova embalaža, ki je prevladujoča tudi v naših trgovinah, po mnenju avstrijskega ministrstva za okolje ne dosega standardov za popolno reciklažo. Pa tudi ponovno napolniti se je več ne da...

- Uporabljajmo čim več papirnatih in higienskih izdelkov iz 100-odstotnega rabljenega papirja.

- Na področjih, kjer uporaba 100% recikliranega papirja ni mogoča, uporabljajmo neobarvan papir. Pri izdelavi čim bolj belega papirja, ki poteka s pomočjo klorovega plina, prihaja do nastanka strupenih organskih klorovih spojin (dioksini), zelo strupenih za živa bitja. Tako se papirčarji že usmerjajo k belim postopkom, ki ne uporabljajo več klor (tako imenovano beljenje s pomočjo kisika). Na ta način obdelan papir sicer ni več tako bel, toda zaradi mehkejšega kontrasta med pisavo in papirjem zelo godi našim očem.

Nekaj nasvetov za učinkovito ukrepanje

- Poskusimo čim bolj izpolniti in razširiti svoje znanje o okolju prijaznih izdelkih. Poizvedimo kje – in ako sploh – je mogoče dobiti strokovno informacijo o »okolju prijaznem shoppingu«.

- Razširjajmo informacije in svoje znanje tudi med druge.

- Zahtevajmo od svojega trgovca, da bo v trgovini, kamor hodimo redno nakupovat, »okolju prijazen kupec« resnično kralj. Še tako visoka ekološka zavest lahko ostane zgolj zavest in pobožna želja, ki nam sicer izboljša imidž med prijatelji, vendar je potem to tudi vse, če je ne moremo nikjer tudi konkretno »materializirati«. Zato naj moj trgovec v moji trgovini čimprej ponudi takšne izdelke, ki sodijo k mojemu stilu življenja.

- Podpirajmo torej takšna prizadevanja svojega trgovca in kupujmo okolju prijazne izdelke v njegovi trgovini.

HH!

Cene sadja in zelenjave

	Tržnica Murska Sobota	Osrednja ljubljana tržnica
Jabolka	120,00	90,00
Hruške	190,00	150,00
Pomarance	130,00	100,00
Limone	160,00	110,00
Banane	180,00	140,00
Grozde	490,00	500,00
Ananas	300,00	250,00
Solata	250,00	270,00
Krompir	40,00	60,00
Paprika	450,00	580,00
Paradiznik	350,00	230,00
Kumare	300,00	200,00
Čebula	120,00	150,00
Česen	450,00	500,00
Korenje	120,00	160,00
Jajca	13,00	14,00
Oreh	1000,00	800,00

Cene rabljenih avtomobilov

Na sejem rabljenih avtomobilov pri soboškem Agroservisu so prodajali v nedeljo pripeljali 75 vozil, prodali pa 5.

Znamka avtomobila	Letnik	Prevož. km	Cena
Renault 21	1990	70.000	14.200 DEM
Golf J	1989	79.000	12.700 DEM
Citroen BX 16 TRS	1990	73.000	14.000 DEM
Alfa 1.3	1990	53.000	14.500 DEM
Škoda Favorit 135 LS	1991	40.000	8.500 DEM
Renault 5 plus	1992	26.000	900.000 SIT
Daihatsu Charade	1990	34.000	10.000 DEM
Hyundai Pony 1.3 GL	1990	51.000	11.500 DEM
Nissan Micra	1993	28.000	13.700 DEM
Citroen AX 1.4 RD	1989	76.000	10.000 DEM
Zastava 128	1988	76.000	3.500 DEM

PISMA, MNENJA, STALIŠČA...

Spoštovano uredništvo!

Zelim si opisati dogodek v blagovnici Murska Sobota – zlatarski oddelek, ki se mi je pripetil 25. aprila 1994 med 13. in 14. uro.

Ker sem za kratek čas prišla iz Avstrije domov na obisk, sem si želela pogledati malo po trgovinah. Imela sem namen kupiti prstan, zato sem zavila v Blagovnico. Vljudo sem vprašala prodajalca, če mi pokaže platino, predvsem pa prstane. Bila je tako nevljudna, da se ni niti približala razkazni zlatarici, ampak je hotela le vedeti, koliko bi naj prstan približno stal, da bi ga verjetno po tej ceni pokazala. Kako le bi naj povedala ceno, če se prstanov nisem videla. Človek se odloči za kupnjo po tem, ko si vse ogleda, saj se tako lažje odloči. Moram pripomniti, da sem takrat bila edina stranka v trgovini.

Zaradi njene neprijaznosti sem se odločila, da na tem oddelku nikoli več niso ne bom kupila in to priporočam tudi ostalim.

Sama sem po poklicu trgovka, zaposlena v Avstriji in vem kako se je pri tem obnašati do strank. Če bi jaz tako ravnala s strankami, bi že prvi dan ostala brez dela. Če ji ni za delo, naj to mesto odstopi drugemu, ki se bo trudil biti prijazen do strank in s tem se bo tudi prodaja povečala.

Prosim, da to objavite v Pomurskem vestniku.

Prosim, da od spodaj objavite samo moje iniciale P. S. Avstrija, moj celotni naslov pa naj ostane v upravi lista.

Lepo pozdravljeni!

Pasičnjek Sonja
6830 Rankweil
Churerstr. 38/1

Druge stran referendumov v Pristavi

7. aprila 1994 je Vestnik na zadnji strani objavil krajši prispevek z naslovom: Tokrat referendum uspel izpod peresa g. Jožeta Graja. Zdi se mi, da je potrebno nekatere objavljene ugotovitve dopolniti in pojasniti s stališča običajnega volilca oziroma »pogledati referendum« s strani za hrbe, da bo slika popolnejša in zapisana beseda na vpogled vsi in vsakomur.

Referendum o sprejemanju samoprispevka v KS Stročja vas ima zdaj že dveletno »godovino in za sabo marsikakšen pripetljaj, veliko izrečevaj krajanov ali vsaj demokracija. Sicer pa je težko uspeti z referendumom ali go pa sploh ni.

Vas Pristava, ki spada v KS Stročja vas, bo vsakega poznavalca ali naključnega »analitika« prepračala, da tu živijo ljudje, ki so za svoj kraj in vase dolejš veliko storili. Nikoli jim ni bilo žal ne denarja ne dela, vsaj slutiti rezultate. Sam tokrat nimam takšnega mnenja in moje mnenje nikakor ni osamljeno. In če že pride do pogovora o referendumu, sicer težko uradno kaj povem, so pa izražena z nezadovoljnostjo in godrnjanjem mnogih krajanov in celo z zahtevami po reviziji.

Ker sem se kot krajan s stalnim bivališčem in lastništvom v Pristavi udeleževal vseh javnih »operacij« pred in ob referendumu, bi narezel nekaj dejstev, ugotovitev in lastnih sklepov, ki sem jih kot prisoten slišal in doživel.

Iva lanskem zboru občanov. Če se ne motim, je bil spomladi, je bil predlagan (sprejet) sklep o krajevnem samoprispevku v znesku 1,5% od osebnih dohodkov zaposlenega dela prebivalcev in 10% za katasr- letniški zbor krajanov, ki je bil prav tako spomladi, je sprejel 2% samoprispevek od OD in 7% samoprispevek od katastrskega dohodka.

Kako je torej prišlo do (post)referendumskega 2% samoprispevka od plač zaposlenih in 14% samoprispevka od katastrskega dohodka pa je mestih in bi ga verjetno veljalo preveriti na drugih in pristojnih referendumskega dohodka, ki ga bom po volji večine današnega programa, znaša tačas 51.000,00 SIT, me to bolj spominja demokracijo. Včasih se mi zazdi, da imam ob tolikšnem samoprispevku postensko plačo.

Pročeni se jezim, ker ne morem ugotoviti, odkod se je vzel procentni znesek, ki sem ga navedel.

Drugo, o čemer bi veljalo spregovoriti, je preprosto preševanje prebivalcev – volilcev v živo, se pravi tistih, ki so na tem referendumu glasovali (tali je to storil kdo drug v njihovem oziroma »njihovem« imenu).

Uradnih, sploh pa ne poimenskimi rezultati referendumov v Pristavi mi sicer še ni uspelo izslediti v javnih občilih, pa tudi o poteku glasovanja bi lahko osebno marsikaj pripomnil, vsaj kar se tiče dobro- sprejemali glasovalce, pa o tem kdaj drugič in mogoče še s kom.

Sam ugotavljam takole: v Pristavi je v času referendumov živelo manj kot 300 prebivalcev, od tega 7 kmetov, manj kot 70 zaposlenih z oseb- nim dohodkom torej, skoraj 40 nezaposlenih, verjetno 5 obrtnikov in

skoraj 50 upokojevcov. Mimogrede, kar se tiče kmetov, ni v Svetu KS prav nobenega, tudi iz drugih krajev ne.

Mnogi zaposleni in upokojevcji so tudi lastniki zemljišč (nezaposleni nobeden) in bodo glede na referendumske rezultate plačevali dvojni samoprispevek. Glede na to, da se bo z zbranim denarjem naredilo v domači vasi bolj malo ali skoraj nič, kakor je bilo razbrati iz skromnega in nejasnega programa, ki itak ni bil nikjer predstavljen razen na plakatih dan ali dva pred referendumom in morda v Uradnem listu, me upravičeno čudi, kako je mogel referendum v Pristavi sploh uspeti.

Veliko se pogovarjam z ljudmi in mnogi so začudeni enako kot jaz in se sprašujejo, kdo je torej glasoval in izglasoval samoprispevek. Mogoče so bili prevladujoči vsi tisti, ki se referendumu osebno niso udeležili in so zanje glasovali drugi, ali pa je to storila množica nezaposlenih, ki sami ne bodo plačevali samoprispevka in so mnogi celo deležni socialne in druge pomoči, ki imajo polno pravico glasovanja (beri preglasovanja), tudi o SAMOpispevku. Čudna ironija in celo mali zaplet, kajne?

Videti je, žal, tudi tako in referendum v Pristavi ima tako tudi drugo stran.

Jasno je, da z rezultati referenduma, še bolj pa z njegovimi posledicami, ne moremo biti vsi zadovoljni.

Morda se bolj sigurno in veličastno počutijo na svojih stolčkih sedeč tisti, ki so referendum izvedli v ne vem čigavo korist. Hvala bogu, da se mandati iztečejo, »agitatorji« pa, kakor se je nekoga javno imenovalo, delujejo zasebno naprej, čeprav bi koga veljalo poimenovati s polnim imenom in uradno nastopiti.

Janko Zabota,
Pristava 6

Kocuvan ni kukal

Obveščam bralce tednika VESTNIK, kakor tudi vse avtorje teh sestavkov, da v zvezi z referendumskim območjem bodoče občine Apače nisem dal nobenega amandmana v DZ, še manj pa da bi se v Državnem zboru skliceval na kakršnokoli pritožbo KO SKD Apače. Vse to je izmišljeno. V kolikor pa imajo avtorji teh člankov (izgleda, da so se zmenili za kampanjo proti meni) kakršnokoli dokument o domnevnem amandmanu na to temo, jih prosim, da ga predložijo ali objavijo v časopisih v kolikor pa ga nimajo, pa jih prosim, da se mi opravičijo, saj so šli v tej kampanji in prej predalec.

Obveščen sem, da je KO SKD Apače naslovil pritožbo na DZ predvsem zaradi zapisnika o zboru občanov v Stogovcih, ker so bile v njem popravljene številke o izidu glasovanja. Tudi sam sem mnenja, da uradnega dokumenta ni mogoče tako popravljati, kot so si zamislile oblasne strukture v KS Apače in SO Gornja Radgona. Prav ti so glede na funkcije prvi poklicani, da skrbijo za izvajanje ustavnosti in zakonitosti tudi ob uradnih dokumentih.

Mnogi trdijo, da so se v preteklosti in ob določenih dogodkih pogosto popravljali uradni zapisniki. Skrajni čas je, da se s tem neha.

Služba za lokalno samoupravo pri Vladi RS, Komisija za lokalno samoupravo pri DZ, kakor tudi DZ je očimo pritožbo brez zadržkov akceptiral, ker je lahko tako »tehnično popravilo« zapisnika razumeti tudi kot kaznivo dejanje.

Očitno pa je, da to početje opravičujejo tudi nekateri novinarji, ki napravijo »grešnega kozla« istega, ki je napako odkril, ne pa tistega, ki jo je povzročil.

Ob koncu pa prosim vse krajan KS Stogovci in Apače, da mi takoj javijo vse primere grožnje ali pritiske na ljudi zaradi katerih naj bi tisti, ki ne bodo podpisali ali glasovali za občino Gornja Radgona, izgubili službo v Gornji Radgoni ali sredstva za primer brezposelnosti na Zavodu za zaposlovanje, da jih prijavim. Taka grožnja in prevara je protiustavna.

Vsem v dobro!

Jožef Kocuvan
poslanec v DZ

Elektrika pri nas ne dosega polovico evropske cene!

Tako sem prebral v sestavku Enomesečni obračun elektrike prinaša vrsto prednosti. To izjavo, ki je bila natisnjena na koncu članka (glej Vestnik S. maja), je podal g. Boris Kukarja vodja prevzemno-prodajne službe. Elektra v Murski Soboti. O članku vse dobro, saj nas bralce obvešča korektno, rad pa bi povedal g. Kukarji, da ga je lahko sram, da daje v časniku ljudem take izjave, da bi naj bila pri nas elektrika poceni, saj ta ne dosega niti polovico evropske cene. Jaz sem si mislil, da take norije izgovarjajo tisti na vrhu, pa vidim, da tudi mali »uslužbenci« klatijo take neumnosti. Če je že res, gotovo pa je, da pri nas cena ne dosega niti polovico evropske cene, pa je tudi res, da naše plače, pokojnine in drugi prejemki občanov, oziroma državljanov ne (prese- rajo) dosega evropskih dohodkov. Sam gospod Kukarja gotovo ne dobiva kakih pet tisoč mark plače kot jo prejema njegov kolega v Nemčiji. Zato bi bilo prav, da takih norij nikoli več ne navzežite naši ubogi raji, ki plačujejo elektriko, ki je po vašem prepoceni, ker se sami osmešuje.

Ludvik Kramberger
Gornja Radgona

20 MAJ PETEK**TV SLOVENIJA 1**

9.25 Mladi Sherlock. angl. nadaljevanka - 9.50 Skrivališče. ameriški film - 12.20 Že veste - 13.00 Poročila - 13.05 Umetniški večer - 15.50 Kam vodijo stezice - 17.00 Dnevnik - 17.10 Tok tok - 18.00 Studio Koper - 18.45 Pari, tv-igrice - 19.30 Dnevnik - 20.10 Forum - 20.30 Drugi človek. ameriški film - 22.20 Dnevnik - 22.45 Sova: Ljubezen da, ljubezen ne, amer. nanizanka; Izredno stanje. angl. nadaljevanka - 0.10 Zasebni sprejem. angleški film

Drugi program

17.20 Sova - 18.45 Učite se z nami - 19.30 Dnevnik - 20.10 Moški, ženske - 21.10 Obiski - 22.10 Nora. gledališka predstava

HTV 1

7.55 Dobro jutro - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Zlata nit, otroška serija - 12.00 Poročila - 12.15 Divja roža. serijski film - 12.40 Popolna tuja. amer. nanizanka - 13.05 Robin in sedem gangsterjev. ameriški film - 15.05 Monoplus - 15.30 Nemščina - 16.00 Poročila - 16.05 Otroška oddaja - 16.30 Alpe-Donava-Jadran - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 20.15 Naj tamburica igra - 21.15 Latinka - 22.15 Poročila - 22.20 Dobrodošli v Kotonbo - 22.50 Slika na sliko - 23.55 Pod ledeniki. islandski film

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Cosbyjev šov - 9.30 Dva v Avstriji - 10.15 Manekenka. film - 11.40 Zakladnica zemlje - 12.15 Reportaže iz tujine - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Družinske vezi - 14.00 Leteči zdravniki - 14.45 Pogledi s strani - 15.00 Otroški spored - 16.00 Vroča sled - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 Gozdarska kočja Falkenau - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Stari - 21.20 Pogledi s strani - 21.30 Romy - podelitev nagrad - 22.45 Film - 0.10 Vročji tlak. kriminalka.

TV MADŽARSKA

6.00 Jutranji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Riviera - 10.30 Dallas - 11.30 Igra - 12.00 Zvon, poročila - 12.07 Posel - 12.32 Welcome to Hungary - 13.02 Usode - 13.50 Risanke - 14.00 Madagaskar - 14.50 Izživ. serija - 15.40 Vaška TV - 16.00 Dnevnik - 16.11 Domače naloge - 16.31 O laži - 17.00 Za upokojevanje - 17.30 Teka - 17.40 Okno s prilož - 19.00 Pravljica - 19.10 Volitive - 19.30 Dnevnik - 20.15 Dallas - 21.10 Panorama - 22.12 Koncertedenski šov program - 22.40 Strah naših dni. francoski film - 0.15 Košarka, NBA-liga

2. program

12.00 Sesta. zabavni informativni magazin - 15.00 Videostrani - 15.15 S. Korösi-Csoma - 15.35 Pop rock - 16.10 Za otroke - 16.40 Človek in glasba - 17.35 Prostor je naš - 17.50 Privatizacija - 18.00 Regionalni program - 18.51 Kojak. kriminalka - 19.45 Sončna energija - 20.35 24 ur - 21.00 Dnevnik - 21.30 Da se ti bo zmešalo - 22.00 Tiplista - 22.15 Telesport - 22.35 Benvenuto Cellini. italijanska serija - 0.10 Posel.

RTL

5.30 Dobro jutro. Nemčija - 9.05 Kalifornijski klic v sili - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepenenja - 11.00 Vročja nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Springfieldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umor je njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Kdo je tukaj šef? - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Družinska topla - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Narodna glasba - 21.15 Pri goim-farju Stanglu - 21.45 Pod isto odejo - 22.15 SK-15. kriminalni magazin - 23.15 Nočni šov - 0.00 Poročila - 0.30 Ljubka sestra. film - 0.35 Noč tane - 0.45 Vse ljubim na moj ukaz. film - 0.55 Ameriški gladiatorski film.

21 MAJ SOBOTA**TV SLOVENIJA 1**

8.20 Radovedni Taček - 8.45 Risanke - 9.10 Klub klobuk - 10.00 Tok tok - 10.50 Zgodbe iz školjke - 11.45 Maja in vesoljček. slovenski film - 13.00 Poročila - 13.05 Tednik - 13.50 Moški, ženske - 15.05 Drugi človek. ameriški film - 17.00 Dnevnik - 17.10 Zaklad na južnem tečaju. angl. serija - 18.00 Studio Ljubljana - 19.10 Zrebanje 3x3 - 19.30 Dnevnik - 20.10 Utrip - 20.30 Tvarieta - 21.30 Pota slovenskega pokristjanjevanja - 22.00 Korenine slovenske lipe - 22.30 Dnevnik - 23.05 Sova: Izredno stanje. angl. nadaljevanka - 0.00 Jutri nikoli ne pride. angl. film

Drugi program

14.00 Antologija slovenske glasbe - 15.20 Sova - 16.50 Košarka NBA - 17.50 Avtomobilizem: Rally Saturnus - 18.50 Modra divjina. amer. serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 Jezdecji. angl. nadaljevanka - 21.00 Veliki zločinski procesi 20. stoletja - 21.30 Sobotna noč

HTV 1

8.55 Poročila - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Poročila - 10.35 Risanke - 11.00 Oddaja za mlade - 12.00 Poročila - 12.05 Resna glasba - 13.05 Prizma - 13.50 Narodna glasba - 14.05 Poročila - 14.10 Kapitan Stirrski. britanski mladinski film - 15.40 Hišni ljubljenci - 16.10 Beverly Hills - 17.00 Poročila - 17.05 Dokumentarna oddaja - 18.00 Televizija o televiziji - 18.30 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 20.15 Brothers In Arms. ameriški film - 21.55 Film-video-film - 22.40 Poročila - 22.45 Šport - 23.00 Slika na sliko

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Cosbyjev šov - 9.30 Šov Confetti - 9.55 Vroča sled - 10.00 Dolga tunika. film - 12.30 Halo. Avstrija - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Zadnji pešec. film - 14.35 Pogledi s strani - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 X-Large - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Magazin Alpe-Donava-Jadran - 18.30 Kornelji pomaga - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Kdor reče A - 22.05 Zlata dekleta - 22.30 Robocop II. film - 0.20 Čas v sliki.

TV MADŽARSKA

6.00 Jutranji program - 8.15 Za baptiste - 8.23 Vklopi. za otroke - 11.23 Begavčki - 12.00 Zvon - 12.05 Panorama - 13.05 Nogometni kviz - 13.55 Madžarska polpreteklost - 14.47 Misli ob binkoštih - 15.02 Pasja zvestoba. Disneyjev film - 16.45 Napoved programa - 17.10 Napisi pripovedujejo - 17.35 Loto - 17.40 Meščanski kazino - 18.30 Kolo sreče - 19.02 Štorije - 19.12 Pravljica - 19.19 Volitive - 19.30 Dnevnik - 20.09 Telesport - 20.30 Kumara. politična solata - 20.55 Kviz o Madžarski - 22.25 Minisport - 22.42 Smrt v plitvi vodi. madžarski film (1993).

2. program

6.30 Sončnica - 8.00 Za Rome - 8.25 Narodnostne oddaje - 11.00 Košarka - 13.00 Familija. pon. - 13.35 Obrambni dan - 14.15 Zabavno-glasbene novice - 14.40 Čudovite živali - 15.00 Natura magazin - 15.30 Obrambni dan - 15.55 Leto družine - 16.40 Obrambni dan - 16.55 Avtomagazin - 17.25 Za otroke: Smrkci, Novi Lassie - 18.25 Policijski dnevnik - 18.40 Razstave - 19.01 Familija. zabavna serija - 19.37 Nepričakovano potovanje - 20.35 Moda in spektakel - 21.00 Glasbeno-literarni magazin - 23.40 Leteči cirkus Montyja Pythona - 0.15 Amor, erotični šov.

RTL

5.30 Razne risanke in nadaljevanke - 9.15 Hary in Hendersonovi - 12.50 Major Dad - 13.20 Prinz iz Bel-Aira - 14.15 Moška družina: Contry klub - 14.45 Knight Rider - 15.45 Ekipa A - 16.45 Pomorski pohod DSV - 17.45 Beverly Hills - 18.45 Poročila - 19.10 Kojak - 20.15 Kukanje prepovedano. kmečka veseliga - 22.00 Poljski predstavitelj. serija - 23.45 Romy - 0.00 Noč tane - 0.45 Vse ljubim na moj ukaz. film.

22 MAJ NEDELJA**TV SLOVENIJA 1**

9.15 Živ žav - 10.05 Uporniki v službi kralja. danska nadaljevanka - 10.30 Christopher Pokora. angl. oddaja - 11.30 Obzorja duha - 12.00 Pojemo - 12.30 Modra divjina. amer. serija - 13.00 Poročila - 13.30 Pleši do zore. amer. film - 15.05 Vas bomo že kako prepričali. angl. serija - 15.55 Še se bomo srečali. angl. nadaljevanka - 17.00 Dnevnik - 17.10 Po domače - 19.15 Loto - 19.30 Dnevnik - 20.10 Zrcalo tedna - 20.30 Nedeljskih 60 - 21.30 Čudeži narave. nemška serija - 22.20 Dnevnik - 22.40 Sova: Tečaj prešustvovanja. angl. nadaljevanka; Izredno stanje. angl. nadaljevanka

Drugi program

10.20 Sova - 11.15 Karaoke. razvedrilna oddaja - 12.00 Velika glasbena izkušnja. prenos iz Japonske - 15.00 Tvarieta - 16.00 Schindler. angl. dokum. film - 17.20 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik - 20.10 Alpe-Donava-Jadran - 20.45 Meso in kri. ameriški film - 22.45 Športni pregled

HTV 1

8.05 Poročila - 8.10 Z ognjem in mečem. italijanski film - 9.55 Poročila - 10.00 Prenos maše iz Biograda - 11.05 Malavizija - 12.00 Poročila - 12.10 Kmetijski oddaja - 13.00 Narodna glasba - 13.30 Mir in dobro - 14.05 Poročila - 14.10 Zmagovalci. film za otroke - 15.00 Opera Box - 15.30 Poročila - 15.35 Družinski zabavnik - 17.10 Terror On Highway. ameriški film - 18.50 Risanke - 19.30 Dnevnik - 20.15 Sedma noč - 21.45 Poročila - 21.50 Po vrnitvi. serijski film - 22.40 Šport - 23.00 Slika na sliko

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Tisoč mojstrov - 9.15 Katoliška maša. prenos z Dunaja - 10.15 Nomadi vetra - 11.00 Tiskovna konferenca - 12.00 Tednik - 12.30 Orientacija - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Zlata dekleta - 13.35 Indijančev srec. film - 15.05 Hiša v Jeruzalemu - 15.10 Zgodba iz 1001 noči. risani film - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Montevideo - 18.00 Čas v sliki - 18.05 X-Large - 18.30 Gozdarska kočja Falkenau - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Doneča Avstrija - 21.15 Praznična družina - 22.05 Med brepenenjem in vsakdanjkom - družina na prelomu - 22.50 Vizije - 22.55 Streljajte na pianista

TV MADŽARSKA

6.45 Vaška TV - 7.30 Risanke - 7.55 Biblija - 8.03 Kje-kaj? - 8.30 Nedeljski magazin - 11.00 Bogoslužje - 12.00 Zvon - 12.07 Tv-magister - 13.50 Svaritev sveta. risani film - 15.00 Pesem doni - 15.30 Ljubkovalno - 16.00 Za reformatorje - 16.25 Disneyjeve risanke - 17.30 Magnum. ameriška kriminalka - 18.25 Kolo sreče - 19.00 Teden - 20.00 Dnevnik - 20.20 Filmski program. film meseca - 22.14 Telesport. vmes nogomet in tenis.

2. program

7.00 Tv-šop - 7.32 Dobrodošli - 8.02 Julijin program - 8.35 Računalništvo - 9.15 Za otroke - 10.00 Živi planet - 10.55 Mesec maj v gozdu - 11.30 Škrjanček - 11.50 Dokler zvonijo - 12.00 Usode - 12.40 Za kmetovalce - 13.10 Manija Barbie - 14.00 Civilna korajža - 14.25 Delta - 14.50 Ne dotikaj se prijatelja - 15.10 Edouard in njegove hčerke - 16.00 Odkodnina - 16.20 Glasba - 16.35 Pesnik Otto Orbán - 17.10 Madžarska v sedanjem času - 18.00 Regionalni program - 18.30 Deklamacija - 18.42 Za otroke - 19.00 Bach: Misa v h-molu - 21.10 Kabaret - 21.55 Minisport - 22.10 Podobe iz minulih dni - 22.25 Benvenuto Cellini. italijanska serija.

RTL

5.30 Različne risanke in nadaljevanke - 9.15 Dobro jutro. nedelja - 9.20 Alwin in svetovni popotnik - 10.15 Rešite Titanc. film - 12.40 Soutman. film - 14.45 Vsi slišijo na moj ukaz - 16.45 Sele na avtocesti gre zares. komedija - 18.45 Poročila - 19.10 Rudijev poletni šov - 20.15 Šov za 100.000 mark - 21.50 Spiegeln tv-magazin - 22.35 Prime Time - 23.00 Zlata izdaja - 23.15 V arhivima. film - 0.40 ROTOR - ubijal. film - 0.55

23 MAJ PONEDELJEK**TV SLOVENIJA 1**

11.10 Huckleberry Finn - 11.40 Znanje za znanje - 12.10 Zaklad na južnem tečaju. angl. serija - 13.00 Poročila - 13.05 Alpe-Donava-Jadran - 13.35 Športni pregled - 14.55 Obiski - 15.55 Videomoda - 16.20 Dober dan. Korška - 17.00 Dnevnik - 17.10 Radovedni Taček - 17.25 Risanke - 18.00 Studio Maribor - 18.45 ABC - ITD.. tv-igrice - 19.30 Dnevnik - 20.10 Sedma steza - 20.35 Mednarodna obzorja - 21.15 Omizje - 22.35 Dnevnik - 23.00 Sova: Grda, umazana, zabita. angl. nanizanka; Izredno stanje. angl. nadaljevanka

Drugi program

14.40 Forum. Zrcalo tedna. Utrip - 15.40 Nedeljskih 60 - 16.40 Obzorja duha - 17.10 Sova - 18.50 Avtomagazin - 19.30 Dnevnik - 20.10 Čigava je krivda. angl. drama - 21.20 Studio City - 23.05 Brane Rončel izza odra - 0.05 Kolesarska dirka Giro d' Italia

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Otroška oddaja - 12.00 Poročila - 12.15 Divja roža - 12.40 Popolna tuja - 13.05 Črno in belo. ameriški film - 14.35 Monofon - 15.30 Spoznavajmo Hrvaško - 16.00 Poročila - 16.05 Otroška oddaja - 16.30 Zdravje - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Športna oddaja - 21.10 Planetarij - 22.15 Poročila - 22.20 Hrvaška in svet - 23.00 Slika na sliko

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Binkoštni izlet. film - 10.30 Vskandanje zgodbe: Življenje bosanskih beguncev v Avstriji - 11.25 Koncert - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Naš novi brat - 14.40 Zgodbe iz 1001 noči - 16.50 Mini Čas v sliki - 17.00 Mladi Einstein. film - 18.30 Gozdarska kočja Falkenau - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Leto 1945. film - 21.45 Po 1945. letu - 22.10 Filmski festival v Cannesu - 22.40 Sanje Akira Kurosawa. film.

TV MADŽARSKA

7.00 Za otroke - 9.30 Riviera - 10.00 Disneyjeve risanke - 11.00 Baptistično bogoslužje - 12.00 Zvon, poročila - 12.10 Pesem doni - 12.30 Martinique - 13.20 Glasbeni filmi - 13.50 A. Sebestyén. portret - 14.30 Bilni Zite Szelezsky: Poročna korajžica - 16.07 Nizozemski teden - 16.40 Zunanje zadeve - 17.10 Dimenzije - 17.50 Simboli - 17.55 Za otroke - 18.30 Kolo sreče - 19.02 Za otroke - 19.24 Te Deum - 19.45 Poročila - 19.30 Abel v deželi. 1. del tv-filma - 21.01 Režiser G. Koltai - 21.55 Nevesta po pošti. amer. film - 23.27 Arhitektura - 0.07 Dnevnik BBC-ja.

2. program

7.00 Binkoštni pozdrav - 10.10 Sončna energija - 11.00 Tistout. risanka - 12.20 Skrivnost Harringtonove hiše. amer. film - 13.05 Pesem doni - 13.20 Teden - 14.15 Nizozemski teden - 14.45 Družina Donner - 14.57 Orkester. serija - 15.25 Vodni šport - 15.45 Open University - 16.10 Tečaj angleščine - 16.45 Za otroke - 17.30 Civilna korajža - 17.55 Privatizacija - 18.02 Begavčki - 18.10 Ob 400-letnici smrti B. Balassija - 18.50 Spominska drevesa - 19.00 Telesport. igre z žogo - 21.00 Nizozemski teden - 21.15 Umetnina meseca - 21.35 Naši stiki - 22.10 Elena in moški. francoski film.

RTL

5.40 Različne risanke in nadaljevanke - 10.30 Volitive zveznega predsednika - 11.25 Orion 3000. film - 12.55 Prebrisanec. komedija - 14.55 Roke proč od moje hčerke. komedija - 16.45 Volitive predsednika - 17.05 Bojovnik. film - 18.45 Poročila - 19.10 Odkodnina - 19.30 Sam s stričkom Buckom. komedija - 22.15 Šov Bennyja Hilla - 22.45 Deset pred mesecem - 23.15 Nočni šov - 0.00 Poročila - 0.30 Prijazna družina.

24 MAJ TOREK**TV SLOVENIJA 1**

10.35 Christopher Pokora. angl. oddaja - 11.25 Avtomagazin - 11.35 Čigava je krivda. angl. drama - 13.00 Poročila - 13.05 Sobotna noč - 16.20 Mostovi - 17.00 Dnevnik - 17.10 Lonček, kuhaj! - 17.20 Uporniki v službi kralja. danska nadaljevanka - 18.00 Studio Koper - 18.45 ABC - ITD - 19.30 Dnevnik - 20.10 Žarišče - 20.35 Osmi dan - 21.25 Stria srca. franc. nadaljevanka - 22.20 Dnevnik - 22.45 Sova: Zakonca Fields v Franciji. angl. nadaljevanka; Izredno stanje. angl. nadaljevanka

Drugi program

15.30 Zgodbe iz školjke - 16.20 Sedma steza - 16.40 Mednarodna obzorja - 17.20 Sova - 18.40 Prislulhimo tišini - 19.30 Dnevnik - 20.10 Družinske skrivnosti. franc. nadaljevanka - 21.00 Svet na zaslonu - 22.00 Zelena ura - 22.30 Videošpon

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.35 Otroška oddaja - 12.00 Poročila - 12.15 Divja roža - 12.40 Popolna tuja - 13.05 Jo-jo. ameriški film - 14.40 Monofon - 15.30 Spoznavajmo Hrvaško - 16.00 Poročila - 16.05 Otroška oddaja - 16.30 Morje - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara - 19.30 Dnevnik - 20.15 Z jadrnico okoli sveta - 20.45 Tv-parlament - 22.45 Poročila - 22.50 Slika na sliko

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Cosbyjev šov - 9.30 Klub za starejše - 10.15 Angleška poroka. film - 11.45 Zgodovina steklarstva - 12.00 Iz parlamenta - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Sedmi kontinent - 13.35 Družinske vezi - 14.00 Leteči zdravniki - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Me ženske - 18.30 Gozdarska kočja Falkenau - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Nemadi vetra - 21.00 Pogledi s strani - 21.20 Weissenthaler - 21.55 Posrednik. film - 23.20 Čas v sliki - 23.25 Sam proti mafiji. nanizanka.

TV MADŽARSKA

6.00 Jutranji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Riviera - 10.30 Norveški nacionalni parki - 11.30 Igra - 12.00 Zvon, poročila - 12.07 ZOOM - 12.45 Menedžment - 12.59 Vivat Benyovszky - 13.55 Dediščina. tv-film - 15.30 Zrcalo - 15.40 Vaška TV - 16.00 Dnevnik - 16.12 Televideo - 16.16 Brazilija - 16.45 Zunanje zadeve. serija - 17.14 Ženski magazin - 17.39 Za boljši jezik - 17.49 Za otroke - 18.19 Odgovarjamo na telefonske klice - 18.29 Maček v zaklju - 18.54 Katoliška kronika - 19.11 Pravljica - 19.19 Volitive - 19.30 Dnevnik - 20.15 Družinski krog - 21.10 Nizozemski teden - 22.00 Apropos - 23.00 Čas športa - 0.10 Dnevnik BBC-ja.

2. program

15.10 Videostrani - 15.25 Nacionalna zakladnica - 15.35 Književnost - 15.55 Štorije - 16.25 Kolo je vreden podeželjan? - 16.40 Za otroke - 17.05 Videoigra - 17.20 Dobrodošli - 17.50 Privatizacija - 18.00 Regionalni program - 18.45 Hotel Paradizi. serija - 19.42 Zelena točka - 20.07 Nizozemski teden - 21.00 Dnevnik - 21.29 Vse ali nič. kviz - 22.03 Policijska poročila - 22.05 Gledališki festival - 22.55 Mislec - 23.25 Iz iste celice. dokumentarni film - 23.55 Posel.

RTL

5.30 Dobro jutro. Nemčija - 9.05 Kalifornijski klic v sili - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepenenja - 11.00 Vročja nagrada - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Springfieldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umor je njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Kdo je tukaj šef? - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Narodna glasba - 21.15 Pri goim-farju Stanglu - 21.45 Pod isto odejo - 22.15 SK-15. kriminalni magazin - 23.15 Nočni šov - 0.00 Poročila - 0.30 Ljubka sestra. film - 0.35 Noč tane - 0.45 Vse ljubim na moj ukaz. film.

25 MAJ SREDA**TV SLOVENIJA 1**

9.45 Risanke - 10.10 Videošpon - 11.10 Prislulhimo tišini - 11.40 Veliki zločini in procesi - 12.05 Čudeži narave - 13.00 Poročila - 14.00 Svet na zaslonu - 15.00 Družinske skrivnosti. franc. nadaljevanka - 15.50 Istrske pripovedi - 17.00 Dnevnik - 17.10 Klub klobuk - 18.00 Studio Ljubljana - 18.45 ABC - 19.30 Dnevnik - 20.10 Žarišče - 20.35 Vas ob meji. koprodukcija ORF-TVS - 22.05 Glasbeni utrinek - 22.15 Dnevnik - 22.40 Sova: Popolna tuja. amer. nanizanka; Izredno stanje. angl. nadaljevanka

Drugi program

15.45 Omizje - 17.00 Videomoda - 17.25 Sova - 18.45 Kronika. kanadska serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 Športna sredi - 21.50 Svet poroča

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Otroška serija - 12.00 Poročila - 12.05 Poročila - 12.15 Divja roža - 12.40 Popolna tuja - 13.05 Cannonball. ameriški film - 14.40 Monoplus - 15.30 Likovni umetniki - 16.30 Informatika - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara - 19.18 Loto - 19.30 Dnevnik - 20.10 Loto

URADNE OBJAVE

URADNE OBJAVE
Skupščine občine
Murska Sobota

LETO XXX

Murska Sobota, dne 19. maja 1994

Št.: 4

Odgovorni urednik:
MARIJA MATJAŠEC

VSEBINA

13. Sklep o imenovanju volilnih komisij referendumskih območij.
14. Odredba o javni razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitve zazidalnega načrta obrtno-skladiščne cone ob Markišavski cesti v Murski Soboti.

15. Sklep o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota.

13

Na podlagi 14. člena Zakona o referendumu za ustanovitev občin (Ur. list RS, št. 5/94), 35. člena Zakona o lokalnih volitvah (Ur. list RS, št. 72/93 in 7/94) in 7. člena Odloka o pristojnostih zborov Skupščine občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 9/90 in 22/91) je Skupščina občine Murska Sobota na skupni seji zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora, dne 5. maja 1994 sprejela

SKLEP

o imenovanju volilnih komisij referendumskih območij

I.

V volilno komisijo 138. referendumskega območja za ustanovitev občine BELTINCI se imenujejo:

1. Martin GLAVAČ, 1941, Beltinci, Jugova 42 – za predsednika
2. Roman PETEK, 1963, Beltinci, Cankarjeva 17 – za namestnika
3. Srečko HORVAT, 1958, Dokležovje, Sončna 8 – za člana
4. Jože ERJAVEC, 1949, Lipovci 68 – za namestnika
5. Darinka PUCKO, 1964, Lipa 66, Turnišče – za članico
6. Ana BUGAR, 1941, Gančani 22/b – za namestnico
7. Jože FORJAN, 1940, Melinci 74 – za člana
8. Marjan ZVER, 1957, Izakovci 76 – za namestnika

Sedež volilne komisije je:

Krajevni urad Beltinci, 69231 Beltinci.

II.

V volilno komisijo 139. referendumskega območja za ustanovitev občine BODONCI se imenujejo:

1. Franc KOLARIČ, 1933, M. Sobota, Polje 12 – za predsednika
2. Danica POREDOŠ, 1951, M. Sobota, Šolsko nas. 1 – za namestnico
3. Ludvik NOVAČ, 1954, Bodonci 128 – za člana
4. Ludvik HODOŠČEK, 1953, Zenkovci 55 – za namestnika
5. Jože TURKL, 1955, Puženci 39 – za člana
6. Olga MAČEK-HORVAT, 1958, Beznovci 6 – za namestnico
7. Helena ŽIDO, 1941, Bodonci 7/a – za članico
8. Ernest ŠIFTAR, 1956, Strukovci 36 – za namestnika

Sedež volilne komisije je:

Krajevni urad Bodonci, 69265 Bodonci.

III.

V volilno komisijo 140. referendumskega območja za ustanovitev občine BOGOJINA se imenujejo:

1. Jože TIVADAR, 1950, Lipovci 71 – za predsednika
2. Karel NEMEC, 1953, Beltinci, Gregorčičeva 7/a – za namestnika
3. dr. Franc HORVAT, 1952, Ivanci 2 – za člana
4. Jožef VUGRINEC, 1945, Bogojina 135 – za članico
6. Jožef GUTMAN, 1954, Filovci 15/a – za namestnika
7. Pavel MERIČNJAK, 1959, Bukovnica 29 – za člana
8. Alojz BERDEN, 1945, Filovci 67/a – za namestnika

Sedež volilne komisije je:

Krajevni urad Bogojina, 69222 Bogojina.

IV.

V volilno komisijo 141. referendumskega območja za ustanovitev občine CANKOVA se imenujejo:

1. Karel VOGRINČIČ, 1953, Cankova 42/a – za predsednika
2. Stanislav JUG, 1968, Gornji Črnci 32 – za namestnika
3. Stanislav WOLF, 1957, Krašči 1/a – za člana
4. Branko KORNHAUSER, 1963, Topolovci 18 – za namestnika
5. Drago VOGRINČIČ, 1954, Gerlinci 111 – za člana
6. Bernarda ŽELEZEN, 1971, Domajinci 31 – za namestnico
7. Antou IVANUŠA, 1953, Korovci 17/a – za člana
8. Ljudmila MAJER-SINKO, 1963, Skakovci 53 – za namestnico

Sedež volilne komisije je:

Krajevni urad Cankova, 69261 Cankova.

V.

V volilno komisijo 142. referendumskega območja za ustanovitev občine G. PETROVCI se imenujejo:

1. Martin VINČEC, 1931, M. Sobota, Sodna 21 – za predsednika
2. Jože KORPIČ, 1956, Čepinci 147 – za namestnika
3. Jože KALAMAR, 1951, Čepinci 70 – za člana
4. Oskar PINTER, 1948, Markovci 93/a – za namestnika
5. Štefan KERČMAR, 1956, G. Petrovci 39 – za člana
6. Stanko HABJANIČ, 1958, Peskovci 6 – za namestnika
7. Aleksander ABRAHAM, 1964, Šalovci 182 – za člana
8. Karel BEDIČ, 1928, Dolenci 77 – za namestnika

Sedež volilne komisije je:

Gornji Petrovci 39, 69203 G. Petrovci.

VI.

V volilno komisijo 143. referendumskega območja za ustanovitev občine GRAD se imenujejo:

1. Alfred MATIŠ, 1934, M. Sobota, Prešernova 48 – za predsednika
2. Marija GRAH, 1942, M. Sobota, Lendavska 19 – za namestnico
3. Ivan BAUER, 1956, Grad 188/d – za člana
4. Slavica FUJS, 1962, Motovilci 60 – za namestnico
5. Angela FERKO, 1966, Vidonci 10 – za članico
6. Gabrijel SEMLER, 1959, Grad 32/a – za namestnika
7. Jožef SEVER, 1957, Radovci 8 – za člana
8. Angela KONČIČ, 1946, Vidonci 92 – za namestnico

Sedež volilne komisije je:

Krajevni urad Grad, 69264 Grad.

VII.

V volilno komisijo 144. referendumskega območja za ustanovitev občine HODOŠ se imenujejo:

1. Stanko LEBAR, 1936, M. Sobota, Ivanocijevo nas. 5 – za predsednika
2. Mira TOPLAK, 1954, Markišavci 36 – za namestnico
3. Karel ŠKODNIK, 1943, Hodoš 3 – za člana
4. Janez PEILSCHMIDT, 1956, Hodoš 48 – za namestnika
5. Franc ABRAHAM, 1961, Hodoš 15 – za člana
6. Kazimir SUKIČ, 1964, Hodoš 64 – za namestnika
7. Sandor BALAJC, 1941, Krplivnik 43 – za člana
8. Ludvik NEMEC, 1937, Krplivnik 32 – za namestnika

Sedež volilne komisije je:

Krajevna skupnost Hodoš, 69205 Hodoš.

VIII.

V volilno komisijo 145. referendumskega območja za ustanovitev občine KUZMA se imenujejo:

1. Milan BANIČ, 1940, Ob progi 73, M. Sobota – za predsednika
2. Marija PELCAR, 1969, Matjaševci 49 – za namestnico
3. Vincenc KRAMAR, 1956, Dolič 113/a – za člana
4. Jože KISILAK, 1964, Dolič 16/a – za namestnika
5. Ivan MARIČ, 1943, Kuzma 74 – za člana
6. Srečko KALAMAR, 1964, Trdkova 54 – za namestnika
7. Erika KRANJEC, 1940, Kuzma 72 – za članico
8. Slavko ŠKALIČ, 1961, G. Slaveci 16 – za namestnika

Sedež volilne komisije je:

Krajevni urad Kuzma, 69263 Kuzma.

IX.

V volilno komisijo 146. referendumskega območja za ustanovitev občine KRIŽEVCI se imenujejo:

1. Vlasta HORVAT, 1958, M. Sobota, Št. Kuzmiča 3 – za predsednico
2. Geza BACIČ, 1942, M. Sobota, Južna 12 – za namestnika
3. Karel GERGAR, 1961, Križevci 183 – za člana
4. Janez VUKANIČ, 1945, Košarovci 21 – za namestnika
5. Karel HARI, 1967, Križevci 24 – za člana
6. Geza HARI, 1955, Kukeč 28 – za namestnika
7. Ernest ČAHUK, 1952, Domanjševci 93 – za člana
8. Tivadar ŠEBOK, 1941, Domanjševci 94 – za namestnika

Sedež volilne komisije je:

Krajevni urad Križevci, 69206 Križevci.

X.

V volilno komisijo 147. referendumskega območja za ustanovitev občine MAČKOVCI se imenujejo:

1. Robert STOJKO, 1964, Sebeborci 94 – za predsednika
2. Emil VUČKIČ, 1951, Andrejci 9/a – za namestnika
3. Zdenka VIDOVIČ, 1952, Kušanovci 72 – za članico
4. Viljem ŠANTAVEC, 1961, Mačkovci 12 – za namestnika
5. Janez HORVAT, 1966, Mačkovci 22 – za člana
6. Majda KERČMAR, 1958, Otovci 6 – za namestnico
7. Dezider OBAL, 1942, Moščanci 6 – za člana
8. Viljem KOVAČ, 1960, Poznanovci 10 – za namestnika

Sedež volilne komisije je:

Krajevni urad Mačkovci, 69202 Mačkovci.

XI.

V volilno komisijo 148. referendumskega območja za ustanovitev občine MARTJANCI se imenujejo:

1. Irena NEMEŠ, 1951, Martjanci 43 – za predsednico
2. Breda LUK-CIFER, 1968, Martjanci 87 – za namestnico
3. Edvard STOJKO, 1937, Sebeborci 74 – za člana
4. Štefan GUMILAR, 1952, Andrejci 17 – za namestnika
5. Dušan GROF, 1961, Martjanci 93/h – za člana
6. Ludvik NOVAČ, 1956, Ivanovci 51 – za namestnika

7. Franc MARIČ, 1941, Noršinci 9/a - za člana
8. Franc GORNJEČ, 1957, Martjanci 97/a - za namestnika
Sedež volilne komisije je:
Krajevni urad Martjanci, 69221 Martjanci.

XII.

V volilno komisijo 149. referendumskega območja za ustanovitev občine MORAVSKE TOPLICE se imenujejo:

1. Irena FERENCEK, 1950, Tešanovci 103 - za predsednico
 2. Marjetica ŠKERGET-LOGAR, 1960, M. Sobota, St. Rozmana 4 - za namestnico
 3. Franc MAGAŠI, 1938, Moravske Toplice, Dolga ul. 13 - za člana
 4. Štefan FERENCEK, 1953, Vučja gomila 24 - za namestnika
 5. Vladimir KARDOŠ, 1931, Tešanovci 3 - za člana
 6. Jožef ŠEP, 1950, Moravske Toplice, Moravske Gorice 85 - za namestnika
 7. Janez ŠKALIČ, 1958, Selo 31/a - za člana
 8. Geza HUJS, 1946, Ratkovci 15 - za namestnika
- Sedež volilne komisije je:
Moravske Toplice, Brezje 10, 69221 Martjanci.

XIII.

V volilno komisijo 150. referendumskega območja za ustanovitev občine PERTOČA se imenujejo:

1. Irma VOLF, 1952, Mojstrska 1, M. Sobota - za predsednico
 2. Elza ČARNI, 1942, M. Sobota, Tomšičeva 16 - za namestnico
 3. Janez NEMEC, 1961, Večeslavci 38 - za člana
 4. Stanislav VUČAK, 1963, Ropoča 72 - za namestnika
 5. Franc BUNDERLA, 1950, Fikšinci 33 - za člana
 6. Jožef KOLAR, 1950, Večeslavci 36 - za namestnika
 7. Anton HAUŽAR, 1950, Pertoča 95 - za člana
 8. Branko NOVAK, 1956, Pertoča 118 - za namestnika
- Sedež volilne komisije je:
Pertoča 95, 69262 Rogašovci.

XIV.

V volilno komisijo 151. referendumskega območja za ustanovitev občine PROSENIJAKOVCI se imenujejo:

1. Ludvik RITUPER, 1949, M. Sobota, Jakobovo nas. 23 - za predsednika
 2. Radmila GROZDANIČ, 1938, M. Sobota, Vrtna 4 - za namestnico
 3. Štefan BOGDAN, 1959, Motvarjevi 58 - za člana
 4. Aleksander KOLOŠA, 1936, Pordašinci 7 - za namestnika
 5. Ladislav SABOTIN, 1954, Prosenjakovci 87 - za člana
 6. Bela HORVAT, 1943, Središče 6 - za namestnika
 7. Ludvik MIHOLIČ, 1929, Čikeška vas 13/a - za člana
 8. Angela BERDEN, 1945, Berkovci 12 - za namestnico
- Sedež volilne komisije je:
Krajevni urad Prosenjakovci, 69207 Prosenjakovci.

XV.

V volilno komisijo 152. referendumskega območja za ustanovitev občine PUČONCI se imenujejo:

1. Drago FARIČ, 1965, 1965, Gorica 64/b - za predsednika
 2. Branko PALATIN, 1964, M. Sobota, Lendavska 19/b - za namestnika
 3. Jože BANFI, 1950, Pučonci 57 - za člana
 4. Štefan SEČKO, 1953, Vaneča 33 - za namestnika
 5. Franc PODLESEK, 1956, Pečarovci 7 - za člana
 6. Štefan DERVARIC, 1949, Šalamenci 9 - za namestnika
 7. Simona HORVAT, 1975, Dolina 9 - za članico
 8. Slavka SLIVNJEK, 1961, Bokrački 14 - za namestnico
- Sedež volilne komisije je:
Krajevni urad Pučonci, 69201 Pučonci.

XVI.

V volilno komisijo 153. referendumskega območja za ustanovitev občine ROGAŠOVCI se imenujejo:

1. Anica JEREBIČ, 1942, M. Sobota, Kardoševa 6 - za predsednico
 2. Jožica KODILA-RUŽIČ, 1964, M. Sobota, Tomšičeva 6 - za namestnika
 3. Geza KISILAK, 1962, Sveti Jurij 31 - za člana
 4. Milan SKLEDAR, 1961, Sotina 26 - za namestnika
 5. Drago LANG, 1959, Nuskova 7 - za člana
 6. Franc RAJSAR, 1948, Rogašovci 39 - za namestnika
 7. Franc HAJDINIČ, 1950, Serdica 100 - za člana
 8. Janez ZAGORC, 1963, Kramarovci 22 - za namestnika
- Sedež volilne komisije je:
Krajevni urad Rogašovci, 69262 Rogašovci.

XVII.

V volilno komisijo 154. referendumskega območja za ustanovitev občine ŠULINCI se imenujejo:

1. Miran ŽILAVEC, 1955, M. Sobota, Zelena 25 - za predsednika
 2. Darja SENCUR, 1965, M. Sobota, Kajuhova 28 - za namestnico
 3. Alojz KOZAR, 1947, Martinje 14 - za člana
 4. Karel NEMEC, 1946, Šulinci 2 - za namestnika
 5. Marjan ČASAR, 1965, Ženavljje 43 - za člana
 6. Štefan BELEC, 1957, Šulinci 46 - za namestnika
 7. Aleksander BALEK, 1943, Neračnovci 66 - za člana
 8. Vlado ČASAR, 1945, Adrijanci 54 - za namestnika
- Sedež volilne komisije je:
Krajevni urad Gornji Petrovci, Šulinci 1, 69203 G. Petrovci.

XVIII.

V volilno komisijo 155. referendumskega območja za ustanovitev občine TIŠINA se imenujejo:

1. Tibor CIGUT, 1959, M. Sobota, Kardoševa 8 - za predsednika
2. Alojz GABOR, 1946, Tropovci, Križna 1 - za namestnika
3. Viktor VREČIČ, 1951, Murski Petrovci 11/b - za člana

4. Milan KAROLI, 1936, Grederovci 14 - za namestnika
5. Danica KOS, 1948, Rankovci 4 - za članico
6. Branko ŠOŠ, 1946, Vanča vas 54 - za namestnika
7. Bojan ŽUNIČ, 1950, Murski Črnci 46 - za člana
8. Alojz BRATKOVIČ, 1948, Tišina 10 - za namestnika
Sedež volilne komisije je:
Krajevni urad Tišina, 69251 Tišina.

XIX.

V volilno komisijo 156. referendumskega območja za ustanovitev občine MURSKA SOBOTA se imenujejo:

1. Bojan ŽUNIČ, 1952, M. Sobota, St. Rozmana 2 - za predsednika
 2. Tanja KORACIN-BOHAR, 1949, Rakičan, Partizanska 1 - za namestnico
 3. Rudi HORVAT, 1953, M. Sobota, Matija Gubca 13 - za člana
 4. Stefan ANTOLIN, 1934, Bačkovci, Vrtna 6 - za namestnika
 5. Alenka RATNIK, 1968, Krog, Trubarjeva 17 - za članico
 6. Marjan VLAJ, 1959, Markišavci 16/a - za namestnika
 7. Dušan BENCIK, 1958, Nemčavci 2/a - za člana
 8. Jože REČEK, 1955, Kupšinci 1/b - za namestnika
- Sedež volilne komisije je:
Dekovna skupnost krajevnih skupnosti mesta Murska Sobota, Kocljeva 4, 69000 Murska Sobota.

XX.

Ta sklep velja z dnem sprejetja.

Številka: 021-4/94-1

V Murski Soboti, dne 5. maja 1994

Predsednik
Skupščine občine Murska Sobota
Andrej GERENCER, l.r.

14

Na podlagi 37. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRŠ, št. 18/84, 37/85 in 29/86 ter Ur. list RS, št. 26/90, 18/93 in 47/93) ter 219. člena Statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 20/80, 36/81, 11/84 in 4/86), je Izvršni svet SO Murska Sobota na seji, dne 18. 4. 1994, sprejel

ODREDBO

o javni razgrnitvi osnutka sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta obrtno - skladiščne cone ob Markišavski cesti v M. Soboti

I.

Javno se razgrne osnutek sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta obrtno - skladiščne cone ob Markišavski cesti v M. Soboti, katerega je pod št. 13/89 ZN/MS-DOP, izdelal Zavod za ekonomiko in urbanizem M. Sobota.

II.

Osnutek sprememb in dopolnitev se razgrne v izložbi zgradbe SO Murska Sobota (Slovenska ulica).

Javna razgrnitev traja 30 dni od dneva objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

III.

V času javne razgrnitve lahko dajo občani, organi, organizacije in skupnosti pisne pripombe k osnutku sprememb in dopolnitev Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora občine Murska Sobota

Številka: 352-8/91-4

Murska Sobota, 18. 4. 1994

Podpredsednik
Izvršnega sveta SO Murska Sobota
Janko HALB, dipl. oec., l.r.

15

Na podlagi 14. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine M. Sobota (Ur. objave, št. 15/87) je Izvršni svet Skupščine občine M. Sobota na seji, dne 13. aprila 1994 sprejel

SKLEP

o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota.

1. člen

Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine M. Sobota v letu 1994 znaša 0,05 SIT.

2. člen

Ta sklep velja z dnem objave, uporablja pa se od 1. januarja 1994.

Številka: 466-37/94-4

Murska Sobota, dne 13. aprila 1994

Podpredsednik
Izvršnega sveta
Janko HALB, dipl. oec., l.r.

Na podlagi 81., 82., 84. in 99. člena Stanovanjskega zakona (Ur. l. RS št. 18/91) in 15. člena Pravilnika o porabi sredstev stanovanjskega sklada občine Ljutomer (Ur. l. RS št. 22/94) upravni odbor Stanovanjskega sklada občine Ljutomer objavlja

RAZPIS STANOVANJSKIH POSOJIL

STANOVANJSKEGA SKLADA OBČINE
LJUTOMER

I. RAZPISNI POGOJI

Na razpisu lahko sodelujejo le tisti prosilci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. So državljani Republike Slovenije in imajo stalno prebivališče na območju občine Ljutomer.
2. Svoje stanovanjsko vprašanje rešujejo na območju občine Ljutomer.
3. Imajo gradbeno dovoljenje, izdano v letu 1991 ali po njem za individualno gradnjo, če gre za:
 - novogradnjo,
 - nadomestno gradnjo
4. Sami ali njihovi ožji družinski člani, za katere se rešuje stanovanjsko vprašanje, niso lastniki primerne stanovanja.
5. So sami ali/in soplačniki plačilno sposobni.
6. Stanovanjskega vprašanja niso in ne razrešujejo z nakupom stanovanja po določilih stanovanjskega zakona.
7. Povprečni neto dohodek na družinskega člana ne presega dvakratne povprečne neto plače v Republiki Sloveniji za mesec februar 1994 oziroma trikratne povprečne plače na zaposlenega v Republiki Sloveniji za mesec februar, če je prosilec samska oseba.

II. VIŠINA POSOJILA IN POSOJILNI POGOJI

1. Razpoložljivih sredstev je 25.000.000 SIT.
2. Najnižji znesek posojila je 800.000,00 SIT, najvišji pa 1.500.000,00 SIT.
3. Realna obrestna mera za odobreno posojilo je 3% letno in se obračunava na stanje glavnice, ki se mesečno povečuje z indeksom rasti drobnoprodajnih cen, ki je ugotovljen za mesec pred izračunom nove anuitete ($R + 3\%$).
4. Posojilo se vrača v mesečnih obrokih.
5. Plačilna doba je največ 10 let in je odvisna od višine odobrenega posojila.
6. Kreditjemalec mora odobreno posojilo obvezno zavarovati.

III. KRITERIJI ZA OBLIKOVANJE PREDNOSTNEGA VRSTNEGA REDA ZA DODELITEV POSOJIL

Za oblikovanje prednostnega vrstnega reda za dodelitev posojil se upoštevajo kriteriji, določeni s citiranim Pravilnikom o porabi sredstev stanovanjskega sklada občine Ljutomer.

Poleg navedenih kriterijev bodo imeli prednost pri dodelitvi posojil predvsem prosilci, ki bodo v 3 letih po prejetju tega posojila spraznili občinsko stanovanje, ki ga zasedajo.

IV. NATEČAJNI POSTOPEK

Državljan, ki želi pridobiti posojilo po razpisnih pogojih, morajo poslati svoje vloge do najpozneje 4. 6. 1994 na stanovanjski referat občine Ljutomer.

Vloge oddajo prosilci na posebnem obrazcu Stanovanjskega sklada občine Ljutomer, ki ga lahko kupijo v sprejemni pisarni SO Ljutomer.

Poleg obrazca stanovanjskega sklada morajo prosilci priložiti še:

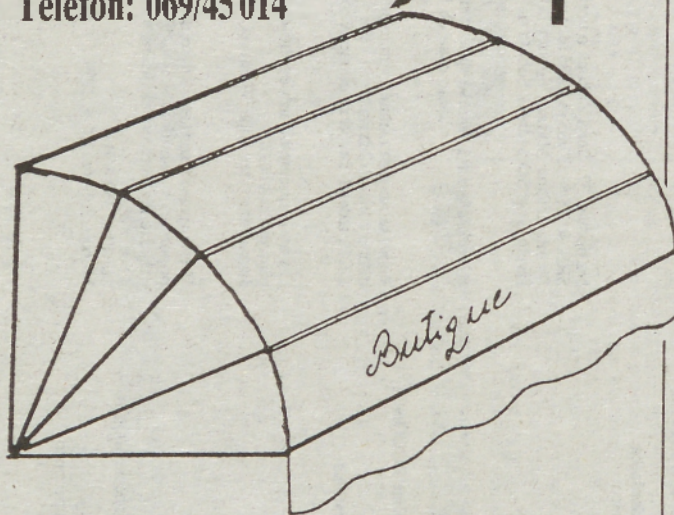
1. Dokazilo o statusu stanovanja, v katerem stalno prebivajo (kupoprodajna pogodba, darilna pogodba, sklep o dedovanju, zemljiškoknjižni izpis, ki ni starejši kot en mesec, najemna ali podnajemna pogodba).
2. Leta 1991 in kasneje izdano gradbeno dovoljenje za novogradnjo ali nadomestno gradnjo (overjena kopija).
3. Potrdilo o šolanju vzdrževanih polnoletnih otrok.
4. Sklep ali odločbo SPJZ-a o 100% telesni okvari prosilca oziroma družinskega člana.
5. Mnenje Centra za socialno delo občine Ljutomer za otroka, motenega v duševnem in telesnem razvoju ali trajno nesposobnega za delo.
6. Mnenja Centra za socialno delo občine Ljutomer za status samohranilca prosilca, ki ni starejši od enega meseca ali drugi dokazi o nepopolnosti družine.
7. Potrdilo o osebnih dohodkih prosilca in zakonskega partnerja. Sklepe o odobritvi posojil bo sprejela razpisna komisija Stanovanjskega sklada občine Ljutomer v 15 dneh po preteku roka za vložitev vlog za odobritev posojila.

Nepopolne vloge in vloge, prispele po razpisnem roku, se zavrnejo.

Če prosilec po dveh poskusih pismene vročitve ne sprejme obvestila o rešitvi svoje vloge, se šteje, da je od vloge odstopil.

KOVINOPLASTIKA

STANKO ŽIŽEK
DOLINA 4
69201 PUCONCI
Telefon: 069/45 014

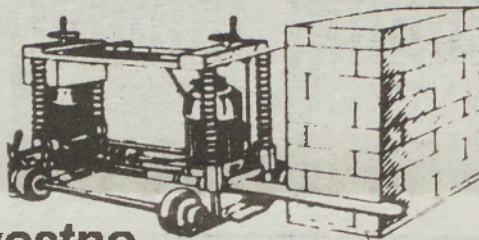

*Senčila za prijetno senco
v vročih poletnih dneh in
polepšanje vašega
gostišča ali trgovine!*

S sodobno tehniko – s strojnim rezanjem

hitro
in

kakovostno

izoliramo zidove vaše hiše, kleti in gospodarskih poslopij pred vlago.
Strokovno hidroizoliramo terasaste strehe – z domačim in uvoženim izolacijskim materialom.
Naredimo zunanjo in notranjo toplotno izolacijo objektov.

**Kakovostne storitve, ugodne cene,
5-letna garancija.**

Gradbene izolacije

HACK,

69223 Dobrovnik 244, tel./telefaks: (069) 79 166

Vestnik ob četrtkih

SHUJŠAJTE PRED POLETJEM

HUJŠAJTE S POMOČJO NARAVE 061/728-519

SLIM-TEE

NARAVNI ZELIŠČNI ČAJ

SLIM-TEE je naravni zeliščni čaj, ki pomaga pri hujšanju in ohranjanju idealne telesne teže. Omejuje vaš prebrambenik navad. Z naravnim SLIM-TEE čajem lahko hujšate na zdrav način. Zmanjšuje vam apetit, hkrati pa vam krepi organizem in ohranja več vitalnost, pozitivno in daje občutek ugodja. Pospešuje tudi delovanje prebavnega sistema in pomaga pri nespečnosti ter koncentraciji.

CENA: SAMO 590 SIT s plačano poštno

Ime in priimek:

Naslov:

Poštna št.:

Kraj:

Naročila po tel. 061/728-519 ali na naslov O'NECO, p.p. 45, 61216 Radolca

SGP POMGRAD NIZKOGRADNJE d.o.o.
MURSKA SOBOTA, Bakovska c. 33

VABI K SODELOVANJU

– več KV strojnikov težke gradbene mehanizacije

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

SGP POMGRAD – NIZKOGRADNJE, MURSKA SOBOTA, d.o.o., Bakovska 33, 69000 MURSKA SOBOTA.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 8 dneh po sprejemu sklepa.

Informacije dobite po telefonu 069/32.902.

Uspehe delimo z vami

POSEBNA PONUDBA:

AUDI 80 1.6 Limited
74 kW/100 KM, 5 prestav, katalizator
– z dodatno opremo
– že od 34.466,00 DEM – do registracije
– količine omejene
Pokličite: 81-166

POSEDI Ljutomer d.o.o.

p. e. AVTOSALON IN TRGOVINA

69240 Ljutomer, Prešernova 7

Tel./Fax: (069) 81 166

UGODEN KREDIT IN LEASING

ENKRATNI JAVNI RAZPIS

Zalasko gozdarstvo in lesna industrija, d.d. (Zalasko Erdőszi és Faipari Rt.), 8800 Nagykanizsa, Múzeum tér 6,

objavlja

v okviru decentralizirane privatizacije, sprejete s strani Državnega upravitelja premoženja, d.d. (Állami Vagyongézelési Rt.)

javni razpis

o prodaji trgovskega deleža v »ERDŐGÉP LENTI« Obrtna in storitvena, d.o.o., sedež 8960 Lenti, Táncsics u. 11, in pripadajočih predmetov delno v celoti ali oddaji v najem.

Interesente obveščamo, da je

osnovni kapital Erdőgép Lenti Kft.
last ZALAERDO RT 100%

V postopku bo prišlo do prodaje celotnega trgovskega deleža, ki je last ZALAERDO Rt., ki ga uveljavlja razpisnik v svojem imenu s pristankom AV RT (Državni upravljalec premoženja d.d.).

Na morebitna vprašanja v zvezi z razpisom daje po dogovoru podrobnejše informacije vodja oddelka – glavni inženir Béla András dré po tel. števil. 06 93 314 110 in 06 93 310 597.

Dobite lahko tudi podrobnejše razpisne pogoje, cena 5.000 Ft. Vloge na razpis je potrebno vložiti

do roka: 6. junij 1994, do 12. ure
na naslov: ZALAERDO RT Tűzkarságra
8800 Nagykanizsa,
Múzeum tér 6.

Na pisemske ovojnice napišite: »ERDŐGÉP LENTI« KFT

PONUDBA M S TEDNA

Turistično kmetijsko in trgovsko podjetje, d.o.o.

KLJUČAROVCI 19, SLO, 69242 Križevci pri Ljutomeru, tel./telefaks 069/87 887, 87 731
Ljutomer, Prešernova 40, tel. 83 020, 83 021

NEMOGOČE JE MOGOČE

KOVINOTEHNA

pri Marku Slaviču

- kmetijska mehanizacija ● rotacijske kosilnice ● obračalniki
- škroplilnice ● rezervni deli za cisterne CREINA ● kardanske gredi
- akumulatorji ● velika izbira električnega orodja ● vodovodni in
- toplovodni material ● ugodna prodaja vrtnih kosilnic ● kolesa za vso
- družino ● ves gradbeni material

NEMOGOČE JE MOGOČE, KOVINOTEHNA TUDI VAM NAJBЛИŽJA!

Kupovati

moramo znati!

Celje ** sejmsko mesto

12. POMLADANSKI OBRTNI SEJEM 94 NA CELJSKEM SEJMU OD 23. DO 29.5.

SEDEM SEJMOV NAENKRAT

✿ VSE ZA OTROKA

✿ IDEJE, INVENCije, INOVACIJE

✿ GOSTINSKA, HOTELIRSKA, TRGOVINSKA
OPREMA IN GASTRONOMIJA

✿ BIO

✿ STEKLO, KERAMIKA, PORCELAN,
UMETNOST IN POSLOVNA DARILA,
KOZMETIKA, NAKIT IN BIZUTERIJA

✿ TURIZEM, ŠPORT, PROSTI ČAS IN
BLAGO ŠIROKE POTROŠNJE

✿ INTERIER IN GRADBENIŠTVO

LJUDSKA BANKA
d.d. Celje
ZAUPANJE ZAVEŽUJE

CELJSKI SEJEM

RELAX
069 / 22-928

POTUJTE Z NAMI!
NIZOZEMSKA
5 DNI
- 25. 5.; 22. 6. od 239 DEM
PARIZ
5 DNI
- 25. 5.; 22. 6. od 289 DEM
ŠPANDA
6 DNI
- 31. 5.; 14. 6. od 249 DEM
RIM - NEAPELJ
- POMPEJI
5 DNI
- 23. 6. 269 DEM
SKANDINAVIJA
8 DNI - 18. 6. 840 DEM
MAĐARSKA
- ROMUNJA
4 DNI - 12. 6. 259 DEM
**ZAHTEVAJTE
BREZPLAČEN
KATALOG**
Lendavska 19,
Murska Sobota

RELAX
069 / 22-928

"MaJo"
računalniki "Opti"
ing. MAUKO M. s.p.
Apače 10, 69253 Apače
(069) 61-530, 69-291

tel.
069 22403

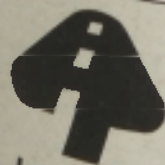
**SGP POMGRAD
VISOKOGRADNJE
d.o.o.**

SGP POMGRAD - VISOKOGRADNJE, d.o.o.,
Murska Sobota, Štefana Kovača 10, objavlja

javni razpis

za zbiranje ponudb za nakup nepremičnine

1. Dvoetažni objekt v Gornji Radgoni, Panonska ul. 1 (nekdanja zgradba Carinarnice), površine 366 m², s pripadajočo parcelo, veliko 730 m², primeren za poslovno, trgovinsko ali gostinsko dejavnost.
 2. Pri razpisu lahko sodelujejo domače fizične osebe in pravne osebe s sedežem v R Sloveniji. Pisna ponudba mora obsegati ponujeno ceno, možno plačila in jamstvo za plačilo kupnine. Rok za zbiranje ponudb je 27. 5. 1994, pisne ponudbe pa je potrebno oddati na sedež podjetja z oznako "javni razpis".
 3. Prednost pri izbiri bo imel ponudnik, ki bo ponudil višjo ceno, boljše možnosti plačila in kakovostno jamstvo. V 8 dneh po izbiri bo z izbranim ponudnikom sklenjena kupna pogodba.
- Vse informacije o ogledu in prodaji nepremičnine se dobijo po telefonu št. 069 32 740 (g. Tivold).

**cestno podjetje
murska sobota, p.o.**

Lendavska 64, 69000 MURSKA SOBOTA

razpisuje delovni mesti:

1. Vodje proizvodno-tehničnega sektorja
2. Vodje komercialnega sektorja

Kandidati za razpisani delovni mesti morajo poleg zakonskih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- K 1. - višja šola gradbene smeri
 - 4 leta delovnih izkušenj
 - K 2. - višja šola komercialne ali gradbene smeri
 - 4 leta delovnih izkušenj.
- Izbrani kandidat za posamezno delovno mesto bo imenovan za dobo štiri leta oziroma do uveljavitve statusne spremembe podjetja po Zakonu o gospodarskih družbah in Zakonu o lastninskem preoblikovanju podjetij.
- Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Cestno podjetje Murska Sobota, Lendavska 64, 69000 Murska Sobota. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

**ZA
MATERINSKI
DOM!**

Materinski dom,
Karunova 16 A,
Ljubljana,
štev. 50101-603-43533
HVALA!

Staneta Rozmana 17
69000 Murska Sobota
tel./fax: 069 32-230

**PRODAJA
MONTAŽA
SERVIS
TELEFONSKIH
NAPRAV**

Panasonic

**Avtoservis
ŠKAFAR**

Bratovci 94 tel. 069/42283

- 2 KV - mehanika osebnih vozil
- KV - trgovec za delo v avtomobilskem salonu ter prodajo rezervnih delov
- KV - avtoklepar

Prijave pošljite na navedeni naslov ali pokličite po telefonu, številka je: 42 283

**OBJAVLJAMO
PROSTA
DELOVNA
MESTA**

ERROR

LJUTOMER D.O.O. Prešernova 8, P. P. 41, 69240 LJUTOMER

TRGOVCI!

Da bi Vam bilo vodenje trgovskih evidenc enostavno, smo za Vas razvili celosten računalniški program TRGO.

TRGO vsebuje:

- avtomatski prevzem po inventuri
- obrazec TDr
- evidenca trg. storitev
- prodaja z znižano davčno stopnjo
- povratnica blaga
- evidenca plačanih davkov
- avtomatski obračun in usklajitev davkov
- saldakonti dobaviteljev in plačila Rn
- avtomatski prenos med PRIHODKE in ODHODKE (PO)
- zaščita podatkov

Cena programa TRGO je 97.000 sit, doplačilo za PO 20.000 sit.

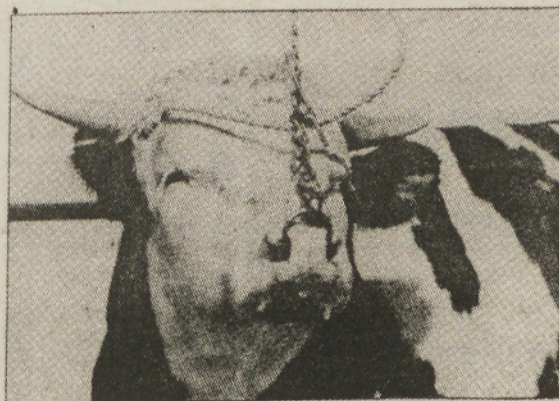
Program je enostaven za uporabo in opremljen s pisnimi navodili.

Dobavljamo in servisiramo drugo računalniško opremo. Zahtevajte informacije na naslovu: ERROR Ljutomer, d.o.o., Prešernova 8, tel. 81 876, 81 439 ali telefax 82 456 (BDS).

ŽIVINOREJSKI-VETERINARSKI ZAVOD

OSEMENJEVALNI CENTER

Štefana Kovača 40, Murska Sobota

**VABIMO VAS
na LETNI PREGLED
in OCENJEVANJE BIKOV**

OSEMENJEVALNEGA CENTRA
MURSKA SOBOTA

Pregled in ocenjevanje bikov bo v ponedeljek,
23. 5., ob 13. na ŽVZ za Pomurje.

Viljudno vabljeno!

Izbor »naj natakaraice« bo spremljal tudi tednik Vestnik. V vsaki številki vam bomo predstavili po dve, ki so ju predlagali poslušalci Murskega vala. Sklepna prireditev bo v soboškem kopališču v soboto, 9. julija.

Alis Todorovič (Pikova dama, Lipovci)

Alis Todorovič je v gostinstvo zašla po naključju. Prijateljica jo je prosila za pomoč pri strežbi in nato je ostala. Njen natakarski staž sicer ni dolg, saj kot natakaraica dela šele eno leto, ljub temu pa ji je zelo všeč in zaenkrat se ji zdi, da je to pravi poklic zanjo. Dela vsak dan, en teden v dopoldanski, drugi teden v popoldanski izmeni.

Alis Todorovič pravi, da jo disko ne zanima, čeprav je še zelo mlada in ima veliko prostega časa, rada pa posluša glasbo, hodi na sprehode s psom - škotskim ovčarjem lastnice lokala - in bere knjige.

Zdenka Madjar (Hotel Ajda, Moravske Toplice)

Zdenka Madjar pravi, da poklica, ki ga opravlja, ne bi zamenjala za nič na svetu. Rada je natakaraica in rada dela v aperitiv baru hotela Ajda. Če bi morala delati v restavraciji, bi se težko odločila, saj je odgovornost prevelika. Čeprav je v času šolanja spoznala nekaj restavracij, hotelov in gostiln, ji delo v zdravilišču Moravske Toplice ugaja.

Prostega časa nima veliko, zato ga mora izkoristiti kar najbolj racionalno. V glavnem ga preživlja v krogu družine. To, da so jo predlagali za naj... natakaraico, ji seveda godi, obenem pa zavezuje, da bo pri delu ostala takšna, kot so je gostje navajeni.

**KONKURENČNE
CENE**

**-10%
got.
popusta
za:**

- OKNA
- VRATA
- SENČILA
- mont. STENE
- prenova OKEN

JELOVICA

- brezplačen prevoz za nakup nad 70.000 SIT
- možnost obročnega odplačevanja

Škofja Loka (064) 632 270, Kranj (064) 211 232, Ljubljana (061) 185 15 00, Celje (063) 25 881, Ravne na Koroškem (0602) 20 175, Maribor (062) 102 800, Murska Sobota (069) 22 921, Novo mesto (068) 22 772, Metlika (068) 58 716, Krško (0608) 21 236, Nova Gorica (065) 23 660, Koper (066) 37 029

... Še veržejske
narcise
ne bi
zrasle
brez
nas

(to nedeljo bomo med njimi)

... in maratonci
v Radencih
bi težko
tekli
brez
nas

(prihodnjo soboto bomo med njimi)

... in še marsikaj se ne bi zgodilo,
če ne bi bilo nas ...

Murski val 94,6 MHz Sobota

V živo med vami ...

VELETRGOVINA

Potrošnik p.o.

MURSKA SOBOTA

VELETRGOVINA POTROŠNIK Murska Sobota, obvešča vse nekdanje sodelavke in sodelavce, KI SO PODJETJE ZAPUSTILI PRED UPOKOJITVIJO ALI PA SO IZ KAKRŠNIH KOLI DRUGIH RAZLOGOV ODŠLI IZ PODJETJA, da potekajo aktivnosti lastninskega preoblikovanja podjetja.

Vse nekdanje sodelavke in sodelavce, ki želijo sodelovati v procesu lastninskega preoblikovanja Veletrgovine POTROŠNIK, prosimo, da to sporočijo do 10. junija 1994 na naslov: VELETRGOVINA »POTROŠNIK«, Arh. Novaka 2, 69000 Murska Sobota.

Svojo odločitev sporočite na dopisnici in navedite svoj točen naslov z matično številko (EMŠO). Istočasno navedite tudi vrednost svojega lastninskega certifikata, ki ga želite vložiti.

GLAVNI DIREKTOR
mag. Jože KOVAČ

CERTIFIKAT ZAUPAJTE PRAVI ZIBELKI

Zaupajte vaš certifikat
KBM Infond,
družbi za upravljanje.

Donosnost in varnost Vaše naložbe
zagotavljajo dolgoletne izkušnje
in dragoceno strokovno znanje
naših ustanoviteljev.

To so:

Kreditna banka Maribor,
Zavarovalnica Maribor,
Finea in
Mariborska borzno posredniška
hiša.

Vaš certifikat boste lahko
predvidoma junija vložili
v vseh enotah
Kreditne banke Maribor
in
Zavarovalnice Maribor.

 KBM Infond

ZDENEX d.o.o.

EXPORT - IMPORT
Finančni inženiring

ODSLEJ TUDI MI V POMURJU.

Oplemenitite svoj denar po zelo ugodni obrestni meri in kratkoročno premostitvena posojila.

P. E. MURSKA SOBOTA
Arhitekta Novaka 4
Tel. - telefaks: (069) 32 848

BREJO KRAVO in brejo telico prodam. Ludvik Vrbnjak. Drakovci 18. p. Mala Nedelja. m34790

MLADIČ - KUVASZ, čistokrvni beli ovčarski pes madžarske pasme, zelo prijazen, naprodaj. Šalovci 3, tel.: 59 033, zvečer. m34448

GRAHASTE IN RJAVE JARČICE! Lahko jih naročite pri Zlatku Tibaotu. Babinci 49, tel.: 82 401. Vsaka enajsta zastoj. Dostava na dom. Cena od 230 SIT dalje. m34795

DVA KRAVI, dobri mlekarici, prodam. Alojz Vohar. Poljska 39, Bakovci. m3416

PUJSKE prodam. Franc Drvarič. Satahovci 11. m3440

PRVIČ V POMURJU! Izbrana jata 20-tedenskih rjavih jarčic isa brown - visoko produktivne, najboljše nesnice na svetu. Naročila sprejema KZ. tel.: 82 401. Dostava na dom. Cena je 650 SIT/kom. m34794

PURE IN GOSI za nadaljnjo rejo! Naročila sprejemajo po tel.: 82 838. m34797

KUNCE ZA ZAKOL, žive teže od 2,3 do 2,7 kg, prodamo. Na željo kupca jih očistimo. Tel.: 48 270. m3453

ČISTOKRVNE NEMŠKE OVČARJE, brez rodovnika, ugodno prodam. M. Sobota, Kroška 79. m3457

DOMAČE ZAJCE, nemške lisce in novozelandske, za plemo ali zakol, prodam. Grad 196. m3456

PUJSKE prodam. Petanjci 15. m3460

MLADO KRAVO, A-kontrola, prodam. Tel.: 82 804. m3475

PUJSKE, težke do 25 kg, prodam. Martin Kranjc, Polana 20 a, tel.: 23 834. m3477

SVINJO S PUJSKI prodam. Pečarovi 87, tel.: 51 228. m3480

BRODARSKO DRUŠTVO BIŠTRICA išče najemnika gostinskega dela društvenih prostorov (KANTINA pri Muri) za 5-letno obdobje. Pogovor z interesi bo v nedeljo, 22. maja 1994, ob 11. uri na kraju samem. Informacije tudi po telefonu 70 240.

PRVIČ V POMURJU! JATINE 20-tedenske rjave jarčice! Živali izvirajo iz elitne jate staršev ISA BROWN in so vzrejene po navodilih in pod strogim nadzorom francoske matične selekcijske hiše. Najboljše nesnice rjavih jate na svetu! Če letos še niste pomislili svoje jate, pobitite, če ste jarčke že kupili drugje, vzemite še kakšno JATINO za primerjavo z drugimi. Naročila sprejemajo vsa prodajna mesta ZZ M. Sobota in g. Darinka Zemljč, tel.: 32 002; vsa prodajna mesta KZ Radgona, tel.: 61 421, KZ Klas Krževci, g. Janez Božič, tel.: 87 400; KZ Kmetovalec Ljutomer, g. Vlado Lovrenc, tel.: 81 604 in KZ Dobrovnik, g. Jože Car, tel.: 79 007. Cena je 720 SIT/kos. m3479

razno

RAČUNALNIŠKE KOMPONENTE: matično ploščo 286/16MHz, grafično kartico Hercules, 640 MB monitor 14" in tipkovnico prodam. Tel.: 23 459. m3435

MIZARSKO MIZO («hobelpank») prodam. Gerlinči 35. m3438

KOTNI REGAL za dnevno sobo, kavč in 2 fotelja ter kuhinjsko pohištvo ugodno prodam. Tel.: 22 670, popoldne. m3444

VETROBRANSKO STEKLO za lado samaro, železno betonsko ograjo in 10m žlebov s kljukami poceni prodam. Tel.: 24 547. m3449

GARAŽO, 7x5m, 2 okni in vrata prodam. Za rušenje dam zastoj opeko. Skakovci 19, tel.: 40 264. m3429

PRIKOLICO za osebni avto prodam. Gančani 38 a, tel.: 41 632. m3452

STRUŽNICO, starejši tip, preprogo 2,5x3,5m in elektrode za varjenje prodam. Tel.: 21 562. m3452

ČEBELE, AŽ panje, moško kolo in zamrzovalno skrinjo prodam. Tel.: 21 964. m3447

Opravičilo!

Svojcem in prizadetim se opravičujemo, saj je pri zahvali za Marijana Čontala prišlo do neželjenih napake, namesto Marijana Čontala se nam je zapisalo Marija Čontala. Za neželjeno napako se še enkrat opravičujemo.

Uredništvo

VHODNA IN GARAŽNA VRATA zelo ugodno prodam. M. Sobota, Cankarjeva 42. m3418

LUŠČENO KORUZO prodam. Tel.: 46 278. m3419

STAREJŠE POHIŠTVO: spalnico, razkošno unikatno jedilnico (1920) in kredenco (druga polovica 19. stoletja) prodam. Tel.: 061 552 391. m3465

TRAVO ZA KOŠNJO na 3ha v G. Petrovcih prodam. G. Petrovič 89, tel.: 33 007. m3464

KOMPLETNO POHIŠTVO za dvosobno stanovanje zelo ugodno prodam zaradi selitve. Malok. Razlagova 11. M. Sobota. m3465

KOMPLETNO KUHINJO s štedilnikom, hladilnikom in jedilnico ter spalnico prodam. Tel.: 22 118. Krog. Brodarska 43. m3482

CENTRALNO PEČ na trda goriva, 20 kalorij, prodam. Tel.: 62 655. m4452

SATEX satelitsko anteno z vsemi dodatki, malo rabljeno, prodam za 350 DEM zaradi prehoda na kabelsko TV. Tel.: (069) 62 020. m3493

NUJNO POTREBUJEM 10.000 DEM ali garanta za podpis posojila v Avstriji. Drugo po dogovoru. Naslov v upravi lista. m3462

PREKLIC - Preključujem veljavnost zaključnega spričevala, izdanega leta 1980 na poklicni elektro šoli, smer obratni električar, na ime Andrej Meričnjak. Bukovica 29. m3411

PREKLIC - Preključujem veljavnost hranilne knjižice št. 06716-5 HKS Panonka M.- Sobota, izdane na ime Ludvik Benko. Vučja Gomila 147. m3421

prodaja, montaža, servis, posojilo

SATELITSKI KOMPLETI
tel.: 062/653-351

PREKLIC - Preključujem veljavnost spričevala, izdanega 18.6.1974 na OŠ Beltinci, na ime Anica Gregorec. Izakovci 86b. m3424

PREKLIC - Preključujem veljavnost zaključnega spričevala št. 2989 izdanega 29.6.1983 na Srednješolskem centru M. Sobota na ime Robert Bertalančič, Štefana Kovača 3. M. Sobota. m3454

PREKLIC - Preključujem veljavnost hranilne knjižice HKS HV 4556-7 G. Radgona, izdano na ime Jakob Divjak, Zbigovci 66. G. Radgona. m4454

PREKLIC - Preključujem veljavnost zaključnega spričevala za šolsko leto 1984/85 OŠ Bakovci izdanega na ime Štefan Klemenčič, Dokležovje 55. m3489

delo

GOSTIŠČE M + M Boračeva-Radenci zaposli KV ali priučeno natakarico. Informacije po tel.: (069) 65 090. m3487

VARUHINJO za 5-letnega fantka, vsak drugi dan popoldne, iščemo. Tel.: 31 355, od 8. do 10. ure. m3423

AVTOBUSNI PROMET Murska Sobota, d.o.o., Bakovska ulica 29 a, zaposli za čas nadomestljanja delavke na prodniški delovni mesto ekonomsko-komercialnega tehničarja s končanim pripravništvom za opravljanje del in nalog v sektorju računovodstva. Pisne vloge z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov. m3489

NATAKARICO zaposli Okrepčevalnica Rentkovi. Informacije po tel.: 72 143. m3474

STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA s pasivnim znanjem nemščine takoj zaposlim. Tel.: 44 141 ali 59 018. m3496

DIPLOMIRANA EKONOMISTKA, izkušena računovodkinja, opravlja knjigovodske in finančne storitve za podjetja in obrtnike. Ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »RAČUNOVODSTVO«. m3422

NATAKARICO zaposli bife v M. Soboti. Tel.: 26 087, po 18. uri. m3495

storitve

EMAJLIRAMO OBRABLJENE KOPALNE KADI v vseh barvnih odtenkih. Garancija in kakovost zagotovljene. Tel.: (069) 69 235. m3422

POSREDUJEM POSOJILA na črke do 1.500 DEM in hipotekarna posojila za pravne osebe nad 500.000 DEM. Tel.: 22 140. m3425

PO KONKURENČNIH CENAH dobavimo in dostavimo veljenski in visokokalorični premog. Tel.: 063 855 607. m3427

ZAHVALA

13. maja nas je za vedno zapustila draga žena, mama, hčerka in sestra

Irena Vugrinec

iz Lendave

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in izrekli sožalje, darovali vence, šopke in za sv. maše ter pokopnico pospremili na njeni zadnji poti. Hvala kaplanu g. Šantaku za pogrebni obred in pevkam za odpete žalostinke. Hvala tudi dr. Nastovskemu za vso pomoč in skrb med boleznijo. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njeni

Na hribčku tvojem lepem
rojstna hišica stoji,
prej bila nam je prijazna,
zdaj otožna, tuja se nam zdi,
ker tebe, dragi mož in oče,
več med nami ni.

V SPOMIN

Tih in žalosten je spomin na 16. maj, ko minevata dve leti žalosti, odkar nas je zapustil dragi mož in oče

Jože Vozlič

iz Globoke

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prižigate svečke in prinašate cvetje.

Žalujoči vsi, ki smo te imeli radi

Ljubezen, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
vsakega osrečiti si žela,
vendar pred usodo neizbežno
vsa nemočna si zaspala.
Nam ostala je praznina
in velika bolečina.

ZAHVALA

Prezgodaj nas je v 58. letu za vedno zapustila draga mama, babica, sestra in teta

Anica Luthar

roj. Gutman, iz Maribora

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in šopke, sveče, za sv. maše in dobrodelne namene ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornici za poslovične besede in vsem nekdanjim sodelavcem temeljnega sodišča v Mariboru in M. Soboti. Vsem, ki ste ji storiili karkoli dobrega, še enkrat iskrena hvala.

Vsi, ki smo te imeli radi

ZAHVALA

V 64. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek in sin

Anton Sabotin

iz Gančan

Njegova prezgodnja smrt nas je globoko prizadela. Ob boleči izgubi se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, botrini in znancem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala govornikom, domačim gasilcem in gasilcem sektorja Beltinci. Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

V SPOMIN

Žalosten in boleč je spomin na 24. maj, ko minevata dve leti, odkar nas je za vedno zapustil dragi sin in brat

Anton Sabotin ml.

iz Gančan

Z nami še živiš in boš živel do konca dni. Hvala vsem, ki se z dobro mislijo ustavite ob njegovem ranem grobu.

Žalujoči vsi, ki smo ju imeli radi

Zakaj si moral nam umreti,
ko pa s teboj je bilo lepo živeti.

V SPOMIN

23. maja mineva deset let, odkar nas je za vedno zapustil naš najdražji mož in oče

Jože Čontala

s Krajne 28

Hvala vsem, ki ustavite korak ob njegovem grobu, prižgete svečo in položite cvetje. Mrtvi so tisti, ki so pozabljeni!

Njegova žena in otroci z družinami

Ni hujših bolečin
kot srečnih dni spomin.

V SPOMIN

25. maja minevajo 3 žalostna leta, odkar nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek in teta

Štefan Tratnjek

iz Lipe 75a

Za vsako misel in spomin nanj, za vsak obisk pri grobu, darovano cvetje in prižgane sveče - prisrčna hvala.

Vsi tvoji, ki te neizmerno pogrešamo

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, tast, stari oče in pradedek

Janez Sečko

iz M. Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje in za sv. maše, nam pa izrekli sožalje. Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred. Hvala tudi Domu oskrbovancev Rakičan.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi

Zaspala mamica si zlata,
zaprla trudne si oči,
naj Bog odpre ti rajska vrata,
to ti iz srca želimo vsi.

ZAHVALA

V 93. letu nas je nepričakovano zapustila draga mama, tašča, babica in prababica

Marija Pivar

iz Bratonec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje in za sv. maše ter nam izrekli sožalje. Posebna hvala g. župniku, misijonarju g. Mlinariču in pevkam za odpete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: sin Štefan z družino, hčerki Anika z možem in Ljilka z družino, snaha, vnuki in pravnuki

ZAHVALA

Ob prerani in nenadni izgubi drugega moža, očeta, sina, brata, zeta in strica

Vinka Sabotina

(53 let), mizarskega mojstra iz Moravskih Toplic

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v najhujših trenutkih stali ob strani in skušali lajšati bolečine. Posebna hvala sosedu, zdravniškemu osebju internega oddelka v Rakičanu, g. dom. župniku in pevcem iz Martjanec. Hvala tudi sosedom, sorodnikom in prijateljem iz Strehovec, Tišine, Ropoče, prijateljem in znancem iz Moravce, M. Sobote, Prosenjakovec, Lendave, Maribora in Gradca. Iskrena hvala tudi Obrtnemu združenju M. Sobota za poslovični govor, hvala ožjim sodelavcem iz ograla Lendava, Diane M. Sobota in TO M. Sobota za darovano cvetje. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k njegovemu počitku in prerani grob zasuli s cvetjem.

Žalujoči: žena Dragica, sinova Zoran in Branko, hčerka Marijana, mama, bratje, sestre, tašča Ančka in drugo sorodstvo

*Solza kane iz očesa,
pred menoj je tvoj obraz,
odšla si tiho, brez slovesa,
mirno spiš in čakaš nas.*

V SPOMIN

20. maja mineva pet najbolj žalostnih let, odkar nas je mnogo prezgodaj, v cvetu mladosti, zapustila naša najdražja hčerka in sestra

Sandra Kavaš

iz Černelavec

Kako je hiša prazna, odkar tebe v njej več ni. Bila je prej tako prijazna, vesela, zdaj otožna, tuja se nam zdi. Kje tvoj smeh je, kje je sreča, ki delili smo si jo? Zdaj smo sami, a srce nam čuti, da si tu. Tam, kjer si, Sandra, zdaj ti, kjer zdaj počivaš, ni svetlobe, ne luči, le vetrič okrog groba piha in sprašuje, zakaj naše drage Sandre več med nami ni.

Hvala vsem, ki se je še spominjate, postojite ob njenem preranem grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Tvoji najdražji

*V naših srcih še vedno živiš,
zato nas pot vodi tja, kjer spiš.
Tam skupaj smo v nemi bolečini,
z nami so lepi in stari spomini.*

V SPOMIN

Zalosten in boleč je spomin na 17. maj, ko nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, dedi, tast in brat

Štefan Gruškovnjak

dipl. oec., iz M. Sobote

Ne solza ne čas nas ne moreta potolažiti, da si za vedno odšel iz našega doma, v katerega si prinašal toliko veselja in topline. Pogrešamo te vselej in povsod. Zato živiš med nami in ne boš nikoli pozabljen.

Hvala vsem, ki se ustavite ob njegovem grobu in mu v lepih mislih poklonite cvetje in sveče.

Vsi, ki smo te imeli radi in te zelo pogrešamo

*Tiho v hladnem grobu boš zdaj spal,
ker življenje celo si garal.
V naših srcih ostala je praznina,
ostala nam je le misel nate živa.
Še naprej te bomo radi imeli
in s tabo v srcih še naprej živeli.*

ZAHVALA

V 71. letu nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, tast, dedek, pradedek in brat

Anton Poldauf

upokojenec Bolnišnice

M. Sobota, iz Gradišča 29

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami in nam izrazili sožalje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Darovali kirurškega oddelka soboške bolnišnice, posebno dr. Arpadu Norčiču in g. Karlu ter dr. Rajner-Vörševi za večletno zdravljenje. Posebna hvala KS in govnici Bolnišnice M. Sobota ter govniku za odigrano Tišino. Hvala sodelavcem Bolnišnice M. Sobota, kolektivom Petrola M. Sobota, GP Petruski tisk in Zvezde - prodajni center, NK Gradišče, upokojencem, GD Gradišče in Pogrebništvu Banfi.

Gradišče, 11. maja 1994

Zaljubljeni: žena Jolanka, sinovi Jožek, Evgen, Tonček in Vili ter hčerka Marjana z družinami, sestre Ana, Milka, Mica in Alojzija z družinami ter drugo sorodstvo

*Mož moj dragi, zakaj, zakaj...
Aja, zelo te bom pogrešal.
Oča, imela sem te rada.
Opa, bil si najboljši.
Opapa ne, ne opapa.*

*Bil si skromen
in vztrajen v življenju,
bil si junaški
v zadnjem trpljenju.*

ZAHVALA

Z bolečino v srcih sporočamo, da nas je v 79. letu starosti zapustil dragi mož, oče, tast, dedi, pradedi in brat

Aleksander Frumen

iz M. Sobote

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za vso pomoč in prijaznost, ki ste jo izrekli in izrazili, darovane vence in zadnji poti. Hvala duhovniku g. Novaku ml. in c. pevcem ter govniku g. Kovaču iz M. Pomurke. Iskrena hvala za vsestransko pomoč sosedih g. Vičovi in celotnemu osebju otroškega vrta iz Prešernove ulice. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zaljubljeni: žena Terezija, sin Ludvik z ženo Helgo, vnukinja Karin z možem Kalmanom in Rozvita z možem Maksimiljanom, pravnuka Žanin in Kevin ter sestra Elza z možem Ludvikom

V SPOMIN

23. maja mineva leto žalosti in praznine, odkar je prenehalo biti plemenito srce drage žene, mame, tašče, sestre, babice in prababice

Petronele Ružič

roj. Šebjan, iz M. Sobote

Hvala vsem, ki postojite ob njenem večnem bivališču in počastite njen spomin s prinašanjem cvetja in prižiganjem sveč.

Vsi njeni

*Že leto dni te zemlja krije,
v gomili tihi mirno spiš,
srce ljubeče več ne bije,
a v naših srcih še živiš.*

V SPOMIN

10. maja je minilo leto žalosti in bolečine, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče in tast

Koloman Pojbič

iz G. Petrovec

Bil si plemenit in dober in takega te bomo ohranili v večnem spominu.

Vsi njegovi

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
sedla bo na rožna tla
in jokala, ker tebe ni.*

ZAHVALA

V 77. letu se je pretrgala nit življenja dragemu

Ludviku Sečku

iz Murske Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g. seniorju za pogrebni obred, pevcem za odpete pesmi, govniku za poslovlne besede in godbeniku za odigrano Tišino. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Družina Kozar

ZAHVALA

Qb slovesu naše drage mame, babice, prababice, tašče in tete

Leopoldine Dešnik

iz Križevac pri Ljutomeru

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo obiskovali v njenem zadnjem bivališču, Domu oskrbovancev v Rakičanu, jo prišli kropiti, ji darovali cvetje, sveče in za sv. maše ter jo pospremili na njeni zadnji poti ter nam ustno in pisno izrazili sožalje. Posebna hvala osebju Doma oskrbovancev v Rakičanu, ki so zanj skrbeli v njenem poslednjem letu življenja in ji lajšali bolečine.

Srčna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevskemu zboru za odpete žalostinke, g. Slavku Lovrenčiču za poslovlne besede in zahvalo ter družini Sreč iz Križevac pri Ljutomeru za pomoč in spremstvo na zadnji poti.

Vsem še enkrat hvala.

Zaljubljeni: sin Stanko z družino, hčerki Leopoldina z možem Zvonkom in Erna z družino, nečak Vlado z ženo Verico in drugo sorodstvo

*Zaspala mamica si zlata,
zaprla trudne si oči,
naj Bog odpre ti rajska vrata,
to ti iz srca želimo vsi.*

ZAHVALA

V 69. letu nas je za vedno zapustila draga žena, mama in babica

Rozalija Žalig

iz Gančan

V tihi žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in za sv. maše. Hvala g. kaplanu in g. J. Maučecu za pogrebni obred, pevcem in pevkam za odpete žalostinke ter govnici za ganljive besede.

Zaljubljeni: mož Matija, sinova Alojz in Štefan ter hčerka Jožica z družinami

*Zaspala mamica si zlata,
zaprla trudne si oči,
naj Bog odpre ti rajska vrata,
to ti iz srca želimo vsi.*

ZAHVALA

V 92. letu nas je zapustila draga mama, tašča, babica in prababica

Jožefa Rogan

iz Sodišinec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali vence, cvetje in za sv. maše ter nam izrazili sožalje. Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govniku za poslovlne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njeni najdražji

*Kje si, dobra mama zlata,
nikče nas več doma ne čaka,
vse trpljenje si preslala,
zdaj boš mimo, v grobu spala.*

ZAHVALA

V 81. letu nas je zapustila mamika, babica in prababica

Marija Vaupotič

iz Lukavec 37

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki ste jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti. Hvala za cvetje, sveče in darovane maše ter izrečena sožalja. Hvala g. župniku za pogrebni obred ter pevcem in govniku za besede slovesa. Vsem še enkrat hvala.

Vsi, ki smo te imeli radi

*Saj molčal si, molče trpel.
Prišla je ura, nisi mogel več,
kar izgubili smo te.
Za tabo ostala je praznina
in solza spomina,
zakaj, ta pot bila je le edina.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj, komaj v 53. letu, nas je po dolgi in hudi bolezni za vedno zapustil naš ljubi mož, oče, brat, zet, stari oče in sorodnik

Anton Gjergjek

iz Vidonec 3

Z bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam pomagali in sočustvovali z nami ter nam izrazili sožalje, in vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje ter za sv. maše.

Iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter govnici KS za ganljive besede slovesa. Posebna hvala medicinskemu osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani za vso pomoč.

Zahvaljujemo se vsem sodelavcem podjetja Finomehanika in KEP-a ter nekdanjim Andrejevim sošolcem in prijateljem iz Vidonce.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

V globoki žalosti vsi tvoji najdražji

*Mama, naše solze žalosti
nikoli ne bodo prekrile
vsega, kar si nam poklonila.*

ZAHVALA

5. maja je po hudi bolezni v 55. letu utihnilo srce naše drage žene, mame, tašče, stare mame in sestre

Helene Škalič

roj. Lenarčič,
mlinarice iz G. Slaveč

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, posebej družinami Škodnik in Makovec, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu spremljali na njeni prerani zadnji poti, darovali cvetje in za sv. maše ter nam izrekli sožalje in z nami sočustvovali.

Najlepša hvala duhovnikom g. Vöršu in g. Sterniši za pogrebni obred in pevcem pod vodstvom g. Giderja za odpete žalostinke ter g. Bunderlu za poslovlne besede. Hvala medicinskemu osebju, ki ji je stalo ob strani med boleznijo, posebno dr. Peričevi, dr. Arpadu Norčiču, dr. Kološevu, patronažnim seštram ZD Grad in oddelku za intenzivno nego kirurgije v Splošni bolnišnici Rakičan. Hvala nekdanjim sodelavcem in kolektivom Mlinopeka, OŠ Kuzme, Onkološkega inštituta iz Ljubljane in Modnega salona Grad ter družini Vljaj-Labazan iz Rakičana in predstavnikom KS Kuzma.

Zaljubljeni: mož Jože, sinova Slavko in Jože z družino ter sestre Marija, Dragica in Marjeta z družinami

Šef srednje in poklicne šole v Murski Soboti Janek Obal – Snajder in vodja tekstilne usmeritve Edi Stojko – Eduardo sta se v sredo vrnila iz Italije, pri Stefanelu sta si kupila plesne »špičake« pri Benettonu pa obleke. V novih »špičakih« in oblekah bosta prvič nastopila jutri na modni reviji dijakov tekstilne usmeritve. Pokrovitelja njune poti in nakupov nista bila nihče drug kot soboška Mura in turniška Planika.

Milan Mörec – Zanesljivi, nesmrtni predsednik Mure, in ožji član kolegija Vito Györek – Investitor sta pred povratno pokalno tekmo z SCT Olimpijo na tiskovni konferenci v hotelu Central na glas razmišljala, ali je pametno obe tekmi z Olimpijo zmagati. Prav tako nesmrtni Ivan Zidar – Avtocesta bi v primeru obeh zmag odkupil NK Muro in poravnal vse stroške za knjigo 70 let NK Mure. Mura bi se po novem imenovala SCT Fazanerija.

SCT Olimpija pa je bila ponujena Viktorju Ketterju – Berlusconi. Ta čaka, kako bo z Miloševićem zdravjem. »Če ga bom že moral imenovati za direktorja štabiona, bo direktor velikega štabiona, in to je mestni stadion za Bežigradom, zato je nakup Olimpije resen projekt,« je izjavil Berlusconi.

Veliki šef Murskega vala Marjan Dora – Stečajni se je pred kratkim sprehodil s svojo novo tehnološko pridobitvijo mobilom po središču Murske Sobotice. Tisti, ki so ga srečali, so mislili, da je na vojaških vajah enote za zveze. Tóda pohod se ni končal nedolžno. Stečajni je v svoji vznesenosti pozabil gledati, kje hodi, in je z leve noge pristal v kanalu mestne kanalizacije. Posledice so tako hude, da mu sedaj pri hoji pomagata osebna strokovna svetnica in mentorica. Vsaka ga podpira z ene strani. Na Komunali pa so že naročili nove odtirke za zamašitev kanalizacijskih jaskov. Testiral jih bo sam Stečajni, če bodo vzdržali njegovo skromno težo skupaj z mobilom, ji bodo dali atestirati in z njimi pokriti jasko.

Drago Šiftar – Čarli je Šalovčanom obljubil, da jim zgradi sodoben bencinski servis, če se bodo priključili edini socialdemokratski občini v državi Gornji Petrovec. Z omenjenim servisom bo občina G. Petrovec – Šalovci najmočnejša v državi. Obljubil jim je tudi veliko jezero, prezidju ni znano, ali bo vodo pripeljal iz Ivanec ali Hodoša.

V sredo bo začel delovati nov radio Radio radio, last moša Brigitte Bavčar. Kot nam je uspelo izvedeti, bo slovesni govor na otvoritvi sedaj še direktor soboškega Zdravstvenega doma Ignac Gerič – Šarmer. Trak pa bo prerezal poslanec Drago Šiftar – Čarli, ki je že napovedal, da se bo po uvodnem slavlju umaknil v naravo k ivanski »kamenščici« na ribolov.

KESEDAN KONJ

Z VESTNIKOM NA MORJE

21. VESTNIKOV VLAK
11. JUNIJA V

KOPER, PIRAN IN PORTOROŽ

- ogled Kopra: stolnica, Pretorska palača, Loggia – priče starih Benečanov
- vožnja ob slovenski obali
- ogled Pirana: na Tartinijevem trgu sodnijska in občinska palača, Kazina – nekdanja Loggia, najlepša stavba beneške gotike – zgradba Benečanka, rojstna hiša G. Tartinija in njegov spomenik, cerkev sv. Petra in mestni AKVARIJ
- Portorož, Sečovlje: kako delajo soli – ogled Solinarskega muzeja in 700 let starih solin
- možnost nakupa morske soli in glinastih lončkov
- kosilo v restavraciji Žusterna, kjer boste ob prijetni glasbi in pogledom na morje zaplesali in se poveseili.

Cena izleta je 3.900 SIT. Karte lahko kupite v naročniški službi Vestnika, Slovenska 41, M. Sobotica.

IZŽREBANI NAROČNIKI VESTNIKA ZA POTOVANJE Z VESTNIKOVIM VLAKOM

1. Vinko Tudić, Bakovci, 56, 69000 Murska Sobotica, 2. Alojz Fujs, Ciril Metodova 56, 69000 Murska Sobotica, 3. Jožka Zitek, Rakičan, Kotna 12, 69000 Murska Sobotica, 4. Štefan Lejko, Krog, Linhartova 9, 69000 Murska Sobotica, 5. August Flegar, Kupšinci 23, 69000 Murska Sobotica, 6. Ernest Gomboc, Lendavska 51, 69000 Murska Sobotica, 7. Karel Savel, Dolina 29, 69201 Pučanci, 8. Branko Horvat, Gorica 59, 69201 Pučanci, 9. Bela Šandor, Kušanovci 36, 69202 Mačkoviči, 10. Cvjetka Smoliš, Adrijanci 7, 69203 Petrovci, 11. Jolanka Štuhec, Markovci 117, 69204 Šalovci, 12. Franc Bedič, Hodoš 87, 69205 Hodoš, 13. Štefan Kardoš, Kančevci 31, 69206 Križevci v Prekmurju, 14. Jože Verš, Prosenjakovi 24, 69207 Prosenjakovi, 15. Marija Cifer, Ivanovci 41, 69208 Fokovci, 16. Marija Balažek, Dolgovaške Gorice 92, 69220 Lendava, 17. Drago Varga, Dolina 2, 69220 Lendava, 18. Zlata Koštrica, Mlajinci 2, 69221 Marjanci, 19. Štefan Petek, Filovci 135, 69222 Bogojina, 20. Štefan Agg, Kamovci 22, 69223 Dobrovnik, 21. Jože Bojnec, Gomilice 22, 69224 Turnišče, 22. Antonija Starčević, Kranjčeva 5, 69224 Turnišče, 23. Štefan Barat, Mala Polana 48, 69225 Velika Polana, 24. Jože Gerencner, Bratanci 127, 69231 Beltinci, 25. Alojz Balazic, Dokležovje 159, 69231 Beltinci, 26. Stanislav Tkalec, Žižki 49, 69232 Črenšovci, 27. Ivan Vuk, Dolnja Bistrica 130, 69232 Črenšovci, 28. Jože Žizek, Cankarjeva 8, 69240 Ljutomer, 29. Anton Štol, Cven 6, 69240 Ljutomer, 30. Jožeta Rajnar, Krapje 48, 69241 Veržej, 31. Nada Magdič, Gajševci 6, 69242 Križevci pri Ljutomeru, 32. Franc Horvat, Bučkovci 65, 69243 Mala Nedelja, 33. Olga Stramič, Blaguš, 69244 Videm ob Ščavnici, 34. Slavica Bratuša, Lokavci 21, 69245 Spodnji Ivanjci, 35. Vera Novak, Lastomeri 14, 69250 Gornja Radgona, 36. Olga Horvat, Krajna 19, 69251 Tišina, 37. Vilma Kerec, Petanjci 40, 69251 Tišina, 38. Franc Tršovec, Kapelska cesta 23, 69252 Radenci, 39. Jožica Semler, Apače 128, 69253 Apače, 40. Anton Bokan, Cankova 54, 69261 Cankova, 41. Marija Sluga, Jurij 91, 69262 Rogašovci, 42. Mihael Pozman, Gornji Slaveči 41, 69263 Kuzma, 43. Drago Grah, Grad 79, 69264 Grad, 44. Ferdinand Bagola, Beznovo 4, 69265 Bodonci, 45. Jože Rebrica, Ptujška cesta 27, 61000 Ljubljana

zavarovalnica triglav d.d.
območna enota M. Sobotica

Svetovni dan družine

Šesto družin iz vse Slovenije na Debelem rtiču

Ob 15. maju, Svetovnem dnevu družine, ki se letos praznuje prvič, je Rdeči križ Slovenije organiziral srečanje družin. Praznovanje, ki bo odslej tradicionalno, je letos potekalo pod geslom Družina – najmanjša demokracija v srcu družbe. V mladinskem zdravilišču in okrevališču na Debelem rtiču se je zbralo 600 družin, posebno tiste, ki imajo več članov. Na srečanje je prišlo 2 tisoč ljudi. Zbrane je pozdravil tudi predsednik Republike Slovenije Milan Kučan.

V svojem govoru je predsednik države poudaril, da mora družinska politika temeljiti na načelih varnosti, solidarnosti in enakopravnosti, predvsem pa spoštovanju in prijaznosti do drugih ljudi. Kajti družina je tista temeljna človeška skupnost, ki bolj kot karkoli in kdorkoli zagotavlja človeku osnovno varnost in vsakodnevno preživetje. Dodal je še, da se družbe morajo zavedati neprecenljivega pomena družinskih skupnosti in da morajo pomagati, ko družine življenjskih stisk ne morejo premagovati same.

V programu so pripravili strokovne raz-

prave in okrogle mize Družina – da ali ne?, Rdeči križ in družina v stiski, delavnice za širjenje znanja, kviz, kjer so se pomerile mlade ekipe v znanju o RK ... Pripravili so tudi več razstav; razstavo Begunci med nami, fotografsko razstavo Istra, razstavo Novejša oprema za prvo pomoč in socialna postaja ter izdelke iz likovnih delavnic mladih Simbol mednarodnega leta družine in Moja družina. Izvedli so tudi uspešno krvovaljasko akcijo.

Svojo dejavnost so na stojnicah predstavili tudi občinski odbori Rdečega križa. Pomurski odbori RK so izrabili to priložnost in se predstavili v kulinariki in navzočim ponudili potice in peciva.

Dan družine, kjer so poudarjali pomen družine in kakovost življenja družine, se je ob pestrem strokovnem in kulturnem programu hitro iztekel. Tudi leto družine se bo. Vsi skupaj pa bi želeli, da bi pozornost in prizadevanja, ki so jih sedaj namenili družinam, ostali. Da bi vsi, otroci, ženske in vsi, ki so najbolj nemočni, občutili, kaj je to prava družina. ALEKSANDRA NANA RITUPER

En TOTI in TOTA iz Lotmerka

V minulih dneh sva spet slišala, prebrala ali videla na lastne oči več zanimivih stvari o naši najbolj pravi prileški občini. Končno lahko to našo Prlekijo javno in glasno s ponosom omenjamo. Ne gre pa nama v glavo, da bi se v zadnjem času naši ljudje, predvsem kmetovalci, zares na veliko učili gučati po prekmurško. Še manj verjameva, da bi tečaje skrivoma vodil novinar J. Graj, ki naj bi bil malo bolj odgovoren za našo občino. Ampak govori se, da pride našim ljudem znanje prekmurščine zelo prav, če želijo kupiti v M. Soboti (tam kot njihovi

kmetje) neke stvari za pujske. Če znajo prositi po prekmurško, menda ni težav, sicer pa ... No, ljuje včasih več povedo, kot je res, pa so mogoče tudi v tem primeru stvari za lasje privlečene.

Res pa je, da dela pri obnovi Mestne hiše v Lotmerki lepo napredujejo. Zanima naju, kje občina jemlje toliko denarja, da lahko vse to plačuje. Brala sva namreč, da so poslanci občinske skupščine celo namerali zapreti pipico občinskega proračuna za ta namen ter da sta jo zelo »priškrnila« tudi stanovanjski sklad in sklad za ure-

janje stanovanjskih zemljišč. Mogoče pa je prišlo do preobrata kmalu po tistem, ko se je za odkup gostinskih prostorov na severni strani Mestne hiše odločila hčerka občinskega župana, gospoda M. Preloga. Opravičevaja se, če je ta teza povsem zgrešena, kar bi tudi znalo biti res. No, kakor koli že, lepo je, da bo Lotmerška Mestna hiša naposled obnovljena in da bo v njej tudi več koristnih stvari. Prav gotovo si jo bodo hodili ogledovat tudi številni obiskovalci z obeh bregov Mure in od drugod. Pa naj še kdo reče, da Lotmeržanci oziroma Prleki nis(m)o od sile!

Lendavski perenci

Dragi verebrate! Če se bo uresničila vedeževalkina napoved, ki jo je prerokovala o moji usodi, potem me bo pobralo, preden bosta minila dva meseca. Tega pa nisem zvedel od nje, ampak od svoje dvojezične snaha, ki je obiskala »cumpnico«.

Kaj bi vi storili, ko bi vedeli, da vam bide zadnja ura? Bi na veliko »častili« s pijačo, da bi se tako prikupili in ljudem ostali v lepem spominu? Bi naredili »testament« in vse, kar sie pripravili, razdelili med tiste, ki so vam najljubši? To pa ni nujno, da so vaši najljubši ljudje, saj so zgledi, ko so določeni ljudje »s scene« dali z oporoko svoje imetje svojim štirinočcem – psičkom in mačkam. Ni pa bilo malo takih, ki so nepremičnine namenjali redovnim stanovom in Cerkvam, zato so ščasoma postali tako bogati, da je povopna socialistična oblast vse to nacionalizirala, sedanja demokracija pa spel vrača. Bi...?

Najbrž pa vas zanima, kako sem ravnal sam? Na vider sem ohranil mirno kri! Vzrokov za to pa je več. Naj jih nekaj narižam. Prvič: praviloma ne verjamem v prerokovanja usode, res pa je, da tu in tam pokukam, kaj o levu pravi horoskop; drugič: morda je vedeževalka napačno »šlogala« iz kave; tretjič: snaha se mi je lahko tudi zlagala in me morda tako skušala prisiliti, da z oporoko »s scene« odlašal v nedogled, kot to sicer počno »dedeki in mamice«, ampak bi že zdaj, ko mi je toliko in toliko let, šel na »birovijsko« ozemlje k »fiskalisti« in naredil »testament«. Ker sva si s snaho veliko bliže kot z ženo, bi bila morda (kaj morda, zagotovo!) oporoka bolj v njeno korist.

Zaradi napovedi črne usode, ki je nenadoma planila pred vašega »komentatorja«, se spodaj podpisani torej nisem dal zvesti. Sem pa odkrit, še posebno zdaj, zato kar priznam, da pa mi vseeno vendarle ni! Ne bi še rad umrl, ko pa je moja snaha tako mikavna, da je človeku že dovolj, da jo lahko samo gleda; prijemlje je sene, če jo dedek lahko tu in tam poboža po riiki. Veliko veliko bolj pa goši, ko se ne brani. Potem so tu še druge zemeljske radosti! Vzemimo na primer pijačo. V teh vročih dneh tako prija »kriglin« točnega druge tudi po »spricerju« je človeku prijemlo. Ko sem bil mlajši, smo meso jedli le za »vžuen«, božič, na dan proščenja in nekateri druge »svetke«, zdaj pa vsak dan; meni najbolj tekne šunka, zato tudi zaradi te dobrote še ne bi rad šel rakom žvižgat. Rad zaidem tudi v vinograd, ki je zdaj v polni rodnosti, in če bom umrl, preden bosta minila dva meseca, potem sem se zaman trudil z obnovo, ko pa sadov dela ne bom mogel več uživati. Umrl ne bi rad tudi zaradi »cukrovice«, ki v zadnjih letih da več kot katerakoli druga poljska čina, zato sem je letos posadil veliko več kot v prejšnjih letih, pa čina, zato sem je letos posadil veliko več kot v prejšnjih letih, pa pričakujem dober pridelek, visoko digestijo in s tem kar precej cvenka. Ni mi do konca udi zato ne, ker sem se prijavil na Vestnikov izlet. Priznam moram, da morja še nisem videl »v živo«, saj sem vse življenje samo garal in »šparal«; zdaj, ko imam nekaj avstrijske in slovenske pokojnine, pa dohodke s kmetije ... nisem slab pri denarju in rad si privoščim. Tudi na upokojniške izlete hodim, ko pa je na njih veliko mladih vdov, ki se ne obežajo le na tajnika, ampak tudi na »dedeke«.

Če boste po dveh mesecih brali mojo »osmrtnico«, potem, dragi verebrate, ne bodite več neumni Tomaži, kakor sem sicer sam, ali pa se vsaj skušam takega delati. Bolj »analitični« ste v tem pisanju morda le odkrili, da me je vesti, ki jo je »izustila« snaha, vendarle »zdrmla«. Najbrž bi tudi vas. Bog mi pomaga!

NACT

Turnišče: cene pujskov

Prejšnji četrtlet so propeljali rejci na sejem 47 pujskov, ki so bili stari od 7 do 10 tednov in težki od 15 do 20 kilogramov. Kupci so morali za par odsteti odsteti od 9.000 do 12.000 tolarjev, kupili pa so 25 zivali.

Sejem v Turnišču je vsak četrtlet ob sedmih, prodajalci pa morajo imeti s sabo veljavne živinske potne liste.

S.O.S. Company Veščica d.o.o.
69000 MURSKA SOBOTA, Veščica 4e, tel. 069/23 507, fax: 31 571

Pomurska banka d.d.

Moja domača banka

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne 17. maja 1994, tečajji veljajo od 28. 5. 1994 od 00.00.

Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 17. maja 1994 od 00.00.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.127.2067	1.088.00	1.115.00
Francija	100	2.311.7291	2.240.00	2.288.00
Nemčija	100	7.927.4684	7.760.00	7.895.00
Italija	100	8.2485	8.00	8.20
Švica	100	9.304.4697	9.020.00	9.240.00
ZDA	1	132.8247	129.40	131.90

Potovanje v tujino bo veliko bolj brezskrbno in sproščeno, če ne boste imeli s sabo večjih zneskov v tuji valuti.

Namesto gotovine vam svetujemo varnejše načine plačevanja v tujini:

– s potovalnim čekom (Prodajamo jih v različnih valutah)

– z evročekom (Evroček izpolnite sami v valuti države v kateri plačujete ali dvigate gotovino)

– s plačilno kartico Eurocard (Možnost plačevanja v hotelih, restavracijah, trgovinah. Možen tudi dvig gotovine v bankah)

Podrobnejše informacije dobite v svoji enoti LB Pomurske banke d.d.